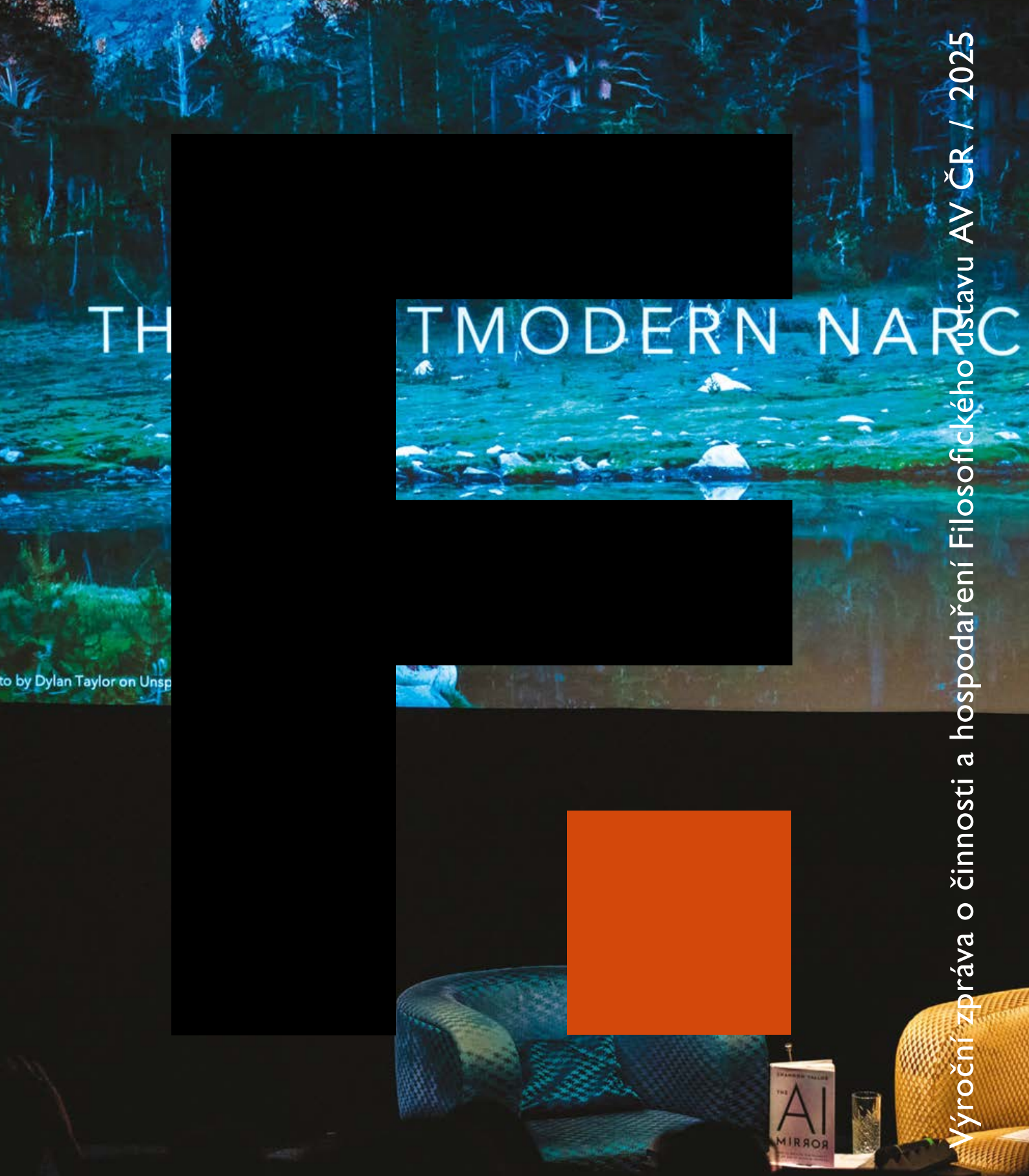

TH

TMODERN NARC

to by Dylan Taylor on Unsp

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření Filozofického ústavu AV ČR / 2025

mirrorsart/ 'The Mirrors of Prudence'

Filosofický ústav AV ČR

Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.

IČ: 67985955

Sídlo: Jilská 361/1, 110 00 Praha 1

Zpracovala: Julie Černá a kolektiv

Grafická úprava: Markéta Jelenová

Sazba: Martin Pokorný

Jazyková korektura: Pavla Toráčová

Fotografie: archiv FLÚ

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2025

Dozorčí radou pracoviště schválena dne: 3. 6. 2026

Radou pracoviště projednána dne: 28. 5. 2026

Slovo úvodem / 19

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce, o jejich činnosti a případných změnách

21

1.1 Výchozí složení orgánů pracoviště / 23

1.2 Změny ve složení orgánů / 31

II. Vědecká činnost pracoviště

33

2.1 Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků / 35

2.2 Představení činnosti jednotlivých útvarů FLÚ / 41

2.2.1 Oddělení analytické filosofie / 41

2.2.2 Oddělení aplikované filosofie a etiky / 46

2.2.3 Oddělení logiky / 53

2.2.4 Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace / 58

2.2.5 Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku / 64

2.2.6 Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení / 70

2.2.7 Oddělení pro studium moderní české filosofie / 76

2.2.8 Oddělení pro studium novověké racionality / 83

2.2.9 Oddělení současné kontinentální filosofie / 88

2.2.10 Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti / 94

2.2.11 Kabinet pro klasická studia / 100

2.3 Společná pracoviště s vysokými školami / 109

2.3.1 Centrum pro teoretická studia – Archiv Jana Patočky / 109

2.3.2 Centrum mediévistických studií / 112

2.3.3 Centrum biblických studií / 118

2.4 Zapojení FLÚ do Strategie AV21 / 123

Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace / 123

AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost / 125

Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita / 127

Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost / 129

Identity ve světě válek a krizí / 130

Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností / 132

Průlomové technologie budoucnosti – senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie / 133

2.5 Domácí a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ / 135

141

III. Mezinárodní vědecká spolupráce

3.1 Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce / 143

3.2 Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupořádané FLÚ / 146

3.3 Aktuální meziústavní dvoustranné dohody / 150

153

IV. Vzdělávací činnost a popularizace vědy

4.1 Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání / 155

4.2 Účast pracoviště na terciárním vzdělávání / 158

4.3 Popularizační činnost / 159

165

V. Spolupráce se státní, veřejnou a politickou správou, neziskovým sektorem a odborné expertizy a vědecké poradenství

5.1 Spolupráce se státní, veřejnou, politickou správou a neziskovým sektorem / 167

5.1.1 Vybrané informace o pracovnících, kteří zastávali funkce v řídicích a hodnoticích orgánech významných mezinárodních vědeckých organizací / 168

5.2 Vybrané odborné expertizy a vědecké poradenství / 169

VI. Výzkumné infrastruktury a odborné služby

171

- 6.1 Knihovnicko-informační služby / 173
 - 6.1.1 Knihovna Filosofického ústavu / 173
 - 6.1.2 Knihovna Kabinetu pro klasická studia / 175
- 6.2 Elektronické databáze / 178
- 6.3 Nakladatelství Filosofie / 182
- 6.4 Ediční oddělení OIKOYMENH / 185
- 6.5 Odborná periodika / 187

VII. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

193

- 7.1 Údaje o majetku / 195
 - 7.1.1 Informace o vybavení v. v. i. nemovitým majetkem / 195
 - 7.1.2 Využití nemovitého majetku / 196
 - 7.1.3 Účetní metoda odpisování / 196
 - 7.1.4 Věcná břemena spojená s nemovitostmi / 196
 - 7.1.5 Pohledávky a závazky / 196
- 7.2 Hodnocení a analýza dalších údajů o hospodaření FLÚ / 197
 - 7.2.1 Výnosy / 197
 - 7.2.2 Náklady / 200
 - 7.2.3 Rozbor čerpání mzdových prostředků / 201
- 7.3 Náklady na zahraniční spolupráci / 206
 - 7.3.1 Přehled o čerpání finančních prostředků na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu EU a ostatních zemí / 206
 - 7.3.2 Výdaje na účast na mezinárodních konferencích a obdobných akcích / 206
 - 7.3.3 Náklady na zahraniční služební cesty a zhodnocení jejich přínosů pro činnost / 206
- 7.4 Informace o projektech / 207
- 7.5 Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště / 208
- 7.6 Přehled podílu hospodářské činnosti na celkové kapacitě / 211

VIII. Další informace

8.1 Informace o činnosti orgánů / 215

8.1.1 Ředitel / 215

8.1.2 Rada pracoviště / 220

8.1.3 Dozorčí rada / 224

8.2 Informace o změnách zřizovací listiny / 226

8.3 Další činnosti / 226

8.4 Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce / 226

8.5 Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí / 227

8.6 Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů / 227

8.7 Zpráva o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím / 227

IX. Přílohy

Příloha č. 1: Soupis výsledků vědecké činnosti FLÚ uplatněných v roce 2025 / 231

Příloha č. 2: Projekty a granty řešené či spoluřešené FLÚ v roce 2025 / 260

Příloha č. 3: Tabulkový přehled mzdových prostředků / 268

Příloha č. 4: Základní personální údaje / 271

Příloha č. 5: Použité zkratky / 273

Milé čtenářky, milí čtenáři,

velmi nás těší váš zájem o to, co se v roce 2025 odehrálo v našem ústavu. Na následujících stránkách najdete jako obvykle nejen údaje, u nichž je povinnost zveřejnění daná zákonem, ale také – a především – informace, díky nimž lze získat plastičtější představu, jakými cestami ústav naplňuje své poslání: ať už tím, že jeho badatelé a badatelky dosahují mimořádných vědeckých výsledků s ohlasem na světové akademické scéně, nebo tím, že vstupují do veřejné debaty, a obohacují tak demokratickou a pluralitní diskusi.

Z institučního hlediska bylo nejvýznamnější událostí roku 2025 mezinárodní hodnocení ústavu za pětileté období 2020–2024. Toto hodnocení organizuje Akademie věd pravidelně a jeho základními pilíři jsou peer-review vybraných publikací a celková evaluace ústavu i jeho oddělení odbornými zahraničními komisemi. Nejsou tedy posuzovány jen vybrané vědecké výsledky, ale také celkové řízení instituce či odborné strategie jednotlivých oddělení včetně personálních, grantových či společensky orientovaných agend. Proces hodnocení je administrativně velmi náročný, umožňuje však komplexní analýzu činnosti ústavu i zpětnou vazbu s případným navržením možných posunů vědeckého zacílení či jiných vhodných změn. Filosofický ústav obstál v tomto hodnocení výborně: komise ocenila nejen kvalitu vědeckých výstupů, jež byly ve více než čtvrtině případů oceněny jako ve světovém měřítku mimořádné, ale také silnou internacionalizaci ústavu, kvalitní personální politiku či orientaci na aktuální společenské problémy. Jedním ze slabých míst, na něž komise upozornila a na něž se nyní zaměřujeme, byla horší čitelnost organizační struktury ústavu; k této výtce se váže i doporučení, že ústav by mohl lépe využít možné synergie mezi svými odděleními.

Má-li ústav úspěšně pokračovat ve svých aktivitách a zároveň zajistit důstojné mzdové ohodnocení všem svým zaměstnankyním a zaměstnancům, nemá jinou možnost než soustavně žádat o externí, zejména grantové financování. Nejde přitom jen o výzkumné projekty, ale také o projekty umožňující stabilizaci personální agendy, další rozvoj popularizačních aktivit, péči o institucionální bezpečnost či kyberbezpečnost nebo o internacionalizaci ústavu. Podobné projekty umožňují také další zdokonalování vnitřních administrativních procesů, jako je například proces hodnocení badatelů a badatelek (tzv. atestace) nebo nastavení spravedlivého odměňování pracovníků a pracovníc FLÚ. Na obou těchto agendách se intenzivně a se zapojením zaměstnanců a zaměstnankyň ústavu pracovalo i během roku 2025.

Vše dosud popsáno má ovšem jeden jediný podstatný cíl: umožnit ještě lépe než dosud naplňování úkolů Filosofického ústavu, k nimž patří především vytváření mezinárodně špičkové vědy. Nemá smysl vypisovat zde nejlepší výsledky, které si lze snadno nalistovat v následujících kapitolách věnovaných oddělením našeho ústavu. Filosofický ústav je díky aktivitám našich badatelek a badatelů výrazným pracovištěm na světové mapě akademických institucí a není náhodou, že jejich práce si získává i odborná či veřejná ocenění, ať už jde o Cenu předsedy GA ČR 2025, kterou získal Matyáš Havrda, či Cenu předsedy AV ČR za propagaci nebo popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kterou obdržel Tomáš Koblížek. Jsem si jist, že náš ústav bude i nadále úspěšný na mnoha frontách, a to i díky schopnosti uspět v soutěžích o mezinárodní či evropské granty v prostředí, kde financování humanitně orientovaných institucí není prioritní.

Příjemné čtení či prohlížení vám přeje

Martin Ritter
zástupce ředitele FLÚ pro vědeckou činnost

I.

Informace o složení orgánů veřejné výzkumné
instituce, o jejich činnosti a případných změnách

Ředitel pracoviště

PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc.
(od 1. 10. 2023)

Rada pracoviště zvolená dne 23. 11. 2021 ve složení:

předseda

PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D., FLÚ

místopředseda

doc. Mgr. Petr Urban, Ph.D., FLÚ (do 28. 5. 2025)

Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D., DSc., FLÚ (od 24. 6. 2025)

členové a členky

PhDr. Pavel Baran, CSc., FLÚ

Dr. Phil. Pavel Blažek, FLÚ

Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D., FLÚ

Mgr. Ludmila Dostálová, Ph.D., ZČU v Plzni

Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D., DSc., FLÚ (do 23. 6. 2025)

doc. Mgr. Jakub Jirsa, Ph.D., UK

PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., FLÚ

Mgr. Jan Maršálek, Ph.D., FLÚ

prof. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D., UPOL

Mgr. Kamila Pacovská, Ph.D., UP

doc. PhDr. Dagmar Pichová, Ph.D., MUNI

doc. PhDr. Lucie Storchová, Ph.D., DSc., FLÚ

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D., FLÚ

doc. Mgr. Petr Urban, Ph.D., FLÚ (od 29. 5. 2025)

Dozorčí rada jmenovaná k 1. 5. 2022 ve složení:

předseda

Ing. Pavel Janáček, Ph.D., ÚČL AV ČR

místopředseda

RNDr. Ondřej Majer, CSc., FLÚ

členové a členky

prof. Ing. Stanislava Hronová, CSc., VŠE v Praze

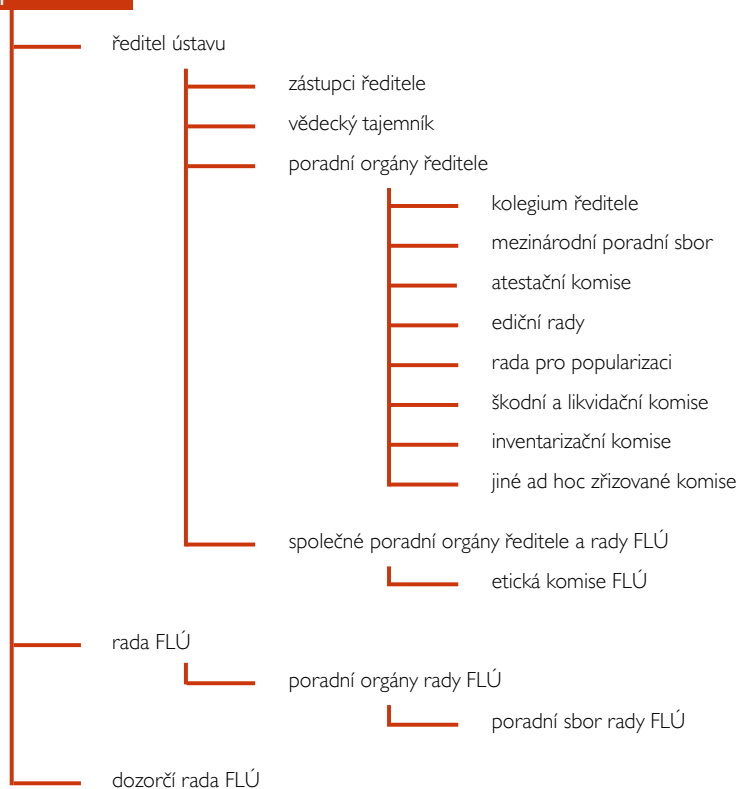
PhDr. Jiří Padevět, Nakladatelství Academia

prof. Ing. Emil Pelikán, CSc., ÚI AV ČR
(od 8. 2. 2023)

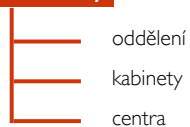
prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., HÚ AV ČR

PhDr. Luboš Velek, Ph.D., MÚA AV ČR
(od 1. 2. 2019 a 1. 2. 2024)

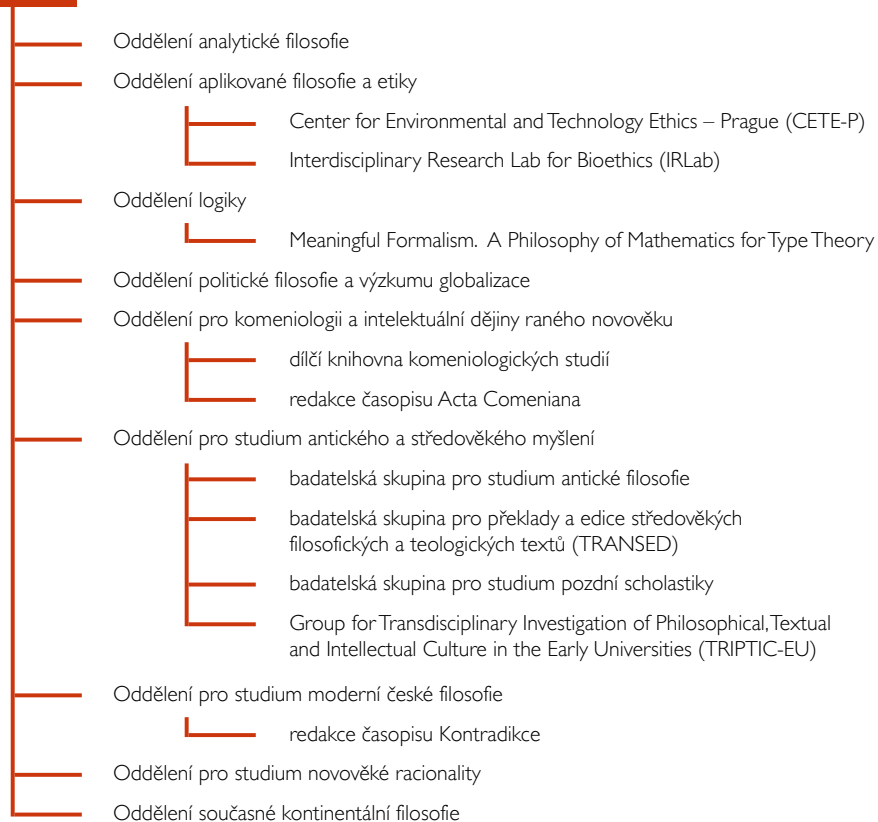
Orgány pracoviště

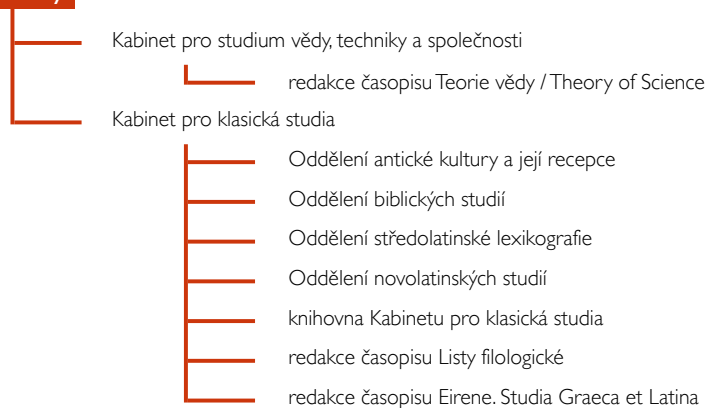
Vědecké útvary

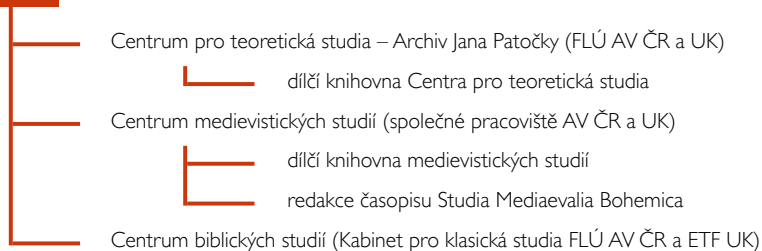
Oddělení

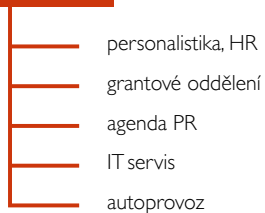
Kabinety

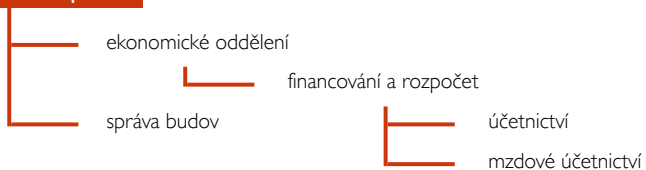
Centra

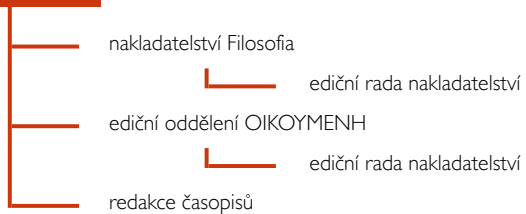
Sekretariát FLÚ

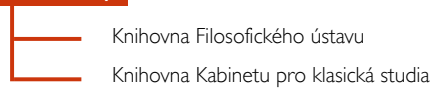
Hospodářská správa

Ediční činnost

Veřejné knihovny

E-infrastruktura

Statutem z 18. 10. 2018 byl zřízen Mezinárodní poradní sbor FLÚ (MPS) jako stálý poradní orgán ředitele pracoviště. Mezi úkoly MPS patří zejména kontinuální poradenství týkající se výzkumných aktivit ústavu, například při vytváření a naplňování koncepce výzkumu, navazování mezinárodní spolupráce či rozvíjení vědních oborů. Sbor také poskytuje průběžné hodnocení činnosti pracoviště a dává doporučení k jejímu zlepšení.

Členové a členky Mezinárodního poradního sboru:

prof. Vincent Blok (Wageningen University & Research, Nizozemsko) (od 1. 1. 2025)

prof. Howard Hotson (University of Oxford, Velká Británie)

prof. Lorna Hughes (University of Glasgow, Velká Británie)

prof. Katarzyna Paprzycka-Hausman (Uniwersytet Warszawski, Polsko)

prof. Bernd Roling (Freie Universität Berlin, Německo)

prof. Andreas Speer (Universität zu Köln, Německo)

prof. Sofia Näsström (Uppsala Universitet, Švédsko) (od 1. 1. 2025)

prof. Dan Zahavi (Københavns Universitet, Dánsko)

Šesté zasedání MPS se konalo dne 28. 5. 2025 online, jeho program měl tři hlavní části:

Petr Kitzler a Pavlína Cermanová podali aktuální informace z vedení ústavu, které zahrnovaly zejména údaje o rozpočtové situaci a zprávu o úspěšném návrhu projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* podpořeném v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK). FLÚ bude tento projekt zaštiťovat v roli hlavního příjemce v letech 2025–2028.

Druhá část jednání byla věnována diskusi o podkladových materiálech pro II. fázi mezinárodního hodnocení ústavů AV ČR, konkrétně zprávě o činnosti FLÚ v letech 2020–2024 a zprávě o infrastrukturních aktivitách servisních oddělení.

Třetí část jednání se zaměřila na diskusi o součinnosti MPS v rámci mezinárodního hodnocení a přípravě stanoviska MPS jako doplňkové součásti podkladových materiálů pro II. fázi mezinárodního hodnocení FLÚ.

1.2 Změny ve složení orgánů

V roce 2025 došlo k personální obměně na pozici místopředsedy Rady pracoviště. Petr Urban rezignoval k 28. 5. 2025, následně byl v tajném hlasování 24. 6. 2025 zvolen novým místopředsedou Matyáš Havrda.

II.

Vědecká činnost pracoviště

2.1 Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků

Filosofický ústav AV ČR je prestižním výzkumným pracovištěm v humanitních vědách v České republice. Badatelské programy Filosofického ústavu sledují několik základních cílů. Hlavním cílem je přispět k rozvoji aktuálního bádání v oblasti filosofie a příbuzných vědních oborů. Další cíle se vztahují ke kulturním potřebám současné české společnosti. Patří k nim vytváření a prohlubování předpokladů pro recepci výsledků světového bádání v českém prostředí, a tím i k tomu, aby filosofie a příbuzné humanitní disciplíny v České republice udržovaly trvalý kontakt s evropskou a světovou vědou a aktivně se podílely na jejím utváření. Filosofický ústav rovněž přispívá k posilování vědomí národní identity a kulturního dědictví, a to kritickým zkoumáním dějin českých zemí a středoevropského prostoru, se zřetelem k dějinnému přínosu významných myslitelů v tomto prostoru působících.

Řešené úkoly lze rozdělit do tří tematických celků: (1) aktuální problémy současné filosofie a filosofické aspekty příbuzných vědních disciplín, (2) dějiny evropského a českého filosofického myšlení, (3) vybrané problémy příbuzných humanitních disciplín (zejména klasická a medievistická studia). Těmto úkolům odpovídá organizační struktura Filosofického ústavu. Na každém z tematických celků pracuje vždy několik specializovaných útvarů, jejichž činnost se vzájemně doplňuje. V oblasti (1) je věnována soustavná badatelská pozornost především aktuálním problémům těch filosofických směrů, které v moderní době nejvýrazněji ovlivnily a stále ovlivňují současné filosofické myšlení. Na tomto tematickém celku pracují Oddělení analytické filosofie, Oddělení aplikované filosofie a etiky, Oddělení logiky, Oddělení novověké racionality, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace (dříve Centrum globálních studií), Oddělení současné kontinentální filosofie a Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti. V oblasti (2) jde o výzkum dějin evropského filosofického myšlení od jeho počátku

až po současnost. Pozornost je přitom věnována také kritickým edicím a studiu děl významných českých myslitelů od středověku až po moderní dobu. Součástí badatelské činnosti je výzkum v oblasti antické filosofie a velkých filosofických systémů středověku, novověku i moderní doby. Témata tohoto celku jsou řešena v Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, v Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku, v Kabinetu pro teoretická studia (Archiv Jana Patočky) a v Oddělení pro studium moderní české filosofie. V oblasti (3) se vědecké týmy zabývají vybranými problémovými okruhy humanitních disciplín, které doplňují a rozvíjejí badatelské zaměření Filosofického ústavu. Patří k nim Kabinet pro klasická studia a také společná pracoviště (tzv. centra) Akademie věd a Univerzity Karlovy připojená k Filosofickému ústavu (Centrum biblických studií, Centrum medievistických studií a Centrum pro teoretická studia).

Při utváření svého vědeckého profilu klade ústav důraz na interdisciplinární přístupy a nové badatelské výzvy, k nimž patří zejména aktuální rozvoj digitálních humanitních věd. Filosofický ústav soustavně buduje a posiluje také infrastrukturu výzkumu a ostatní odborné služby nezbytné nejen pro vlastní vědecké útvary, ale také podporující činnost jiných pracovišť v oblasti filosofie a zastoupených humanitních disciplín, zejména vysokých škol. Především se jedná o ediční činnost, kterou ústav realizuje ve specializovaném vědeckém nakladatelství Filosofia (<http://filosofia.flu.cas.cz>) a OIKOYMENH (<https://www.oikoymenh.cz/>). Je vydavatelem či spoluvydavatelem deseti oborových periodik (*Acta Comeniana*, *Aither*, *Eirene*, *Studia Graeca et Latina*, *Filosofický časopis*, *Kontradikce*, *Listy filologické – Folia philologica*, *Organon F*, *Studia mediaevalia Bohemica*, *Teorie vědy/Theory of Science*, *Nuismatický sborník*) a organizuje oborově významné vědecké akce (konference, symposia apod.). Podílí se rovněž na tvorbě specializovaných elektronických da-

tabází a badatelských pomůcek. Významnou součástí infrastruktury Filosofického ústavu jsou dvě veřejné odborné knihovny sloužící nejen badatelům, ale také vysokoškolským studentům a veřejnosti. Obě knihovny systematicky rozšiřují své fondy koordinovanou akviziční politikou a zpřístupňováním oborově významných elektronických informačních zdrojů pro badatele a veřejnost. Filosofický ústav se k veřejnosti obrací také prostřednictvím široké škály popularizačních a vzdělávacích aktivit.

Ve vědeckých útvech FLÚ vznikla i v roce 2025 řada publikací monografického a časopiseckého charakteru, které vyšly ve špičkových zahraničních nakladatelstvích jako Brill, De Gruyter, Springer, Brepols, Bloomsbery Academic, College Publications, Manchester University Press, Karl Alber, University of Pittsburgh Press, aj. Orientace na kvalitní zahraniční publikace a mezinárodní výzkumné projekty je hlavní strategií vědeckého růstu FLÚ, kterou se v roce 2025 dařilo dále rozvíjet a jejíž podpora bude prioritou i v roce 2026.

Czechia in the global
AI landscape:
Where are we and
where might we be?

5 14:00

g.ai AI WORLD

Wife: akc-guest
Name: AKC
Board: 10/10/10

2.2 Představení činnosti jednotlivých útvarů FLÚ

2.2.1 Oddělení analytické filosofie

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Badatelská a vědecko-organizační činnost Oddělení analytické filosofie (OAF) pokrývala v roce 2025 vybrané klíčové oblasti analytické filosofie, zejména filosofii jazyka a mysli, filosofii vědy a analytickou estetiku. Výrazný byl posun k více aplikovaným přístupům v těchto oblastech, například ke zkoumání hate speech v kontextu aktuálních společenských problémů nebo ke studiu systémů umělé inteligence v kontextu současné filosofie jazyka a mysli. Kromě samotného výzkumu členové a členky oddělení vystoupili v rámci cyklu měsíčních přednášek a organizovali či spoluorganizovali mezinárodní workshopy a konference: *Ernst Mach Workshop XIII 2025: Conscious AI? Functionalism and its Alternatives* (Praha, 2.–3. 6. 2025), *Immunology Meets Philosophy II. Host-Microbe Interactions* (Praha, 15.–16. 9. 2025), *AI & Propaganda. A Philosophical Workshop* (Praha, 6.–7. 11. 2025) a *Oxford Hume Forum* (Praha, 5.–6. 12. 2025).

Web oddělení: <http://dap.flu.cas.cz/cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D.

Dr. Tetiana Bilous

Mgr. Vít Gvoždiak, Ph.D.

doc. PhDr. Vladimír Havlík, CSc.

PhDr. Petr O. Jedlička, Ph.D.

(od 1. 2. 2025)

prof. PhDr. Petr Kořátko, CSc.

María del Rosario Martínez-Ordaz, Ph.D.

(od 1. 11. 2025)

Mgr. Jakub Mihálik, Ph.D.

Mgr. Tereza Matějková

(od 1. 2. 2025)

PhDr. Zuzana Parusniková, CSc., DSc.

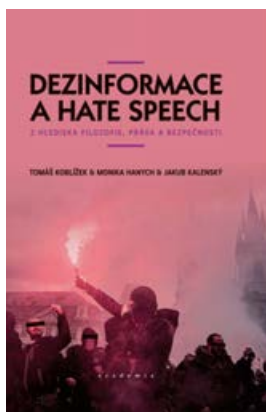
Mgr. Martin Zach, Ph.D.

vedoucí

doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Bantegnie, Brice. Psychology and Neuroscience. The (New) Autonomy Question. *Erkenntnis*. Roč. 90, č. 7 (2025), s. 2909–2928.

Tradiční teze o autonomii psychologie vůči neurovědě je založena na metafyzické tezi o neredukovatelnosti. Antiredukcionismus je v současnosti stále dominantní, a proto lze říci, že pozice autonomistů je pevnější. Přesto může mít anti-autonomista intuici, že i když psychologie není redukovatelná na neurovědu, existuje smysl – nikoli metafyzicky, ale epistemologicky založený –, v němž psychologie není vůči neurovědě autonomní. Výzvou je pak nabídnout pojetí autonomie, které umožní formulovat novou tezi o autonomii, a ukázat, že tato teze je nepravdivá. Takovou tezi je tvrzení, že psychologové nemusí při formulování psychologických vysvětlení brát v úvahu neurovědecká vysvětlení. Autor studie hájí stanovisko, že psychologové skutečně musí při formulování psychologických vysvětlení brát v úvahu neurovědecká vysvětlení, a že tudíž poskytují stejný typ vysvětlení těchto druhů jevů jako neurovědci.

Havlík, Vladimír. Meaning and Understanding in Large Language Models. *Synthese*. Roč. 205, č. 1 (2025), č. článku 9.

Nedávný pokrok v generativní umělé inteligenci – ve schopnostech velkých jazykových modelů (LLM) – zpochybnil tradiční filosofické předpoklady o strojovém porozumění jazyku. Článek kriticky analyzuje tradiční názory, které považují jazykové schopnosti LLM jen za syntaktickou manipulaci a povrchní simulaci porozumění bez pevného propojení s reálným světem. Na základě rozboru různých teoretických přístupů k zakotvení významů ve světě, v nichž domínuje referenční ukotvení významů jako klíčová podmínka skutečného porozumění, pak navrhuje tzv. sémantický fragmentismus jako přesvědčivé vysvětlení porozumění přirozenému jazyku. Sémantický fragmentismus se totiž snaží objasnit, jak jsou významy ukotveny v jazyce a jak mohou LLM efektivně pracovat s významy jazykových výrazů v komplexitě relačních vztahů v rámci daných sémantických fragmentů.

Koblížek, Tomáš – Hanych, M. – Kalenský, J. *Deinformace a hate speech. Z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti*. Praha: Academia, 2025. 275 s.

Deinformace a hate speech se staly běžným tématem našich diskusí. Povědomí o rizicích spojených s těmito fenomény však roste úměrně s nejistotou, zda jsme jim schopni porozumět, natož efektivně čelit. Oporou může být mezinárodní výzkum, který se pokouší odpovědět na následující otázky: Jak se deinformace a nenávistné projevy typicky šíří? Jaký je běžný dopad jejich projevů na chování a psychiku jednotlivců i skupin? Jaký typ obrany se osvědčuje, a jaký nikoli? Kniha je průvodcem po aktuálních zkoumáních deinformací a hate speech z hlediska filozofie a právní teorie. Zahrnuje také nejnovější poznatky plynoucí z praxe zaměřené na boj s těmito fenomény. Četné textové i obrazové příklady přitom čerpá z období pandemie covidu-19 a války na Ukrajině.

Dvořák, Tomáš – Klusáková, Veronika – Svatoňová, Kateřina – Charvát, Martin – Horáková, Jana – Havlík, Vladimír – Gvoždiak, Vít – Müller, Richard – Flašar, Martin – Purkrábková, Noemi. *Umělá inteligence jako (nové) médium*. Praha: Karolinum, 2025. 234 s.

Havlík, Vladimír. Hans Albert, Münchhausenovo trilema a bootstrapová racionalita. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 3 (2025), s. 483–502.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Bilaterální mobilitní projekt *Bridging a Divide: An Interdisciplinary Cooperation in Applied Philosophy of Language, Mind, and Science* (řešitel Tomáš Koblížek, 2024–2026) mezi FLÚ AV ČR a Polskou akademií věd.

– Grant GA ČR č. 25-16186S *Monismus a problém subjektivity* (řešitel Jakub Mihálik, spoluřešitel Tomáš Marvan) na období 2025–2027.

Koblížek, Tomáš. May an Artist's Moral Ill Repute Affect the Meaning of Their Work? An Analysis from the Perspective of Speech Act Theory. *Journal of Ethics*. Roč. 29, č. 1 (2025), s. 1–19.

Kotátko, Petr. Struktura, intence a automatismy řeči. Davidsonovská teorie významu a velké jazykové modely. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 4 (2025), s. 589–609.

Mihálik, Jakub – Marvan, Tomáš. Neurophenomenal Structuralism as a General Theory of Consciousness? *Philosophy and the Mind Sciences*. Roč. 6 (2025).

Zach, Martin. A Complementary Account of Scientific Modelling. Modelling Mechanisms in Cancer Immunology. *British Journal for the Philosophy of Science*. Roč. 76, č. 3 (2025), s. 591–617.

Zach, Martin. On Representation and Similarity. The Case of Mouse Models of Cancer. *Studies in History and Philosophy of Science*. Roč. 114 (2025), č. článku 102069.

– Vít Gvoždiak, Vladimír Havlík, Petr O. Jedlička, Tomáš Koblížek, María del Rosario Martínez-Ordaz, Tomáš Marvan, Tereza Matějková, Jakub Mihálik a Martin Zach se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.

– Tomáš Koblížek je účastníkem projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)*

(MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_008/0004595) na období 2023–2028.

– Členové oddělení se jako řešitelé aktivit podíleli na činnosti dvou programů Strategie AV21: *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace* (Tomáš Koblížek, Martin Zach a Vít Gvoždiak, který se jako tajemník programu zároveň věnoval jeho koordinaci) a *Umělá inteligence pro vědu a společnost* (Vít Gvoždiak, Tomáš Koblížek a Tomáš Marvan).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například

- diskusní setkání *Akademici, nebo Cimrmani, aneb Kdo je tady filosof?*, na němž byly prezentovány výzkumu *Filosofie a česká veřejnost* a které bylo zorganizováno v rámci Týdne AV ČR (moderovali Vít Gvoždiak a Martin Zach), Praha, 3. 11. 2025;
- sedmidílný podcast *Umění pobouřit*, v němž vystoupil Tomáš Koblížek spolu s historičkou umění Milenou Bartlovou, Český rozhlas Vltava, 13. 11. 2025;
- vystoupení Martina Zacha v pořadu Věda 24 s komentářem k Nobelovým cenám za rok 2025, ČT24, 12. 10. 2025.

Department of Applied Philosophy & Ethics + Department of Analytic Philosophy
Institute of Philosophy, Czech Academy of Sciences
Czech Academy of Sciences, Národní 3, Prague

June 2-3, 2025

Department of Applied Philosophy & Ethics

CONSCIOUS AI?

FUNCTIONALISM AND ITS ALTERNATIVES

Ernst Mach Workshop XIII

Programme

Monday, June 2nd, 2025

- 10:00 – 11:30 **Anil Seth** (Sussex), "Prospects and Pitfalls for Real Artificial Consciousness"
- 11:30 – 13:00 **Lunch Break**
- 13:00 – 14:30 **Kathinka Evers** (Uppsala), "Artificial Consciousness: Science Fiction, Utopia, or Pandora's Box?"
- 14:45 – 15:30 **Chris Percy** (Derby), "Can Computational Functionalism Overcome a Novel Variant of the Phenomenal Binding Problem?"
- 15:30 – 15:45 **Coffee Break**
- 15:45 – 16:30 **Benjamin Sleeper** and **Carlos Toxtli** (Clemson), "Resonant Attractor Networks: A Dynamical Blueprint for Consciousness"
- 16:30 – 17:15 **Lukas Kob** (Magdeburg), "Substrate-Hybrid Systems in the Context of AI Consciousness"
- 18:00 **Banquet**

Keynote speakers:

Prof. Anil Seth
Prof. Kathinka Evers

Tuesday, June 3rd, 2025

- 10:00 – 10:45 **Graham Findlay** (Wisconsin), "Dissociating Artificial Intelligence from Artificial Consciousness"
- 10:45 – 11:30 **Moritz Kriegleder** (Vienna), "Perspectivism and the Natural-Artificial Divide in Consciousness Studies"
- 11:30 – 13:00 **Lunch break**
- 13:00 – 13:45 **Kristina Šekrét** (Zagreb), "Do Large Language Models Hallucinate Electric Fata Morganas?"
- 13:45 – 14:30 **Mariela Destéfano** (Buenos Aires), "Artificial Consciousness and Inner Speech"

F *Philosophy from AI/CR*
Institute of Philosophy

Centrum Maria Čapka
pro studia filosofie v roce 2025

A *akademie old*
Center for
Strategie AV21
Institute of Applied Philosophy

2.2.2 Oddělení aplikované filosofie a etiky

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení aplikované filosofie a etiky (OAFE) se věnuje čtyřem hlavním oblastem výzkumu: bioetice, administrativní etice, technologické etice a etice životního prostředí. OAFE se dynamicky rozvíjí zvláště díky grantovému projektu Horizon Europe, který umožnil založení Centra pro environmentální a technologickou etiku – Praha (CETE-P), jež bylo zřízeno při OAFE. Díky projektu je oddělení vysoce internacionalizováno a má dostatek mladých badatelek a badatelů. Kromě CETE-P je součástí OAFE také Interdisciplinární výzkumná laboratoř pro bioetiku (IRLaB). Ta se věnuje zejména fenomenologické bioetice a etickým dopadům moderních technologií na současnou medicínu. V minulém roce díky programu Hop-On přistoupila ke konsorciálnímu projektu *Ethical Design of Holography with Dense wireless Networks (HOLDEN)*, jenž je financován v rámci Horizon Europe.

Oddělení se také účastní aktivit interdisciplinární platformy CEVAST – Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice (cevast.org), která podporuje zejména výzkumy v oblasti etiky nových technologií. Na činnosti této platformy se vedle FLÚ podílí také Ústav státu a práva AV ČR, Ústav informatiky AV ČR a Přírodovědecká fakulta UK.

Web oddělení: <https://dape.flu.cas.cz/cz/>

Web CETE-P: www.cetep.eu

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucích

Geoffrey Dierckxsens, Ph.D.

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D.

Mgr. Petr Urban, Ph.D.

asistentka oddělení

Ing. Lenka Čermáková

prof. Mark Coeckelbergh, Ph.D.

John Dorsch, Ph.D.

Mgr. et Bc. Ester Fischerová (od 1. 6. 2025)

Jose Luis Guerrero Quiñones, Ph.D.

Paula Gürtler, M.A.

MUDr. Adam Houska, Ph.D. (od 15. 4. 2025)

Iwona Janicka, Ph.D.

Dr. Judith Rosine Kelz (od 1. 10. 2025)

MgA. Kateřina Marková (od 1. 3. 2025)

PhDr. David Anthony Procházka, Ph.D.

MgA. Cécile Rosat

Friderike Spang, Ph.D.

RNDr. Mgr. Robin Kopecký, Ph.D.

Dan Swain, M.A., Ph.D.

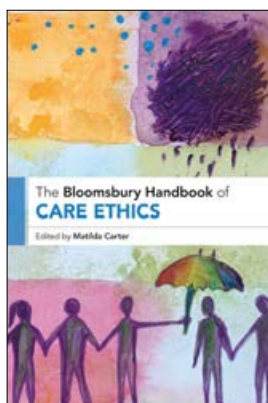
Dr. Tuğba Yoldaş (od 12. 8. 2025)

vedoucí

Mgr. Juraj Hvorecký, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Hříbek, Tomáš. *Jak být dobrý i bez pána boha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti*. Praha: Academia, 2025. 337 s.

Tomáš Hříbek v knize předkládá populárně orientované texty spadající do čtyř tematických okruhů: obrana ateismu a sekularismu, aktuální morální témata nahlížená z čistě světské perspektivy, obhajoba principů egalitárního liberalismu a obrana vědy před jejími tradičními i postmoderními nepřáteli. Jde jak o upravené verze kratších esejů, které během posledních let publikoval v příloze Lidových novin Orientace a dalších periodikách, tak o dosud nepublikované stati. Díky autorovu přímočarému, a přesto filosofickému přístupu k otázkám, jako je ateismus, eutanazie, stejnopohlavní manželství, etika kouření, imigrace, hate speech, feminismus, klimatická změna nebo scientismus, je tato kniha v českém kontextu výjimečná. Závěrečný oddíl tvoří rozhovory s předními světovými intelektuály (filosofy Danielem Dennettem, Peterem Singerem, Susan Schneiderovou a dalšími).

Dierckxsens Geoffrey. Health Care as Participatory Sense-Making. An Enactive Perspective on Relations Between Patients and Health Care Providers. *Mind and Society*. Roč. 24, č. 1 (2025), s. 69–89.

Cílem článku je ukázat, že vztahy mezi pacienty a poskytovateli zdravotní péče lze chápat jako participativní vztahy směřující k oboustrannému porozumění. Text se zaměřuje na tzv. fenomenologický rozhovor jako techniku vhodnou pro použití ve zdravotní péči; tato technika rozhovoru má totiž rysy, které korespondují s participativním vytvářením smyslu. Konkrétněji řečeno, fenomenologický rozhovor je otevřený, kritický a proaktivní dialog mezi pacientem a poskytovatelem zdravotní péče, jehož cílem je zvýšit u pacienta uvědomění si svého těla a zdravotního stavu a zároveň i sociálních podmínek, které mohou jeho zkušenosti a stavy ovlivnit. Text ukazuje, že fenomenologické rozhovory jsou vhodným způsobem formování vztahů mezi pacientem a poskytovatelem zdravotní péče, neboť při nich obě strany aktivně spolupracují, aby pochopily, čím pacient prochází, a našly adekvátní lékařské reakce na tuto zkušenost.

Janicka Iwona. What is a Revolution in Political Ecology? In: Kulcsár, D. – Tomakh, D. – Stewart, J. (eds.). *On Revolt, Rebellion and Revolution. Navigating the Challenges of Human Conflict*. Leiden: Brill, 2025, s. 404–424. Klimatická změna vystavuje zkoušce zavedené politické pojmy: současná politická ekologie například předefinovala pojem „politika“ tak, že za politické aktéry považuje nehumánní subjekty (mikroorganismy, rostliny, ekosystémy), jelikož mají zásadní vliv na naši společnou existenci. Naše pojetí politiky se tím posouvá od antropocentrického k hybridnímu, mimolidskému pojetí. Příspěvek se zabývá tím, jak ekologická krize transformuje pojem „revoluce“ pro 21. století. Na základě analýzy vybraných myslitelů současné mimolidské politické ekologie kapitola zkoumá, jak můžeme pojmově uchopit „revoluci“ a „revoluční subjekt“, pokud jsou nehumánní bytosti nedílnou součástí politiky. Analyzuje roli revoluce v uvažování o ekologii a její užitečnost pro navrhování nadlidské politiky pro 21. století a v závěru navrhuje koncept kosmologického restartu: tvrdí, že musíme zásadně přehodnotit naše ontologické a existenciální koncepty, abychom byli schopni vytvořit svět, který bude obyvatelný jak pro lidi, tak pro nelidské bytosti.

Dorsch, John – Goddu, Mariel K. – Nave, Kathryn – Vierkant, Tillmann – Coeckelbergh, Mark – Gürtler,

Paula – Urban Petr – Spang, Friderike – Moll, Maximilian. Against AI Welfare: Care Practices Should Prioritize Living Beings over AI. *AI Magazine*. Roč. 46, č. 3 (2025), č. článku e70016.

Guerrero Quiñones, Jose Luis. What if „Healthy“ Is Not All I Want to Be? *Philosophy & Technology*. Roč. 38, č. 4 (2025), č. článku 130.

Janicka, Iwona. Ecofeminism for the 99% – Three Theses. *Coils of the Serpent. Journal for the study of contemporary power*. Roč. -, č. 15 (2025), s. 1–17.

Moll, Maximilian – Dorsch, John. A Systematic Review of Human-centered Explainability in Reinforcement Learning: Transferring the RCC Framework to Support Epistemic Trustworthiness. *Human-Intelligent Systems Integration*. Roč. 7, č. 1 (2025), s. 239–248.

Swain, Daniel. Disaster Utopia and the State. Success, Failure and the Fear of Co-option. *European Journal of Social Theory*. Online First 23 September (2025).

Urban, Petr. Care Ethics and Public Administration. An Overview of the Field and a Look Forward. In: Carter, M. (ed.). *The Bloomsbury Handbook of Care Ethics*. London: Bloomsbury Academic, 2025, s. 335–354.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Projekt Horizon Europe ERA-Chairs č. 101086898 *Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics – Prague (CETE-P)* na období 2023–2027 (hlavní řešitel Petr Urban).
- Projekt Horizon Europe č. 101099491 *Ethical Design of Holography with Dense wireless Networks (HOLDEN)* (řešitel Geoffrey Dierckxsens) na období 2025–2026.

- Projekt MSCA PF č. 101201927 *Nature Conservation and Emerging High-Impact (Bio)Technology (NONA)* (řešitelka Rosine Kelz) na období 2025–2027.
- Grant TA ČR č. CK04000150 *Hodnocení chování automatizovaných vozidel z pohledu dodržování etických a právních principů ve smíšeném provozu* (spoluřešitel Juraj Hvorecký) na období 2023–2025.

- Juraj Hvorecký, Tomáš Hříbek, Tuğba Yoldaş a Kateřina Marková se účastní projektu *AI zaměřená na člověka pro udržitelnou a adaptabilní společnost (Human-AId)* (reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008691) na období 2025–2029.
- Juraj Hvorecký se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.
- Daniel Swain je účastníkem projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_008/0004595) na období 2023–2028.
- Členové oddělení se účastní tří programů Strategie AV21: *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace* (Juraj Hvorecký), *Průlomové technologie budoucnosti – senzorika, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie* (Tomáš Hříbek) a *AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost* (Tomáš Hříbek).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například

- rozhlasové vystoupení Tomáše Hříbka v pořadu Hergot! nad tématy z jeho knihy *Jak být dobrý i bez pá-naboha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti*, Radio Wave, 4. 5. 2025;
- vystoupení Juraje Hvoreckého na akci pro učitele základních a středních škol *Dospívání pod vlivem algoritmů*, organizované spolkem Jeden svět na školách v pražské galerii DOX, Praha, 9. 12. 2025;
- spoluorganizace *Visegrad Environmental Philosophy Summer School*, jíž se zúčastnilo více než padesát studentů a studentek z celého světa, Vratislav, Polsko, 1.–7. 6. 2025.

Center for Environmental
and Technology Ethics · Prague

Shannon Vallor

Immanent and Intimate Technologies

Czech Academy of Sciences,
Národní 3, Prague 1, Hall 205

Registration encouraged, see QR

15th September
2025 14:00
Seminar

Funded by
the European Union

STRATEGYAV21
The research is not state-funded

Centrum Karla Čapka

Funded by the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic

This project receives funding from the Horizon EU Framework Programme under Grant Agreement No. 101088898. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Center for Environmental
and Technology Ethics -- Prague

Thinking about the Living

Workshop in Contemporary
Feminist Political Ecology

20 Nov 2025 10:00

The Institute for Czech Literature
Seminar room on the ground floor
Na Florenci 3, Prague 1

Funded by
the European Union

Filozofický ústav AVČR
Institute of Philosophy

2.2.3 Oddělení logiky

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení logiky (OL) se věnuje výzkumu v oblasti (filosofické) logiky a souvisejících oblastí analytické filosofie. Usiluje o excelentní výzkum v mezinárodním měřítku, jeho členové a členky publikují v předních světových časopisech a nakladatelstvích. Klíčovými výzkumnými tématy jsou inferencialismus, teorie typů a různé aspekty neklasických logik (zejména epistemické logiky, intenzionální logiky či logiky otázek). V letech 2021–2025 působil v rámci oddělení tým podpořený premií Lumina quaeruntur spolupracující pod vedením Anstena Kleva na projektu *Meaningful Formalism. A Philosophy of Mathematics for Type Theory*.

Web oddělení: <http://logika.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

PhDr. Vladimír Svoboda, CSc.

vedoucí

Mgr. Vít Punčochář, Ph.D.

asistentka oddělení

Mgr. Olga Bažantová

Mgr. Marta Bílková, Ph.D.

Dr. Michele Contente

Mgr. Michal Hubálek, Ph.D.

Ansten Mørch Klev, Ph.D.

doc. PhDr. Vojtěch Kolman, Ph.D.

RNDr. Ondřej Majer, CSc.

PhDr. Michal Peliš, Ph.D. (1. 2. 2025)

prof. RNDr. Jaroslav Peregrin, CSc., DSc.

Pietro Sabelli, Ph.D.

Mgr. Igor Sedlár, Ph.D.

Andriy Vasylenko, Ph.D.

PhDr. Marta Vlasáková, Ph.D.

Colin Zwanziger, Ph.D. (do 25. 4. 2025)

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Peregrin, Jaroslav. *Meaning as a Set-theoretic Object. A Gentle Introduction to the Ideas Behind Formal Semantics*. London: College Publications, 2025. 200 s.

Monografie se zabývá jednou ze základních filosofických otázek, totiž otázkou povahy významu jazykových výrazů. Přístupným, avšak zároveň systematickým a analyticky přesným způsobem uvádí čtenáře do problematiky formální sémantiky, což je vědecká disciplína, jejímž cílem je modelovat významy pomocí exaktních, převážně matematických prostředků, zejména pomocí aparátu teorie množin. Kniha představuje klíčové koncepty této oblasti a podrobuje je kritickému filosofickému zhodnocení. Sleduje historické kořeny formální sémantiky v analytické filosofii, zejména ve Fregeho pojetí významu, a ukazuje, jak se z těchto základů vyvinuly různé modely sémantické reprezentace, od extenzionálních přes intenzionální až po hyperintenzionální a dynamické přístupy. Autor přehledně vysvětluje, jak tyto modely zachycují význam jako určitý typ abstraktního objektu, typicky jako množinu, funkci či strukturovaný matematický objekt, a jak umožňují systematicky popsat vztah

mezi jazykem a světem. Kniha tak propojuje exaktní logicko-matematický aparát s tradičními filosofickými problémy a ukazuje, jak může formalizace přispět k jejich objasnění.

Klev, Ansten. A Type-theoretical Curry Paradox and Its Solution. *The Philosophical Quarterly*. Roč. 75, č. 2 (2025), s. 763–774.

Článek vyšel v prestižním filosofickém časopise a představuje příspěvek k současné debatě o povaze logických paradoxů a o základech matematiky. Srozumitelným, ale zároveň metodologicky precizním způsobem a prostřednictvím systematicky vystavěné argumentace analyzuje klíčové filosofické otázky spojené s konstrukcí matematických objektů. Text se soustředí na jeden ze stěžejních paradoxů moderní logiky, známý jako Curryho paradox, a předkládá jeho novou formulaci v rámci teorie typů. Řešení nevyžaduje revizi základních zákonů logiky, ale spíše jejich hlubší pochopení na úrovni této teorie.

Zároveň článek ukazuje úzké propojení mezi moderními základy matematiky a teoretickou informatikou,

neboť využívá nástroje typové teorie běžně aplikované v oblasti formálních důkazových systémů a programovacích jazyků. Výsledkem je filosoficky i technicky sofistikovaný přístup, který přispívá nejen k řešení konkrétního paradoxu, ale i k obecnějšímu porozumění povaze matematických konstrukcí a logických pojmů.

Ferguson, Thomas – Punčochář, Vít. Inquisitive Split and Structural Completeness. *Mathematical Structures in Computer Science*. Roč. -, č. 35 (2025), č. článku e12. Tradičně se logika soustředí na analýzu vztahů mezi oznamovacími větami, tedy větami, pomocí nichž něco tvrdíme. Tento článek je příspěvkem k novějšímu směru výzkumu, který tuto perspektivu rozšiřuje o systematické zkoumání otázek a jejich role v logickém uvažování. Text se zaměřuje na jeden ze základních principů této oblasti, označovaný jako split. Tento princip poskytuje účinný nástroj pro zachycení vzájemného vztahu mezi tvrzeními a otázkami v logickém jazyce. Umožňuje systematicky zachytit nejen jednoduché otázky typu „platí A?“, ale i složitější podmíněné dotazy, například „platí-li A, platí také B?“, a to tak, že rozkládá význam podmíněných otázek na vhodné alternativní možnosti.

Hlavním přínosem článku je odkrytí překvapivě hluboké souvislosti mezi tímto principem a důležitou vlastností logických systémů, známou jako „strukturální úplnost“. Autoři tak ukazují, že split není pouze užitečným nástrojem pro práci s otázkami, ale úzce souvisí s významným strukturálním rysem logických systémů.

Bílková, Marta – Frittella, Sabine – Kozhemiachenko, Daniil – Majer, Ondrej. Two-Layered Logics for Probabilities and Belief Functions over Belnap-Dunn Logic. *Mathematical Structures in Computer Science*. Roč. 35, April 2025 (2025), č. článku e1.

Contente, Michele. A Neglected Interpretation of Das Kontinuum. *History and Philosophy of Logic*. Roč. 46, č. 3 (2025), s. 405–429.

Kolman, Vojtěch. Full Language as a Speculative Idea. *Epistemology & Philosophy of Science*. Roč. 62, č. 3 (2025), s. 112–118.

Malík, Jaroslav – Hubálek, Michal: Bounding Reason. Inferentialism, Naturalism, and the Discursive Agency of LLMs. *Global Philosophy*. Roč. 35, č. 5 (2025), č. článku 25.

Punčochář, Vít – Bílková, Marta – Bozdag, Sena – Ferguson, Thomas. Consistency-Sensitive Epistemic Modalities in Information-Based Semantics. *Studia Logica*. Roč. 113, č. 4 (2025), s. 1061–1099.

Punčochář, Vít – Ferguson, Thomas. Implying and Containing in Truthmaker Semantics. In: Sedlár, I. – Standefer, S. – Tedder, A. (eds.). *New Directions in Relevant Logic*. Cham: Springer, 2025, s. 203–223.

Vasylchenko, Andriy. Internal Object Relations and the Logic of the Unconscious. *Organon F*. Roč. 32, č. 2 (2025), s. 116–149.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 21-23610M (Junior Star) *Logická struktura informačních kanálů* (řešitel Vít Punčochář) na období 2021–2025.
- Grant GA ČR č. 22-23022L (mezinárodní projekt Lead Agency) *Koaliční a epistemické logiky: intenzionální přístup ke skupinám* (spoluřešitel Ondrej Majer) na období 2022–2025.
- Grant GA ČR č. 23-07119S *Význam jako objekt* (řešitel Jaroslav Peregrin) na období 2023–2025.
- Ansten Klev, Ondrej Majer, Ivo Pezlar, Vít Punčochář, Vladimír Svoboda a Marta Vlasáková se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.
- Ondrej Majer a Michal Peliš se účastní projektu *Biografie dezinformace s přívlastkem AI: Rizikový fenomén prizmatem moderních věd o člověku* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008724) na období 2025–2029.
- Ondrej Majer byl řešitelem aktivity „Logika a umělá inteligence“ v rámci programu Strategie AV21 *Umělá inteligence pro vědu a společnost*.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- rozhovor s Vojtěchem Kolmanem *Myslet znamená mít na zřeteli druhého* publikovaný v *Divadelní revui* 36 (č. 2), 2025.

WORKSHOP

ON TRUTHMAKERS, POSSIBILITIES, AND INFORMATION STATES

MEETING ROOM, 124 A, INSTITUTE OF PHILOSOPHY, CAS,
JILSKÁ 1, PRAGUE

PROGRAM

TUESDAY, NOVEMBER 18

9:40-10:00 Introduction (Vít Punčochář)

10:00-10:50 Ivano Ciardelli: Dependence and Arbitrariness

10:50-11:10 coffee break

11:10-12:00 Simone Conti: Completeness for Weak Inquisitive First-Order Logic

12:00-14:00 lunch

14:00-14:50 Guillaume Massas: Two Applications of Possibility Structures in the Philosophy of Mathematics

15:00-15:50 Tadeusz Litak: TBA

15:50-16:20 coffee break

16:20-17:10 Søren Knudstorp: Truthmakers and Information States: Inclusion, Containment, Duality

WEDNESDAY, NOVEMBER 19

9:40-10:30 Vít Punčochář: A Norm-Based Truthmaker Semantics for Modal Logic

10:30-10:50 coffee break

10:50-11:40 Mark Jago: Stating the Obvious

11:40-13:40 lunch

13:40-14:30 Francisca Silva: Truthlikeness, Exact Similarity and Counterfactuals

14:40-15:30 Vít Punčochář: Truthmaker Semantics, Inquisitive Logic, and Curry-Howard Correspondence

15:30-16:00 coffee break

16:00-16:50 Kit Fine (online): The Trivialization of Exact Equivalence

17:00-17:50 Wesley Holliday (online): Fundamental Logic with Necessity

2.2.4 Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace (OPFVG) se zaměřuje na výzkum v oblasti politické filosofie a teorie, na analýzu vybraných globálních témat a na studium nezápadního myšlení, především v perspektivě dekolonizace myšlení. V oblasti politické teorie se činnost oddělení soustředí na témata spojená s teorií demokracie a s fenomény sociálních a ekonomických nerovností. Součástí výzkumu je analýza klasických i současných teorií elit, plutokracie a oligarchie, stejně jako zkoumání jejich vztahu k teoriím demokracie. Výzkum globálních témat otevírá široké spektrum filosoficky relevantních otázek a problémů, které jsou zásadní pro porozumění současnému světu. Významnou oblastí zájmu oddělení je filosofická a sociálně-vědní reflexe problémů spojených s klimatickou krizí. V tomto kontextu se oddělení věnuje analýze aktuálních debat v politické filosofii, rozvíjí přístupy v oblasti klimatické spravedlnosti a zabývá se filosofickými koncepty tematizujícími vztah člověka a přírody a jejich důsledky pro politickou filosofii a teorii. Poslední klíčovou oblastí činnosti oddělení je dekoloniální myšlení, které se prolíná výše uvedenými výzkumnými směry a zároveň poskytuje rámec pro systematickou analýzu nezápadních filosofických tradic.

Web oddělení: <https://opf.flu.cas.cz/cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Jan Bíba, Ph.D.

asistentka oddělení

Marie Hlavičková

prof. PhDr. Pavel Barša, M.A., Ph.D.

Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D.

Mgr. Lubomír Dunaj, Ph.D.

Leonardo Fiorespino, Ph.D.

PhDr. Vlastimil Hála, CSc. (emeritus)

Zora Hesová, M.A., Ph.D.

doc. PhDr. Marek Hrubec, Ph.D.

Albert Lumembu Kasanda, Ph.D.

PhDr. Rudolf Kolářský, CSc. (emeritus)

Mgr. Jiří Krejčík, Ph.D. (do 30. 4. 2025)

PhDr. Martin Profant, Ph.D.

PhDr. Oleg Suša, CSc. (emeritus)

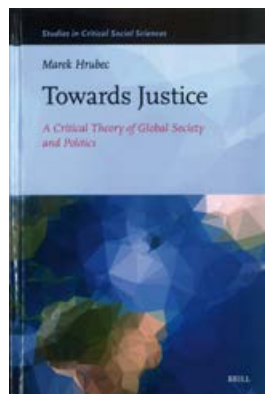
Mgr. Zdeněk Vopat (do 30. 4. 2025)

vedoucí

PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Bíba, Jan – Lánský, Ondřej. *Politická resilience za hranicemi neoliberalismu*. Praha: Karolinum, 2025. 137 s. Kniha přináší kritickou reflexi pojmu resilience v kontextu krize současné demokracie. Ukazuje, že resilience se stala klíčovým, avšak rozporným termínem, který v neoliberálním diskurzu často podporuje individualizaci odpovědnosti a depolitizaci společenských problémů. Autoři však nezůstávají pouze u kritiky, ale rozvíjejí alternativní pojetí politické resilience. Vycházejí z přesvědčení, že demokracie v éře komplexity a nejistoty nemůže spoléhat pouze na stabilitu či robustnost institucí, nýbrž vyžaduje kolektivní proces kreativní a reflexivní adaptace. Ten vedle proměny institucí zahrnuje také afektivní kapacity občanů a demokratického étosu jako takového. Demokratická resilience tak není chápána ani jako technika řízení, ani jako strategie přežití, ale jako způsob, jak udržet otevřený prostor pro kritiku, spolupráci a sdílené politické jednání.

Fiorespino, Leonardo. Incompatible sovereigns. Populism, democracy and the two peoples. *Philosophy & Social Criticism*. Roč. 51, č. 3 (2025), s. 355–380.

Článek zkoumá vztah mezi populismem a demokra-

cií a ukazuje, že mezi nimi existuje hlubší rozdíl, než se běžně předpokládá. Autor vychází ze srovnání způsobu, jakým demokratický a populistický přístup chápou „lid“ a lidovou suverenitu; zatímco demokratické teorie vnímají lid jako různorodý celek složený z aktérů s odlišnými zájmy, populismus jej chápe jako jednotnou a morálně správnou entitu s jednou vůlí. Tento rozdíl má zásadní důsledky: demokracie pracuje s pluralitou a zdůrazňuje diskusi, kompromis a institucionální vyvažování zájmů, naopak populismus předpokládá existenci jediné vůle lidu, kterou je třeba pouze prosadit, čímž oslabuje význam pluralismu i politické soutěže. Autor proto dochází k závěru, že populismus nelze chápat jako variantu demokracie ani jako její nedokonalou formu, ale jako odlišný způsob uvažování o politice.

Hrubec, Marek. *Towards Justice. A Critical Theory of Global Society and Politics*. Leiden: Brill, 2025. 352 s.

Tato kniha vychází z kritiky vnitřních rozporů liberalismu a libertarianismu a jejich protichůdných důsledků. Zároveň se opírá o analýzy kritických sociálních teorií z perspektiv globálního Jihu (Latinské Ameriky,

Afriky a Asie) i globálního Severu. Na tomto základě se snaží zachytit napětí spojená s globálním sociálním zneuznáním a nespravedlností. Konkrétně se zabývá spory o partikulární a univerzální normy na lokální, regionální i globální úrovni, extrateritoriálním sociálním uznáním globálně chudých, strategickým socialismem, hrozbami globální hegemonie, autoritářstvím a válkou ve světle různých konfliktů.

Bíba, Jan – Lánský, Ondřej – Smejkalová, Kateřina. Závěrečná studie. Společnost singularit v českém kontextu. Od struktury společnosti k resilienci. In: Reckwitz, A. *Společnost singularit. O strukturální proměně modernity*. Praha: Filosofia, 2025, s. 505–533.

Brabec, Martin. *Emancipace a útlak. Kapitoly z politické filosofie*. Praha: Filosofia, 2025. 183 s.

Dunaj, Lubomír. Tribunals, Trials, and Windows. De-Orwellizing Western Perspectives on China. In: Dunaj, L. – Sigurðsson, G. (eds.). *Imaginary Worlds and Imperial Power. The Case of China*. Albany: State University of New York Press, 2025, s. 267–296.

Fiorespino, Leonardo. The „Democratic People“ as Democracy’s Fingerprint? *The Annual Review for the Sciences of the Democracies*. Roč. 1, č. 1 (2025), s. 1–28.

Hrubec, Marek. The Global Significance of US Elections. Plutocratic Stimulation of Transnational Conflicts and Alternatives. *Perspectives on Global Development and Technology*. Roč. 24, 1/2 (2025), s. 15–31.

Lánský, Ondřej. Demokracie za časů nejistoty. Několik poznámek k demokratické teorii. In: Šaradín, P. – Lebedová, E. (eds.). *Eroze demokracie?* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2025, s. 28–42.

Lánský, Ondřej – Winters, Jeffrey A. Moc oligarchů v Česku a ve světě. Předmluva k českému vydání. In: Winters, Jeffrey A. *Oligarchie*. Praha: Filosofia, 2025, s. 13–24.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Ondřej Lánský byl členem pracovní skupiny Systémy resilience, vedené Alicí Koubovou v rámci projektu SYRI – Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (projekt MŠMT č. LX22NPO5101 v období 2022–2025).
- Zora Hesová a Leonardo Fiorespino se účastní projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* (reg. č. CZ.02.0 1.01/00/22_008/0004595), výzkumných záměrů *Konflikt a manipulace: Vliv „rámo-*

vání“ (framing bias) na postoje jedince a společnost (Hesová) a *Sociální konflikt: Politická polarizace a krize legitimacy* (Fiorespino).

- Členové oddělení se podíleli na řešení aktivit v rámci dvou programů Strategie AV21: *Anatomie evropské společnosti* (Jan Bíba, Martin Brabec a Ondřej Lánský) a *Identity ve světě válek a krizí* (Albert Kasanda, Ondřej Lánský a Martin Profant).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například

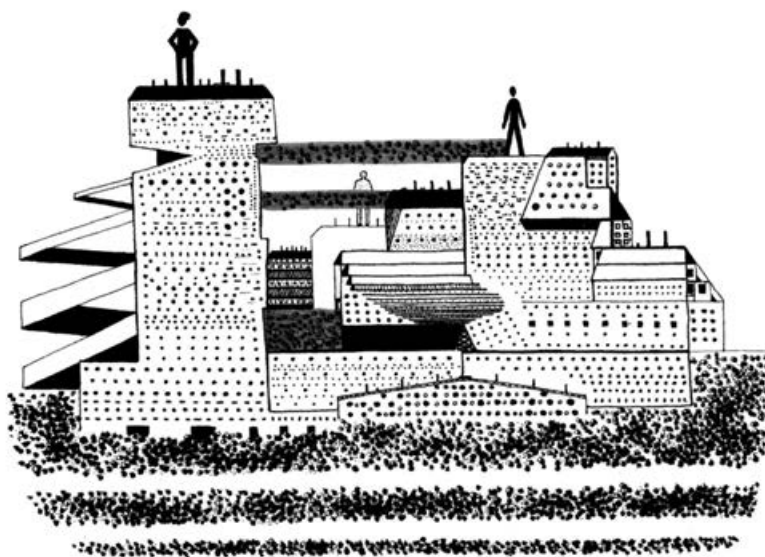
- vystoupení Ondřeje Lánského v podcastu *Jilská Filosofická* s podtitulem *Oligarchie*, 19. 11. 2025;
- autorská spolupráce Jana Bíby a Ondřeje Lánského na speciálním čísle revue *Academix* věnované tématu *Oligarchie a nerovnost*, roč. 4, č. 2 (2025);
- rozhovor Jana Bíby s politickou teoretičkou Sofíí Näsström v epizodě podcastu *Vlákna* nazvané *Demonkracie dnes*, Praha, 25. 4. 2025.

International conference

Philosophy and Social Science

Wednesday, May 14 – Sunday, May 18, 2025
Vila Lanna, V Sadech 1, Prague

2.2.5 Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku (OKID) se primárně zaměřuje na studium života a díla Jana Amose Komenského a širšího kontextu intelektuálních dějin českých zemí a střední Evropy raného novověku. V současné době je jediným pracovištěm v České republice, jež se dílu Komenského věnuje systematicky jak v oblasti ediční, tak interpretační. OKID se rovněž v posledních letech vyprofilovalo jako významné pracoviště pro studium humanismu v českých zemích. V rámci ústavu je jeho činnost spjata zejména s badatelskými projekty věnovanými dějinám českého myšlení. Hlavní důraz je kladen na přípravu kritické edice *Dílo Jana Amose Komenského / J. A. Comenii Opera omnia*, ale významnou součástí práce je také příprava ediční a překladové řady Comenius, do které jsou zařazovány zejména české překlady Komenského děl, a vydávání mezinárodní revue pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku *Acta Comeniana*. Mezi další témata z oblasti intelektuálních dějin raného novověku, která jsou v oddělení zkoumána, patří např. učenécké korespondenční sítě, transfer melanchthonské přírodní filosofie, humanismus v českých zemích, rukopisné praxe a textualita exulantských komunit, encyklopedické projekty ve střední Evropě, raně novověká historiografie ve vztahu k empirické epistemologii, transkulturní přenosy v kultuře raného novověku nebo metafory vědění a řecká poezie v českých zemích.

Web oddělení: <http://komeniologie.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucího

Mgr. Petr Pavlas, Ph.D.

PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D.

asistentka oddělení

Mgr. Veronika Krubnerová

PhDr. Vojtěch Balík

Mgr. Iveta Coufalová, Ph.D.

Doc. Mgr. Veronika Čapská, Ph.D.

Alexander Huber, MA (do 31. 8. 2025)

Mgr. Vojtěch Kaše, Ph.D.

Mgr. Iva Kovaříčková Lelková, Ph.D.

PhDr. Magda Králová

Mgr. Ondřej Kříž (do 31. 8. 2025)

Mgr. Jindra Kubíčková (do 31. 8. 2025)

Mgr. Kateřina Lochmanová, Ph.D.

Martin Pjecha, MA, Ph.D. (od 1. 7. 2025)

Mgr. Jana Ředinová

Mgr. Lenka Řezníková, Ph.D.

PhDr. Věra Schifferová, CSc.

Mgr. Marcela Slavíková, Ph.D.

PhDr. Martin Steiner

Doc. PhDr. Lucie Storchová, Ph.D., DSc.

Mgr. Jana Švadlenková (do 31. 8. 2025)

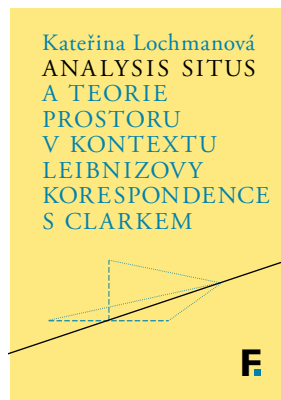
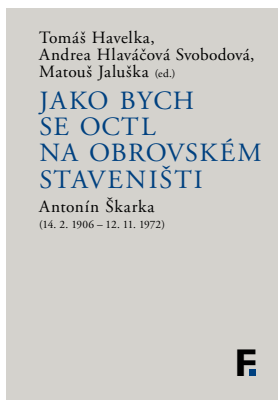
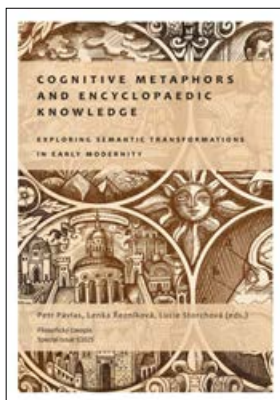
Mgr. Jan Tvrz (do 31. 8. 2025)

vedoucí

Mgr. Tomáš Havelka, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Pavlas, Petr – Řezníková, Lenka – Storchová, Lucie (eds.). *Cognitive Metaphors and Encyclopaedic Knowledge: Exploring Semantic Transformations in Early Modernity. Filosofický časopis. Special Issue* (2025). 178 s.

Metafora ve vědě, filosofii a umění jsou pro dějiny myšlení zásadní: sloužily nejen zjednodušení obtížné látky, ale i invenci, spekulaci a teorii. Některé metafora hrály důležitou roli při vzniku novověkých idejí encyklopedie a encyklopedismu: programu univerzálního vědění, všeobecného vzdělání a nyní i otevřené vědy. Zatímco konceptuální dějiny jsou obecně uznávány za klíčové a pilně studovány, dějiny metafor jsou dosud poměrně upozaděny. Tato publikace chce přispět k jejich upřednostnění.

Havelka, Tomáš – Hlaváčová Svobodová, Andrea – Jaluška, Matouš (eds.). *Jako bych se octl na obrovském staveništi. Antonín Škarka (14. 2. 1906 – 12. 11. 1972)*. Praha: Filosofia, 2025. 455 s.

Kolektivní monografie celkem patnácti autorů se zaměřuje na život a dílo významného bohemisty a literárního historika Antonína Škarky. První část knihy

se věnuje jeho životu, strávenému v podmínkách socialistické vědy: vlivům, které na Škarku působily, ranným vědeckým pracím či jeho významu v kmenologii. Ve druhé části jsou uvedeny kapitoly, prověřující na vybraných bohemistických tématech (středověká veršovaná kázání, plankty či barokní mystika) postupy jeho kritické a interpretační metody. Jde o významné zhodnocení díla jednoho z klíčových literárních historiků a kmenologů poválečného období.

Storchová, Lucie. Creating a Nation through an Anthology of Neo-Latin Poetry. Bohemians as a Community of Honour in the mid-16th Century. *Daphnis*. Roč. 52, č. 3/4 (2024), s. 459–492.

Předmětem studie je sbírka *Farragines poematum*, čtyřdílná novolatinská antologie vytvořená bývalými studenty z Wittenbergu a vydaná v letech 1561–1562 v Praze. Autorka článku zkoumá počátky projektu, jeho přípravu a motivy básníků ke sdílení svých děl a ukazuje, jak strategie mecenášství ovlivnily finální podobu sbírky. S využitím konceptů Caspara Hirschiho studie zkoumá roli antologie v „soutěži o národní čest“,

její zobrazení komunity a šíření transalpského vzdělávání.

Lochmanová, Kateřina. „*Analysis situs*“ a teorie prostoru v kontextu Leibnizovy korespondence s Clarkem. Praha: Filosofie, 2025. 297 s.

Havelka, Tomáš. Comenio como un pensador de su tiempo. In: Vargas Guillén, G. – Krausová, E. (eds). *Prima philosophia. Fundamento de la pedagogía en Juan Amós Comenio*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2025, s. 15–39.

Kovaříčková Lelková, Iva. The Languages in the Correspondence of Athanasius Kircher (1602–1680). *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 193–219.

Schifferová, Věra. La guerra y la paz en el pensamiento de Comenio. In: Vargas Guillén, G. – Krausová, E.

(eds.). *Prima philosophia. Fundamento de la pedagogía en Juan Amós Comenio*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2025, s. 41–62.

Slavíková, Marcela. *Denotat attoniti quid tremor iste soli?* Earthquakes as Representations of Crisis in Bohemian Literary Texts before 1620. *Central European Cultures*. Roč. 5, č. 1 (2025), s. 78–96.

Storchová, Lucie. *Pulcherrimus ordo naturae* in Crisis or How Bohemian Latin Poets Coped with Changes in Wittenberg Cosmology after 1574. *Central European Cultures*. Roč. 5, č. 1 (2025), s. 50–77.

Urbánek, Vladimír. Conceptualizing History in Pavel Skála's „Church Chronology“. *Encyclopaedic Approach and Eschatological Framework. Listy filologické*. Roč. 147, č. 3/4 (2024), s. 315–347.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Grant GA ČR č. 23-06645S *Učenecké publikační strategie a korespondenční síť pobělohorských českých zemí (1622–1667)* (hlavní řešitelka Iva Kovaříčková Lelková) na období 2023–2025.

– Grant GA ČR č. 25-15529S *Rukopisné praxe a textuality exulantských komunit z českých zemí ve 20. a 30. letech 17. století* (hlavní řešitel Tomáš Havelka) na období 2025–2027.

– Grant GA ČR č. 25-15794S *Europa Humanistica III. Zikmund Hrubý z Jelení (1497–1554) a jeho edice a překlady antické literatury* (hlavní řešitelka Marcela Slavíková) na období 2025–2027.

– Projekt MŠMT ČR č. LL2320 (program ERC CZ) *TOME. The Origins of Modern Encyclopaedism: Launching Evolutionary Metaphorology* (řešitel Petr Pavlas) na období 2023–2025.

– Projekt MK ČR č. DH23P03OVV052 v programu NAKI III *Network of Letters (NETLET) – Korespondence intelektuálních elit v přelomových dobách českých dějin z digitální perspektivy* (řešitel Vladimír Urbánek) na období 2023–2027.

– Vojtěch Kaše, Iva Kovaříčková Lelková, Petr Pavlas, Lenka Řezníková a Lucie Storchová se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.

– Vladimír Urbánek je zapojen do projektu *Urbanita: nerovnost, adaptace a veřejný prostor měst v historické perspektivě* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008735) na období 2025–2029.

– Martin Pjecha je řešitelem projektu *Politika v holistickém myšlení Jana Amose Komenského* (MŠMT, reg. č. CZ.22_010/0013161-01) na období 2025–2027.

– Členové a členky oddělení se podíleli na aktivitách v rámci čtyř programů Strategie AV21: *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* (Vladimír Urbánek), *Identity ve světě válek a krizí* (Tomáš Havelka), *Moc předmětů: materialita mezi minulostí a budoucností* (Vladimír Urbánek, Petr Pavlas a Tomáš Havelka) a *Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost* (Tomáš Havelka a Lucie Storchová).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- vystoupení Vladimíra Urbánka s přednáškou *Seznamy přání v 17. století aneb prodloužení života, umění létat a vynálezy všeho druhu* proslovenou v rámci Týdne Akademie věd, Praha, 5. 11. 2025;
- vystoupení Tomáše Havelky na vernisáži výstavy *Jan Amos Komenský. Učitel národů a sociální reformátor (1592-1670)*, FF UK, Praha, 5. 11. 2025;
- přednášky Tomáše Havelky *Dvorské a zámecké divadlo 16.-18. století* a *Komenský jako dramatik* proslovené v rámci Univerzity třetího věku na Katedře divadelní vědy FF UK, Praha, 14. 3. a 4. 4. 2025.

Jest nemalá čest dům, čeládku a dítky spravovati

Předsekulární domácnost a její řád

Akademické konferenční centrum,
Praha 1, Husova 4a, 18. listopadu 2025

Workshop je součástí programu
Strategie AV21 *Epicentra civilizace – Inteligentní domácnosti,
technologie a společnost*, podpořeného dotací
Akademie věd ČR, jejímž příjemcem je
Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.

Pořádá oddělení pro kmenologii
a intelektuální dějiny raného novověku

STRATEGIE AV21

EPICENTRA CIVILIZACE

2.2.6 Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Vědecká činnost Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení (OSASM) se odehrávala v rámci čtyř vzájemně zčásti propojených pracovních skupin.

Těžiště výstupů badatelské skupiny pro antickou filosofii tvořily studie k presokratické a post-helénské filosofii. Pokračovala práce na interdisciplinárním projektu *Alchemies of Scent / Alchymie vůní*, jež zkoumá, jak snaha extrahovat, koncentrovat, mísit a konzervovat esence rostlin ovlivnila přírodní filosofii, lékařství a kulturu antického světa. Zaměřuje se na setkávání antické řecké filosofie s technologiemi egyptského parfumářství v období od Alexandra Velikého po Kleopatru VII. (4.–1. stol. př. n. l.).

Druhá badatelská skupina oddělení zvaná TRANSED (TRANSlations and EDitions) i letos úspěšně naplňovala svůj badatelský program edic, překladů a studií primárních textů z oblasti středověkého aristotelismu, české středověké filosofie a scholastické teologie.

Třetí pracovní skupina TRIPTIC-EU se věnuje zejména výzkumu středověké a raně novověké tradice univerzitních kvodlibetů a rozvoji digital humanities jako nástroje pro zpracování a prezentaci středověkých a raně novověkých textových korpusů. Skupina působí v návaznosti na projekt *ACADEMIA*, který byl podpořen Evropskou výzkumnou radou (ERC).

Několik členů oddělení tvořících čtvrtou pracovní skupinu pro studium raně novověké scholastiky se věnovalo bádání a výuce v oblasti post-středověké scholastiky (ve spolupráci s Teologickou fakultou Jihočeské univerzity).

Web oddělení: <https://ancientmedieval.flu.cas.cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Dr. Phil. Pavel Blažek

Mgr. Vladimír Mikeš, Ph.D.

Mgr. Ota Pavlíček, Ph.D., Th.D.

asistentka oddělení

Mgr. Marcela Navrátilová

MA Sean Michael Coughlin, Ph.D.

Th.Lic. Petr Dvorský, Ph.D.

Andrea Fiamma, Ph.D. (od 1. 12. 2025)

MSc. Victor Golubev

Mgr. Miroslav Hanke, Ph.D.

Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D., DSc.

PhDr. David Efrem Jindráček, Ph.D.

Mgr. Barbora Kocánová, Ph.D.

Mgr. Kateřina Kutarňová, Ph.D.

Mgr. Lukáš Lička, Ph.D.

Mgr. Diana Míčková, Ph.D.

doc. Mgr. Václav Němec, Ph.D.

Mgr. Lukáš Novák, Ph.D.

Mgr. Juliana Laura Prieto Pabón

Mgr. Lucie Rathouzská, Ph.D.

doc. Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Mgr. Jan Škvrňák, Ph.D.

Mgr. Dan Török, Ph.D.

doc. Mgr. Tomáš Vitek, Ph.D., DSc.

Heike Wilde, Ph.D.

vedoucí

doc. Petr Dvořák, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Havrda, Matyáš – Koetschet, Pauline. *Galen, On Demonstration. Reconstruction of a lost treatise from Greek and Arabic sources*. Berlin: De Gruyter, 2025. 244 s.

Galénovo dílo *O důkazu* (napsané kolem roku 160 n. l.) je pojednání o vědecké metodě volně navazující na Aristotelovy a Theofrastovy *Druhé analytiky* a přizpůsobené potřebám filosoficky uvažujícího lékaře. V patnácti svazcích tohoto díla Galén nastínil teorii důkazu a metodu objevování vědeckých premis a na konkrétních příkladech ukázal, jak postupovat při řešení vědeckých problémů. Jeho polemika o vybraných otázkách Aristotelovy *Fyziky* (definice času, místa, důkazy o prvním hybateli) upoutala pozornost Alexandra z Afrodisiady a řeckých novoplatoniků a měla významný dopad na arabskou filosofii. Spis se bohužel nedochoval, ale jeho zlomky lze rekonstruovat z řeckých a arabských zdrojů. Tato kniha je sbírkou všech dostupných testimonií, z nichž některá jsou publikována poprvé. Jsou doplněna poznámkami, překladem a obsáhlým úvodem, který se zabývá zdroji, dějinami bádání, účelem, strukturou a obsahem pojednání a jeho arabskou recepcí. Kniha vznikla ve spolu-

práci Matyáše Havrdu a arabistky Pauline Koetschet (Institut français du Proche-Orient); je vydána v režimu otevřeného přístupu, a je tedy volně ke stažení na stránkách nakladatele.

Lička, Lukáš. Between Peckham and Buridan. Visual Representation in 15th-Century Vienna Disputations. *Recherches de Théologie et Philosophie Médiévales: studies in medieval theology and philosophy*. Roč. 92, č. 1 (2025), s. 191–221.

Studie publikovaná v prestižním zahraničním časopise zkoumá středověké teorie vizuální reprezentace napříč dosud nevydanými prameny z vídeňské univerzity 1. poloviny 15. století (disputace a komentáře k Aristotelovi a k optickým textům). Zaměřuje se na dva originální postoje vídeňských učenců: 1) vizuální reprezentace je materiální, a tudíž rozlehlá, a 2) zrakové kognitivní akty jsou pojmy zvláštního typu, které signifikují substanci a konotují barvu, tvar a další akcidenty viděného objektu. Článek zkoumá, nakolik jsou tyto teze navzájem slčitelné, a poukazuje na to, že jejich zdrojem jsou odlišné středověké přístu-

py k otázce vnímání (optická tradice zprostředkovaná Janem Peckhamem a aristotelská kognitivní teorie revidovaná Janem Buridanem).

Hanke, Miroslav. John of Holland on Epistemic Sophisms. *Vivarium*. Roč. 63, č. 1 (2025), s. 1–27.

Spis *Sophismata* připisovaný Janu z Holandska (činný kolem roku 1369) se dochoval ve třech rukopisech ze 14. století. Jeho druhá část obsahuje tři epistemická sofismata. První dvě dále rozvíjejí Heytesburyho *Regulae solvendi sophismata* tím, že přejímají Billinghamovu teorii významu vět a věnují se epistemické logice a iterovaným modalitám. Třetí sofisma interpretuje aristotelskou epistemologii prostřednictvím matematického aparátu oxfordských kalkulátorů, patrně s využitím Dumbletonových koncepcí. Studie se zaměřuje na analýzu těchto tří pasáží, které představují případ kontinentální recepce britské logické tradice, a zasazuje je do dobového kontextu.

Jindráček, Efrem. *O Panně Marii v Teologické sumě STh III, q. 27–30*. Praha: Krystal OP, 2025. [překlad]

Lička, Lukáš – Galli, Francesco – Mantovani, Mauro (eds.). Sight and Light in the Late Middle Ages. Textual Insights and Research Perspectives. *Recherches de Théologie et Philosophie Médiévales*. Roč. 92, č. 1 (2025), s. 137–221.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Grant Evropské výzkumné rady (ERC) č. 949710 *ACADEMLA. Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern Academic Practice* (řešitel Ota Pavlíček) na období 2021–2027.

– Maximilian Schuh (Freie Universität Berlin) působí v OSASM jako nositel stipendia programu Feodor-Lynen Research Fellowship financovaného Nadací Alexandra von Humboldta (2025–2028, celkem 18 měsíců).

Pavlíček, Ota – Škvrňák, Jan. *UniQ. The Prague Struggle over Universals, ca. 1348–1500*. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2025. [elektronický dokument]

Pavlíček, Ota – Škvrňák, Jan – Lička, Lukáš. *OptiQ. A Database of Medieval and Renaissance Optical Manuscripts*. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2025. [elektronický dokument]

Vítek, Tomáš. Heraclitus's Psyche. The First Centre of Personality? *Arethusa*. Roč. 58, č. 3 (2025), s. 385–402.

Wilde, Heike – Míčková, Diana – Pehal, Martin – Coughlin, Sean. The Antu-List Reconsidered: A Synoptic Reading of Edfu and Athribis Scented Material. *Zeitschrift für Ägyptische Sprache und Altertumskunde*. Roč. 152, č. 1 (2025), s. 117–135.

Wilde, Heike – Míčková, Diana – Pehal, Martin – Coughlin, Sean. The Nenib-List Reconsidered: A Synoptic Reading of Edfu and Athribis Scented Material. *Zeitschrift für Ägyptische Sprache und Altertumskunde*. Roč. 152, č. 2 (2025), s. 288–307.

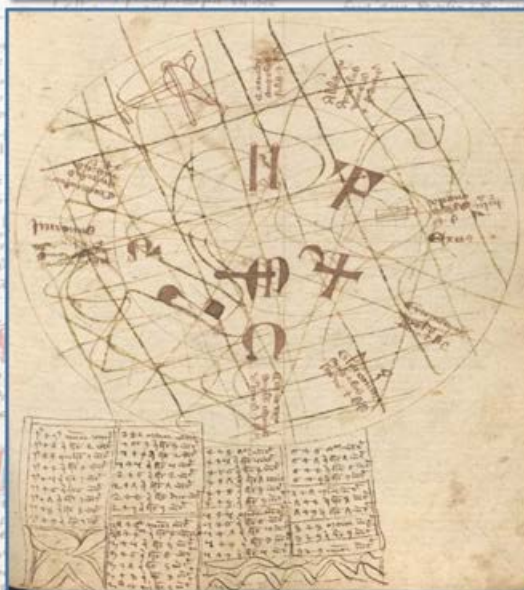
- Grant GA ČR č. 23-07068S *Morální argumentace u Jana Caramuela z Lobkovic v kontextu probabilismu* (řešitel Petr Dvořák) na období 2023–2025.
- Grant GA ČR č. 23-05893S *Vědění a pochybování: tradice britské epistemické logiky v pozdním středověku* (řešitel Miroslav Hanke) na období 2023–2025.
- Grant GA ČR č. 23-05178S *Věrohodné lékařství: Galénova metoda zkoumání a důkazu* (řešitel Matyáš Havrda) na období 2023–2025.
- Grant GA ČR č. GA24-12752S *Peckhamův věk: Role spisu Perspectiva communis Jana Peckhama v šíření a rozvoji optického vědění, 1279–1542* (řešitel Lukáš Lička) na období 2024–2026.
- Petr Dvořák, Miroslav Hanke, Matyáš Havrda, Lukáš Lička a Ota Pavlíček se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.
- Pavel Blažek byl řešitelem aktivity „Spořádaná rodina. Normativní diskurzy o domácnosti, rodině a manželství v pozdním středověku“ v rámci programu Strategie AV21 *Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost*.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- workshop pro veřejnost *Za parfémy starověku: Luxusní a božské* v rukou zasvěcených pořádaný ve spolupráci s Botanickou zahradou Praha, jež vedli Sean Coughlin, Laura Juliana Prieto-Pabón a Diana Míčková, Praha, 13. 6. 2025;
- účast Václava Němce v debatě *Akademici, nebo Cimrmani aneb KDO JE TADY FILOSOF?* Pořádané v rámci Týdne AV ČR, Praha, 3. 11. 2025;
- veřejné přednášky Petra Dvořáka *Sv. Tomáš Akvinský a Boží existence; Co je svoboda rozhodování podle sv. Tomáše Akvinského; Myslí umělá inteligence? Myšlení a chtění podle sv. Tomáše Akvinského* v rámci cyklu Teologické večery pořádaného Biskupstvím brněnským, Brno, 6. 3., 3. 4. a 9. 10. 2025.

10th Annual Meeting
for Reading Medieval Manuscripts
Meneou, Cyprus
20-30 October, 2025
Organized by Monica BRÎNZEI

Participants:

Alexandra ANISIE, Alexandra BANEU, Monica BRÎNZEI,
Luciana CIOPA, Leon DELARUE, Matteo ESI, Florina HARIGA,
Vlad ILE, Mihai MAGA, Gabriel Andrés MOLERO, Mădălina PANTEA, Aurora PANZICA,
Ota PAVLIČEK, Chris SCHABEL, Maximilian SCHUB,
Maria SIDAŪ, Giacomo SIGNORE, Alexandra VRECO

2.2.7 Oddělení pro studium moderní české filosofie

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení pro studium moderní české filosofie (OMČF) realizuje základní výzkum zaměřený na dějiny české filosofie od počátku 19. do konce 20. století, a to v širším kontextu evropských intelektuálních dějin. Členové a členky oddělení se v současnosti věnují výzkumu v rámci čtyř tematických okruhů: dějiny marxistické filosofie; disidentské myšlení; dějiny filosofického a sociálního myšlení do roku 1948; filosofie a politika po roce 1989. V těchto okruzích uskutečňují dílčí výzkumné projekty zahrnující kromě původní badatelské práce také kriticko-ediční činnost. Výsledky své práce prezentují v podobě kritických edic pramenných děl (formou vybraných či sebraných spisů), v původních odborných studiích, článcích a recenzích publikovaných v domácích a zahraničních odborných časopisech, dále v autorských a kolektivních monografiích, překladech (do češtiny, ale i dalších jazyků) a v bibliografiích. Organizují domácí a mezinárodní konference, workshopy, semináře a přednášky určené jak pro odbornou, tak pro laickou veřejnost. Oddělení spolupracuje s domácími i zahraničními badateli, vědeckými institucemi, univerzitami a archivy.

Web oddělení: <http://mcf.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupkyně vedoucího

Lara Bonneau, Ph.D.

asistentka oddělení

Mgr. Radka Topinková

prof. PhDr. Miloslav Bednář, CSc. (emeritus)

Joseph Grim Feinberg, M.A., Ph.D.

Dr. Isabel Jacobs (od 1. 7. 2025)

doc. PhDr. Martin Jemelka, Ph.D.

PhDr. Vlasta Kordová, Ph.D.

(1. 2. 2025 – 30. 9. 2025)

Mgr. Petr Kužel, Ph.D.

Mgr. Ivan Landa, Ph.D.

Mgr. Terezie Lokšová, Ph.D.

F. Nick Nesbitt, Ph.D. (afiliováný člen)

doc. PhDr. Petr Popelka, Ph.D. (od 1. 8. 2025)

Mgr. Jiří Růžička, Ph.D.

Mgr. Šimon Wikstrøm Svěrák, Ph.D.

(afiliováný člen)

PhDr. Ing. Jan Svoboda, M.A., Ph.D.

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D.

Volodymyr Volkovskij, Ph.D.

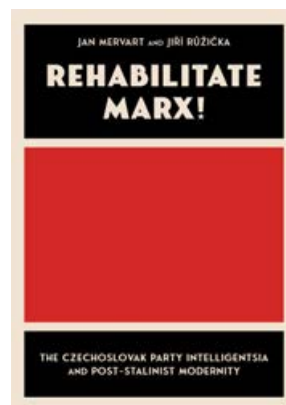
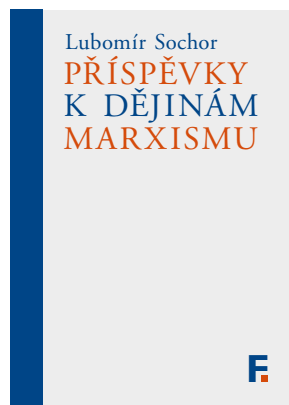
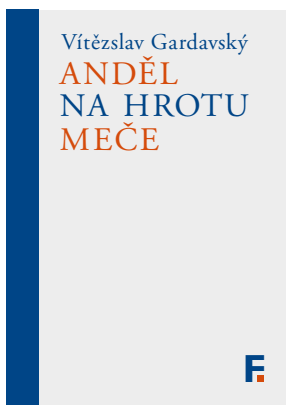
Monika Woźniak, Ph.D.

vedoucí

doc. PhDr. Jan Mervart, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Mervart, Jan – Růžička, Jiří. *Rehabilitate Marx! The Czechoslovak Party Intelligentsia and Post-Stalinist Modernity*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2025. 394 s.

Kniha je věnována krizím poststalinské modernity a rozdílným představám o socialistické budoucnosti v Československu druhé poloviny 50. a 60. let 20. století. Po zániku stalinismu si čeští a slovenští strážníci intelektuálové uvědomili, že hlavní výzvou, před kterou stojí, není pouze další rozvoj socialismu vedoucí ke komunismu, ale že je třeba přeformulovat celý socialistický projekt. Tito intelektuálové postupně opustili marxistickou ortodoxii své doby a začali hledat nové interpretace klasických marxistických děl, jež by poskytly adekvátní koncepční rámec pro řešení tehdejších problémů. Mervart s Růžičkou představují poststalinistické myšlení jako autonomní sféru a ukazují svět rozmanitých socialistických vizí. Předkládají čtenáři první komplexní analýzu dějin československého poststalinského marxismu, která díky uplatněnému metodologickému přístupu platí za paradigmatický příspěvek k pojetí intelektuálních dějin v prostoru

středovýchodní Evropy druhé poloviny 20. století. Vedle samotných vizí socialistické budoucnosti se kniha věnuje též limitům tehdejšího myšlení.

Landa, Ivan (ed.). Vítězslav Gardavský. *Anděl na hrotu meče. Studie*. Praha: Filosofia, 2025. 501 s.

Český filosof Vítězslav Gardavský pracoval na knize v obtížných pracovních podmínkách během let 1972 až 1975, kdy mu bylo zapovězeno působit v oboru. Gardavský v této práci sice navazuje na řadu motivů ze svých předchozích dvou knih (*Bůh není zcela mrtev, Naděje ze skepse*), nicméně současně rozvíjí na příkladu starozákonního proroka Jeremiáše zcela původní úvahy, v nichž se pokouší rehabilitovat „proroka“ – a to nikoli jako osobnost, ale daleko spíše v jeho společenské funkci sociálního kritika. Vydání editora Ivana Landy se opírá o strojopisnou i rukopisnou verzi Gardavského knihy. Kniha rehabilituje prorockou funkci, která spočívá v sociální kritice založené na porozumění dějinné dynamice a prorockém vhledu do vnitřní struktury času. Autor vstupuje do kritického dialogu jak s moderní biblistikou a křesťanskou teologií, tak

s marxismem a různými pojetími emancipace. Rozvíjí vlastní koncepci osvobození člověka inspirovanou odkazem izraelských proroků, jejich neteistickým pojetím Boha a specifickou představou času.

Kužel, Petr (ed.). Lubomír Sochor. *Příspěvky k dějinám Marxismu*. Praha: Filosofía, 2025. 658 s.

Knihy editora Petra Kužela přináší první reprezentativní výbor textů filosofa Lubomíra Sochora (1925 až 1986). Shrnuje texty z různých období jeho tvůrčí činnosti a nabízí průřez takřka všemi tématy, jimiž se tento významný, ale nedoceněný českých myslitel zabýval. Vedle dříve publikovaných studií či esejů jsou do přítomného svazku zařazeny texty, které buď dosud nevyšly tiskem (zpravidla kvůli zásahům tehdejší cenzury), anebo byly publikovány pouze v exilových periodikách či zahraničních odborných publikacích, a jsou tedy obtížně dostupné. Každý z těchto textů dosvědčuje Sochorův otevřený a nedogmatický přístup k marxismu. Jeho analýzy různých – v dějinách marxismu samého často potlačovaných či opomíjených – marxistických koncepcí, stejně jako Sochorova pronikavá kritika tzv. „reálného socialismu“ jsou cenným příspěvkem k historii emancipačního myšlení. Dokazují, že zdánlivě zapomenuté či marginalizované myšlenky mohou inspirovat a obohacovat soudobou i budoucí kritickou teorii společnosti.

Feinberg, Joseph Grim. The Age of Free Jongleurs. The Art of the People and the Czech Avant-Garde. *Primerjalna književnost*. Roč. 48, č. 1 (2025), s. 39–58.

Jacobs, Isabel. Morphological materialism. A time-lapse of Soviet plant philosophy. In: Sandford, S. (ed.). *Conjunctions. Humanatures, reproduction, disjunctions*. London: CRMEP Books, 2025, s. 23–48.

Matyja, Bartosz – Woźniak, Monika. Adam Schaff and the Polish Debates on the Concept of Socialist Humanism. In: Konarzewska, A. – Blagojević, U. – Borisova, N. (eds.), *Intellectual Production in Socialist Europe 1956–1968. Ideas in Flux*. Leiden: Brill, 2025, s. 120–143.

Nesbitt, Nick. At the Crossroads. Patočka and Althusser on the Idea of Modern Science. *Studies in East European Thought*. Roč. 77, č. 3 (2025), s. 511–534.

Svoboda, Jan. Josef Zúmr a jeho odkaz české filosofii přítomnosti. *Reflexe: Filosofický časopis*. Roč. –, č. 68 (2025), s. 207–223.

Volkovskiy, Volodymyr. Діалог та історико-філософська рефлексія в публікаціях з усної історії філософії (2019–2024). *Sententiae*. Roč. 44, č. 1 (2025), s. 143–154.

Wikstrøm Svěrák, Šimon. Teorie ideových modelů Vratislava Effenbergera. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 1 (2025), s. 73–89.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Projekt *Mobility Ideas of Emancipation in the Borderlands of East-Central Europe* (řešitel Joeseeph Grim Feinberg) s Polskou akademií věd na období 2024–2026.
- Grant GA ČR č. 23-07295S *Genealogie československého stalinismu 1929–1953: konceptualizace, reprezentace, komunikace* (řešitel Jan Mervart) na období 2023–2025.
- Martin Jemelka, Vlasta Kordová, Terezie Lokšová, Petr Popelka, Jiří Růžička a Monika Woźniak tvoří pod vedením Jana Mervarta tým, který je součástí výzkumného záměru *Město jako prostor nerovnosti* v rámci projektu *Urbanita: nerovnost, adaptace a veřejný prostor měst v historické perspektivě* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008735) na období 2025–2029.
- Petr Kužel a Ivan Landa jsou účastníky projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_008/0004595) na období 2023–2028, výzkumného záměru *Konflikt v myšlení: Selhání jako cesta k odolnosti*.
- Lara Bonneau a Jiří Růžička se podíleli na aktivitách programu Strategie AV21 *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita*, v němž je Jan Mervart garantem výzkumného tématu *Evropská společnost v kritickém vidění*.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- rozhovor s Martinem Jemelkou a Ondřejem Ševečkem v Podcastu pro soudobé dějiny (ÚSD AV ČR), v dílu nazvaném *Válka ševců*, 12. 11. 2025;
- prezentaci a panelovou debatu *Psychoanalýza a filosofie* konanou u příležitosti představení časopisu *Kontradikce/Contradictions* (1–2/2024) s podtitulem „Marxismus a psychoanalýza ve střední a východní Evropě“, Praha, 27. 11. 2025;
- prezentaci knihy *Vratislav Effenberg: Modely a metody* a s ní spojenou veřejnou přednášku, kterou proslovil Šimon Wikstrøm Svěrák, Praha, 29. 5. 2025.

Karel Kosík (1926–2003)

Představení činnosti jednotlivých útvarů FLÚ

Oddělení pro studium moderní české filosofie
srdečně zve na představení knihy

Krize moderní doby. Články, projevy a rozhovory o československém roce 1968 a střední Evropě

KAREL KOSÍK

5

Roman Kanda, Ivan Landa, Jan Merta (eds.)

S komentářem vystoupí Vítězslav Sommer (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)

ÚTERÝ 25. BŘEZNA, 17.00

KAVÁRNA PONREPO, BARTOLOMĚJSKÁ 11,
110 00 PRAHA 1

2.2.8 Oddělení pro studium novověké racionality

Stručná charakteristika útvaru

Oddělení pro studium novověké racionality (ONR) vychází z předpokladu, že významné směry současné filosofie mají své počátky v novověké filosofii a že její poznání přispívá k pochopení geneze aktuálního filosofického myšlení. V roce 2025 byla práce týmu rozdělena do tří širších okruhů, které se vzájemně překrývaly. První skupina se věnovala německé klasické filosofii a jejímu přesahu do současné filosofie. Její členové pracovali na monografiích *Kantova idea věčného míru* a *Kantova idea autonomie*. Zájem druhé skupiny spadl do praktické filosofie: její členky pracovaly na pojetí demokracie u de Tocquevillea a konfliktu v Rousseauově politické filosofii, dále též na tématu zrození pojmu etiky v antické filosofii a vztahu mezi zkušeností, hodnotou a jednáním. Třetí skupina se soustředila na otázky moderní epistemologie: její členové dokončili monografii k Heideggerově fundamentální ontologii a napsali článek k dobovému vlivu Hobbesova pojetí smíchu (jako součást dlouhodobého projektu k tomuto tématu).

Web oddělení: <http://racionalita.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Jan Kuneš, Ph.D.

Masistentka oddělení

Mgr. Marcela Navrátilová

Marina Barabas, Ph.D.

PhDr. Hana Fořtová, Ph.D.

Mgr. Petr Glombíček, Ph.D.

Ondřej Sikora, Ph.D.

vedoucí

PhDr. Ing. Jiří Chotaš, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Cívik, M. *Liberálové a ti druzí*. Praha: Academia, 2025. 220 s.

Kniha představuje liberalismus jako způsob nahlížení na společnost a zároveň hlubokou tradici politického myšlení. Vychází především ze současných politických diskusí v Česku a v celé střední Evropě a snaží se tyto diskuse přístupným způsobem filosoficky uchopit. Kromě vysvětlení zdrojů liberálního politického myšlení, jeho historie a současnosti se proto věnuje základním sporným tématům ve veřejném prostoru: státnímu přerozdělování bohatství, feminismu, právům homosexuálů, „cancel culture“ či „woke“ aktivismu. Kniha čtenářům umožňuje porozumět hodnotovým základům současné společnosti, jak je vnímají nejen liberálové, ale i jejich oponenti.

Cívik, M. Morality vs. Politics as a Framing Problem. How (Not) to Misunderstand the Fight Against Climate Change. *Topoi: an international review of philosophy*. Roč. 44, č. 1 (2025), s. 101–111.

Tento článek vychází ze dvou výzkumných hypotéz: za prvé, v současném veřejném diskurzu je mnoho

z nejnaléhavějších politických problémů převážně rámováno a chápáno v morálních souvislostech; za druhé, tento posun v rámování má dalekosáhlé důsledky a brání nám v pochopení podstaty těchto problémů a jejich případného řešení. Obě hypotézy jsou dokládány na řadě příkladů, přičemž jako hlavní případová studie slouží boj proti klimatickým změnám. Ukazuje se, že morální rámcování (uvažování v pojmech individuálních činů, povinností a závazků, viny a osobní odpovědnosti) vytlačuje politické úvahy (zaměřené na instituce a politiku), a to i v případech, kdy jsou takové morální úvahy buď nemístné, nebo irrelevantní. V důsledku toho se ukazuje, že individuální činy a odpovědnost jsou v současném veřejném diskurzu nadměrně zdůrazňovány do takové míry, že schůdná politická řešení jsou často opomíjena nebo přehlížena.

Glombíček, Petr. Descartes on Laughter. *Studia Neoplatonica*. Roč. 22, č. 1 (2025), s. 48–69.

Článek dokazuje, že René Descartes vypracoval vlastní verzi starší scholastické (tedy nehobbesovské) nauky o smíchu zpochybněním klíčového prvku, na němž se

shodovali všichni účastníci předchozí diskuse. Všichni relevantní raně novověcí myslitelé před Descartem (scholastikové, Hobbes i ostatní) se totiž shodovali v tom, že smích je výrazem nějakého druhu radosti. Předložená interpretace Descarta tak jde proti představě, že v sedmáctém století jednoznačně převládala tzv. teorie nadřazenosti. Zdůrazňuje také význam scholastické tradice při zachování důrazu na Descartovo zvláštní a původní místo v diskusi o smíchu.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Hana Fořtová se účastní projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_008/0004595) na období 2023–2028.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- veřejnou přednášku Petra Glombíčka *Spenglerův význam ve Wittgensteinově filosofii*, Praha, 12. 2. 2025;
- veřejnou přednášku Ondřeje Sikory nazvanou *Nietzsche, amor fati a tělesnost*, Praha, 14. 5. 2025;
- účast Mateje Cíbika (spolu se Zorou Hesovou a Václavem Láskou) v diskusi s názvem *Liberalismus: Myšlenky, mýty, realita*, která byla zároveň uvedením Cíbkovy knihy *Liberálové a ti druzí* (Academia 2025), Praha, 10. 6. 2025.
- účast Mariny Barabas (spolu s Danielem Pastirčákem a Alenou Roreitnerovou) na diskusi *Simone Weil: Žena, která se nehodila nikam*, Praha, 22. 5. 2025.

Dominikánská 8
místo vzdělání a kultury
při klášteře sv. Jilji v Praze
www.dominikanska8.cz

Simone Weil

Žena, která se nehodila nikam

Debata

Marina Barabas
Daniel Pastirčák
Alena Roreitnerová
moderuje **Petr Fischer**

Byla mystička, filozofka i sociální reformátorka. Velmi civilně a současně formulovala hluboké postřehy o člověku ve světě a jeho vztahu k Bohu. U přijímacích zkoušek na pařížskou École normale supérieure se umístila první před Simone de Beauvoir. Pracovala v továrnách, aby pochopila podmínky dělníků. Během druhé světové války se připojila k francouzskému odboji a zemřela v Anglii na tuberkulózu, zhoršenou dobrovolným hladověním na protest proti okupaci Francie. Co ještě nevíme o Simone Weil?

čtvrtek 22. května 2025 v 19.30 hod.
barokní refektář (vstup Jalovcová 2)

Sledujte nás:

Záznamy akcí:

SRDEČNĚ ZVEME NA DISKUSNÍ SETKÁNÍ O LIBERALISMU,
KTERÉ BUDE ZÁROVEŇ UVEDENÍM KNIHY MATĚJE CÍBIKA:
LIBERÁLOVÉ A TI DRUZÍ (ACADEMIA 2025).

Liberalismus: Myšlenky, mýty, realita

ÚTERÝ 10. 6. 2025 OD 17:00 HOD.
KNIHKUPECTVÍ ACADEMIA,
VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 34, PRAHA 1

Jací jsou dnešní liberálové a jaké hodnoty skutečně zastávají? Jak může liberalismus fungovat v politické praxi, a kde jeho myšlenky narážejí na politickou realitu? Diskuze otevře prostor pro reflexi liberalismu jako ideologie, životního postoje i politického směru.

VYSTOUPÍ:

VÁCLAV LÁSKA | SENÁTOR
ZORA HESOVÁ | FF UK / FLÚ AV ČR
MATEJ CÍBIK | CEU VÍDEŇ

MODERUJE TOMÁŠ KOBLÍŽEK | FLÚ AV ČR

F Filosofický ústav AV ČR
Institute of Philosophy

ac **ACADEMIA**
NAKLADATELSTVÍ

2.2.9 Oddělení současné kontinentální filosofie

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení současné kontinentální filosofie (OSKF) se zabývá primárním filosofickým výzkumem zaměřeným na naléhavá aktuální témata v sociálním, environmentálním, politickém a kulturním kontextu. Výzkum je metodicky zakotven v hlavních tradicích kontinentální filosofie 20. a 21. století: fenomenologii, kritické teorii, hermeneutice, post-strukturalismu, post-marxismu a psychoanalýze. Těžiště výzkumného profilu oddělení však metodologicky nespočívá na dějinách filosofie 20. století, jde převážně o systematický, tematicky orientovaný a často interdisciplinární či transdisciplinární výzkum.

Jak je patrné z publikací i účasti na mezinárodních vědeckých diskusích, oddělení si dlouhodobě udržuje akademickou excelenci v oblastech fenomenologie (fenomenologická metodologie; fenomenologie náboženské zkušenosti; význam Brentanovy školy; zkoumání ztělesněné subjektivity a imaginace) a sociální a politické teorie (resilience; sociální změna; sociální viditelnost a neviditelnost; teorie hry a filosofie performance; nenásilí; aktuální vývoj post-marxismu). OSKF klade velký důraz na transfer výsledků výzkumu do veřejné oblasti a na spolupráci s neziskovým sektorem a uměleckou sférou (veřejné přednášky a diskuse; podpora výzkumu umění a umělců). Nedílnou součástí práce členek a členů oddělení je také vedení postgraduálních studujících a jejich doktorských prací.

V roce 2025 byl v oddělení zahájen projekt Jany Ndiaye Beránkové *ArchConcepts: Forma sleduje jazyk? Teorie architektury a kontinentální filosofie 1960–1990* financovaný MŠMT. Martin Nitsche pokračoval v koordinaci výzkumného programu Strategie AV 21 s názvem *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace*. Alice Koubová vedla výzkumnou skupinu zaměřenou na společenskou odolnost v projektu *SYRI – Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik* a tento výzkum úspěšně završila. Petr Kouba dokončil řešení bilaterálního projektu s *Japan Society for the Promotion of Science (JSPS)* s názvem *Social Withdrawal and Mental Disorders in Post-Pandemic Times*. Hynek Janoušek dokončil řešení bilaterálního projektu s maďarskou Akademií věd s názvem *Appropriations of Humean Empiricism: The Legacy from Central Europe*.

Web oddělení: <http://oskf.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupkyně vedoucího

doc. RNDr. Alice Koubová, Ph.D. et Ph.D.

asistentka oddělení

Marie Hlavičková

doc. Mgr. Jan Bierhanzl, Ph.D.

Sebastian De Boer, Ph.D. (od 1. 11. 2025)

doc. Mgr. Josef Fulka, Ph.D.

Mgr. Ivan Gutierrez, Ph.D.

doc. Mgr. Michael Hauser, Ph.D.

doc. Mgr. Hynek Janoušek, Ph.D.

Mgr. Petr Kouba, Ph.D.

Jana Ndiaye Beránková, Ph.D.

prof. Karel Novotný, M.A., Ph.D., DSc.

Mgr. Petr Prášek, Ph.D.

doc. Mgr. Martin Ritter, Ph.D.

Robin Rollinger, Ph.D.

Mgr. Petr Vaškovic, Ph.D.

vedoucí

doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

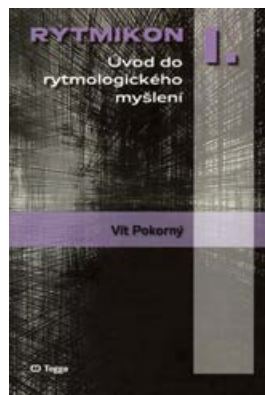
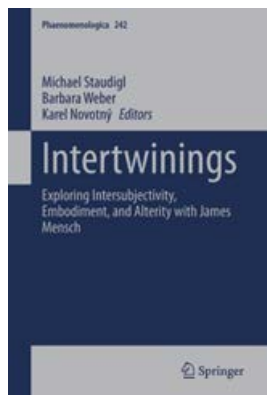

Nitsche, Martin. *Sono-fenomenologie. O tom, co se fenomenologie může naučit popisem zvukových prostředí*. Praha: Karolinum, 2025. 156 s.

Zpět ke zvukům samým! Tak by bylo možné jednoduše shrnout cíle sono-fenomenologie, která se představuje v této knize. Vyrovnává se s tím, že fenomenologie zvukům dosud nevěnovala dostatečnou pozornost, což zároveň vyžaduje novou artikulaci fenomenologického přístupu ke zkušenosti vůbec. Sono-fenomenologie se tedy chce od zvuků učit. V dialogu se *sound studies* si všímá toho, jak zvuky primárně zakládají zvuková prostředí, a popisuje jejich topologii. Ptá se, v čem spočívá ambientní povaha těchto prostředí a nakolik je zkušenost s nimi imerzivní. Součástí knihy je i obsáhlý fenomenologický výklad prožitků poslechu hudby ve sluchátkách.

Staudigl, Michael – Weber, Barbara – Novotný, Karel (eds.). *Intertwinings. Exploring Intersubjectivity, Embodiment, and Alterity with James Mensch*. Cham: Springer, 2024. 296 s.

Tato antologie nabízí komplexní představení díla a myšlení současného fenomenologa Jamese R. Menseho.

Menschovo rozsáhlé dílo vznikající několik desetiletí se často zabývá třemi vzájemně se prolínajícími podmínkami dialogu: alteritou, intersubjektivitou a tělesností. Autoři této knihy navazují na tato témata a zkoumají křehkost a potenciál našich koncepcí diskurzu, dialogu a politiky. Publikace se také věnuje Menschově koncepci post-fundační fenomenologie ve vztahu ke klíčovým myslitelům, jako jsou Husserl, Levinas, Merleau-Ponty a Patočka. Zabývá se také tématy vnímání, času, etiky a ekologie.

Ritter, Martin. Making Philosophy's Technology Right. *Philosophy & Technology*. Roč. 38, č. 3 (2025), č. článku 125.

Martin Ritter v tomto komentáři k článku *Understanding Philosophical Media: From Philosophy of Technology to 'Technologies of Philosophy'* chválí jeho autory Giacomo Pezzana a Marca Pavaniniho za to, že teoreticky upozorňují na fakt technologického zprostředkování filosofie. Nejprve se zabývá jejich kategorizací základních médií, jejichž prostřednictvím mohou lidé vyjadřovat své myšlenky, a zdůrazňuje, že je třeba se více zaměřit na to, jak tato média takové vyjadřová-

ní umožňují. Za druhé vyjadřuje určitou skepsi vůči tvrzení autorů, že bychom měli rekonstituovat filosofii v souladu s odlišným mediálním kontextem současnosti. Nakonec tvrdí, že uznání prvenství jazyka jako filosofického média není nutně formou konzervativního technologického determinismu.

Pokorný, Vít. *Rytmikon I. Úvod do rytologického myšlení*. Praha: Togga, 2025. 190 s.

Koubová, Alice. Ethical Dimensions of Play in Eugen Fink's Oasis of Happiness. In: Apostolescu, I. (ed.). *Phenomenology, Metaphysics, Ontology*. Baden-Baden: Karl Alber, 2025, s. 239–260.

Hauser, Michael. Bůh po smrti Boha. Badiou a rekonstrukce pojmu Boha. *Filozofia*. Roč. 80, č. 2 (2025), s. 223–237.

Koubová, Alice. Performativity of Socio-Political Double Binds. *Litteraria Pragensia*. Roč. 35, č. 70 (2025), s. 13–30.

Prášek, P. *Stávat se jiným. Studie k současné fenomenologii ve Francii*. Praha: OIKOYMENH, 2025. 317 s.

Janoušek, Hynek. Humova pýcha a její výklad u Gabriely Taylorové. *Reflexe: Filosofický časopis*. Roč. -, č. 68 (2025), s. 73–100.

Ritter, Martin. Love as an Ontological Solution. Patocka on Love. In: Cibotaru, V. – Apostolescu, I. (eds.). *Phenomenologies of Love*. Leiden: Brill, 2025, s. 165–180.

Ritter, Martin. Towards a Terrestrially Ontological Philosophy of Technology. *Foundations of Science*. Roč. 30, č. 1 (2025), s. 43–54.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Projekt Mobility Plus *Social Withdrawal and Mental Disorders in Post-pandemic Times* (řešitel Petr Kouba) s japonskou Teikyo University na období 2024–2025.

– Projekt Mobility Plus *Appropriations of Humean Empiricism: The Legacy from Central Europe* (řešitel Hynek Janoušek) s Maďarskou akademií věd na období 2024–2025.

– Projekt MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_010/0008600 *ArchConcepts: Forma sleduje jazyk? Teorie architektury a kontinentální filosofie 1960–1990* (řešitelka Jana Ndiaye Beránková) na období 2025–2027.

– Ivan Gutierrez, Petr Prášek a Petr Vaškovice se pod vedením Martina Rittera jako koordinátora podílí na projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_008/0004595) na období 2023–2028.

– Alice Koubová, Martin Nitsche a Petr Prášek byli zapojeni jako řešitelé aktivit do programu Strategie AV21 *Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace*; Martin Nitsche byl zároveň jeho koordinátorem.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- text Martina Nitscheho *Topologie angažovanosti: s Lucy Lippard o síle aktivistického umění a jeho odlišnosti od politického umění* věnovaný výstavě *Umění aktivismu* v Galerii hlavního města Prahy, Revue Qartál (č. 18);
- spolupráce Petra Kouby na osmi dílech podcastu *Hovory o duši*, jejichž tématem byla filosofická témata s přesahem do psychoterapie, ArsAnima, 11. 7. – 29. 8. 2025;
- účast Alice Koubové (spolu se Simonou Bagarovou a Alžbětou Matochovou) v panelové diskusi *Bohatství i břímě* na téma péče o seniory, Dominikánská 8, Praha, 13. 2. 2025.

Resisting the Divide

Part II (Betweonum in Prague)

*Second conference of Betweonum:
Brooklyn-Prague Forum for Philosophy of Art*

hosted by

Institute of Philosophy,
Czech Academy of Sciences, Prague
Dominikánská 8,
cultural space in Old Prague Town

November 21-22, 2025

STRATEGYAV21

Czech Academy
of Sciences

BETWEENUM

Filosofický ústav AV ČR
Institute of Philosophy

2.2.10 Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti (KVTS) pokračoval v roce 2025 ve výzkumné a publikační činnosti v oblastech mezioborových studií vědy, vědní politiky a sociálních studií vědy a technologií (STS). Výzkum zahrnoval studium vědeckých institucí, produkce znalostí, historii matematiky s důrazem na dílo Bernarda Bolzana a kvantitativní analýzu vědecké komunikace a citačních vzorců. Pracoviště realizovalo domácí i mezinárodní projekty, včetně projektů TA ČR – *Sociální a motivační faktory studia* a *Vědecká gramotnost pro odolnou společnost 21. století* – a mezinárodního projektu *Time experience in Europe's digital age*. Dále se rozšířil tematický profil časopisu *Teorie vědy / Theory of Science*, čímž byl posílen jeho mezinárodní dosah.

V roce 2025 KVTS uspořádal řadu konferencí a workshopů, mezi nimi například akce s mezinárodní účastí *Constructions of the (European) State in and after Empire: Conceptual, Cultural, and Geopolitical* (4.–5. 9. 2025, Praha) a *Bolzano in Prague 2025 – Bernard Bolzano's Time, Life and Work* (26. 9. 2025, Praha). Celkově KVTS posiluje interdisciplinární propojení, mezinárodní spolupráci a aktivně přispívá k rozvoji diskuse o roli vědy ve společnosti.

Web Kabinetu: <https://stss.flu.cas.cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Jan Maršálek, Ph.D.

Pasistentka oddělení

Mgr. Radka Topinková

PhDr. Sixtus Bolom-Kotari, Ph.D.

Davide Crippa, Ph.D.

Mgr. Ing. Daniela Čechová

Bc. Jakub Dolejšek

PhDr. Wendy Drozenová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.

Mgr. Daniela Frolíková

Elías Fuentes-Guillén, Ph.D.

PhDr. Radim Hladík, Ph.D.

prof. John Holmwood, M.A., Ph.D.

RNDr. Petra Hyklová, Ph.D.

Bc. Daniel Kadlec

RNDr. Petr Kolář, Ph.D.

Ing. Jindřich Koubek, Ph.D.

prof. RNDr. Ladislav Kvasz, DSc., Dr.

Mgr. et Bc. Tereza Liepoldová (od 1. 4. 2025)

Mgr. Jan Maršálek, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Vanda Maufras Černohorská, Ph.D.

Mgr. Ivo Pezlar, Ph.D.

Mgr. Tereza Klegr

Mgr. Ing. Tereza Virtová, Ph.D.

Filip Vostal, Ph.D.

Mgr. Jitka Wirthová, Ph.D.

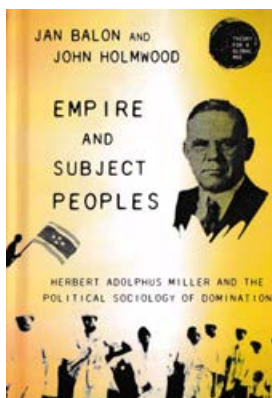
Mgr. Klára Zelinková

vedoucí

PhDr. Jan Balon, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Balon, Jan – Holmwood, John. *Empire and Subject Peoples. Herbert Adolphus Miller and the Political Sociology of Domination*. Manchester: Manchester University Press, 2025. 210 s.

Kniha přináší nové poznatky o americkém sociologovi Herbertu A. Millerovi (1875–1951) a jeho analýze impérií, postavení menšin a reakcí národů na politickou dominanci. Na základě historických dokumentů a Millerových textů uvádí čtenáře do mezinárodních debat o kolonialismu, menšinách a národních státech a ukazuje, jak jsou Millerovy myšlenky relevantní pro jeho dobu i pro současné diskuse o moci a nerovnosti.

Hladík, Radim – Renisio, Yann. Mapping Knowledge. Topic Analysis of Science Locates Researchers in Disciplinary Landscape. *Poetics*. Roč. -, č. 108 (2025), č. článku 101950.

Studie představuje metodu mapování výzkumníků v disciplinárním prostoru pomocí tematického modelování z titulů, abstraktů a klíčových slov. Kompoziční analýza umožňuje geometrické zkoumání témat

napříč disciplínami. Výsledky ukazují soulad s tradičními klasifikacemi, tři hlavní osy znalostí, relační umístění výzkumníků a robustnost ověřenou daty o publikacích, pohlaví, afiliaci a financování s využitím pro vědeckou politiku.

Černohorská, Vanda – Schoetensack, Christine – Klegr, Tereza – Witowska, Joanna – Goncikowska, Katarzyna – Giner-Domínguez, Georgina – Papastamatelou, Julie – Chappuis, Sébastien – Boente, Mónica Fernández – Meteier, Quentin – Wittmann, Marc – Codina, Nuria – Pestana, José Vicente – Valenzuela, Rafael – Martin-Söelch, Chantal – Ogden, Ruth. How digital technology can steal your time. *Computers in Human Behavior*. Roč. -, č. 169 (2025), č. článku 108680. Digitální zařízení slibují efektivitu, ale často zvyšují tlak na čas a snižují pohodu. Studie se třemi sty účastníky z šesti zemí ukazuje, že používání zařízení ovlivňuje využívání, sledování a hodnocení času, což vede k pocitům ztráty času, viny a nedostatku sebeovládání. Strukturální faktory (algoritmy, snadnost použití) a postoje (vnímání digitálního času jako neauten-

tického) formují tuto zkušenost; lepší obsah a přijetí mohou snížit negativní dopady.

Codina, N. – Pestana, J. V. – Ogden, R. – Wittmann, M. – Martin-Söelch, C. – Witowska, J. – Černožorská, V. – Schoetensack, C. – Papastamatelou, J. – Klegr, T. – Chappuis, S. – Fernandez-Boente, M. – Marentes-Castillo, M. – Valenzuela, R. Problematic Internet Use Predicts Lesser Satisfaction with Life, but Psychological Distress Acts as a Mediator. *Cyberpsychology Behavior and Social Networking*. Roč. 28, č. 9 (2025), s. 616–622.

Crippa, Davide. Teaching and Learning Mathematics in Eighteenth-Century Padua. The Case of Giovanni Poleni (1687–1761). *History of Universities*. Roč. 38, č. 1 (2025), s. 85–122.

Dvořák, Tomáš – Klusáková, Veronika – Svatoňová, Kateřina – Charvát, Martin – Horáková, Jana – Havlík, Vladimír – Gvoždiak, Vít – Müller, Richard – Flašar, Martin – Purkrábková, Noemi. *Umělá inteligence jako (nové) médium*. Praha: Karolinum, 2025. 234 s.

Kvasz, Ladislav. Aristotelova fyzika ve světle Patočkovy interpretace. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 2 (2025), s. 185–206.

Maršálek, Jan. The degradation of the analytic-synthetic method in Herbert Spencer's sociology. *Journal of Classical Sociology*. Roč. 25, č. 4 (2025), s. 369–399.

Ogden, Ruth – Schoetensack, Christine – Klegr, Tereza – Pestana, José Vincente – Valenzuela, Rafael – Goncikowska, Katarzyna – Giner-Domínguez, Geortina – Papastamatelou, Julie – Chappuis, Sébastien – Boente, Mónica Fernández – Meteier, Quentin – Černožorská, Vanda – Codina, Nuria – Martin-Söelch, Chantal – Wittmann, Marc – Witowska, Joanna. Chronic time pressure as a predictor of symptoms of depression, anxiety and stress. *BMC Psychology*. Roč. 13, č. 1 (2025), č. článku 1407.

Virtová, Tereza. „My selfish need to do good“. The solutionist work ethic in Czech emerging ethical enterprises. *Work Organisation, Labour & Globalisation*. Roč. 19, č. 3 (2025), s. 379–397.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 23-06540M (Junior Star) *Normalizace a vznik: Přehodnocení dynamiky matematiky - Případ Prahy v 1. polovině 19. století* (řešitel Elías Fuentes Guillén) na období 2023–2027.
- Grant TA ČR č. TQ01000538 *Sociální a motivační faktory studia a jejich vliv na studijní výsledky v terciárním vzdělávání se zaměřením na technické obory* (řešitel Jan Balon) na období 2023–2025.
- Grant TA ČR č. TQ01000365 *Vědecká gramotnost pro odolnou společnost 21. století* (řešitel Jan Maršálek) na období 2023–2026.
- Projekt č. CHANSE-877 s názvem *TIME experience in Europe's Digital age (TIMED)* (spoluřešitelka Vanda Černožorská) na období 11/2022–10/2025.
- Tereza Virtová byla členkou pracovní skupiny *Systémy resilience*, vedené Alicí Koubovou v rámci projektu SYRI – Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (projekt MŠMT č. LX22NPO5101 na období 2022–2025).
- Jan Balon, Vanda Černožorská, Radim Hladík, Tereza Klegř, Alena Rastočná a Tereza Virtová se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029; Ladislav Kvasz je jeho odborným manažerem.
- Členové oddělení se jako řešitelé aktivit podíleli na činnosti dvou programů Strategie AV21: *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace* (Jan Maršálek) a *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* (Jan Balon).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- veřejnou přednášku Radima Hladíka s názvem *Využití veřejných dat pro výzkumné účely z perspektivy uživatele* proslovenou na konferenci *Jak na data ve veřejné správě* organizované Digitální informační agenturou, Praha, 3. 6. 2025;
- účast Jana Maršálka v diskusi nazvané *Na hranici důvěry: věda a vědecké poznání ve „věku podezírání“* pořádané u příležitosti Týdne AV ČR, Praha, 5. 11. 2025;
- vystoupení Johna Holmwooda v podcastu Scottish Graduate School of Social Sciences nazvaném *When Disciplines Meet*, v díle *Do we need disciplines?*, 26. 1. 2025.

PRA^GMATIKA
CONFERENCE

Bolzano's time, life and work

26TH OF SEPTEMBER 2025
CZECH ACADEMY OF SCIENCES,
NÁRODNÍ 3, PRAGUE

SPEAKERS

Wolfgang Künne (Universität Hamburg)
Daniela Tinková (Univerzita Karlova)
Peter Simons (Trinity College Dublin)
Milada Sekyrková (Univerzita Karlova)
Otto Neumaier (Paris Lodron Universität Salzburg)
Claire Madl (CEFRES, MEAE-CNRS)
Benjamin Schnieder (Universität Wien)

Registration and more information at:
prag-matika.com/events/bip2025

On the occasion of the publication of Wolfgang Künne's opus magnum *Bernard Bolzano. Seine Zeit und sein Leben, sein Werk und seine Wirkung*. Organised by the GA ČR Junior Star project No. 23-06540M.

F Filosofický ústav AVČR
Institute of Philosophy

GAČR
ANALYTICAL RESEARCH GROUP

2.2.11 Kabinet pro klasická studia

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Kabinet pro klasická studia (KKS) se zaměřuje na výzkum vybraných aspektů řecko-římské antiky v celé její tematické šíři (literatura, historie, jazyk, divadlo, dějiny umění) a antického dědictví v pozdějších epochách (rané křesťanství, středověk, raný novověk) se zvláštním zřetelem k recepci antiky v českých zemích.

Vědecká činnost Kabinetu je realizována v rámci čtyř badatelských týmů:

Oddělení antické kultury a její recepce (vedoucí Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.)

Oddělení biblických studií (vedoucí Mgr. Jan A. Dus, Th.D.)

Oddělení středolatinšské lexikografie (vedoucí Mgr. Barbora Kocánová, Ph.D.)

Oddělení novolatinšských studií (vedoucí PhDr. Josef Förster, Ph.D.)

Kromě dlouhodobých edičních projektů, jakým je například vydávání *Slovníku středověké latiny v českých zemích* (projekt je zaštitěn Akademickou unií v Bruselu), se badatelé Kabinetu pro klasická studia soustřeďují na publikování odborných monografií, statí a článků vydávaných u nás i v zahraničí a na doplňování a tvorbu specializovaných elektronických databází. Spolupracují nejen s příbuzně zaměřenými odděleními FLÚ (např. CMS, OSASM, OKID), ale rovněž s příbuzně zaměřenými univerzitními pracovišti v ČR (např. s Ústavem řeckých a latinských studií a Katedrou divadelní vědy FF UK v Praze či Ústavem klasických studií FF MU v Brně), kde se také příležitostně podílejí na výuce. Kromě již zmíněného *Slovníku středověké latiny* Kabinet spolupracuje na řadě dalších mezinárodních projektů, jakými jsou například *Clavis monumentorum litterarum. Regnum Bohemiae* (koordinováno Akademickou unií v Bruselu) či *Archive of Performances of Greek and Roman Drama* (koordinuje univerzita v Oxfordu).

Kabinet pro klasická studia vydává dvě odborná periodika, *Listy filologické* (vycházející od roku 1874, dvě dvojčísla ročně) a mezinárodní časopis *Eirene. Studia Graeca et Latina* (vychází od roku 1960, jedno dvojčíslu ročně), jež jsou zařazena do významných mezinárodních citačních databází (ERIH Plus, JSTOR, SCOPUS, Web of Science, EBSCO).

Pro širší odbornou veřejnost pořádá pracoviště každoročně *Letní školu klasických studií*. Součástí Kabinetu je rovněž specializovaná knihovna přístupná veřejnosti, jejíž fond čítá na 60 tisíc svazků převážně z oborů klasické filologie, historie, teologie a příbuzných disciplín.

Web kabinetu: <http://www.ics.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucí

Mgr. Jakub Čechvala, Ph.D.

Mgr. Julie Černá, Ph.D.

asistentka oddělení

Jitka Podráská

prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.

PhDr. Jiří Beneš (emeritus)

Mgr. David Cielontko, Ph.D.

Mgr. Jan Ctibor, Ph.D.

Mgr. Daniela Čadková, Ph.D.

Mgr. Jan Dus, Th.D.

(vedoucí Oddělení biblických studií)

PhDr. Hana Florianová

PhDr. Josef Förster, Ph.D.

(vedoucí Oddělení novolatinských studií)

Mgr. et Mgr. Juraj Franek, Ph.D.

Mgr. Barbora Kocánová, Ph.D.

(vedoucí Oddělení středolatinšské lexikografie)

Mgr. Matěj Novotný, Ph.D.

Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D.

Mgr. Vojtěch Pelc

Mgr. Ondřej Podavka, Ph.D.

Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.

(vedoucí Oddělení antické kultury a její recepce)

PhDr. Zuzana Silagiová

vedoucí

Mgr. Barbora Kocánová, Ph.D.

Mgr. Zuzana Smetanová

† prof. PhDr. Pavel Spunar, CSc. (emeritus)
(do 5. 4. 2025)

PhDr. Martin Svatoš, CSc. (emeritus)

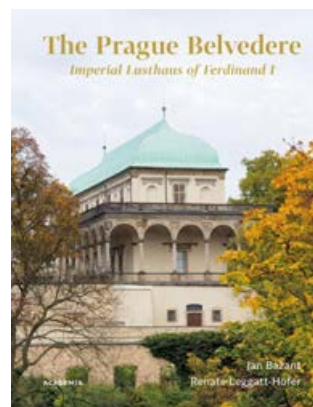
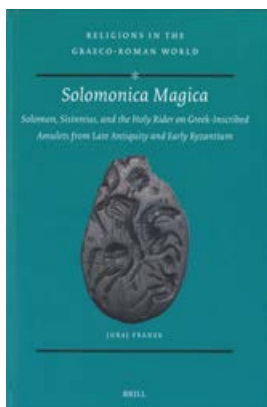
Mgr. Hana Šedinová, Ph.D.

Mgr. Eliška Šolcová

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

Mgr. Kateřina Vršecká, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Franek, Juraj. *Solomonica Magica. Solomon, Sisinnius, and the Holy Rider on Greek-Inscribed Amulets from Late Antiquity and Early Byzantium*. Leiden: Brill, 2025. 743 s. Kniha představuje první komplexní přehled „šalamounských amuletů“ či „amuletů Svatého jezdce“ ze Středomoří pozdní antiky a rané Byzance. Na pozadí parabiblické tradice o Šalamounovi-mágovi a Sisinniovi-lovci démonů prezentuje stovky magických gem a dalších apotropaických předmětů, z nichž mnohé dosud nebyly publikovány. Všechny řecké texty byly nově kriticky vydány a přeloženy do angličtiny. Monografie je doprovázena více než sedmi sty obrázky, z nichž mnohé byly pořízeny speciálně pro tento svazek.

Sarkissian, Alena – Marshall, Hallie – Kubartová, Eliška (eds.). *Re-embodying and Rethinking Greek and Roman Drama in Modern Times*. Leiden: Brill, 2025. 357 s. Kapitoly této knihy, zakotvené v řadě různých přístupů k recepci, ukazují, že inscenování řeckého a římského dramatu je neustálým dialogem mezi kulturou (kulturami) originálu a cílovou kulturou jeho překladu, adaptace či provedení. Případové studie zdůraz-

ňují různé způsoby, jimiž byla tradice řeckých a římských her v inscenacích mimořádně produktivní, ale také způsoby, jimiž se někdy nebezpečně zapojovala do politického a společenského diskursu.

Bažant, Jan – Leggatt-Hofer, Renate. *The Prague Belvedere. Imperial Lusthaus of Ferdinand I*. Prague: Academia, 2025. 362 s.

Monografie představuje jedinečný renesanční letohrádek v areálu Pražského hradu, vybudovaný Ferdinandem I. jako symbol nové politické a kulturní identity Prahy. Přibližuje jeho architekturu inspirovanou antikou i mimořádně bohatou sochařskou výzdobu s motivy z mytologie a historie. Jan Bažant ve spolupráci s Renate Leggatt-Hofer, významnou rakouskou historičkou umění, archeoložkou a odbornicí na památkovou péči, nabízí komplexní pohled na tuto světově unikátní památku.

Čechvala, Jakub. *Appropriation through Gaps. Czech Reception of Greek Tragedy in the 19th and the Early 20th Century*. In: Sarkissian, A. – Marshall, H.

– Kubartová, E. (eds.). *Re-embodying and Rethinking Greek and Roman Drama in Modern Times*. Leiden: Brill, 2025, s. 3–25.

Kitzler, Petr. Quo peruersius quid dici potest? Tertulian's De anima and Its Reception in the Literature and Thought of the Early Church. *Zeitschrift für antikes Christentum-Journal of Ancient Christianity*. Roč. 29, č. 2 (2025), s. 244–267.

Pelc, Vojtěch. Neostoicismus v českých zemích. Možnosti zkoumání recepce Justa Lipsia. *Aithér*. Roč. 17, č. 33 (2025), s. 72–105.

Pelc, Vojtěch. Racek Dubravus of Doubrava. A Profile of the Author and the Argumentation of His anti-Lutheran Polemics. *Listy filologické*. Roč. 148, č. 1/2 (2025), s. 35–72.

Podavka, Ondřej. The letters of Bohumír Jan Dlabach to Johann Peter Cerroni. *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 327–341.

Sarkissian, Alena. Theatre as a Place of Spiritual Contemplation. Greek Tragedy at the National Theatre of Prague during Nazi Occupation (1939–1945). In: Sarkissian, A. – Marshall, H. – Kubartová, E. (eds.). *Re-embodying and Rethinking Greek and Roman Drama in Modern Times*. Leiden: Brill, 2025, s. 26–54.

Vaculínová, Marta. Privilegia pro autory předbělohorského období ve fondu „Impressoria“ v Haus-, Hof- und Staatsarchivu ve Vídni. *Knihy a dějiny*. Roč. 32, č. 1/2, (2025), s. 54–72.

Vaculínová, Marta. The Tablet of Cebes, the Pythagorean Y and Hercules at the Crossroads as Allegories of the Way of Human Life in the Early Modern Bohemian Lands. *Central European Cultures*. Roč. 5, č. 1 (2025), s. 129–158.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Barbora Kocánová se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.
- David Cielontko, Pavel Nývlt, Eliška Šolcová a Marta Vaculínová se podíleli na realizaci aktivit v rámci programu Strategie AV 21 *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita*.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- působení Vojtěcha Pelce v roli moderátora nového podcastu Jilská Filosofická, jehož první dva díly byly zveřejněny v závěru roku 2025: *Oligarchie* (s Ondřejem Lánským, OPFVG) a *O dezinformacích a hate speech* (s Tomášem Koblížkem, OAF)
- uvedení knihy Jana Bažanta *The Prague Belvedere. Imperial Lusthaus of Ferdinand I.* v Belvederu v Královské zahradě Pražského hradu, 18. 10. 2025;
- přednášku Zuzany Smetanové *Deus amicitia est? Umění přátelství podle Aelreda z Rievaulx (1110–1167)* proslavenou v rámci Dne latiny na FF UK, Praha, 19. 11. 2025.

www.ics.cas.cz

[kks.flu.aver](https://www.facebook.com/kks.flu.aver)

[@kks_aver](https://twitter.com/kks_aver)

Kabinet pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i.
ve spolupráci s Ústavem klasických studií FF MU

Letní škola klasických studií

Broumov
29. června – 2. července 2025

XXXIII.

CESTOVÁNÍ V ANTICE A STŘEDOVĚKU

PROMĚNY SPOLEČNOSTI,
GLOBALIZACE A EKOLOGICKÉ VÝZVY

Filosofický ústav AV ČR
Institute of Philosophy

Akademie věd
České republiky

STRATEGIE AV21
Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

2.3.1 Centrum pro teoretická studia – Archiv Jana Patočky

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Centrum pro teoretická studia (CTS) je společným pracovištěm AV ČR a Univerzity Karlovy v Praze. Je zaměřeno na interdisciplinární a transdisciplinární výzkum, usiluje o prolamování hranic oborů a o konfrontaci dílčích oborových perspektiv. Částí CTS, která patří pod Filosofický ústav, je Kabinet pro teoretická studia – Archiv Jana Patočky (AJP). Archiv založili Ivan Chvatík a Pavel Kouba v lednu 1990 jako specializované oddělení FLÚ, jeho kořeny však sahají až do roku 1977, kdy se Patočkovi žáci postarali o zajištění a uložení Patočkových rukopisů na bezpečné místo a začali vydávat samizdatový Archivní soubor prací Jana Patočky. Do listopadu roku 1989 bylo vydáno 27 svazků. Činnost Archivu se soustředí na vydávání Sebraných spisů Jana Patočky v nakladatelství OIKOYMENH (aktuálně 21 svazků), na shromažďování, uchovávání a zpřístupňování rukopisů, obrazového materiálu a dalších dokumentů spojených s jeho životem a dílem a na interpretaci jeho myšlení.

Web Centra: www.cts.cuni.cz

Web AJP: www.ajp.cuni.cz

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucího

Ing. Ivan Chvatík, Dr. h. c. (emeritus)

Pavel Sladký, Ph.D.

asistentka oddělení

Marie Hlavičková

prof. PhDr. Pavel Kouba

Mgr. Robert Krumphanzl

Mgr. Alexander Matoušek, Ph.D.

Mgr. Marcela Suchomelová, Ph.D.

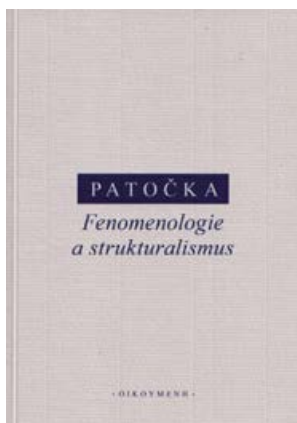
Ladislava Švandová

vedoucí AJP

Mgr. Jan Frei, Ph.D. et Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Chvatík, Ivan (ed.). *Jan Patočka. Fenomenologie a strukturalismus*. Praha: OIKOYMENH, 2025. 135 s.

Na podzim roku 1975 požádala skupina literárních vědců Jana Patočku, aby pojednal o souvislosti mezi fenomenologií a strukturalismem. Přednášky na toto téma proběhly v soukromí mezi listopadem 1975 a lednem 1976. Kniha představuje přepis jejich magnetofonového záznamu, který je doplněn transkripcí rukopisu Patočkovy přípravy. Velkým dějinným obloukem od vzniku filosofického myšlení v antickém Řecku až po současnost líčí Patočka filosofii jako reflexi permanentního otřesu všech původních mytických jistot. Přehledně vykládá spřízněnost Husserlovy fenomenologie se strukturalismem v úsilí najít pevnou půdu pod nohama v podobě nové vědy. V závěru pak předvádí nedostatečnost Husserlova pokusu a nezbytnost reformovat fenomenologii způsobem, který naznačil Martin Heidegger a který rozvíjí ve svém myšlení i sám Jan Patočka.

Sladký, Pavel. „Between Continuity and Discontinuity.“ On the Question of How to Approach Patočka’s Philosophy and Its Historical Transformations. *Studies in East European Thought*. Roč. 77, č. 4 (2025), s. 589–602.

Na základě pojmu „osobní a priori“, který se objevuje v jednom z raných textů Jana Patočky, a kritického zkoumání dvou antagonistických koncepcí Patočkova filosofického vývoje (jakožto kontinuálního a diskontinuálního) článek navrhuje řešení tohoto obecného interpretačního problému. V kontextu hledání Patočkovy „základní pozice nazírání“ jako integračního rámce jeho rozmanitých filozofických pokusů zároveň rekonstruuje Patočkovu ranou otázku o smyslu filosofie obecně.

Frei, Jan. Ještě jednou k různým pojmům víry. *Reflexe: Filosofický časopis*. Roč. –, č. 68 (2025), s. 135–148. Příspěvek se v návaznosti na předchozí diskusi v časopise *Reflexe* snaží nejprve stanovit distinktivní rys židovského a křesťanského chápání víry, poté analyzovat základní rysy Jaspersova projektu „filosofické

víry“, a nakonec oba pojmy víry vzájemně konfrontovat a definovat jejich hlavní odlišnosti. Na tomto základě pak naznačuje možný přínos Jaspersovy „fi-

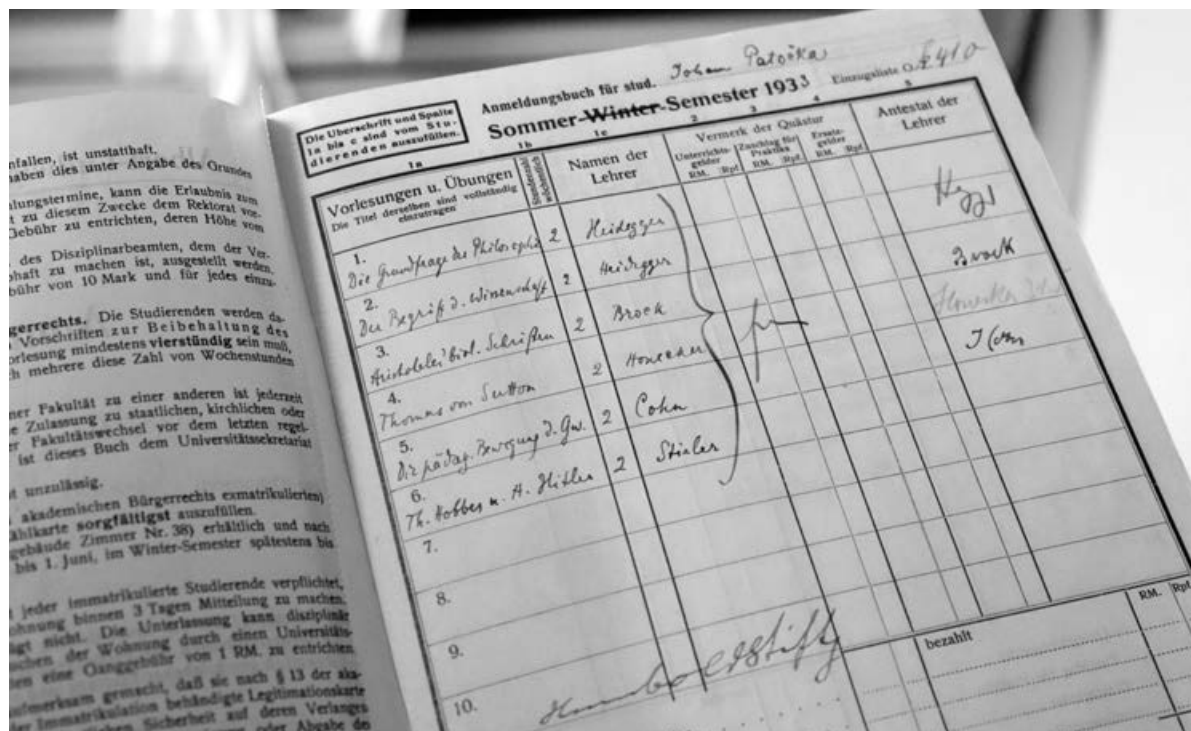
losofické víry“ pro křesťana, pro dorozumění mezi křesťanem a ne-křesťanem a pro vedení zodpovědného života neformovaného křesťanstvím.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Činnost AJP v roce 2025 zahrnovala účast na dvou programech Strategie AV21: *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace* a *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* (řešitelem obou aktivit byl Jan Frei).

Vzdělávání veřejnosti

– AJP pořádá pravidelný čtvrtetční, veřejnosti přístupný seminář *Četba a interpretace vybraných textů Jana Patočky*.

2.3.2 Centrum medievistických studií

Stručná charakteristika činnosti centra

Centrum medievistických studií (CMS) je společným pracovištěm AV ČR a UK v Praze zaměřeným na výzkum středověku a podporu doktorských studií. Pořádá mezioborové a mezinárodní konference, specializované semináře a letní školy pro studující doktorského studia všech oborů zabývajících se středověkem. Výsledky publikuje ve vlastní neperiodické řadě *Colloquia mediaevalia Pragensia*, v recenzovaném časopise *Studia mediaevalia Bohemica* a v monografických titulech, které vycházejí také v zahraničních nakladatelstvích. CMS dále spravuje tři ediční řady určené pro pramenné edice. Jeho výzkumná činnost se soustřeďuje na následující tematické segmenty: sociální dynamika středověké střední Evropy (města, šlechta, panovnický dvůr, řeholní komunity); intelektuální dějiny a polemický diskurs (dějiny univerzit, apokalyptika a proroctví, konciliarismus, husitství); materiální aspekty výzkumu středověku (raná církevní architektura, numismatika, kodikologie a textová transmise). Vědecké aktivity jsou organizovány v rámci projektů, jež se vyznačují mezinárodní spoluprací a mezioborovým přístupem a kladou si za cíl přinášet syntetizující nové pohledy na vybrané problémy historie středověké střední Evropy. Důležitou roli má také tvorba a správa digitálních výzkumných infrastruktur. V rámci Strategie AV21 se CMS podílí na koordinaci programu *Město jako laboratoř změny*.

V roce 2023 bylo ve spolupráci FLÚ, Univerzity Palackého v Olomouci (Filozofické fakulty a Fakulty tělesné kultury) a Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR založeno Centrum urbánních studií, jež představuje platformu pro mezioborový výzkum měst a městského prostředí. Koordinátorem činnosti tohoto centra za FLÚ je Martin Nodl.

Web centra: <http://cms.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce ředitele

Mgr. Robert Novotný, Ph.D.

vědecký tajemník

Mgr. Václav Žurek, Ph.D.

asistentka oddělení

Mgr. Milada Stalker

Mgr. Vojtěch Bažant, Ph.D.

Mgr. Dušan Coufal, Th.D.

Mgr. Tereza Dufková, Ph.D.

Mgr. Stanislav Hlaváč

Mgr. Jakub Jauernig, Ph.D.

Mgr. David Kozler

Mgr. Pavlína Libichová Cermanová, Ph.D.

doc. PhDr. Jiří Militký, Ph.D., DSc.

doc. PhDr. Martin Musílek, Ph.D.

doc. Mgr. Martin Nodl, Ph.D.

Dr. Gabriel Silagi

doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D. (od 1. 3. 2025)

Mgr. Martin Šorm, Ph.D.

Mgr. Veronika Večeřová, DiS.

Mgr. Zdeněk Vostrý, Ph.D.

Mgr. Barbora Uchytílová

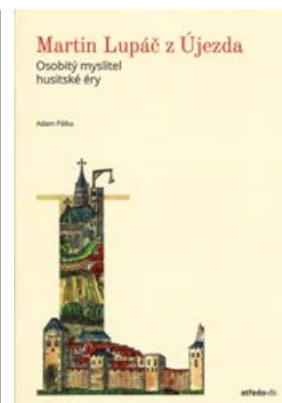
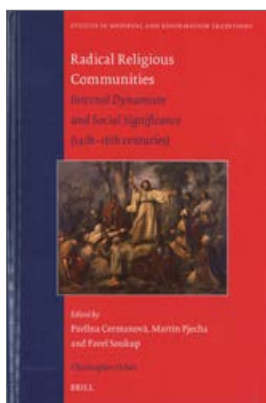
Mgr. Vilém Zábranský, Ph.D.

ředitel

Mgr. Pavel Soukup, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2025

Cermanová, Pavlína – Pjecha, Martin – Soukup, Pavel (eds.). *Radical Religious Communities. Internal Dynamism and Social Significance (14th–16th centuries)*. Leiden: Brill, 2025. 329 s.

Radikalismus zůstává důležitým analytickým pojmem ve studiu moderního náboženství a politiky, jeho aplikace na dřívější období se však setkala rozporuplným přijetím. Tato kniha rehabilituje pojem radikalismu pro předmoderní dobu tím, že zkoumá nábožensko-politické subverzivní prvky na sklonku středověku jako radikální v jejich historickém a intelektuálním kontextu, a to v období několika století a kultur, se zaměřením na střední Evropu.

Bracha, Krzysztof – Nodl, Martin (eds.). *Licitum et illicitum. Studies in the Christianization of Late Medieval Poland and Bohemia. Norms, Tools, and Contexts*. Warszawa: DiG, 2025. 276 s.

Kniha se věnuje přijetí a šíření křesťanství v učených a laických kruzích ve střední a východní Evropě od 10. do 15. století. Důraz je kladen na otázku sociální

disciplíny, která pracovala s pojmem povoleného a zakázaného. Kniha ukazuje, jak byl tento pojem aplikován v prostředí kazatelů, inkvizitorů a spisovatelů, ale také v pohledu katolické církve na heretické sekty.

Bárta, Stanislav – Elbel, Petr – Grunová, Štěpánka – Heil, Tobias S. – Kaar, Alexandra – Luger, Kristýna – Soukup, Pavel. *Druhá křížová výprava proti husitům*. Praha: Filosofia, 2025. 317 s.

Druhá křížová výprava z roku 1421 byla jednou z největších vojenských akcí katolické Evropy proti husitům. Navzdory velkolepým přípravám a účasti tisíců bojovníků tažení selhalo. Otázku, proč se tak stalo, si kladli doboví kronikáři i pozdější historikové. Publikace nabízí dosud nejucelenější zpracování okolností a průběhu druhé kruciáty, založené na rozsáhlém studiu pramenů.

Coufal, Dušan. *Emperor Charles IV and the Origins of the Great Schism, c. 1375–1378*. Praha: Karolinum, 2025.

Nodl, Martin – Klápště, Jan (eds.). *Böhmische und mährische Städte im Hoch- und Spätmittelalter. Städtegründung und Urbanisierung in sozialgeschichtlicher Perspektive*. Köln: Böhlau, 2025. (Darstellungen, 106.)

Pálka, Adam. *Martin Lupáč z Újezda. Osobitý myslitel husitské éry*. Praha: NLN, 2025.

Soukup, Pavel. Crusade, Politics, and Pastoral Care in the Klosterneuburg Sermons of 1467. *Austrian History Yearbook*. Roč. 56 (2025), s. 13–31.

Soukup, Pavel. Observant Preachers and Theologians in the Struggle against the Hussites. In: Andenna, C.

– Benedetti, M. – Duval, S. – Morvan, H. – Viallet, L. (eds.). *Les réformes de l'Observance en Europe (XIVe-XVIe siècle). Régler, éduquer et contrôler la société chrétienne*. Rome: École française de Rome, 2025, s. 425–437.

Šorm, Martin. The Fragile Signs of Historical Matter. On the Poetics of Old-Czech Narrative „Entertainingly Edifying“ Prose. *Slovo a smysl*. Roč. 22, č. 47 (2025), s. 31–43.

Žůrek, Václav. *Charles IV. Portrait of a Medieval Ruler*. Praha: Karolinum, 2025.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Grant GA ČR č. 23-06902S *Spor o Viklefa a jeho 45 článků v evropské perspektivě* (řešitel Dušan Coufal) na období 2023–2025.

– Grant GA ČR č. GA ČR 24-12819S *Pikarti, bratři a sabat čarodějnic. Sémantika ostouzení v pozdně středověkých českých zemích* (řešitelka Pavlína Cermanová) na období 2024–2026.

– Vojtěch Bažant, Pavlína Cermanová, Pavel Soukup a Martin Šorm se účastní projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/22_008/0004595) na období 2023–2028, výzkumného záměru *Konflikt v dlouhodobé perspektivě: Dějinná zkušenost zdrojem odolnosti*.

– Vojtěch Bažant a Václav Žůrek se účastní projektu *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)* (MŠMT, reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711) na období 2025–2029.

– Marcela Hennlichová, Kajetán Holeček, Martin Musílek, Martin Nodl, Robert Novotný a Veronika Ve-

čeřová se účastní projektu *Urbanita: nerovnost, adaptace a veřejný prostor měst v historické perspektivě* (reg. č. CZ.02.01.01/00/23_025/0008735) na období 2025–2029.

– CMS se v roce 2025 podílelo na aktivitách čtyř programů Strategie AV21: *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* (Robert Novotný, Václav Žůrek), *Identity ve světě válek a krizí* (Martin Šorm), *Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností* (Martin Musílek, Martin Nodl a Barbora Uchytlová) a *Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost* (Robert Novotný).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- cyklus pěti přednášek uvedený jako doprovodný program půlročního festivalu *Za-hradní slavnost* na hradě Pirkštejn, 14. 6., 9. 8., 30. 8., 27. 9. a 11. 10. 2025;
- veřejnou přednášku Pavla Soukupa s názvem *Luteráni v Locustarii františkána Jana Vodňanského (1524)* pořádanou Lutherovou společností, Praha, 18. 6. 2025;
- účast Martina Šorma v podcastu *Dějiny bez konce* s podtitulem *Husitství v zajetí nacionalismu a politiky dějin, Šmabelův odkaz a Kingdom Come*, Deník Alarm, 19. 2. 2025.

Za-hradní slavnosti

na Pirkštejně
v Ratajích nad
Sázavou 2025

Sobota 14. června

16.00 Komentovaná prohlídka nádvoří
a zahrad Pirkštejna

17.00 Přednáška — Aleš Mudra: Žijící
kamery a mluvčí hlavy. Komunikace
ve středověkém kostele

19.00 Večerní muzicírování u ohně s rodiči
a přáteli Školy Ratolet

Sobota 27. září

16.00 Komentovaná prohlídka nádvoří
a zahrad Pirkštejna

17.00 Přednáška — Petr Elbel: Zikmund
Lucemburský a české země

19.30 Koncert Vladimíra Václavka
(Duna) — vstupné doporučené
dobrovolné 300 Kč

V rámci slavností bude k vidění výstava
desítek originálních pohlednic sběratele
Tomáše Rejla „Rataje a Posázaví“

Sobota 9. srpna

16.00 Vernisáž výstavy pohlednic z Ratají
a Posázaví sběratele Tomáše Rejla
a komentovaná prohlídka nádvoří a zahrad
Pirkštejna

17.00 Přednáška — Milena Hauserová:
Kudy z Prahy na jih? Hledání stop historické
trasy v Posázaví

19.30 Koncert kapely **ZRUJÍ**
(vstupné 450 Kč v předprodeji
na gout.com)

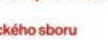
Sobota 11. října

16.00 Komentovaná prohlídka nádvoří
a zahrad Pirkštejna

17.00 Přednáška — Vladislav Razim:
Středověké opevnění Ratají nad Sázavou

19.00 Koncert pěveckého sboru
CAUTICA (vstupné dobrovolné).

Zaměřuje se na hudbu středověkou,
renesance a baroku, zejména na skladby
kutnohorské proveniencí. Koncert
proběhne v místním kostele.

Sobota 30. srpna

16.00 Komentovaná prohlídka nádvoří
a zahrad Pirkštejna

17.00 Přednáška — Pavel Soukup: Křížové
výpravy proti husitům

19.30 Koncert kapely Nástroje
(vstupné dobrovolné)

Komentované prohlídky nádvoří a zahrad
Pirkštejna budou letos kvůli rekonstrukci
věže omezené. Vstupné je 70/50 Kč.

Přednášky garantují Robert Illovský
a Centrum mediévistických studií při
Filosofickém ústavu AV ČR.

Slavnosti pořádá Ondřej Kobza, který má
hrad pronajatý díky vstřícnosti Radima
Cigánka a farnosti Sázava.

www.ondrej.kobza.cz

2.3.3 Centrum biblických studií

Centrum biblických studií (CBS) je společným pracovištěm a od 1. 1. 2005 výzkumným centrem Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy (ETF UK) a KKS FLÚ. Jeho posláním je pokročilé bádání a zajištění doktorského studia v disciplínách biblických věd a v bádání o rané církvi do konce starověku. Aktuální výzkum i další odborné aktivity Centra biblických studií jsou koordinovány v rámci KKS, zejména prostřednictvím jeho Oddělení biblických studií (viz výše 2.2.11).

Strategie AV21 (<https://strategie.avcr.cz/>) je iniciativou, kterou Akademie věd ČR zahájila v roce 2015 s cílem podpořit špičkový výzkum zaměřený na problémy a výzvy, kterým čelí současná společnost. Základem Strategie AV21 je soubor výzkumných programů využívající mezioborových a meziinstitucionálních synergií s cílem identifikovat problémy dnešní doby a koordinovat výzkumné úsilí pracovišť Akademie věd za účelem jejich řešení. Z celkového počtu patnácti programů bylo v roce 2025 pět koordinováno ústavy III. vědní oblasti; FLÚ byl koordinačním pracovištěm jednoho z nich, programu *Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace* (2021–2025; koordinátor doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D.). Vědecké týmy FLÚ jsou zapojeny i do dalších programů Strategie AV21, koordinovaných jinými pracovišti: *AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost* (2025–2029; koordinátor Mgr. Martin Víta, Ph.D., Ústav in-

formatiky AV ČR), *Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita* (2022–2026; koordinátorka Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D., Archeologický ústav AV ČR), *Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost* (2025–2029; koordinátorka doc. PhDr. Dana Dvořáčková-Malá, Ph.D., Historický ústav AV ČR, Mikrobiologický ústav AV ČR), *Identity ve světě válek a krizí* (2024–2028; koordinátor PhDr. Martin Klečacký, Ph.D., Masarykův ústav a Archiv AV ČR, Etnologický ústav AV ČR), *Moc předmětů: materialita mezi minulostí a budoucností* (2025–2029; koordinátorka PhDr. Adéla Gjuríčová, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV ČR), *Průlomové technologie budoucnosti – senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie* (2022–2026; koordinátor prof. Ing. Josef Lazar, Dr., Ústav přístrojové techniky AV ČR, Fyzikální ústav AV ČR).

Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace

Koordinátor

doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D. (FLÚ AV ČR)

Koordinační pracoviště

FLÚ AV ČR

Web programu: <http://odolnaspolecnost.cz/>

Hlavním cílem programu je studovat na historických i aktuálních společenských jevech obecnější předpoklady individuální a společenské odolnosti vůči nečekaným událostem, nikoli rozvrhovat řešení jedné konkrétní krize (např. pandemie covid 19, ekologické krize či migrační krize). Cílem programu je mediovat a kultivovat vlastní činností povahu společenské rozpravy nad aktuálními krizovými jevy a testovat

její inovativní formy. Společenská kultura je totiž klíčovým rámcem pro sdílení faktů, poznatků, etických principů a životních stylů tak, že se tato fakta, poznatky, principy a styly stanou součástí fungující společenské infrastruktury (veřejné instituce, kulturní organizace, vzdělávání, média). Program podporuje vytváření platform, které umožňují cirkulaci poznání napříč tradičně vymezenými vědeckými obory a společenskými oblastmi. Jeho ambicí je zahrnout aktivity nejen interdisciplinární, ale také transdisciplinární, tedy takové, které vycházejí ze spolupráce akademických (společenskovědních a přírodovědných) a mimoakademických institucí.

V rámci programu bylo v roce 2025 ve FLÚ realizováno patnáct aktivit. Za nejvýznamnější z nich lze považovat soubor mezioborových a meziinstitucio-

nálních aktivit vztahující se k oblasti Ralska (řešitelé Martin Nitsche a Jan Frei; viz též <https://www.odolnersko.cz>), výzkum na téma nenávistných urážek (řešitel Tomáš Koblížek), příprava a prezentace výzkumu *Filosofie a česká veřejnost* (řešitelé Martin Zach a Vít Gvoždiak) a příprava několika monografií, např. *Filosofie žitného života* Alice Koubové (Filosofia 2026). V roce 2025 byly v rámci programu připraveny také další díly cyklu podcastové série Vlákna (řešitelé Vít Gvoždiak a Magdaléna Trusinová), která se věnovala různorodým otázkám resilience a širokému poli problémů a otázek navazujících na aktivity programu. Podcast je dostupný na webových stránkách programu a v aplikaci Spotify.

Archiv Jana Patočky

V úzké spolupráci s dalšími aktivitami, které se věnovaly regionu Ralska, řešitelé v rámci aktivity „Stopy v Odolném Ralsku III“ (řešitelé Jan Frei, AJP, a Karolína Pauknerová, CTS) prezentovali své výsledky ve skotském Aberdeenu na konferenci SIEF 2025, jejímž pořadatelem je Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore. Uspořádali také hybridní mezinárodní workshop *Fragments and Traces: Round Table Workshop II* (Praha/online, 11. 4. 2025).

Oddělení analytické filosofie

V rámci aktivity „Interdisciplinární a mezinárodní konference: resilience v kontextu imunity a ekologických vztahů“ (řešitel Martin Zach) byla realizována mezinárodní a mezioborová konference *Host-Microbe Interactions: Immunology Meets Philosophy Vol. 2*, která propojila filosofii a imunologii a již se zúčastnili mj. David Schneider (Stanford University), Tamar Schneider (Open University Israel) či Peter Šebo (Mikrobiologický ústav AV ČR).

V aktivitě „Nenávistné urážky: Kvantitativní výzkum a komunikace tématu“ (řešitel Tomáš Koblížek) se její řešitel věnoval přípravě výzkumu, sběru dat a přípravě odborných článků na téma *hate speech*. V rámci aktivity „Filosofie a česká veřejnost / prezentace“ (řešitelé Martin Zach a Vít Gvoždiak) byla dokončena závěrečná zpráva výzkumu věnovaného otázkám, jak česká veřejnost chápe filosofii a jak vnímá její roli ve společnosti, jakou má představu o osobnosti filosofa či filosofky apod. Výsledky výzkumu byly prezentovány na veřejné debatě *Akademici, nebo Cimrmani, aneb Kdo je tedy filosof?* (Praha, 3. 11. 2025) a pro mezinárodní publikum také v podobě článku na webu Daily Nous (dailynous.com) *How the Public Sees Philosophy: Insights from a National Survey in the Czech Republic* (publikováno 3. 9. 2025). Aktivita „Podcastová série Vlákna“ (řešitelé Vít Gvoždiak a Magdaléna Trusinová) umožnila přípravu dalších podcastových dílů, věnovaných tentokrát otázkám demokracie, deníkových metod, uměleckého výzkumu či proměnám trhu práce (jednalo se o celkem čtyři díly: *Demokracie dnes; Deníkové metody v nevšedních kontextech; Co a jak se dá vyzkoumat uměním?*; *Podoby trhu práce v 21. století*).

Oddělení aplikované filosofie a etiky

Kromě spolupráce na pořádání konference *Kognice a umělý život XXIII* (Piešťany, 21.–23. 5. 2025) v rámci stejnojmenné aktivity (řešitel Juraj Hvorecký) byla nejvýznamnější aktivitou oddělení „Tvorba vzdělávacích lekcí (videí a metodických listů) k tématu odolné společnosti pro učitele občanské výchovy na středních školách“ (řešitel Juraj Hvorecký), která v roce 2025 pokračovala ve spolupráci s Asociací učitelů občanské výchovy a společenských věd (obcankari.cz) s cílem připravit další balíček vzdělávacích lekcí a metodických listů pro učitele občanské výchovy a základů společenských věd v oboru filosofie a příbuzných disciplín.

Oddělení současné kontinentální filosofie

Část aktivit oddělení se soustředila na otázky spojené s regionem Ralska a přinesla další rozvoj spolupráce s Geoparkem Ralsko. V rámci aktivit „Odolné Ralsko: Nová divočina 3“ a „Odolné Ralsko 4“ (řešitelem obou byl Martin Nitsche) byly mj. připraveny kolektivní monografie *Ralštění* a *Divočina stará a nová* (obě knihy vyjdou v roce 2026). V rámci aktivit Alice Koubové („Veřejné události k dotisku knihy *Odolná společnost – mezi bezmocí a tyranií*“, „Participativní workshopy a performativní přednáška: Naděje“ a „Příprava knihy rozhovorů Vzpomínky na demokracii“) proběhla performativní přednáška a představení *Za muže!* (soubor Tantehorse, premiéra 20. 6. 2025) se sérií participativních workshopů (duben–červen 2025), výstavy ke knize *Odolná společnost. Mezi bezmocí a tyranií* (vydalo nakladatelství Wo-men, 2023) v hlavní

budově AV ČR, na Masarykově univerzitě a ve Filosofickém ústavu AV ČR a také byla připravena monografie *Filosofie žitného života* (Filosofia 2026). V rámci aktivit „Překonání agonického myšlení jako cesta ke společenské resilienci“ (řešitel Petr Prášek) byla realizována mezinárodní konference *End(s) of War* (Praha, 10.–11. 3. 2025).

Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti

V rámci aktivit „Vědecká gramotnost pro společnost 21. století: vytváření a zanikání vědeckého poznání“ (řešitel Jan Maršálek) proběhla příprava textů pro antologii klasických textů Science Studies a byla realizována řada workshopů a pracovních setkání s odborníky a pedagogy.

AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost

Koordinátor

Mgr. Martin Víta, Ph.D. (Ústav informatiky AV ČR)

Koordinační pracoviště

Ústav informatiky AV ČR

Web programu: <https://www.av21.ai/>

Téma AI – potažmo strojového učení (ML) – se dostává v posledních letech do popředí zejména v souvislosti s rozmachem technologií generativní umělé inteligence v širokém spektru lidských činností, výzkum nevyjímá. Aplikace založené na velkých jazykových modelech v nebývale krátké době přitáhly pozornost značné části společnosti a podnítily diskusi v otázkách možností jejich využívání. Fenomén

AI začal dramatickým způsobem pronikat do naprosté většiny odvětví a výrazným způsobem mění jejich fungování, přičemž představuje jedinečnou příležitost a zároveň i velkou výzvu pro prakticky všechny vědní disciplíny, které se v rámci ústavů AV ČR zkoumají.

V kontextu výzkumu může efektivní využívání metod AI/ML přinést jednak akceleraci mnoha částí výzkumného procesu, tak i nové impulsy pro „kreativní složku“ výzkumné činnosti – podobně jako k tomu došlo v souvislosti s rozvojem formálních a matematických základů v mnoha vědeckých disciplínách.

Cílem programu je podpořit jednak samotný výzkum a vývoj v oblasti obecných metod a přístupů AI a strojového učení, dále aplikování metod AI v ústavech všech tří vědních oblastí k řešení rozličných typů úloh, a také výzkum společenských aspektů AI.

Oddělení analytické filosofie

V rámci aktivity „AI Hub“ (řešitel Vít Gvoždiak) bylo realizováno několik networkingových setkání. Nejvýznamnější z nich se uskutečnilo v Akademickém konferenčním centru (17. 6. 2025) pod názvem *Matchmaking pro III. vědní oblast* a zúčastnili se ho nejen zástupci společensko-vědních a humanitních oborů, ale mj. také odborníci z oboru informatiky. Aktivita „Centrum pro filosofii mysli a umělou inteligenci“ (řešitel Tomáš Marvan) umožnila uspořádání mezinárodního workshopu na téma vědomí umělých systémů *Conscious AI? Functionalism and Its Alternatives* (Praha, 2.–3. 6. 2025). Hlavními zvanými řečníky byli profesor Anil Seth (University of Sussex) a profesorka Kathinka Evers (Uppsala University). V rámci aktivity „Hate speech, AI a digitální svět“ (řešitel Tomáš Koblížek) byl uspořádán workshop *AI & propaganda* (Praha, 6.–7. 11. 2025) zaměřený na nebezpečí využívání a zneužívání AI, na němž vystoupila řada zahraničních expertů, mimo jiné Neri Marsili (University of Turin) či Teresa Marques (University of Barcelona). Díky aktivitě „Pragmatické aspekty výpovědi a LLMs“ (řešitel Vít Gvoždiak) byl realizován výzkum konvenčních implikatur a interpretace argumentačních struktur s respondenty ze dvou českých univerzit a devatenácti velkými jazykovými modely. Výsledky byly prezentovány na *Česko-slovenském sympoziu o analytické filosofii* (Bratislava, 8.–10. 9. 2025). V rámci aktivity bylo uspořádáno diskusní setkání *Jazyky umělé inteligence* (19. 11.

2025) na němž vystoupili odborníci z oblasti lingvistiky, slavistiky, filosofie a literární vědy (FLÚ, ÚČL AV ČR, SLÚ AV ČR, FF UK).

Oddělení logiky

V rámci aktivity „Logika a umělá inteligence“ (řešitel Ondrej Majer) byly uspořádány čtyři přednášky na téma logika a AI. Dvě z nich byly předneseny v rámci mezinárodní konference *Logica 2025* (12.–16. 5. 2025): Nina Gierasimczuk (Danish Technical University) *Computational Learning and Dynamic Logic: New Perspectives* a Rineke Verbrugge (University of Groningen): *Knowledge and Belief: Between Epistemic Logic and Theory of Mind*. Další dvě proběhly jako samostatné akce na podzim: Tim Crane (Central European University): *The Myth of Artificial General Intelligence* (21. 11. 2025) a Paolo Baldi (University of Salento): *Logical Consequences for Inferences with Data* (9. 12. 2025).

Oddělení aplikované filosofie a etiky

Aktivita „Důvěryhodná umělá inteligence: princip neškození“ (řešitel Tomáš Hříbek) umožnila realizaci přednášky *Language is leaving me – An AI Cinematic Opera of the Skin* americké experimentální umělkyně Ellen Pearlman, jež se prosadila jako průkopnice užití umělé inteligence jako nástroje umělecké tvorby.

Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita

Koordinátorka

Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR)

Koordinační pracoviště

Archeologický ústav AV ČR

Web programu: <https://anatomieav21.cz/>

Za jednu z klíčových výzev současnosti považujeme výzkum konstrukcí a funkcí Evropy a evropské společnosti, aktuální společenský vývoj nicméně ukazuje ve stále nových obměnách, že jednotlivé evropské státy a jejich politická reprezentace chápou a prezentují tyto entity jen v rovině deklarativních politických hesel bez skutečného obsahu. Vyprázdňené fráze o potřebě evropské jednoty snadno dostávají trhliny pod tlakem událostí, jako jsou pandemie nebo uprchlické a ekonomické krize. Program vychází z přesvědčení, že všechny vědy – přírodní i společenské – člověk vytvořil pro svoji orientaci sama v sobě a ve světě, který jej obklopuje, a že tedy výsledky výzkumu představují jednu z nejvýznamnějších oblastí, z níž mohou přijít odpovědi na existenciální otázky.

Archiv Jana Patočky

Aktivita „Spuštění a rozvoj on-line edice textů Jana Patočky“ (řešitel Jan Frei) umožnila další rozšíření materiálů pro webovou aplikaci zaměřenou na správu a on-line prezentaci Patočkových textů. V roce 2025 bylo hlavním výsledkem pořízení přepisu Patočkovy korespondence s Walterem Biemelem a pořízení skenů Patočkových rukopisů. Aplikace běží ve zkušebním provozu a postupně jsou do ní vkládána data a digitalizované dokumenty.

Centrum mediévistických studií

Letní škola mediévistických studií (Sázava, 5.–7. 9. 2025), třídní interdisciplinární workshop určený studujícím doktorských programů i postdoktorandům, je již po několik let realizována i díky podpoře Strategie AV21 (řešitel Robert Novotný). Hlavním tématem akce byly tentokrát cestopisy jako historické a literární artefakty. Úvodní přednášku proslovil Anthony Bale (University of Cambridge), v sérii přednášek vystoupili Jana Valtrová (MUNI), Matouš Jaluška (ÚČL AV ČR) a Kateřina Kubínová (ÚDU AV ČR). Panelové debaty na téma „postkoloniální mediévistika“ se zúčastnili Jaroslav Svátek (CMS FLÚ), Jana Valtrová a Markéta Křížová (FF UK). Aktivita „Labelling Late Medieval Heresies: Taxonomy of Menace and Semantics of Denigration“ (řešitelka Pavlína Cermanová) umožnila uspořádání mezinárodní konference *Relabelling Heresies: Inherited Taxonomies in Religious Confrontation of the Late Middle Ages* (Praha, 6.–7. 11. 2025) zaměřené na problematiku pozdně středověkých heretických skupin a jejich označování. Aktivita „Konference o Kosmově kronice a středověké historiografii“ (řešitel Václav Žůrek) podpořila konání konference *Kosmas a středověké kronikářství. Předlohy – narativy – recepce* (Praha, 21.–23. 10. 2025), uspořádané ve spolupráci s ARÚP AV ČR, HÚ AV ČR, MUNI a NK ČR u příležitosti konání výstavy *Kosmas 900* v prostorách Klementina. Součástí konference byla rovněž úvodní veřejná přednáška Martina Wihody (MUNI) *Kosmas a jeho čtenáři* a komentovaná prohlídka výstavy.

Kabinet pro klasická studia

Aktivita „Letní škola klasických studií 2025“ (řešitelka Eliška Šolcová) zahrnovala uspořádání XXXIII. roč-

níku tradiční letní školy (Broumov, 29. 6.–2. 7. 2025), která tentokrát nesla podtitul *Cestování v antice a středověku: Proměny společnosti, globalizace a ekologické výzvy*.

Mezinárodní konference *Beyond Communities? On the Contested Role of Communities in the Production of Gospel Literature* (Praha, 9.–10. 10. 2025), podpořená aktivitou „Beyond Communities: Re-Imagining the Production of the Early Christian Texts“ (řešitel David Cielontko), proběhla ve spolupráci s badatelským centrem Beyond Canon, Universität Regensburg, jež v Praze reprezentoval Tobias Nicklas. Druhým plánovaným výstupem aktivity byla veřejná přednáška Tobiasa Nicklase na téma *Christian Apocrypha and their Impact on New Testament Exegesis* (7. 10. 2025), která se uskutečnila ve spolupráci s ETF UK. Díky aktivitě „Pavel Oliva online“ (řešitel Pavel Nývlt) byla fotografiemi a dalšími údaji obohacena webová stránka paveloliva.cz věnovaná životu a dílu nejvýznamnějšího českého badatele o dějinách antického Řecka, profesora Pavla Olivy (1923–2021). Pokračující aktivita „Katolický intelektuál jako člen evropské komunity III: Jiří Bartholdus Pontanus v řádovém prostředí a jako zprostředkovatel dědictví středověku“ (řešitelka Marta Vaculínová) v tomto roce umožnila studium a evidenci pramenů souvisejících s Pontanem v českých i zahraničních archivech a jejich elektronické zpracování v rámci nástroje Nodegoat, který umožňuje sledovat jak geografické mapové reprezentace pohybu knih, tak analytické přehledy kvantifikující zkoumaný knižní soubor podle různých kritérií a parametrů.

Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti

Cílem aktivity „The Modern State and European Colonialism“ (řešitel Jan Balon) bylo uspořádání dvou denní konference, která završila již probíhající spolupráci s University of Sussex a Linköping University. Konference *Constructions of the (European) State in and*

after Empire: Conceptual, Cultural, and Geopolitical (Praha, 4.–5. září 2025) se zaměřila na témata moderního státu, evropského kolonialismu a malých národních států střední Evropy.

Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace

Výstupem aktivity „Demokracie a její výzvy: Inspirace Machiavelliho Rozpravami“ (řešitel Jan Bíba) byly mezinárodní workshop *Political Philosophers and their Translators* (Praha, 9. 10. 2025) a článek Jana Bíby *Machiavelli, oligarchie, korupce* (Revue Academix 13, s. 34–38). Aktivita „Rozpory i emancipace v evropské společnosti“ (řešitel Martin Brabec) umožnila konání několika akcí spjatých s novou publikací Martina Brabce *Emancipace a útlak* (Filosofia 2025) v Česku a na Slovensku, například přednášky na univerzitách v Nitře (*Podoby svobody formy útlaku*, 21. 10. 2025) a v Banské Bystrici (*Podoby emancipace*, 29. 10. 2025). Konference *Philosophy and Social Science* (Praha, 14.–18. 5. 2025) byla podpořena aktivitou „Hrozby pro demokracii v 21. století: konference Filosofie a sociální vědy 2025“ (řešitel Ondřej Lánský). Konference se aktivně zúčastnilo přes sto odborníků a odbornic z celého světa. Mezi vystupujícími byli významní sociální myslitelé a političtí vědci jako Jeffrey A. Winters (Northwestern University) či Simon Susen (University of London).

Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku

Aktivita „Vícejazyčnost, komunikace a textové praxe v kontextu proměn českých zemí a exilu, 1620–1640“ (řešitel Vladimír Urbánek) je pokračováním aktivity řešené v roce 2024 a věnované tématu vícejazyčnosti v kontextu vernakulárních i latinských textů různých žánrů z kritického období 20. a 30. let 17. stole-

tí v prostředí exilu z českých zemí. Výzkum se zaměřil zejména na jazykovou politiku Jednoty bratrské, na korespondenci pobělohorské katolické inteligence, na adaptaci německé válečné propagandy v česky psaných pamětech či na vícejazyčnost v luterském prostředí i v díle Komenského. Hlavním výstupem je pět přepracovaných studií připravených pro publikaci v anglické verzi v časopise *Acta Comeniana*.

Oddělení pro studium moderní české filosofie

Hlavním výstupem aktivity „Národ, univerzálnost a společenská změna v umění a jazyce II“ (řešitelka Lara Bonneau) zaměřené na prozkoumání fenoménu nacionalismu a univerzalizmu a jejich projevy v kul-

tuře a ve společenských vztazích, s důrazem zejména na uměleckou, estetickou a sémiotickou sféru, je vydání knihy G. M. Tamáse *O postfašismu* (vydá Filozofia, 2026).

V rámci aktivity „Testování perspektiv výzkumu intelektuálních dějin státního socialismu“ (řešitel Jiří Růžička) byla uspořádána panelová diskuse (Praha, 27. 11. 2025) na téma osmého čísla časopisu *Kontradikce*, kterým je *Psychoanalýza a filosofie*; diskuse se zúčastnili Josef Fulka (OSKF FLÚ), Šimon Wikstrøm Svěrák (OMČF FLÚ) a Lenka Vojtíšková (FHS UK). Téma čísla bylo široce diskutováno také na workshopu *Rethinking Marxist Orthodoxy in State Socialist Europe* (Praha, 6.-7. 10. 2025) a na mezinárodní konferenci *Historical Materialism Conference* (Londýn, 6.-9. 11. 2025).

Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost

Koordinátorka

doc. PhDr. Dana Dvořáčková-Malá (Historický ústav AV ČR)

Koordinační pracoviště

Historický ústav AV ČR

Mikrobiologický ústav AV ČR

ny investice, finance, čas a energie. Výzkum se proto vedle sociálních aspektů zaměřuje na to, co domácnosti utváří a zároveň přesahuje, tj. (bio)technologie a zásahy do krajiny. Od minulosti se totiž setkáváme jak s kultivací, tak devastací ekosystémů pro zajištění potřeb člověka a společnosti.

Web programu: <https://epicentra-civilizace.cz/>

Program se zabývá výzkumem domácností v rámci civilizačního procesu. Domácnosti (rodinné, nerodinné, komunitní) představovaly a představují epicentra vývoje (Household-Hub). Primární zajištění potravin a bezpečí v minulosti vedlo k naplňování dalších potřeb, a s tím k rozvoji technologických postupů a zpracování přírodních zdrojů – tj. využívání organických a anorganických materiálů. S tím byly a jsou spoje-

Centrum medievistických studií

Aktivita „Utváření sociálních sítí v době společenské tranzice“ (řešitel Robert Novotný) umožnila vytvoření online biografického slovníku husitské epochy Biographia (<https://www.biographia.cms.flu.cas.cz/>), který u jednotlivých hesel (osob) nabízí hypertextové odkazy na relevantní dokumenty. Dále byl uspořádán interdisciplinární workshop *Historická statistika a medievistika* (Praha, 9. 12. 2025) zaměřený na možnosti využití

moderních statistických metod při studiu středověkého pramenného materiálu, jehož hostem byl Martin Brabec (ÚI AV ČR). Martin Brabec vystoupil také na Letní škole medievistických studií, kde vedl seminář *Statistické metody v historických vědách* (Sázava, 7. 9. 2025).

Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení

Díky aktivitě „Spořádaná rodina. Normativní diskurzy o domácnosti, rodině a manželství v pozdním středověku“ (řešitel Pavel Blažek) byla ve spolupráci s HÚ AV ČR (Eva Doležalová) zorganizována tematická sekce *The Medieval and Early Modern Household: Religious Norms and Social Practices na International Medieval Congress* (Leeds, 7.–10. 7. 2025), kde s příspěvky vystoupili Pavel Blažek, Eva Doležalová a Tomáš

Havelka (OKID FLÚ). Pavel Blažek k tématu aktivity připravil také popularizační přednášku v křesťanském studentském klubu Rozeta (Praha, 20. 11. 2025).

Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku

Aktivita „Domácnost jako škola zbožnosti: pohled na domácnost v raném novověku očima katecheze“ (řešitel Tomáš Havelka) se zaměřila na obraz domácnosti v 17. a 18. století pohledem morálně deskriptivních a normativních textů. Jejím hlavním výstupem byl workshop s názvem *Jest nemalá čest dům, čeládku a dítky spravovati: Předsekulární domácnost a její řád*, na němž řešitel vystoupil s příspěvkem *Disciplinace rodiny v raném novověku na příkladu porovnání preskriptivních textů katolické a protestantské církve 17. a 18. století*.

Identity ve světě válek a krizí

Koordinátor

PhDr. Martin Klečacký, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv AV ČR)

Koordinační pracoviště

Masarykův ústav a Archiv AV ČR
Etnologický ústav AV ČR

Web programu: <https://identity.mua.cas.cz/cs>

Interdisciplinární a srovnávací program reaguje na aktuální rozkolísání hodnotového i geopolitického uspořádání současného světa a zkoumá formování a vyjednávání identit v rámci států a mezi nimi. Zvláštní pozornost je přitom věnována regionům, jejichž vývoj má zásadní dopady na život v České republice

ce a jejichž studium bylo v uplynulé době podceněno: Čína, Rusko, Ukrajina či Balkán. Globální ukotvení programu současně umožní širší kontextualizaci aktivit zaměřených na aktuální společenské výzvy v rámci České republiky, a to na úrovni empirického výzkumu identit v různých segmentech společnosti, který by měl poskytovat podklady pro formulaci opatření reagujících na dynamické změny v této oblasti.

Centrum medievistických studií

V rámci aktivity „Identita (v) současné české společnosti: psychosociální, společenské a právní důsledky“ (řešitel Martin Šorm) byl zorganizován odborný panel *The Medieval as a Means of Exclusion* na meziná-

rodní konferenci *The 6th Biennial Conference of Medieval Central Europe Research Network: Inclusion and Exclusion in Medieval Central Europe* (Mnichov, 19.–21. 2. 2025). Dále byl uspořádán diskusní workshop *Starší dějiny do škol* (Praha, 10. 10. 2025) o výukových obzích ve vzdělávací oblasti „člověk a společnost“ revidovaného Rámcového vzdělávacího programu MŠMT.

Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace

Aktivita „Klimatická krize: reflexe ve společenských vědách a ve filosofii“ (řešitel Jiří Krejčík) umožnila uspořádání mezinárodní konference *Klimatická krize a otázka spravedlnosti / Climate Crisis and the Question of Justice* (Praha, 10.–11. 11. 2025). S podporou aktivity byly rovněž vytvořeny dva díly podcastu *Na rozcestí* (denikalarm.cz), jeden s Varvarou Borisovou a Lukášem Senftem (na téma *Potřebujeme pestrost v žaludku i v potravinových systémech*) a druhý s Mukulem Sharmou (na téma *Propagace jógy nebo vegetariánství ignoruje kulturu a perspektivu nejnižších kast*). Díky aktivitě „Identity and violence in Africa“ (řešitel Albert Kasanda) byl uspořádán další ročník konference *ASIXOXE (Let's Talk) Conference on African Philosophy*, tentokrát s podtitulem *Understanding Decolonisation and the Return of African Cultural Heritage* (Praha, 23.–24. 6. 2025).

Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku

Hlavním výstupem aktivity „My a ostatní. Formování kolektivních identit v raném novověku“ (řešitel Tomáš Havelka) byl workshop *Staré hranice, nové domovy. Exil a jeho identity: zdroje – formy – reprezentace* (Praha, 4. 11. 2025). V rámci aktivity byly realizovány také další dílčí úkoly (studijní cesty členů a členek oddě-

lení) související se studiem otázky identity lidí, kteří opouštějí své přirozené sociální zázemí a hledají své místo v novém prostředí.

Oddělení pro studium moderní české filosofie

Aktivita „Hledání a budování identity marginalizovaných skupin“ (řešitel Joe Grim Feinberg) si kladla za cíl představit akademické i mimoakademické veřejnosti pluralitu interpretací židovství a související chápání lidské emancipace, a to formou přednášek a performancí na téma diaspory a etnické koexistence. Feinberg vystoupil např. v rámci *The 17th Prague Microfestival: „Dissolution“* (Praha, 2. 11. 2025), kde spolu s Jo Blin představili své politicko-umělecké projekty *The Last Nation* a *Declaration of Independence of Diaspora*. Pod aktivitou „Disidenti a ideologie v postideologickém světě“ (řešitel Ivan Landa) byly zahrnuty práce na publikaci odborných výstupů spojených tématem zkoumání rozličných strategií odporu, vypracovaných a praktikovaných sovětskou a postsovětskou inteligencí. Kniha Ilji Budraitskise *Disidenti mezi disidenty* (Filosofia 2026) představuje soubor esejů, studií a úvah, v nichž autor mapuje historii, místo, tradici a roli disidentského hnutí v moderních sovětských a ruských dějinách. Aktivita „Transformace identity ukrajinské společnosti v období války a krize: současné tendence a kulturně-historický kontext“ (řešitel Volodymyr Volkovskiy) zahrnovala příspěvky na konferencích k tématu aktivity (Lublin, Mnichov), proslovení přednášky na téma *Válka a filozofie na Ukrajině: filozofie po Buči a během války* (Praha, 14. 10. 2025) a popularizační články v internetovém deníku Forum 24 (forum24.cz).

Oddělení současné kontinentální filosofie

Aktivita „Transformace demokracie“ (řešitelé Ondřej Lánský a Michael Hauser) přispěla k vydání pub-

likace Jeffrey A. Winterse *Oligarchie* (Filosofia 2025) a uspořádání prezentace knihy za účasti autora. Hostem setkání byl také David Ondráčka, protikorupční

expert a bývalý ředitel české sekce Transparency International. Rozhovor s J. A. Wintersem byl otištěn v tematickém čísle revue *Academix* (2/2025).

Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností

Koordinátorka

PhDr. Adéla Gjuríčová, Ph.D. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)

Koordinační pracoviště

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR

Web programu: <https://materialita.usd.cas.cz/>

Současný člověk je obklopen příliš mnoha věcmi, zatímco svět čelí nedostatku důležitých surovin a získává některé vzácné materiály za eticky nepřijatelných a ekologicky neudržitelných podmínek. Materiální rozměr lidské existence tak představuje zásadní výzvu a hrozbu pro současnou společnost. Zároveň lze ale materialitu chápat jako důležitou stopu, již za sebou materiály a předměty zanechávají. Pokud k jejímu prozkoumání systematicky využijeme mezioborovou spolupráci, může nás přivést k novému poznání historických, kulturních a technologických kořenů současných problémů lidstva. Prostřednictvím těchto doposud neznámých souvislostí se nám může podařit naznačit i nové možnosti jejich řešení.

Centrum medievistických studií

Díky aktivitě „Luxusní předměty mezi středověkem a současností“ (řešitel Martin Nodl) bylo připraveno vydání kolektivní monografie obsahující příspěvky z konference *Luksus, ubóstwo, bogactwo i skromność w póź-*

nym średniowieczu (Krakov, 24. 6. 2025), která vyjde v nakladatelství Routledge. Aktivita „Proměny kvality života v předmoderních městech a jejich venkovském zázemí (13.–18. století): materiály, transfer znalostí, ekologická udržitelnost“ podpořila vznik článku autorského týmu Martin Musílek – Tomasz Cymbalak – Petr Kočár – Zdeňka Šůvová *Odpad a nakládání s odpady v předmoderní Praze* (Staletá Praha 42, 2026). Z poskytnutých prostředků byly realizovány rozbor rostlinných zbytků a makrozbytků ve vybraných pražských lokalitách či interpretace pozůstatků výrobního odpadu pocházející z výzkumů na Masarykově náměstí (14.–15. století), náměstí Republiky a Václavském náměstí, které doposud nebyly publikovány.

Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku

Díky aktivitám „Luxus a náhražka jako znak společenského statusu“ (řešitel Tomáš Havelka), „Seznamy přání aneb moc věcí, objektů, přírodnin a vynálezů“ (řešitel Vladimír Urbánek) a „Materiální substrát textu z historického a kulturního hlediska“ (řešitel Petr Pavlas) byl realizován třídní workshop *Předmět dokonalosti v raném novověku* (Klatovy, 22.–24. 10. 2025), který byl koncipován jako veřejný a přilákal návštěvníky z řad vědců, knihovníků, učitelů i žáků základních škol. Každý ze tří dní workshopu byl věnován specifickému tématu: první den byla ústředním tématem Kniha, druhý den Seznamy přání a třetí den Luxus.

Oddělení pro studium moderní české filosofie

Aktivita „Životní cyklus výrobku mezi geopolitikou a globální ekonomikou“ (řešitel Ondřej Ševeček) byla zaměřena na rozvoj a popularizaci výzkumu životního cyklu výrobků v historické a sociálně-ekonomické perspektivě. Aktivita podpořila vydání knihy Martina

Jemelky, Svatopluka Herce, Ondřeje Ševečka a Vojtěcha Kesslera *Válka ševců: Obuv, obuvnictví a obuvnický průmysl v Předlitavsku za Velké války* (Argo 2026) a několik souvisejících popularizačních vystoupení, např. besedu se studenty Střední průmyslové školy polytechnické ve Zlíně (25. 11. 2025) věnovanou fenoménu průmyslového školství a tradici Baťovy školy práce.

Průlomové technologie budoucnosti – senzorika, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie

Koordinátor

prof. Ing. Josef Lazar, Dr. (Ústav přístrojové techniky AV ČR)

Koordinační pracoviště

Ústav přístrojové techniky AV ČR
Fyzikální ústav AV ČR

Web programu: <https://technofuture.cz/>

Program využívá synergií, jejichž společným jmenovatelem je digitalizace a umělá inteligence. Propojuje ty, pro něž jsou tyto technologie předmětem výzkumu, s těmi, jimž slouží jako nástroj. Zahrnuje „technology assessment“, studium právních otázek a šíření znalostí směrem k laické veřejnosti a aplikační sféře, k čemuž poslouží existující zapojení do řady platforem: Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice, iniciativy prg.ai, brno.ai, Český optický klastr, Expertní skupina Evropské komise na odpovědnost

a nové technologie, EU-MATHS-IN, apod. Program přispívá k prohloubení stávajících partnerství a otevírá nové příležitosti interdisciplinárně orientovaného výzkumu v nových projektech spolupráce.

Oddělení aplikované filosofie a etiky

V rámci aktivity „Průlomové technologie budoucnosti pro mladou generaci“ (řešitel Tomáš Hříbek) bylo uspořádáno celosvětově první představení knihy Marka Coeckelbergha a Davida J. Gunkela *Communicative AI. A Critical Introduction to Large Language Models* (vydalo nakladatelství Polity, 2025) na půdě AV ČR za účasti obou autorů (Praha, 14. 5. 2025). Výstupem téže aktivity byla také přednáška Shannon Vallor (Edinburgh Futures Institute), odbornice v oblasti filosofie techniky, s názvem *The AI Mirror: How to Reclaim Our Humanity in an Age of Machine Thinking* (Praha, 16. 9. 2025).

2.5 Domácí a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ

MA Sean Michael Coughlin, Ph.D.

Ocenění: Subject Development Award

(podpora výzkumu a tvorby dokumentárního projektu *Invisible Alchemy*)

Oceněná činnost: Cena byla udělena za významný příspěvek k dějinám alchymie a chemie a za mezinárodní vědecké aktivity v oblasti rekonstrukce starověké výroby parfémů.

Ocenění udělil: Society for the History of Alchemy and Chemistry (SHAC), Spojené království Velké Británie a Severního Irska

Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D., DSc.

Ocenění: Cena předsedy GA ČR 2025

Oceněná činnost: projekt *Aristotelský důkaz v teorii a praxi Galénovy lékařské vědy (Galén a vznik vědecké metody: Rekonstrukce ztraceného díla)*

Ocenění udělil: prof. MUDr. Mgr. Milan Jirsa, CSc., předseda GA ČR

Mgr. Juraj Hvorecký, Ph.D.

Ocenění: Cena za popularizaci FLÚ AV ČR

Oceněná činnost: vystupování na přednáškách a v diskusích v rámci významných popularizačních akcí, jako jsou Týden Akademie věd, Evropský festival filosofie ve Velkém Meziříčí, kde je Juraj Hvorecký zároveň jedním z odborných garantů, či Veletřh vědy
Ocenění udělil: PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., ředitel FLÚ AV ČR

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D.

Ocenění: Cena předsedy AV ČR za propagaci nebo popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Oceněná činnost: Cena je udělována za propagaci nebo popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Ocenění udělil: prof. RNDr. Radomír Pánek, Ph.D., předseda AV ČR

Mgr. Magda Králová

Ocenění: Cena Nakladatelství Academia za Překlad vědecké a populárně-naučné práce

Oceněná činnost: *Korespondence Jana Marka Marciho z Kronlandu*, Filosofie 2024 (spolu s Kateřinou Šolcovou a Zdeňkem Žaludem)

Ocenění udělilo: Nakladatelství Academia

Mgr. Diana Míčková, Ph.D.

Ocenění: Cena za popularizaci FLÚ AV ČR

Oceněná činnost: popularizační činnost v rámci projektu GA ČR *Alchymie vůní*: vedení a koordinování řady workshopů zaměřených na historii a rekonstrukci postupů výroby starověkých parfémů; vystoupení v rámci Mezinárodního dne archeologie (2023), během doprovodného programu Open House ve FLÚ (2024) a na Vánoční výstavě v Betlémské kapli (2024); propagace projektu v médiích

Ocenění udělil: PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., ředitel FLÚ AV ČR

Mgr. Martin Nitsche, Ph.D.

Ocenění: Cena za popularizaci FLÚ AV ČR

Oceněná činnost: propojování akademické filosofie s veřejným prostorem a zapojování odborného výzkumu do komunitního rozvoje

Ocenění udělil: PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., ředitel FLÚ AV ČR

Předání Ceny předsedy GA ČR Matyáši Havrdovi (OSASM FLÚ), Praha, 30. 9. 2025

Předání Ceny předsedy AV ČR za propagaci nebo popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Tomáši Koblížkovi (OAF FLÚ), Praha, 3. 11. 2025

III.

Mezinárodní vědecká spolupráce

3.1 Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce

COST

Print Culture and Public Spheres in Central Europe (1500–1800), COST Action č. 23137, koordinátor: Universität Innsbruck, Rakousko, řešitelé za FLÚ: Veronika Čapská (YRI Coordinator), Tomáš Havelka, Vladimír Urbánek (všichni OKID FLÚ) a Marta Vaculínová (KKS FLÚ)

Česko-německý fond budoucnosti

On-line edice Jana Patočky – spuštění a první fáze rozvoje česko- a německojazyčné verze, řešitel Jan Frei (AJP FLÚ)

HORIZON 2020

Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern Academic Practice (ACADEMIA), ERC Starting Grant, řešitel: Ota Pavlíček (OSASM FLÚ)

HORIZON EUROPE

Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics – Prague (CETE-P), HORIZON WIDERA – ERA Chairs, řešitel Mark Coeckelbergh (OAFE FLÚ)

HORIZON EUROPE

Ethical Design of Holography with Dense wireless Networks (HOLDEN), HORIZON WIDERA – Hop-On Facility, řešitel Geoffrey Dierckxsens (OAFE FLÚ)

HORIZON EUROPE

Exceptionalism in Ukrainian philosophical and political thought in the 19th and early 20th centuries, MSCA-4Ukraine, řešitel: Volodymyr Volkovskiy (OMČF FLÚ)

HORIZON EUROPE

Intersectional Spaces of Participation: Inclusive, Resilient, Embedded, HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01, řešitelka Alice Koubová (OSKF FLÚ)

HORIZON EUROPE

Nature Conservation and Emerging High-Impact (Bio-) Technology (NONA), MSCA Postdoctoral Fellowships, řešitelka Rosine Kelz (OAFE FLÚ)

HORIZON EUROPE

Philosophical Recommendations at Central European Arts Faculties in the Late-Middle Ages, MSCA Postdoctoral Fellowships, řešitel Andrea Fiamma (OSASM FLÚ)

International Visegrad Fund

Environmental Philosophy Summer School, řešitelka Iwona Janicka (OAFE FLÚ)

International Visegrad Fund

Climate Dialogues, řešitelka Iwona Janicka (OAFE FLÚ)

Union Académique Internationale

The Corpus of Ancient Vases / Soupis antických váz / Corpus vasorum antiquorum, projekt č. 1, řešitel za FLÚ: Jan Bažant (KKS FLÚ)

Union Académique Internationale

The Dictionary of Medieval Latin in the Czech Lands / Slovník středověké latiny v českých zemích / Latinitatis medii aevi Lexicon Bohemorum, projekt č. 5: *Medieval Latin Dictionaries*, řešitel za FLÚ: Pavel Nývlt (KKS FLÚ)

Union Académique Internationale

The Repertory of the Literature in the Czech Lands until 1800 / Repertorium písemnictví v českých zemích do r. 1800 / Clavis monumentorum litterarum, projekt č. 52, řešitel za FLÚ: Josef Förster (KKS FLÚ)

THE MIND
IS A PRISON
WITHOUT
BARS...ESCAPE

Thank you very
for your atte

NAME

CONTACT

ILLUSTRATION

EXTENDED...www.colofrancia.com

ry much
ention!

Mr. Christopher Collins

Manager, Product Development

Senior Manager, Product Development

Product Development

Product Development

Product Development

2020

3.2 Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spoluorganizované FLÚ

Seznam akcí konferenčního typu s mezinárodní účastí, které vědecká oddělení FLÚ organizovala nebo spoluorganizovala v roce 2025 (původní, nejčastěji anglický název konference / překlad názvu do češtiny; organizující oddělení; počet účastníků a účastnic / z toho ze zahraničí, místo a datum konání):

- *Philosophy and Social Science Conference / Konference Filosofie a sociální věda*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 110/100, Praha, 14.–18. 5. 2025
- *PSA Around the World 2025 / PSA Kolem světa 2025*, Oddělení analytické filosofie (pod záštitou Philosophy of Science Association), 80/70, 14.–22. 11. 2025
- *ASIXOXE (Let's Talk) Conference on African Philosophy / Konference ASIXOXE (Povídejme si) o africké filosofii*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 50/40, Praha, 23.–24. 5. 2025
- *Logica 2025*, Oddělení logiky, 44/28, Klášter Hejnice, 12.–16. 5. 2025
- *Between Tradition and Innovation: Universities as Places of Knowledge from the Middle Ages to the Foundations of Modern Knowledge Societies / Mezi tradicí a inovací: univerzity jako místa vědění od středověku po založení moderních znalostních společností*, Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení (hlavní pořadatel Historický ústav AV ČR), 30/20, Praha, 13.–14. 11. 2025
- *On Truthmakers, Possibilities, and Information States / O truthmakerech, možnostech a informačních stavtech*, Oddělení logiky, 24/10, Praha, 18.–19. 11. 2025
- *10th Annual Meeting for Reading Medieval Manuscripts / 10. výroční setkání k četbě středověkých rukopisů*, hlavní pořadatel: IRHT/CNRS, spoluorganizátor: Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, 21/19, Meaneou, Kypr, 20.–30. 10. 2025
- *On the Urgency of Old Ideas. A Counter-Disciplinary Workshop on Theory and Method / O naléhavosti starých myšlenek. Kontradisciplinární workshop o teorii a metodě*, Oddělení pro studium moderní české filosofie, 15/14, Budapešť, 6.–7. 10. 2025
- *Immunology Meets Philosophy II. Host-microbe interactions / Imunologie a filosofie II. Interakce mezi hostiteli a mikroby*, Oddělení analytické filosofie, 15/8, Praha, 15.–16. 9. 2025
- *Ernst Mach Workshop 2025: Conscious AI? Functionalism and its Alternatives / Ernst Mach Workshop 2025: Vědomé AI? Funkcionalismus a jeho alternativy*, Oddělení analytické filosofie, 13/9, Praha, 2.–3. 6. 2025
- *Oxford Hume Forum: Appropriations of Hume / Oxfordské humeovské fórum: Aproprieace Humea*, Oddělení analytické filosofie, 15/8, Praha, 5.–6. 12. 2025
- *Rethinking Marxist Orthodoxy in State Socialist Europe / Přehodnocování marxistické ortodoxie ve státech socialistické Evropy*, Oddělení pro studium moderní české filosofie, 13/11, Praha, 6.–7. 10. 2025
- *CELLA Final Workshop / Závěrečný workshop CELIA*, Oddělení logiky, 13/6, Praha, 29.–30. 9. 2025
- *Early Modern Representations of the Sovereigns of France and Bohemia. Genre, Language, and Confessional Politics / Raně novověké reprezentace francouzských a českých panovníků. Žánry, jazyky a konfesijní politika*, École Pratique des Hautes Études ve spolupráci s Oddělením pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku, 8/4, Paříž, 2. 10. 2025
- *Cohabitability. Ecologies and Technologies of Living on Earth / Kohabitabilita. Ekologie a technologie života na Zemi*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 50/43, Praha, 8.–10. 10. 2025
- *Luxury, Poverty, Wealth and Modesty in the Late Middle Ages / Luxus, ubóstwo, bogactwo i skromność w późnym średniowieczu / Luxus, chudoba, bogatství a skromnost v pozdním středověku*, Centrum mediévistických studií, 30/24, Krakov, 24. 6. 2025
- *Rethinking Wild Europe. European Perspectives on Wilderness, Rewilding and Biodiversity Conservation / Přehodnocení divoké Evropy. Evropské pohledy na divočinu*,

zdivočení a ochranu biodiverzity, 30/25, Praha, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 7.–8. 2. 2025

– *From Ancient Egypt to Modern Fragrance Chemistry. Interdisciplinary Workshop / Od starověkého Egypta k moderní chemii vonných látek. Interdisciplinární workshop*, Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, 45/8, Praha, 29.–30. 10. 2025

– *Recycling Heresies. Inherited Taxonomies in the Religious Confrontation of the Late Middle Ages / Recyklace kacířství. Zděděné taxonomie v rámci náboženské konfrontace pozdního středověku*, Centrum mediévistických studií, 30/12, Praha, 6.–7. 11. 2025

– *Nature strikes Back. Being Human on Technologized Earth / Příroda vrací úder. Být člověkem na technologizované Zemi*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 25/18, Praha, 12.–13. 6. 2025

– *Constructions of the (European) State in and after Empire: Conceptual, Cultural, and Geopolitical / Konstrukce (evropského) státu v impériu a po něm: konceptuální, kulturní a geopolitické aspekty*, Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti, 20/15, Praha, 4.–5. 9. 2025

– *Climate Dialogues. Freedom in a Time of Ecological Crisis / Klimatické dialogy. Svoboda v době ekologické krize*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 30/10, Praha, 22. 5. 2025

– *Resisting the Divides II: Betweonum in Prague / Rezistence vůči Rozporům II: Betweonum v Praze*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 20/12, Praha, 21.–22. 11. 2025

– *Democratic Engagement from the Multisystemic Resilience Perspective / Demokratická angažovanost z perspektivy multisystémové odolnosti*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 22/5, Praha, 7.–8. 10. 2025

– *Nichts Neues über das Neue? / Nothing New about the New? / Nic nového o novém?*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 18/10, Praha, 7. 6. 2025

– *Politics of Counter Catastrophe. Reconfiguring Freedom for the Future. Workshop with Wendy Brown and Eva von*

Redecker / Politika proti katastrofě. Přenastavení svobody pro budoucnost. Workshop s Wendy Brown a Evou von Redecker, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 15/10, Praha, 23. 5. 2025

– *Bolzano in Prague 2025 – Bernard Bolzano's Time, Life and Work / Bolzano v Praze 2025 – Doba, život a dílo Bernarda Bolzana*, Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti, 18/7, Praha, 26. 9. 2025

– *Philosophical perspectives on Human Relations and Contemporary Politics / Filosofické pohledy na lidské vztahy a současnou politiku*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 15/12, Praha, 3.–4. 9. 2025

– *End(s) of War / Konec války*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 12/6, Praha, 10.–11. 3. 2025

– *Fragments and Traces. Round-Table Workshop II. / Fragments a pozůstatky. Diskuse u kulatého stolu II.*, Centrum pro teoretická studia, 11/7, Praha, 11. 4. 2025

– *Ethical Tech for Palliative Care / Etické technologie pro paliativní péči*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 15/13, Praha, 25. 11. 2025

– *AI Ecologies. Ecological-Technological Entanglements. Art-A-Hack™ Rapid Prototyping Workshop with Ellen Pearlman / AI Ekologie. Ekologicko-technologické propojení: Art-A-Hack™ workshop rychlého prototypu s Ellen Pearlman*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 12/6, Praha, 13.–21. 9. 2025

– *Immanent and Intimate Technologies: Seminar with Shannon Vallor / Imanentní a intimní technologie: Seminář s Shannon Vallor*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 10/5, Praha, 15. 9. 2025

– *Varieties of Care Theory in Central Europe / Druhy teorie péče ve střední Evropě*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 10/3, Praha, 8. 4. 2025

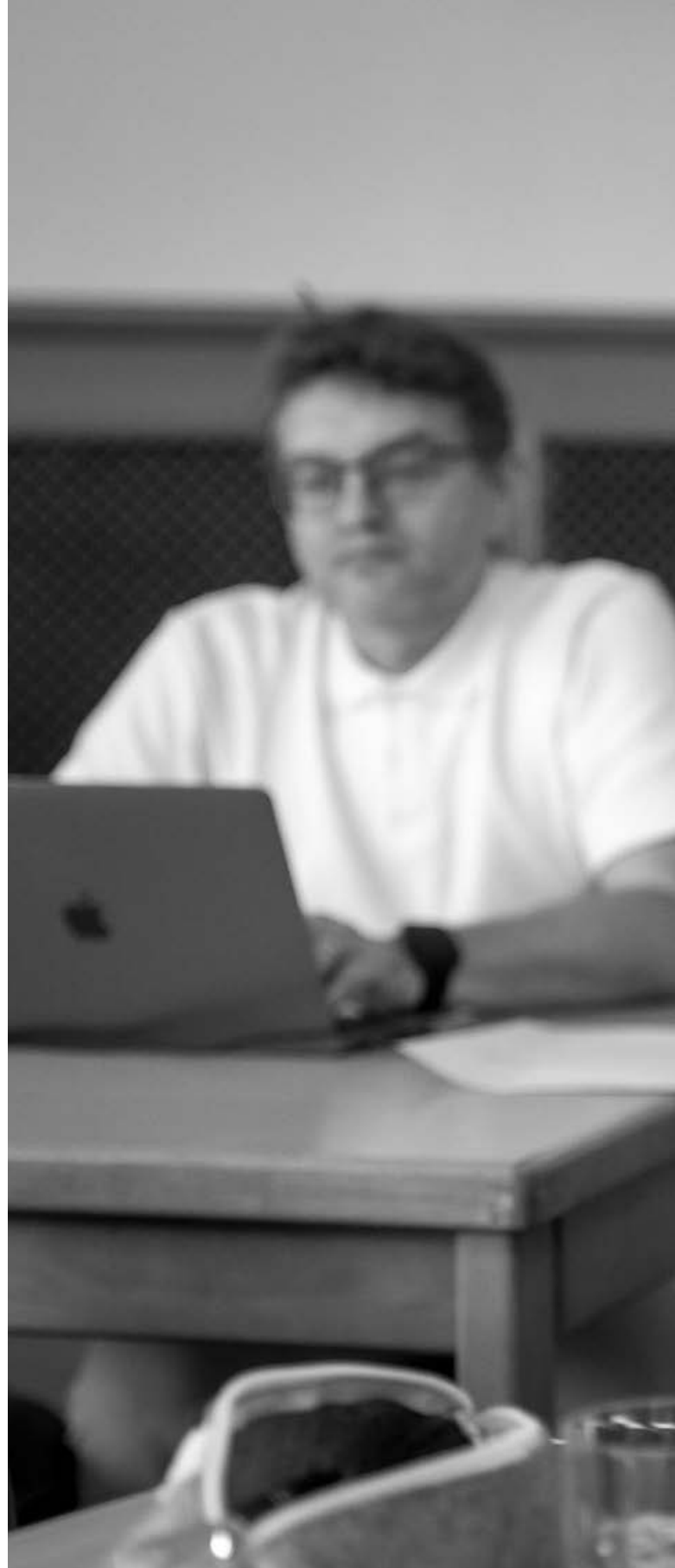
– *Phenomenology of Values and Emotions / Fenomenologie hodnot a emocí*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 8/4, Praha, 22.–23. 9. 2025

– *Posthuman Earth. Feminist and Critical Posthuman Approaches to Climate Change / Posthumánní Země. Feminis-*

tické a kritické posthumánní přístupy ke klimatické změně, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 8/3, Praha, 16. 1. 2025

– *Mapping Ethical Questions of Future Mobility / Mapování etických otázek mobility budoucnosti*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 8/3, Praha, 26. 3. 2025

– *Discussing Multilingual Representations of a Monarch / Diskuse o vícejazyčné reprezentaci panovníků*, Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku, 7/3, Praha, 23. 4. 2025

3.3 Aktuální meziústavní dvoustranné dohody

- Addis Ababa University, Department of Philosophy, Etiopie, oblast spolupráce: globální studia
- Alanus Hochschule für Kunst und Gesellschaft, Comenius Forschungsstelle, Německo / Deutsche Comenius Gesellschaft, Německo, oblast spolupráce: vědecká spolupráce na přípravě vydání děl Jana Amose Komenského Comenius Werke-Ausgabe (trojstranná dohoda)
- Aleksanteri Institute, Helsinky, Finsko, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten [Amsterdam University of the Arts], Academy of Theatre and Dance, DAS Graduate School, Nizozemsko, oblast spolupráce: společný výzkum na téma filosofie a umění
- Archiwum Państwowe w Gdańsku, Polsko, oblast spolupráce: Digital Humanities
- Centre national de la recherche scientifique, Institut de recherche et d'histoire des textes, Francie: oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Friedrich-Schiller-Universität Jena, Philosophische Fakultät, Institut für Philosophie, Německo, oblast spolupráce: Hegel a německý idealismus, vzdělání a svoboda
- Інститут філософії імені Г. С. Сковороди, Національна академія наук України [Institute of Philosophy of H. S. Skovoroda, National Academy of Sciences of Ukraine], Ukrajina, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Centrum Studiów Mediewistycznych, Polsko, oblast spolupráce: dějiny středověku
- Kansas State University, Department of Philosophy, Spojené státy americké, oblast spolupráce: teorie interpretace
- KU Leuven, Hoger Instituut voor Wijsbegeerte [Institute of Philosophy], Belgie, oblast spolupráce: středověká filosofie a teologie
- Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa e. V. (GWZO), Německo, oblast spolupráce: společná výzkumná platforma pro výzkum dějin a kultury, společná podpora studentů doktorského studia
- National and Kapodistrian University of Athens, Department of Philosophy and History of Science, Řecko, oblast spolupráce: epistemologie přírodních věd a sociální studia vědy
- National Open University of Nigeria, Abudža, Nigérie, oblast spolupráce: globální studia
- Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg, Německo, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Polska Akademia Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii, Polsko, oblast spolupráce: dějiny středověké filosofie, raně novověké myšlenkové proudy, komparace české a polské moderní filosofie
- Pratt University, Spojené státy americké, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Slovenská Akadémia vied, Filozofický ústav, Slovensko, oblast spolupráce: dějiny filosofie, dějiny českého a slovenského filosofického myšlení v kontextu vzájemných vztahů, filosofické aspekty kulturně-politických problémů ve střední Evropě, filosofické a metodologické problémy přírodních věd, filosofie jazyka a logické problémy jazyka, etika a morální filosofie
- Sorbonne Université, Faculté des Lettres, Francie, oblast spolupráce: výměnné pobyty a společné publikace
- Stockholms universitet [University of Stockholm], Faculty of Humanities, Department of Literature and

History of Ideas, Švédsko, oblast spolupráce: teorie interpretace

– Stockholms universitet, Humanistiska fakulteten, Filosofiska institutionen [University of Stockholm, Faculty of Humanities, Department of Philosophy], Švédsko, oblast spolupráce: teorie interpretace

– Technische Universität Graz, Science, Technology and Society Unit, Rakousko, oblast spolupráce: Future Studies a kultura predikování

– Tel Aviv University, The Sonia and Marco Nadler Institute, Izrael, oblast spolupráce: archeologický výzkum

– Universidad Pedagógica Nacional, Bogotá, Kolumbie, oblast spolupráce: dílo Jana Amose Komenského a Jana Patočky

– Università degli Studi di Milano, Dipartimento di Filosofia „Piero Martinetti“, Itálie, oblast spolupráce: dějiny středověkého myšlení, logické teorie

– Università di Trento, Dipartimento di Lettere e Filosofia, Itálie, oblast spolupráce: středověká filosofie a teologie

– Universitat de València, Facultat de Filosofia y Ciencias de la Educación, Departamento de Filosofía (Departamento de Metafísica y Teoría del Conocimiento) [University of Valencia, Faculty of Philosophy and Educational Sciences, Department of Metaphysics and Theory of Knowledge], Španělsko, oblast spolupráce: teorie interpretace

– Università di Bologna, Scuola di Lettere e Beni Culturali, Dipartimento di Filosofia e Comunicazio-

ne [University of Bologna, School of Arts, Humanities, and Cultural Heritage, Department of Philosophy and Communication Studies], Itálie, oblast spolupráce: teorie interpretace

– Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, Facoltà di Lettere e Filosofia, Dipartimento di Storia, Patrimonio culturale, Formazione e Società [University of Rome „Tor Vergata“, School of Humanities, Department of History, Culture and Society], Itálie, oblast spolupráce: globální studia – lidská práva, globální spravedlnost, rozvoj společnosti

– Universität Leipzig, Fakultät für Geschichte, Kunst und Orientwissenschaften, Fakultät für Sozialwissenschaften und Philosophie, oblast spolupráce: dohoda o spolupráci při školení studentů doktorského studia

– Universität zu Köln, Thomas-Institut, Německo, oblast spolupráce: antická a středověká filosofie a teologie, Digital Humanities

– Univerzita Pavla Josefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra filozofie a dejín filozofie, Slovensko, oblast spolupráce: klasická německá filosofie, fenomenologicko-existenciálně-hermeneutická filosofie

– University of Wolverhampton, Velká Británie, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking

– Ústav státu a práva AV ČR, Česko, oblast spolupráce: současná etika; svoboda vůle

– Ústav dějin umění AV ČR, Česko, oblast spolupráce: teorie umění a estetika

podcast
Terezy
Matějčkové
#01

Rusové to myslí vážně. I
světové katastrofě, var

IV.

Vzdělávací činnost a popularizace vědy

V roce 2025 pokračovala užší spolupráce se středními školami, v jejímž rámci badatelé a badatelky FLÚ nabídli rozmanité spektrum témat pro obohacení středoškolské výuky. Celkem se uskutečnilo devět prezenčních přednášek na středních školách (z toho dvě na mimopražských). Největší pozornost si získaly přednášky na aktuální témata jako právo na hate speech či konspirační teorie (Tomáš Koblížek, OAF FLÚ) či AI a životní prostředí (Juraj Hvorecký, OAFE FLÚ).

Nadchnout mladé talenty pro vědu je cílem dlouhodobého projektu Akademie věd *Otevřená věda*, díky němuž si mohou středoškolská studující pod vedením lektorů a lektorek z ústavů AV ČR vyzkoušet akademickou práci. V roce 2025 se ve Filosofickém ústavu uskutečnilo pět stáží, kterých se zúčastnilo jedenáct studujících. Realizovány byly stáže *Hate speech v 15. století – nenávisť a její komunikace v předmoderní době vědná* Václavem Žůrkem (CMS FLÚ), *Úvod do fenomenologické filosofie* (Hynek Janoušek OSKF FLÚ), *Současné výzvy technologické etiky* (Juraj Hvorecký), *Antické umění v Praze* (Jan Bažant, KKS FLÚ) a *Logika pro pány, otroky a kibice* (Vladimír Svoboda, OL FLÚ).

Bližší informace k nabídce stáží lze najít na webu FLÚ (<https://www.flu.cas.cz/cz/pro-skoly-a-verejnost/pro-skoly/staze>).

V roce 2025 pokračovala spolupráce FLÚ s Asociací učitelů občanské výchovy a společenských věd (obcankari.cz) na přípravě vzdělávacích audiovizuálních lekcí doprovázených metodickými listy určenými

vyučujícím občanské výchovy a společenských věd. Metodické listy jsou koncipovány jako praktický nástroj k podpoření vyučujících v jejich snaze komunikovat se studenty nová, společensky aktuální témata, a přispívat tak k rozvoji kritického myšlení a společenské odolnosti.

V roce 2025 byla realizována příprava balíčku sedmi vzdělávacích lekcí: *AI a životní prostředí* (Juraj Hvorecký); *Jazykové modely a jazykové porozumění* (Vít Gvoždíak, OAF FLÚ); *Indie jako největší světová demokracie?* (Jiří Krejčík, OPFVG FLÚ); *Talent jako téma filosofie umění* (Martin Nitsche, OSKF FLÚ); *Myšlenky o válce a míru v díle J. A. Komenského* (Věra Schifferová, OKID FLÚ); *Rok 1989 – revoluce ekonomiky: od plánu k trhu* (Ondřej Ševeček, OMČF FLÚ); *Kriticky o společenské soudržnosti* (Petr Urban, OAFE FLÚ).

Odkazy na lekce jsou trvale zveřejněny na webu asociace www.obcankari.cz i na webu FLÚ (<https://www.flu.cas.cz/cz/pro-skoly-a-verejnost/pro-skoly/vzdelavaci-lekce>).

Na webových stránkách Filosofického ústavu je zveřejněna stálá nabídka aktivit ústavu pro střední školy. Jde především o přednášková témata nabízená vyučujícím na středních školách pro obohacení výuky (<https://www.flu.cas.cz/cz/pro-skoly-a-verejnost/pro-skoly/nabidka-prednasek>). Přednášky jsou realizovány nejen prezenčně ve školách, ale také online, díky čemuž se stávají dostupnějšími i pro mimopražské studující.

4.2 Účast pracoviště na terciárním vzdělávání

Akreditované doktorské programy

Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., měl v roce 2025 akreditováno společně s partnerskými univerzitami celkem sedm doktorských studijních programů.

1) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie* (ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní program *Philosophy* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 27. 1. 2031.

2) Doktorský studijní program *Latinská medievistika a novolatinská studia* (ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní program *Medieval Latin and Neo-Latin Studies* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 16. 12. 2030.

3) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie náboženství* (ve spolupráci s *Evangelickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní obor *Philosophy of Religion* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 1. 9. 2030.

4) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie výchovy a vzdělávání* (ve spolupráci s *Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní obor *Philosophy of Education* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 29. 9. 2029.

5) Doktorský studijní program *Bioetika* (ve spolupráci s *Lékařskou fakultou Masarykovy univerzity*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní program *Bioethics* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 10. 12. 2029.

6) Doktorský studijní program *Filozofie a dějiny vědy a techniky* (ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Západočeské univerzity v Plzni*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 3 roky. Studijní program *History and Philosophy of Science and Technology* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 13. 8. 2029.

7) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie* (ve spolupráci s *Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Společná akreditace je aktuálně platná do 23. 9. 2029.

Filosofický ústav uzavřel 25. 8. 2020 Dohodu o spolupráci při školení doktorandů a doktorandek s *Fakultou dějin, umění a regionálních studií Univerzity Lipsko* (*Fakultät für Geschichte, Kunst und Regionalwissenschaften der Universität Leipzig*), *Fakultou sociálních věd a filosofie Univerzity Lipsko* (*Fakultät für Sozialwissenschaften und Philosophie der Universität Leipzig*) a *Leibnizovým ústavem pro dějiny a kulturu východní Evropy (GWZO)*. Tato dohoda umožňuje, aby začínající badatelé a badatelky, které FLÚ AV ČR navrhl k přijetí mezi lipské doktorandy, absolvovali doktorské studium v souladu s pravidly doktorského studia stanovenými příslušnou fakultou.

Cílem popularizační činnosti Filosofického ústavu je především zviditelnovat význam filosofie pro její uplatnění ve veřejné debatě k posílení kritického myšlení ve společnosti a pro hlubší orientaci v proměnlivé společenské realitě. V roce 2025 se nejčastěji skloňovanými společenskými tématy, do jejichž diskutování se zapojili badatelé a badatelky FLÚ, staly dezinformace, nenávistné projevy, svoboda slova, radikalizace veřejné komunikace, odolnost společnosti či otázka důvěry ve vědu. V mediálním prostoru si stále větší prostor získávala také problematika umělé inteligence, jejích etických a právních aspektů a dopadů moderních technologií na současnou společnost i výzkum v humanitních vědách. Stranou nezůstala ani témata z oblasti medievistiky, intelektuální historie, estetiky či filosofie umění.

Během celého roku v médiích nejsilněji rezonovala témata spojená s *hatespeech*, využíváním agresivního jazyka v online prostoru a dalšími souvisejícími fenomény. Tomáš Koblížek (OAF FLÚ) komentoval vývoj nenávistných projevů, manipulativní komunikaci a nový styl politické rétoriky opakovaně v pořadu *Osobnost Plus* (Český rozhlas Plus) či v *Ranních úvahách* (Český rozhlas Vltava). O pronikání extremistického jazyka do naší každodenní reality a o tom, jak lze masové nenávisti v kyberprostoru čelit, se zamýšlel v textu pro *Deník N*. Hraničím svobodné diskuse a tématu svobody slova se věnoval v duelu s filosofem Václavem Bělohradským v pořadu *Pro a proti* (Český rozhlas Plus). Na ČT24 komentoval nástroje manipulace v souvislosti s volebním i povolebním děním, včetně nastínění možností, jak čelit dezinformacím. Mimo jiné byl hostem letní podcastové série *Hyde Parku Civilizace* (ČT24), kde se zabýval rozkrýváním nástrojů propagandy.

Média se věnovala také dopadům využívání digitálních technologií na životní prostředí. K aspektům umělé inteligence z hlediska její udržitelnosti, ale i k etice sociální robotiky se vyjadřoval Juraj Hvorecký (OAFE FLÚ) v jednom z dílů televizního pořadu *Po nás potopa nebude*

v dílu nazvaném *Digitální svět* (ČT2), v epizodě podcastu *Dnes AI zítřka* (Český rozhlas Plus) či v rozhovoru pro časopis *Skauting*.

Význam celoživotního odborného přínosu předního českého historika Františka Šmahela přiblížilo několik pracovníků CMS FLÚ: Pavel Soukup v časopise *Host 7 dní online*, Martin Nodl v *Salonu Práva*, Pavlína Cermanová v *Magazínu Víkend Dnes* a Robert Novotný v týdeníku *Respekt*. V širším kontextu a ve spojitosti s husitstvím se jeho odkazu věnoval také Martin Šorm v *Deníku Alarm*.

Středověké kvodlibety – neboli přednášky na obecně vědecká témata napříč obory – zaujaly média díky výzkumu historika filosofie a držitele Ceny Neuron pro nadějně vědce Oty Pavlíčka (OSASM FLÚ). Téma se propadlo do rozsáhlého článku na webovém portálu ČT24 a objevilo se i v pořadech *Věda Plus* nebo *Hovory na Českém rozhlase Plus*. Zobrazování středověku v populární kultuře se věnoval jeden z dílů podcastu *Dějiny bez konce* s medievistou Martinem Šormem (CMS FLÚ). O odkazu českého reformátora, kněze a mučedníka Jana Husa hovořil v *Magazínu UK Fórum* historik Dušan Coufal (CMS FLÚ).

V oblasti politické filosofie média poskytovala prostor obecnějším tématům i komentářům k politické situaci ve světě. Zora Hesová (OPFVG FLÚ) se v *Deníku N* věnovala například otázkám spojeným s úpadkem klasického liberalismu. Opakovaně komentovala také situaci v Pásmu Gazy (podcast 5:59 na portálu *seznamzpravy.cz*). Vývoj politického diskursu v Indii a konflikt mezi Indií a Pákistánem v podcastu *Vinohradská 12* (Český rozhlas Plus) popsal indolog a politický filosof Jiří Krejčík (OPFVG FLÚ). Rozsudek nad neoficiální vůdkyní národního sdružení Marine Le Pen obviněnou ze zpronevěry prostředků Evropského parlamentu komentovala ve vysílání *Českého rozhlasu Plus* Hana Fořtová (ONR FLÚ).

O resilienci, protestu a angažovanosti hovořil v pořadu *ArtCafé* (Český rozhlas Vltava) Ondřej Lánský (OPFVG FLÚ). Velký rozhovor s Václavem Němcem

(OSASM FLÚ) na téma odolnosti demokracie vůči tlaku vnitřních problémů západních společností a obnovené ambice východních totalitních režimů přinesl časopis *Ekonom*.

O výzkumu extrémní sociální izolace řešeném v rámci česko-japonské spolupráce hovořil v pořadu *Vizitka* (Český rozhlas Vltava) Petr Kouba (OSKF FLÚ). Časopis *Přítomnost* přinesl úvahu filosofa a sociálního vědce Filipa Vostala (KVTS FLÚ) o dvojsečnosti fenoménu sociálního zrychlení.

Český rozhlas Vltava zaujaly úryvky z Nietzschovy prvotiny *Zrození tragédie z ducha hudby* v novém překladu Petra Kitzlera (KKS FLÚ); úryvek díla v podání samotného překladatele zazněl v jednom z dílů pořadu *Esej*.

Média reflektovala také výsledky výzkumu *Filosofie a česká veřejnost*, jež realizovali Vít Gvoždiak a Martin Zach (oba OAF FLÚ). Cílem výzkumu bylo získat obraz o tom, jak veřejnost vnímá roli filosofie ve společnosti, v čem bývá její role občas nepochopena a čím by mohla být pro širší publikum zajímavá. Informaci o výzkumu přinesly *Deník N*, *novinky.cz* a víkendová příloha *MF Dnes*.

Významné místo v rámci popularizační činnosti zaujímala podcastová tvorba, přibližující přístupnou formou odborná témata širší veřejnosti.

Díky programu Strategie AV21 *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace*, jehož koordinátorem byl FLÚ, vzniklo několik nových epizod podcastu Vlákna. Věnovaly se například otázkám romských komunit ve válečných konfliktech nebo způsobům, jak učit metodologii sociálních věd smysluplně a otevřeně vůči novým přístupům.

Podcast *Akademie věd* představil v jedné ze svých epizod historika vědy Seana Coughlina a jeho mezioborový projekt *Alchymie vůně*, který pracuje s experimentální rekonstrukcí postupů přípravy starověkých parfémů a prostřednictvím způsobů využití parfumářského umění ve starověku přibližuje dějiny této starobylé a dodnes živé disciplíny.

Hostem osmidílné minisérie *Hovory o duši* propojující filosofická témata s otázkami psychoterapie a duševního života byl filosof Petr Kouba. Nabídl v ní zamýšlení nad lidskou zkušeností v kontextu současného výzkumu duševního zdraví po pandemii. Série vznikla v návaznosti na výzkumný projekt *Social withdrawal and mental disorders in post-pandemic times*, který vznikl díky bilaterální spolupráci AV ČR a Japan Society for the Promotion of Science. Partnerem podcastu je Nakladatelství Portál.

Umění pobouřit. Když výtvarná díla provokují je další z řady podcastů z dílny Českého rozhlasu Vltava: tato šestidílná série ukázala, že reakce na provokativní umění vypovídají mnohé nejen o kultuře a společnosti, ale i o nás samotných. Sérii provázeli filosof jazyka Tomáš Koblížek a historička umění Milena Bartlová (UMPRUM).

Ve spolupráci s OPFVG FLÚ se v květnu 2025 v kavárně Na Boršově v Praze uskutečnilo představení knihy amerického politologa Jeffrey A. Winterse *Oligarchie*, kterou v českém překladu vydalo Nakladatelství Filosofia. Titul odhaluje způsoby, jakými si bohaté elity napříč režimy a epochami chrání své zájmy. Spolu s autorem překlad uvedli Ondřej Lánský (OPFVG FLÚ) a bývalý ředitel Transparency International David Ondráčka. Jeffrey A. Winters byl následně hostem podcastu 5:59 na portálu *seznamzpravy.cz*.

Původní formát diskusních *Filosofických kavárén* jsme v roce 2025 nahradili pilotní řadou podcastu *Jilská Filosofická*, věnovanou rozhovorům s pozvanými hosty nad knižními tituly, projekty a tématy, která propojují akademický svět s veřejnou diskusí. Pozvání do první epizody věnované oligarchii přijal politický filosof a odborník na oligarchie a teorie elit Ondřej Lánský. Další díl se zaměřil na otázky, jak efektivně bojovat s dezinformacemi a nenávisťnými projevy a jak se to daří v dnešním Česku a Evropské unii. Odpovídali na ně filosof jazyka Tomáš Koblížek, právnička Monika Hanych a bezpečnostní analytik Jakub Kalenský, autoři nové mono-

grafie *Dezinformace a hate speech z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti* (Academia 2025). Série pod hlavičkou FLÚ odstartovala v listopadu, pokračovat má s měsíční periodicitou i v následujícím roce. Pozvané hosty zpovídá moderátor Vojtěch Pelc (KKS FLÚ).

FLÚ se 17. 5. 2025 opět otevřel návštěvníkům během festivalu *Open House*, kdy zpřístupnil své prostory v rámci komentovaných prohlídek pro veřejnost. Smyslem této akce je probouzet zájem o místa, v nichž lidé žijí, a přibližovat jejich historický vývoj i současné využití. Vedle celodenního programu komentovaných prohlídek, na němž se podíleli zaměstnanci a zaměstnankyně ústavu i spřízněných akademických pracovišť, proběhla 15. 5. 2025 také odborně zaměřená prohlídka vedená historikem umění Daliborem Prixem.

Desítky tisíc návštěvníků přilákal na výstaviště v Praze Letňanech i v loňském roce *Veletrh vědy*, největší vědecko-popularizační akce pro českou veřejnost. FLÚ se ve své prezentaci zaměřil na vliv nových technologií ve světě kolem nás. Expozice si kladla za cíl upozornit na skutečnost, že kromě šíření znalostí mohou nové technologie stát i za vznikem informačního chaosu, šířením dezinformací, konspiračních teorií, a dokonce nenávistných postojů. Cílem bylo přivést návštěvníky interaktivní formou her a kvízů k úvaze nad tím, jak křehká může být pravda ve světě zahlceném informacemi, a uvědomit si, že digitální svět nám přinesl bezprecedentní možnosti sdílení, ale s tím i novou odpovědnost.

Již podevatenácté se uskutečnil *Evropský festival filozofie* ve Velkém Meziříčí (4.–10. 6. 2025), tentokrát na téma *Smysly a Ne/smysly*. Program festivalu, jehož odborným garantem je FLÚ, nabídl srozumitelnou formou transdisciplinární pohled na aktuální společenská témata. Otevřel otázky vnímání reality, smysluplnosti a klamavosti smyslů z perspektivy filozofie, umění, architektury, zdravotnictví, náboženství i moderních technologií. Do programu se zapojila řada výrazných osobností z oblasti filozofie i dalších oborů. Festival, jehož cílem je podpořit a rozvíjet zájem o vědu a filozofii u veřejnosti, a především u mladé generace, do-

plnily také koncerty, výstavy a tvůrčí dílny pro žáky. V roce 2025 jej navštívilo přes dva tisíce návštěvníků.

Filosofický ústav se účastnil také dalšího ročníku vědeckého festivalu *Týden AV ČR* (3.–9. 11. 2025); program nabízený FLÚ navštívilo 234 registrovaných návštěvníků. Uskutečnily se tři komentované procházky Prahou seznamující návštěvníky s životem a dílem polyhistora Bernarda Bolzana. Jeho osobnost návštěvníkům přiblížili Eliás Fuentes Guillén a Petra Hyklová (oba KVTS FLÚ), kteří se tématem zabývají v rámci projektu *Prag-Matika*. Na pozadí výsledků ojedinělého výzkumu Filozofie a česká veřejnost se uskutečnilo otevřené diskusní setkání s přizvanými hosty. Akci moderovali autoři výzkumu Vít Gvoždíak a Martin Zach. Cílem další veřejné diskuse, vedené Jitkou Wirthovou (KVTS FLÚ), bylo otevřít otázku postavení vědy a vědeckého poznání ve „věku podezírání“. Ve dvoře areálu Husova-Jilská a v hlavní budově AV ČR měli návštěvníci možnost navštívit výstavu shrnující projekt zaměřený na společenskou odolnost pohledem různých vědeckých oblastí. Výstavu připravil mezioborový tým pod vedením Alice Koubové (OSKF FLÚ). Zájemcům se během *Týdne AV ČR* otevřel také Archiv Jana Patočky, jehož filosofické dědictví návštěvníkům představili Jan Frei a Marcela Suchomelová (oba AJP FLÚ). Program tradičně zahrnoval i řadu přednášek. Ladislav Kvasz (KVTS FLÚ) v jedné z nich ukázal, co společného mají barokní malířství a neeuclidovská geometrie. Filip Vostal (KVTS FLÚ) v přednášce o čase a sociálních zrychleních naší doby naznačil, jak vykročit z kruhu nebezpečné uspěchanosti a nalézt cestu k svobodnějšímu a kvalitnějšímu životu. Hynek Janoušek (OSKF FLÚ) představil filozofii hodnot Franze Brentana. Vladimír Urbánek (OKID FLÚ) návštěvníkům odhalil význam i autory tzv. desiderat ve světě raně novověké vědy, Ivan Gutierrez (OSKF FLÚ) v přednášce ukázal, jak technologie formují naše návyky, hodnoty a vztah k přírodě, a Petr Prášek (OSKF FLÚ) vysvětlil význam a užitečnost ekofenomenologie.

U příležitosti uvedení knihy historiků umění Jana Bažanta (KKS FLÚ) a Renate Leggatt-Hofer *The Prague*

Belvedere (Academia 2025) byl ve spolupráci FLÚ se Správou Pražského hradu uspořádán jeden díl literárně-diskusního pořadu z cyklu *Literatura na Hradě speciál*. Pravidelný pořad určený široké veřejnosti se uskutečnil přímo v renesančních prostorách Královského letohrádku a přilákal desítky návštěvníků. Dějiny budovy Královského letohrádku a čerstvě vydanou publikaci představili při této příležitosti oba spoluautoři.

Stáží *Otevřené vědy* se ve Filosofickém ústavu v roce 2025 zúčastnilo dvanáct talentovaných studentů a studentek se zájmem o filosofii a příbuzné obory. Cenné zkušenosti z vědecké praxe v oblasti medievistiky, etiky, fenomenologie, logiky a antické kultury se jim snažilo předat pět našich lektorů. Pod vedením Jana

Bažanta zkoumali, jak se antické umění propisuje ve ztvárnění historických památek v Praze. S Vladimírem Svobodou (OL FLÚ) si měli možnost vyzkoušet psaní odborného textu na zvolené téma v rámci deontické logiky. Hynek Janoušek studující uvedl do fenomenologické filosofie jako jednoho ze základních filosofických směrů 20. století. Etickými úvahami nad kontroverzními tématy jako využití moderních technologií při dobývání kosmu, užívání fúzních reaktorů či robotizace práce se zabývala stáž vedená Jurem Hvoreckým. Práci s historickými prameny, které podněcovaly nenávist ke skupinám lidí i jednotlivců, přiblížil studujícím Václav Žůrek.

Více informací lze nalézt na webových stránkách www.flu.cas.cz.

V.

Spolupráce se státní, veřejnou a politickou správou, neziskovým sektorem a odborné expertizy a vědecké poradenství

5.1 Spolupráce se státní, veřejnou a politickou správou a neziskovým sektorem

Mgr. Jan Balon, Ph.D., (KVTS FLÚ) byl členem hodnoticí komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D., (CMS FLÚ) byla členkou Komise pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů při RVVI.

Mgr. et Mgr. Vanda Maufras Černohorská, Ph.D., (KVTS FLÚ) byla členkou Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů při Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR.

Doc. Mgr. Petr Dvořák, Ph.D., byl členem hodnoticí komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Doc. Mgr. Vladimír Havlík, (OAF FLÚ) byl členem hodnoticí komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Mgr. Juraj Hvorecký, Ph.D., (OAFE FLÚ) byl členem Bioetické komise RVVI a členem Pracovní skupiny pro kultivované maso Ministerstva zemědělství ČR.

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D., byl členem hodnoticí komise oblasti č. 9 „Filologie“, č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ a č. 32 „Vědy o umění a kultuře“ Národního akreditačního úřadu.

prof. PhDr. Vojtěch Kolman, Ph.D., (OL FLÚ) byl členem panelu č. 6 „Humanities and Arts, Ford 6.3 Philosophy, Ethics, Religion“ v rámci Hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací dle Metodiky M17+, resp. M25+.

Doc. RNDr. Mgr. Alice Koubová, Ph.D. et Ph.D., (OSKF FLÚ) působila jako vedoucí výzkumné skupiny pro téma společenské odolnosti v rámci Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI), financovaného z programu EXCELES (Programu podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví), který spadá pod Národní plán obnovy. V téže výzkumné skupině působí také PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D., (OPFVG FLÚ) jako seniorní výzkumník a Mgr. Ing. Tereza Virtová (KVTS FLÚ) jako juniorní výzkumnice.

Doc. RNDr. Mgr. Alice Koubová, Ph.D. et Ph.D., (OSKF FLÚ) byla členkou Odborného panelu Důvěra v demokracii, odolnost společnosti, bezpečnost a obrana (podílejícího se na přípravě Národních priorit orientovaného výzkumu) při Úřadu vlády ČR.

Doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D., byl členem hodnoticí komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D., byla členkou hodnoticí komise oblasti č. 9 „Filologie“ a č. 32 „Vědy o umění a kultuře“ Národního akreditačního úřadu.

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D., (OMČF FLÚ) byl členem Vědecké rady pro posouzení interních vědeckých projektů Moravského zemského archivu v Brně.

5.1.1 Vybrané informace o pracovnících, kteří zastávali funkce v řídicích nebo hodnoticích orgánech významných mezinárodních vědeckých organizací

prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.

předseda českého výboru: výbor pro vydávání Corpus Vasorum Antiquorum při *Union Académique Internationale* (Brusel)

PhDr. Jiří Beneš

člen předsednictva: *Deutsche Comenius-Gesellschaft*, Berlin

funkční období: stálý delegát

Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D.

člen Mezinárodního poradního sboru: *Ústav politických věd, Slovenská akadémia vied*

funkční období: stálý člen

Doc. PhDr. Veronika Čapská, Ph.D.

hodnotitelka v panelu SH6, kategorie ERC Advanced Grants

Funkční období: 2025–2026

Geoffrey Dierckxsens, Ph.D.

prezident: *The Society for Ricoeur Studies (North-America)*

funkční období: od roku 2022

Mgr. Vít Gvoždiak, Ph.D.

člen Executive Committee: *International Association for Semiotic Studies/Association Internationale de Sémiotique (IASS/AIS)*

funkční období: stálý člen

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D.

člen člen Vědecké a strategické rady: *Centre français de recherche en sciences sociales (CEFRES)*

funkční období: stálý člen

doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D.

člen komise: *Philosophy of Science Association (PSA)*, *International Relations Committee*

funkční období: od roku 2020

doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D.

člen řídicího výboru: *East European Network for Philosophy of Science (EENPS)*

funkční období: 2022–2026

doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D.

koordinátor: *Philosophy of Language and Mind Network (PLM)*

funkční období: od roku 2022

doc. Martin Nitsche, Ph.D.

viceprezident: *Society for Phenomenology of Religious Experience (SOPHERE)*

funkční období: od roku 2018

Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D.

stálý delegát AV ČR: *Internationale Thesaurus Kommission, Bayerische Akademie der Wissenschaften*

funkční období: stálý delegát

Mgr. Ota Pavlíček, Ph.D.

stálý delegát AV ČR: *Union académique internationale (UAI)*

funkční období: stálý delegát

5.2 Vybrané odborné expertizy a vědecké poradenství

Tomáš Hříbek a Juraj Hvorecký (oba OAFE) se podíleli na tvorbě dokumentu – metodiky pro Ministerstvo dopravy ČR:

Černý, David – Hříbek, Tomáš – Hvorecký, Juraj – Jirovský, Václav – Kumpošt, Petr – Pelikán, Emil – Procházka, David Anthony – Vokřínek, Jiří – Wiedermann, Jiří. *Metodika hodnocení eticko-právních aspektů automatizovaných vozidel v kontextu smíšené dopravy*. Praha 2025.

VI. Výzkumné infrastruktury a odborné služby

6.1.1 Knihovna Filosofického ústavu

zástupce vedoucí

Mgr. Antonín Šíma, Ph.D.

vedoucí Knihovny FLÚ

Mgr. Simona Chlumská

Mgr. Jana Čechová

Mgr. Věra Klimová

Mgr. Petra Mrázková

Zuzana Tichá

V roce 2025 bylo v Knihovně FLÚ zpracováno a v online katalogu knihovny zpřístupněno 741 knihovních jednotek (KJ), z toho 530 KJ tvořily knihy a 211 KJ byly přírůstky ročníků periodik. 235 KJ bylo do fondu knihovny získáno nákupem, 16 KJ výměnou, 480 KJ darem a 10 KJ jiným způsobem (náhrady za ztráty).

K 31. 12. 2025 bylo ve fondu knihovny evidováno 63 917 KJ. Celkový počet KJ ve fondech autonomních badatelských sbírek (Knihovna CMS, Knihovna komeniologických studií a Knihovna CTS) byl 18 191 KJ.

Z rozpočtu knihovny bylo zakoupeno 70 svazků knih (97 800 Kč), z toho 45 českých (14 771 Kč) a 25 zahraničních (83 029 Kč). Ve spolupráci s pro-

jektem *PragMatika* knihovna dokoupila 15 svazků ze spisů Bernarda Bolzana se 40% nakladatelskou slevou (61 612 Kč). Dalších 14 svazků, které byly poškozeny při povodni v roce 2002, se začalo v souladu s ochranou knihovního fondu skenovat.

Z prostředků grantových projektů bylo pořízeno 141 svazků odborné literatury (170 383 Kč).

Knihovna předplatila 13 titulů oborových periodik (42 287 Kč), 2 tituly byly do fondu získány výměnou (*Soudobé dějiny*, *Filozofia*) a 31 darem.

Z produkce nakladatelství Filosofia a OIKOYMENH bylo knihovně darováno 46 svazků knih (17 888 Kč). Badatelé a badatelky FLÚ do fondu

knihovny předali 27 autorských výtisků zaměstnaneckých děl (30 923 Kč).

Knihovna převzala dar z pozůstalosti po prof. Milanu Sobotkovi, jehož součástí byly i dva svazky ze souborných spisů Bernarda Bolzana (*Briefwechsel mit Johann Baptist Stoppani, Gregor Zeithammer und Johann Peter Romang 1832–1848; Briefe Bolzanos an Josef Sommer und andere, sowie an die Familie Bolzanos*) a čtyřdílný svazek ze spisů G. W. F. Hegela (*Vorlesungen über Rechtsphilosophie 1818–1831*. Stuttgart: Frommann-Holzboog, 1973–1974).

V září byly spuštěny nové webové stránky knihovny v české a anglické jazykové verzi s přehledně uspořádanými informacemi o jejím fondu, provozu a službách. Badatelé na nich mimo jiné najdou revidovaný přehled souborných spisů s odkazy do knihovního katalogu a aktualizované informace k agendě ASEP, předpláceným i volně přístupným elektronickým informačním zdrojům, časopisům, darům či digitálním knihovnám.

Sběr výsledků za rok 2025 probíhal v nové online *Aplikaci k hlášení výsledků do databáze ASEP*, kterou

knihovna připravila. Česko-anglické uživatelské rozhraní aplikace obsahuje online formuláře pro jednotlivé druhy hlášených výsledků i praktické informace, které se týkají sběru výsledků ve FLÚ a jejich evidenci v systémech ASEP a RIV.

Knihovna se zapojila do konsorcia De Gruyter v rámci CzechElib – Národního centra pro zajištění EIZ v ČR. Badatelé a badatelky FLÚ tak od roku 2026 získají přístup do kolekce *Humanities and Social Sciences Journals* nakladatelství De Gruyter a na základě uzavřené transformační smlouvy budou moci v hybridních a Gold OA titulech z této kolekce bezplatně a neomezeně publikovat v režimu Open Access.

Z fondu knihovny bylo vypůjčeno více než 1200 svazků knih. Prostřednictvím meziknihovních výpůjčních služeb bylo zprostředkováno 163 výpůjček, z toho 37 ze zahraničních knihoven.

V databázovém systému ASEP bylo za rok 2025 (sběr 2026) zapsáno celkem 424 výsledků včetně 19 záznamů vědeckých dat. 258 záznamů bylo exportováno do RIV.

6.1.2 Knihovna Kabinetu pro klasická studia

Mgr. Antonín Šíma, Ph.D. (vedoucí Knihovny KKS)

MgA. Sylvie Brodiová

Mgr. Petr Guba

Mgr. Věra Klimová

V roce 2025 fungovala knihovna ve stabilním personálním obsazení a rozložení agend. Pokračovaly zejména práce na rekatalogizaci knižního fondu, řazení knih podle tematických signatur a stabilizaci akvizice periodik, včetně dokončení pracovního přehledu starších periodik uložených v depozitáři s ukončeným odběrem.

Rekatalogizace fondu knih probíhala průběžně ve studovně a v sále autorů, kde byly zpracovány starší knihy z oddílu latinských autorů určené k přesunu do depozitáře knihovny. Zároveň bylo zahájeno řazení podle oborových lokačních značek v již zpracovaném oddíle Dějin starověku. Zpracován byl také rozsáhlejší celek periodicky vycházejícího slovníku *Thesaurus linguae Latinae*.

Ve fondu periodik probíhala akvizice zejména formou výměn s českými i zahraničními partnerskými knihovnami za tituly *Listy filologické* a *Eirene. Studia Graeca et Latina*. Bylo zahájeno zpracování periodik v systému ALEPH, zahrnující vytvoření katalogizač-

ních záznamů i výpis všech ročníků ve fondu Knihovny KKS. Zpracování probíhá s cílem připravit katalogizační data na budoucí migraci do nového systému, který bude implementován v rámci zavádění souborné platformy nové generace pro tištěné i elektronické dokumenty.

Fond Knihovny KKS obsahoval na konci roku 2025 celkem 58 994 KJ. Celkový roční přírůstek činil 149 KJ. Nákupem bylo získáno 23 KJ, darem včetně evidence zaměstnaneckých děl 121 KJ a výměnou 5 KJ. Zakoupena byla mj. šestisvazková *Brill encyclopedia of early Christianity: authors, texts, and ideas*, Leiden: Brill, 2024, a tematický díl série *Brill's New Pauly, Supplements: Greek and Roman military history*. Leiden: Brill, 2025, doplněny byly také nejnovější svazky monografické série *Sources chrétiennes*. Akvizicí periodik bylo získáno celkem 43 titulů, z toho nákupem 6 titulů, darem 4 a výměnou 33 titulů. V knihovně bylo zaregistrováno 77 uživatelů knihovnických služeb. Absenční výpůjčka byla poskytnuta u 83 KJ. Knihovna KKS slouží badatelům a badatelkám jako příruční knihovna, a proto neeviduje prezenční výpůjčky. Meziknihovní výpůjční službou bylo z knihoven v ČR získáno 24 tištěných titulů a 1 kopie a jiným knihovnám bylo zapůjčeno 27 tištěných titulů a poskytnuto 5 kopií. Ze zahraničí bylo získáno 8 tištěných titulů a 2 kopie.

6.2 Elektronické databáze

Pracovníci a pracovnice FLÚ se vedle dalších činností věnují i tvorbě a doplňování odborných digitálních databází, které pokrývají široké spektrum disciplín od klasických a medievistických studií přes komeniologii až po bibliografické databáze věnované významným českým filosofům (Jan Patočka). Databáze jsou zdarma přístupné na internetu. Vybrané databáze jsou zahrnuty do nově vytvořené velké výzkumné infrastruktury LINDAT/CLARIAH-CZ fungující od roku 2019. Zdroje LINDAT/CLARIAH-CZ tvoří distribuovaný národní uzel celoevropské sítě DARIAH-EU pro digitální humanitní vědy.

MEMORI (<https://memori.lib.cas.cz/>) je soubor zdrojů zaměřených na české intelektuální dějiny z období středověku a raného novověku a jejich antických inspirací. Zastřešující portál je připravován v úzké spolupráci s Knihovnou AV ČR (KNAV). FLÚ AV ČR spravuje tyto databáze MEMORI:

Antika a česká kultura (viz níže: Antická inspirace ve výtvarném umění, Inscenace antického dramatu)

Comenius online (viz níže: Korespondence Jana Amose Komenského, Philippa Jacoba Sachse z Löwenheimu a Amanda Polana z Polansdorfu)

Czech medieval sources online (viz níže)

Slovník středověké latiny v českých zemích (viz níže)

UniQ (viz níže)

Seznam databází:

Antická inspirace ve výtvarném umění

Databáze mapuje řecko-římské dědictví v českých zemích od počátku až do současnosti. Obsahem databáze jsou umělecká díla inspirovaná klasickou tradicí, která byla vytvořena v českých zemích nebo pro zde sídlící objednavatele.

<http://pamatky.olympos.cz>

Antika v nápisné kultuře

Databáze dokumentuje klasické dědictví v epigrafické kultuře v českých zemích od prvních nápisných dokumentů až do současnosti. Nápis je definován jako text na trvalých materiálech (kámen, kov, keramika atd.) a na gobelínech.

<http://napisy.olympos.cz>

Bibliografie Jana Patočky

Bibliografie AJP zahrnuje veškeré publikované texty Jana Patočky od prvního časopiseckého článku z roku

1928 až dodnes. Její součástí je rovněž kompletní soupis sekundární literatury o Patočkově filosofii.

<http://ajp.cuni.cz/index.php/Bibliografie>

Bohuslai Balbini Bohemia docta

Faksimile 1. a 2. dílu – Tractatus I^{mus}, Tractatus II^{us} – Balbínova spisu Bohemia docta.

<http://www.clavmon.cz/bbbd>

Czech medieval sources online

Portál zveřejňuje významné edice k českým středověkým dějinám. V současné chvíli je takto dostupných 980 svazků, měsíčně přibývá kolem šesti svazků.

<http://sources.cms.flu.cas.cz/src/index.php>

Černý klíč (Clavis nigra)

Databáze vícehlasých skladeb z bohemikálních pramenů 15.–16. stol. v černé menzurální notaci.

http://www.clavmon.cz/clavis_nigra/index.htm

Fontes rerum Regni Bohemiae

Elektronická edice latinských kronik.
<http://www.clavmon.cz/clavis/FRRB>

Historické prameny na dosah

Portál zpřístupňuje širší veřejnosti prameny k dějinám českého středověku. Hlavní sekci jsou Regesty, přinářející přístupnou formou zpracované listiny a korespondenci, prozatím z husitské epochy.
<https://www.rbmonline.cz/portal/>

Hymnorum thesaurus Bohemicus

Databáze obsahuje rozpis českých duchovních písní z cca šedesáti historických kancionálů vydávaných v průběhu 16.–18. století, což pokrývá prakticky celou kancionálovou dobou produkci. Zahrnuje 21 221 známů jednotlivých písní.
<http://www.clavmon.cz/htb>

HyperFontes

Digitální repertorium pramenů k českému středověku shromažďuje záznamy a informace o autorech a dílech bohemikálního charakteru. Databáze umožňuje několik úrovní zadávání dotazu, prohlížení osobních či místních rejstříků s odkazy na literaturu.
<https://hyperfontes.cms.flu.cas.cz/>

Inscenace antického dramatu

Databáze obsahuje základní informace o českých inscenacích antických divadelních her profesionálních, poloprofesionálních i amatérských činoherních a loutkových divadel od roku 1889 do současnosti, včetně údajů o hostování zahraničních společností od roku 1960 a údajů o inscenacích České televize a Českého rozhlasu.
<http://dramata.olympos.cz/>

J. P. Cerroni: Scriptores Regni Bohemiae

Slovník spisovatelů a učenců Království českého *Scriptores Regni Bohemiae*, jehož autorem byl moravský zem-

ský úředník, historik a sběratel Johann Peter Cerroni (1753–1826). Tímto dílem vrcholí snahy řady vzdělanců druhé poloviny 18. století postihnout dějiny vzdělanosti českého státu v souladu s koncepcí historia litteraria od počátků až po jejich současnost. Digitální databáze zatím obsahuje hesla A–B, další se postupně doplňují.
<http://cerroni.clavmon.cz/>

Kartotéka Slovníku středověké latiny v českých zemích

Databáze obsahující skeny značné části (A–D, Pi–Z) kartotéky, která slouží jako základ prací na Slovníku středověké latiny v českých zemích.
<https://kartoteka-lb.ics.cas.cz/>

Knihopis Digital

Databáze prvotisků a starých tisků tištěných v českém jazyce, jinak též retrospektivní bibliografie českých tisků od počátku knihtisku do r. 1800.
<http://www.knihopis.cz>

Korespondence Amanda Polana z Polansdorfu

Sbírka vznikla v rámci mezinárodní databáze raně novověké učené korespondence Early Modern Letters Online (<http://emlo-portal.bodleian.ox.ac.uk/collections/?catalogue=amandus-polanus>) (325 dopisů) a je významně obohacována v rámci databáze Historická korespondence online (<https://historicka-korespondence.cz/projekty/korespondence-amanda-polana-z-polansdorfu/soupis-korespondence/>), jež obsahuje 397 dopisů z let 1561–1610.

Korespondence Jana Amose Komenského

Sbírka vznikla v rámci mezinárodní databáze raně novověké učené korespondence Early Modern Letters Online (<http://emlo-portal.bodleian.ox.ac.uk/collections/?catalogue=jan-amos-comenius>), obsahuje 571 dopisů z let 1622–1670, v rámci databáze Historická korespondence online <https://historicka-korespondence.cz/projekty/korespondence-jana-amose-komenskeho/>

respondence.cz/) se v současné době aktualizuje a není dostupná.

Korespondence Milady Blekastad

Databáze rozsáhlé vědecké a kulturní korespondence překladatelky, komenioložky a literární historičky Milady Blekastadové-Topičové (1917–2003) zahrnuje mimo jiné její obdržené a odeslané dopisy s komeniologi, filosofy, literárními historiky, klasickými filology, spisovateli a divadelníky. Zpracováno bylo dosud přes 2000 dopisů. Databáze je součástí webového portálu Historická korespondence online, který je vytvářen ve spolupráci Filosofického ústavu, KNAV a MÚA.
<https://historicka-korespondence.cz/projekty/milada-blekastad/>

LIMUP. Databáze obsahu liturgických rukopisů utrakvistické provenience 15.–16. století

Databáze obsahuje bibliografické údaje o 1198 bohemickálních liturgických rukopisech z období 12.–18. století.
<http://www.clavmon.cz/limup>

Repertorium jazykově českých prvotisků

Databáze literárních památek (jazykově českých prvotisků) obsahující stručnou charakteristiku, bibliografii a faksimile titulního listu a všech ilustrací.
<http://www.clavmon.cz/clavis/sttisky/repertorium/index.html>

Repertorium operum antihussiticorum (Repertorium protihusitských děl)

Databáze obsahuje údaje o teologických traktátech sepsaných v 15. století a namířených polemicky proti husitskému učení. Databáze soustřeďuje informace o rukopisném dochování traktátů, jejich edicích a bibliografii.
<http://www.antihus.eu/>

Rozcestník (nejen) medievistických periodik

Portál si klade za cíl usnadnit uživatelům orientaci

v časopisech a periodicky vycházejících sbornících, které obsahují příspěvky se středověkou tematikou a jsou přístupné online. Zároveň slouží jako prostor pro zveřejňování svazků nově digitalizovaných Centrem medievistických studií a – po dohodě s redakcemi – také tiskových PDF.

<https://cms.flu.cas.cz/cz/badatele-cs/rozcestnik-nejen-medievistickych-periodik.html?kam=casopisy>

Slovník českých a slovenských knihtiskařů

Databáze obsahuje informace o všech knihtiskařích, kteří kdy působili na teritoriu vymezeném někdejší Čkoslovenskem. Zahrnuti jsou všichni tiskaři od počátku knihtisku až do roku 1860.
<http://www.clavmon.cz/chyyba>

Slovník středověké latiny v českých zemích

Latinitatis medii aevi lexicon Bohemorum – Slovník středověké latiny v českých zemích

Slovník středověké latiny v českých zemích registruje a vykládá slovní zásobu středověké latiny užívané v českých zemích v období od počátků latinského písemnictví na tomto území (asi okolo r. 1000) do r. 1500. Jeho elektronická verze nabízí pokročilé vyhledávání v nejaktuálnější podobě celého dosud vydaného rozsahu (A–N).

<http://lb.ics.cas.cz>

UniQ

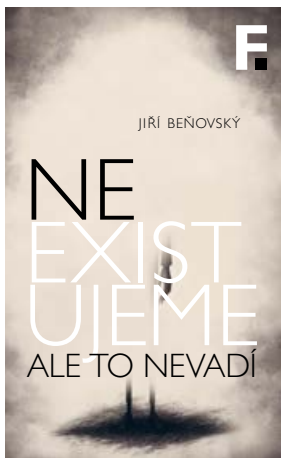
Databázová aplikace UniQ je zaměřena na texty spojené se sporem o univerzálie v letech přibližně 1348–1500, především v prostředí pražské univerzity. Tento spor měl v dané době širší význam, neboť představoval jeden z klíčových argumentačních okruhů v tehdejších náboženských a politických konfliktech na dnešní Univerzitě Karlově. UniQ vychází z katalogu *Verzeichnis der Quellen zum Prager Universalienstreit 1348–1500* z roku 1980, který připravil František Šmahel. Tento základ nejen aktualizuje, ale především rozšiřuje o nové údaje a metadata, jako jsou například

faksimile rukopisů či informace o edicích. Prostřednictvím webové prezentace zpřístupňuje informace o příslušném korpusu textů a vytváří tak pevnou základnu pro další výzkum. UniQ zároveň představuje moderní nástroj pro studium dějin myšlení v pozdně středověké střední Evropě.

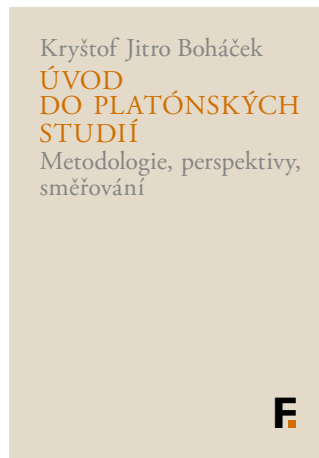

6.3 Nakladatelství Filosofia

V roce 2025 vyšly v nakladatelství Filosofia následující tituly (v abecedním pořadí; další informace o titulech včetně anotací jsou k dispozici na stránkách nakladatelství <http://filosofia.flu.cas.cz>):

Beňovský, Jiří. *Neexistujeme. Ale to nevadí. Příběh o mozku, mysli, vědomí a nás všech*. Praha: Filosofia. ISBN 978-80-7007-802-0. 179 s.

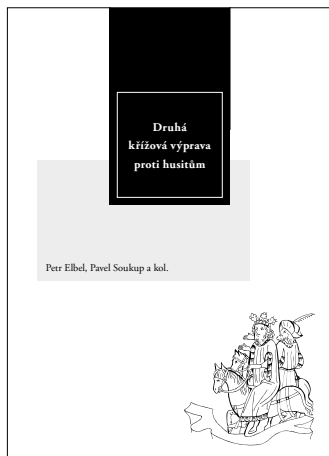
Boháček, Kryštof J. *Úvod do platónských studií: Metodologie, perspektivy, směřování*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-764-1. 411 s.

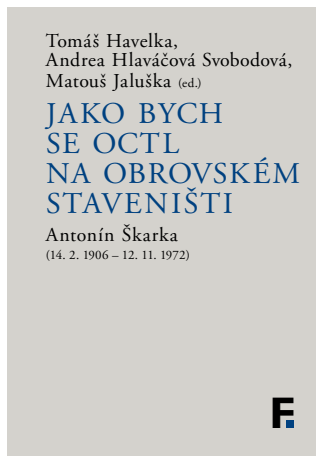
Bobková Lenka - Holá, Mlada - Hojdová, Tereza - Velička, Tomáš - Vodrážková, Lenka (eds.). *Registrum na deset truhlic s privilegii Českého království*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-801-3. 906 s.

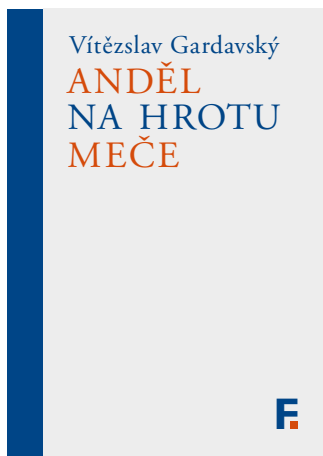
Brabec, Martin. *Emancipace a útlak. Kapitoly z politické filosofie*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-789-4. 185 s.

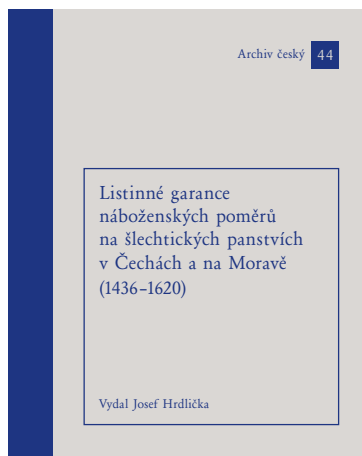
Elbel Petr – Soukup Pavel a kol. *Druhá křížová výprava proti husitům*. Praha: Filosofia. ISBN 978-80-7007-803-7. 320 s.

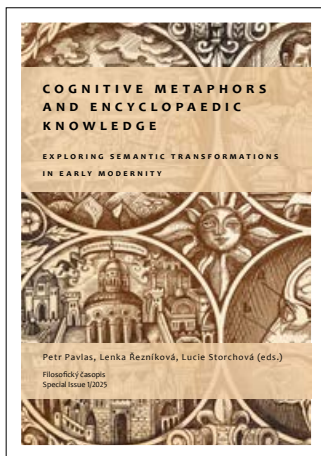
Havelka, Tomáš – Hlaváčová Svobodová, Andrea – Jaluška, Matouš (eds.). *Jako bych se octl na obrovském staveništi. Antonín Škarka (14. 2. 1906 – 12. 11. 1972)*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-806-8, 455 s.

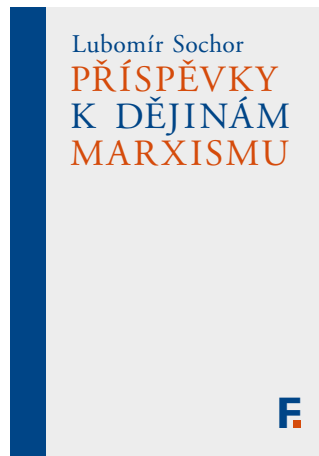
Gardavský, Vítězslav. *Anděl na hrotu meče*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-790-0. 503 s.

Hrdlička, Josef. (ed.). *Listinné garance náboženských poměrů na šlechtických panstvích (1436–1620)*. Praha: Filosofia. ISBN 978-80-7007-748-1. 506 s.

Pavlas Petr – Řezníková Lenka – Storchová Lucie (eds.). *Cognitive Metaphors and Encyclopaedic Knowledge: Exploring Semantic Transformations in Early Modernity*. Praha: Filosofia. ISBN 978-80-7007-810-5. 178 s.

Sochor, Lubomír. *Příspěvky k dějinám marxismu*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-811-2. 658 s.

Reckwitz, Andreas. *Společnost singularit. O strukturální proměně modernity*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-800-6. 535 s.

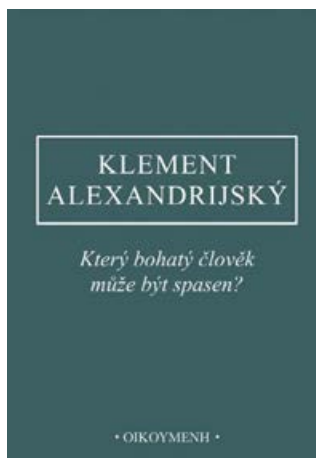

Winters, Jeffrey A. *Oligarchie*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-804-4. 545 s.

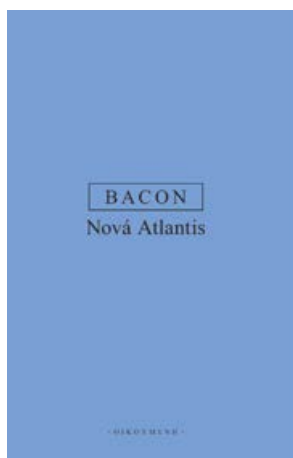
V roce 2025 vyšly v edičním oddělení OIKOYMENH následující tituly (v abecedním pořadí; další informace o titulech včetně anotací lze nalézt na stránkách edičního oddělení <https://www.oikoymenh.cz>):

Ambrož. *Šest dní stvoření*. Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-639-2. 495 s.

Klement Alexandrijský. *Který bohatý člověk může být spasen?* Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-656-9. 215 s.

Bacon, Francis. *Nová Atlantis*. Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-637-8. 140 s.

Origenés. *Komentář k Janovu evangelii I-II*. Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-632-3. 519 s.

Prášek, Petr. *Stávat se jiným. Studie k současné fenomenologii ve Francii.* Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-654-5. 317 s.

Voltaire. *Pojednání o toleranci.* Praha: OIKOYMENH, 2024. ISBN 978-80-7298-558-6. 133 s.

Řehoř z Nyssy. *O dokonalosti.* Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-638-5. 168 s.

Acta Comeniana

(<http://komeniologie.flu.cas.cz/cz/acta-comeniana/acta-comeniana>)

Acta Comeniana jsou mezinárodní vědecký časopis pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku, založený roku 1910 a vydávaný Filosofickým ústavem. Časopis se neuzavírá žádným metodologickým přístupům a vítá jak materiálové, tak interpretativní studie. Acta Comeniana tisknou příspěvky v angličtině a němčině. Všechny příspěvky s výjimkou recenzí podléhají anonymnímu recenznímu řízení a jsou posuzovány dvěma odborníky. Acta Comeniana jsou indexována ve vědeckých databázích Scopus, ERIH PLUS, Ulrich's Periodical Directory, CEJSH.

Aithér. Časopis pro studium řecké a latinské filosofické tradice

(<http://aither.eu/>)

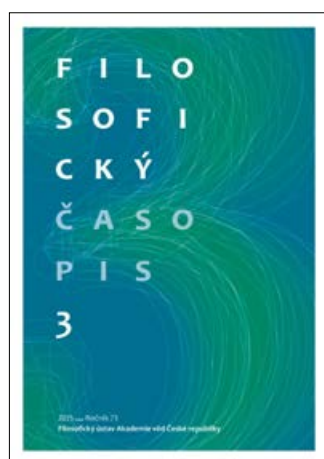
Aithér je odborný elektronický časopis, který je vydáván Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Filosofickým ústavem, konkrétně s Oddělením pro studium antického a středověkého myšlení. Aithér vychází dvakrát ročně. Od roku 2020 je každé druhé číslo mezinárodní (International Issue) a jsou v něm publikovány cizojazyčné články (především v angličtině, ale i v němčině a francouzštině). Jedná se o recenzovaný open access časopis zařazený do databází Scopus a ERIH PLUS.

Eirene. Studia Graeca et Latina

(<http://www.ics.cas.cz/en/journals/eirene>)

Eirene. Studia Graeca et Latina (založen roku 1960) je vědecký, recenzovaný časopis zaměřený na antiku, její recepci a klasické tradice, který vydává Kabinet pro klasická studia FLÚ. Vychází jedenkrát ročně jako dvojčíslo, přičemž publikuje příspěvky v angličtině, němčině, francouzštině a italštině, které jsou většinou členěny do tematických sekcí literatura a klasická filologie; filosofie; historie a historiografie; archeologie; patristika. Je zařazen do vědeckých databází L'année philologique, Web of Science, Scopus, CEJSH, EBSCO, European ERIH PLUS, Modern Language Association International Bibliography.

Filosofický časopis

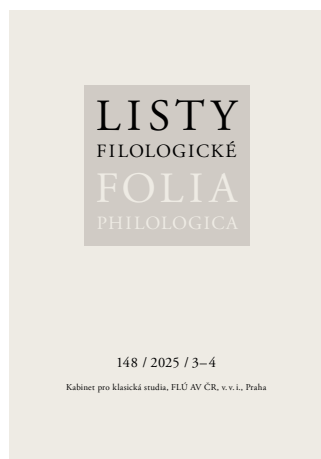
(<http://filcasop.flu.cas.cz>)

Filosofický časopis (vychází od roku 1953) je recenzovaným odborným časopisem, který nabízí zájemcům o filosofii kritické promýšlení základních lidských otázek, reflexi společensky relevantních problémů z oblasti etiky, práva nebo politologie, diskusi nejrůznějších proudů a osobností filosofické tradice a příspěvky k jejím různým oborům od logiky a metodologie přes epistemologii a metafyziku až po estetiku. Časopis publikuje odborné studie, kvalifikované recenze i informace ze života filosofické obce. Filosofický časopis vychází čtyřikrát ročně a je otevřen příspěvkům a námětům ze všech filosofických pracovišť. Každý rok vycházejí také mimořádná čísla. Časopis je evidován ve vědeckých databázích Web of Science, Scopus, DOAJ, ERIH Plus a dalších.

Kontradikce. Časopis pro kritické myšlení / Contradictions: A Journal for Critical Thoughts
(<http://kontradikce.flu.cas.cz>)

Časopis Kontradikce vychází od roku 2017 a rozvíjí a obohacuje aktuální témata a problémy střeoevropské tradice radikálního a kritického myšlení v kontextu mezinárodních teoretických diskusí o otázkách, možnostech a limitech emancipačních společenských změn. Publikuje vědecké studie, teoretické eseje, rozhovory a komentované archivní materiály z oblasti politické filosofie, sociální teorie či kulturních studií. Vychází jednou ročně jako dvojčíslo se samostatnou anglickou a česko-slovenskou částí. Časopis je evidován ve vědecké databázi Scopus.

Listy filologické – Folia philologica

(<http://www.ics.cas.cz/casopisy/listy-filologicke>)

Listy filologické jsou vědecký časopis pro klasická, středověká, neo-latinská a starší bohemistická studia založený v roce 1874, který vydává Kabinet pro klasická studia FLÚ. Věnují se klasickým studiím a klasické tradici ve středověké a raně novověké střední Evropě (lingvistika – literatura – kulturní historie – filosofie atd.) a také historii českého jazyka a literatury. Časopis rovněž přináší aktuální recenze zahraniční i české odborné literatury a překladů. Listy filologické přijímají příspěvky napsané v češtině, angličtině, francouzštině, němčině a italštině. Vycházejí dvakrát ročně (dvě dvojčísla). Listy filologické jsou indexovány ve vědeckých databázích Scopus, Web of Science, L'Année Philologique, EBSCO, CEJSH, ERIH PLUS, EBSCO, JSTOR, MLA International Bibliography a dalších.

Numismatický sborník

(<http://cms.flu.cas.cz/cz/publikace/numismaticky-sbornik.html>)

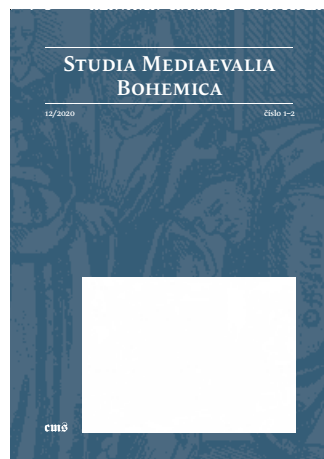
Časopis Numismatický sborník je zaměřen na prezentaci výzkumu v oboru numismatiky od antiky po raný novověk. Hlavní částí časopisu jsou studie prezentující numismatické výzkumy v prostoru širší střední Evropy. Objevují se zde ale i texty zaměřené např. na islámskou numismatiku či obecně na dějiny peněz z pohledu písemných pramenů. Mimořádná pozornost je v časopisu věnována pravidelnému zveřejňování mincovních nálezů, a to jak z území České republiky, tak i nálezů bohemikálních mincí v zahraničí. Těmto příspěvkům jsou vyhrazeny samostatné rubriky. Časopis je zapsán v seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik.

Organon F

(<http://klemens.sav.sk/fiusav/organon/>)

Analyticky orientovaný časopis, který vychází čtyřikrát ročně a ve kterém se kromě prací z oblasti ontologie, teorie poznání, filosofie jazyka či filosofie mysli uveřejňují příspěvky věnované filosofickým problémům matematiky, logiky, přírodních i společenských věd a příležitostně také analytické práce z oblasti sémiotiky, etiky, estetiky, sociální filosofie, z dějin filosofie a logiky. Je evidován ve vědeckých databázích Web of Science, Scopus, Current Contents/Arts & Humanities, CSA Linguistics and Language Behavior Abstracts, CEJSH, Philosopher's Index.

Studia Mediaevalia Bohemica

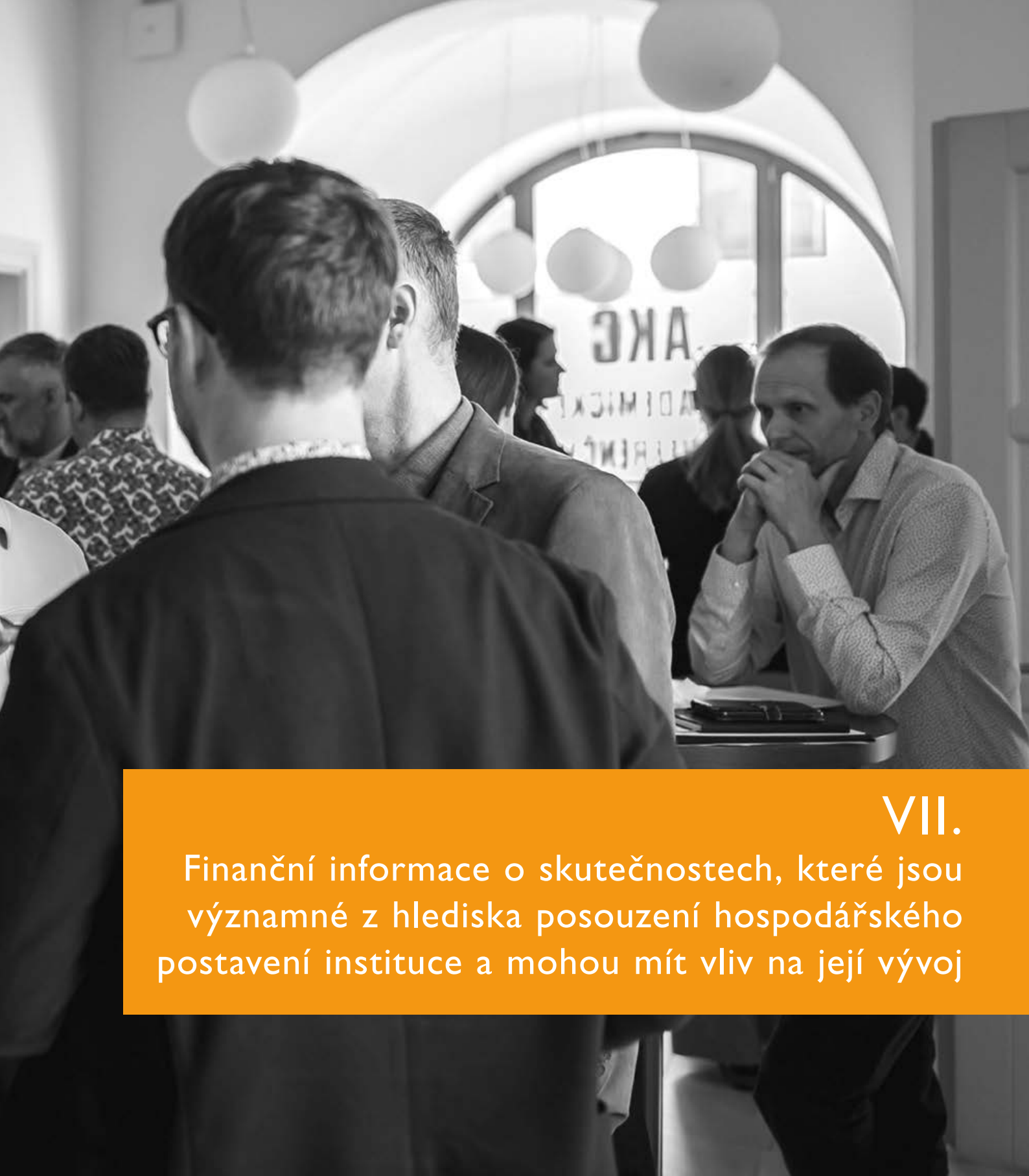
(<http://cms.flu.cas.cz/cz/publikace/casopis-smb.html>)
 Studia mediaevalia Bohemica je recenzovaný časopis (založen 2009) zaměřený na interdisciplinární bádání o středověku, na mezioborovou diskusi a na informace o aktuální středoevropské odborné literatuře. Je otevřen rozmanitým přístupům zabývajícím se rozličnými aspekty středověkých dějin s důrazem na střední Evropu z pohledu různých medievistických disciplín (historie, archeologie, dějiny umění, pomocné vědy historické a další). V tomto smyslu časopis nabízí potřebnou společnou platformu pro stýkání různých přístupů ke středověkým dějinám.

Teorie vědy / Theory of Science

(<http://teorievedy.flu.cas.cz>)
 Teorie vědy / Theory of Science se od roku 1969 soustavně věnuje integrálnímu výzkumu vědy a techniky. Časopis je zaměřen na zkoumání filosofických a metodologických základů vědeckého poznání, sleduje vzájemné vztahy vědy, techniky a společnosti, problematiku historického vývoje vědy a vědění a interdisciplinární vztahy mezi různými obory. Teorie vědy je recenzovaný vědecký časopis zařazený do několika prestižních akademických databází (Scopus, DOAJ, ERIH PLUS, EBSCO, CEJSH, The Philosopher's Index). Od roku 2017 vychází dvakrát ročně a od roku 2019 je vydáván v režimu Diamond Open Access.

VII.

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Stav hospodářských prostředků (majetku) podle druhů, rozmístění, popřípadě funkčního určení prostředků (AKTIVA) a podle krytí, zdrojů, z nichž byly opatřeny (PASIVA), je uveden v dokumentu Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2025 (Rozvaha k 31. 12. 2025 a příloha k řádné účetní závěrce), který je k dispozici ke stažení na webových stránkách FLÚ (www.flu.cas.cz) v sekci Dokumenty.

7.1.1 Informace o vybavení v. v. i. nemovitým majetkem

FLÚ vlastnil v roce 2025 následující nemovitý majetek: areál Jilská-Husova.

Areál Jilská-Husova byl vložen ke dni 1. 2. 2008 do podílového spoluvlastnictví třem ústavům sídlícím v areálu Jilská-Husova (FLÚ, SOÚ, ÚDU), a to na základě rozhodnutí Akademické rady AV ČR, dodatku č. 1 ke zřizovací listině ze dne 7. 12. 2007 a následně zápisu do katastru nemovitostí.

Hodnota vloženého spoluvlastnického podílu na nemovitém majetku činila 65 411 tis. Kč (1/3 spoluvlastnického podílu z celkové hodnoty). V roce 2025 nebyla realizována stavební akce, která by zhodnotila nemovitý majetek. Hodnota nemovitého majetku je k 31. 12. 2025 ve stejné celkové výši jako v předcházejícím roce – 79 430 tis. Kč (1/3 spoluvlastnického podílu z celkové pořizovací hodnoty).

Jedná se o následující spoluvlastnické podíly na nemovitém majetku:

- spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k budově č. p. 236 na pozemku parc. č. 381 a 1/3 k pozemku parc. č. 381 (Jilská 3),
 - spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k budově č. p. 352 na pozemku parc. č. 380/1 a 1/3 k pozemku parc. č. 380/1 (Husova 4),
 - spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k budově č. p. 361 na pozemku parc. č. 380/2 a 1/3 k pozemku 380/2 (Jilská 1),
- vše v katastrálním území Staré Město, obec Praha, vedeno u Katastrálního úřadu pro hl. m. Prahu, na adrese Praha 1, Jilská 1, v katastrálním území Staré Město.

Zůstatková cena nemovitého majetku k 31. 12. 2025 je 64 455 tis. Kč, což je 39,85 % z aktiv celkem a 90 % z dlouhodobého majetku celkem. Z nemovitých věcí vlastní pozemky v celkové hodnotě 33 588 tis. Kč.

7.1.2 Využití nemovitého majetku

Areál Jilská-Husova je z 91 % využíván pro vědeckou činnost: FLÚ využívá 42 %, spoluvlastníci SOÚ AV ČR 23 % a ÚDU AV ČR 26 %. Z celkové plochy areálu bylo pronajímáno 9 %, a to následujícím organizacím:

- Keystone Production, s. r. o.,
- Havlíkova přírodní apotéka, s. r. o.,
- Waldemar Grešík – Natura, s. r. o.,
- MUDr. Ivana Lukášová, praktický zubní lékař,
- Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum,
- Ústav T. G. Masaryka, o. p. s.,
- Česká sociologická společnost, z. s.,
- Psychologický ústav AV ČR.

V areálu se nachází Akademické konferenční centrum (vybudované v letech 2009–2010), které je využíváno pro pořádání konferencí, ústavních akcí, seminářů a workshopů.

7.1.3 Účetní metoda odpisování

FLÚ uplatňuje rovnoměrné odpisování.

7.1.4 Věcná břemena spojená s nemovitostmi

Dne 3. 3. 2009 byl povolen vklad do katastru nemovitostí na zřízení věcného břemene společnosti Pražská energetika, a. s. (PRE).

7.1.5. Pohledávky a závazky

FLÚ měl k 31. 12. 2025:

celkové pohledávky ve výši	1 631 tis. Kč
z toho odběratelé	568 tis. Kč
z toho po lhůtě splatnosti	64 tis. Kč
 celkové závazky ve výši	 39 431 tis. Kč
z toho dodavatelé	2 tis. Kč

7.2 Hodnocení a analýza dalších údajů o hospodaření FLÚ

Základní přehled o hospodaření FLÚ, výši dotací, tržeb a ostatních výnosů a výši nákladů v základním členění (materiálové, služby, mzdové, odpisy atd.) a výši hospodářského výsledku je uveden v dokumentu **Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2025** (Rozvaha k 31. 12. 2025 a příloha k řádné účetní závěrce), který je k dispozici ke stažení na webových stránkách FLÚ (<http://www.flu.cas.cz>) v sekci Dokumenty.

FLÚ svoji hlavní činnost provozuje za vyrovnaného hospodaření. Rozpočet byl sestaven jako vyrovnaný, skutečným výsledkem hospodaření byl zisk před zdaněním ve výši 625 447 Kč (po zdanění 536 047 Kč), náklady byly ve výši 253 303 tis. Kč a výnosy ve výši 253 839 tis. Kč.

7.2.1 Výnosy

Rozhodující položkou výnosů (85 %) jsou přijaté provozní dotace. FLÚ obdržel dotace na svou činnost z institucionálních zdrojů 130 694 tis. Kč (na podporu výzkumné organizace 106 111 tis. Kč a dotaci na činnost 24 583 tis. Kč), dále z mimorozpočtových zdrojů ve výši 83 898 tis. Kč, zahrnující granty GA ČR 33 585 tis. Kč a projekty ostatních resortů 50 313 tis. Kč (MK ČR 1 287 tis. Kč, MŠMT ČR 45 842 tis. Kč, TA ČR 3 010 tis. Kč, ostatní 174 tis.).

Hlavní činnost ústavu byla z 52 % financována institucionální dotací na podporu výzkumné organizace a dotací na činnost (včetně 2 premií Lumina quaeruntur, 1 dotace na činnost platformy GWZO-Prague-FLÚ, 3 podpor Researchers at Risk, 1 projektu CHANSE, 5 mzdových podpor PPPLZ, 1 projektu regionální spolupráce, 4 Fellowshipů Josefa Dobrovského, 2 pod-

por nositele vědeckého titulu „doktor věd“, 2 Premií Otto Wichterleho, 1 dotace na podporu vydavatelské činnosti, 1 dotace na digitalizaci, 7 programů Strategie AV21) a 4 projekty mezinárodní spolupráce, z 33 % mimorozpočtovou dotací poskytnutou na řešení projektů, celkem se jednalo o 40 projektů a grantů (GA ČR – 21 projektů, TA ČR – 3 projekty, MK ČR – 1 projekt, MŠMT ČR – 14 projektů, Česko-německý fond budoucnosti – 1 projekt), z 10 % ze zahraničí, celkem 10 projektů (Horizon Europe – 5 projektů, ERC – 1 projekt, MSCA4Ukraine – 1 projekt, International Visegrad Fund – 2 projekty, Union Académique Internationale – 1 projekt) a z 5 % ostatními výnosy (tržby z konferencí, prodej publikací a časopisů, tržby z pronájmu, zúčtování odpisů a zúčtování fondů, úroky a ostatní příjmy).

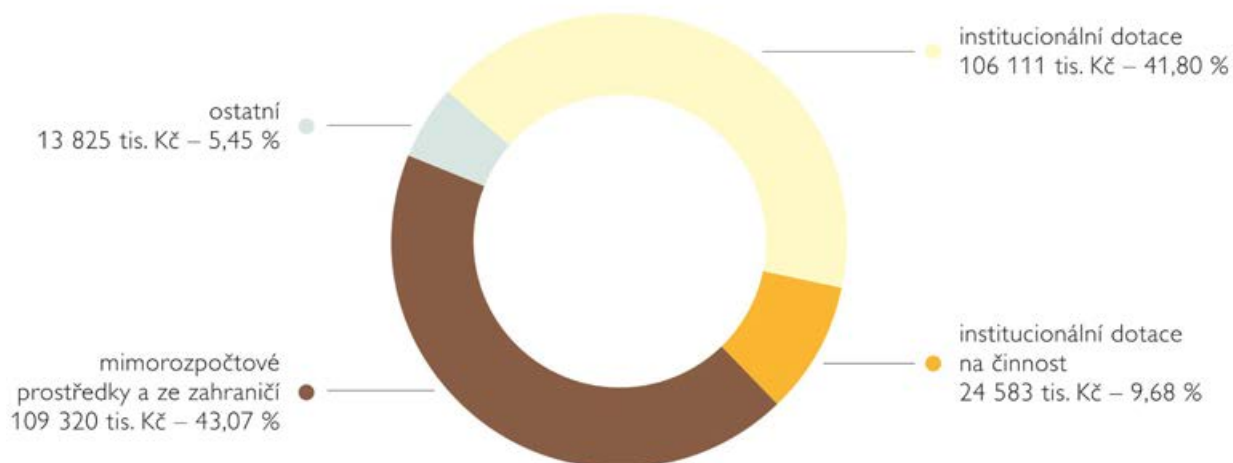
Struktura financování hlavní činnosti **dle zdroje** je znázorněna na následujícím grafu:

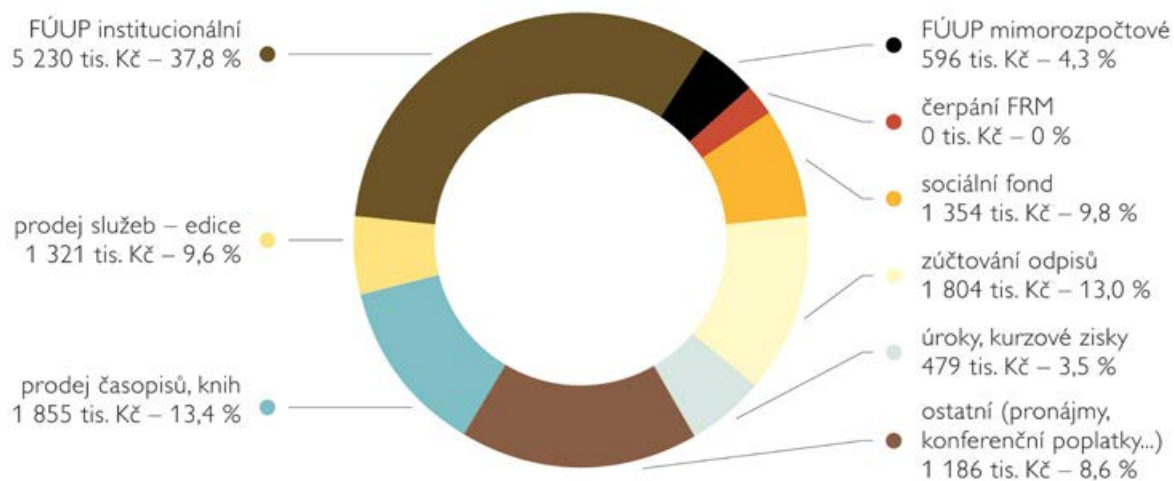
Struktura financování výzkumného záměru, projektů a grantů **dle poskytovatelů** je znázorněna na následujícím grafu:

Projektová činnost tvořila 53 % rozpočtu FLÚ. Její struktura je znázorněna na následujícím grafu:

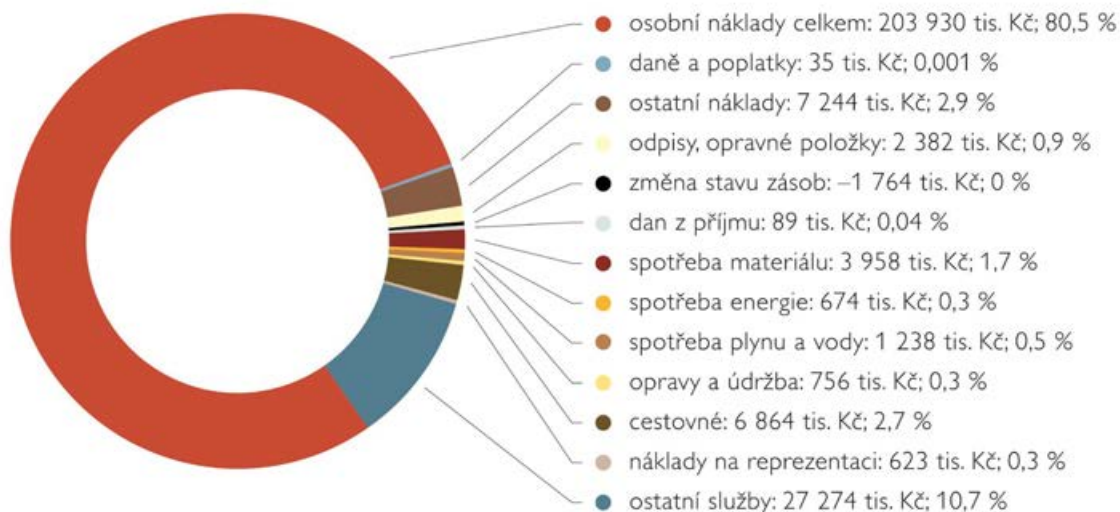
5 % všech výnosů tvoří ostatní výnosy. Jejich struktura je uvedena v následujícím grafu:

7.2.2 Náklady

FLÚ vynaložil na hlavní činnost ústavu náklady v celkové výši **253 303 tis. Kč**, z toho věcné náklady činily 19 %, tj. 49 373 tis. Kč, a osobní náklady (mzdové včetně zákonného pojištění, FKSP a ostatních zákonných sociálních nákladů) 81 %, tj. 203 930 tis. Kč. Oproti roku 2024 byl nárůst nákladů za spotřebu materiálu (+139 tis. Kč), za spotřebu plynu a vodné (+65 tis. Kč), za cestovné (+1 513 tis. Kč), za ostatní služby (+2 925 tis. Kč) a ostatní náklady (+565 tis. Kč). K poklesu nákladů došlo u oprav a údržby o 3 470 tis. Kč (v daném období se nerealizovaly akce nákladné údržby), u elektrické energie (-210 tis. Kč), u nákladů za reprezentaci (-130 tis. Kč).

Osobní náklady se oproti roku 2024 celkově zvýšily o 34 086 tis. Kč, tj. ze všech zdrojů o 20 %, přičemž mzdové mimorozpočtové zdroje vzrostly o 30 %. Struktura jednotlivých druhů nákladů za rok 2025 je uvedena v následujícím grafu:

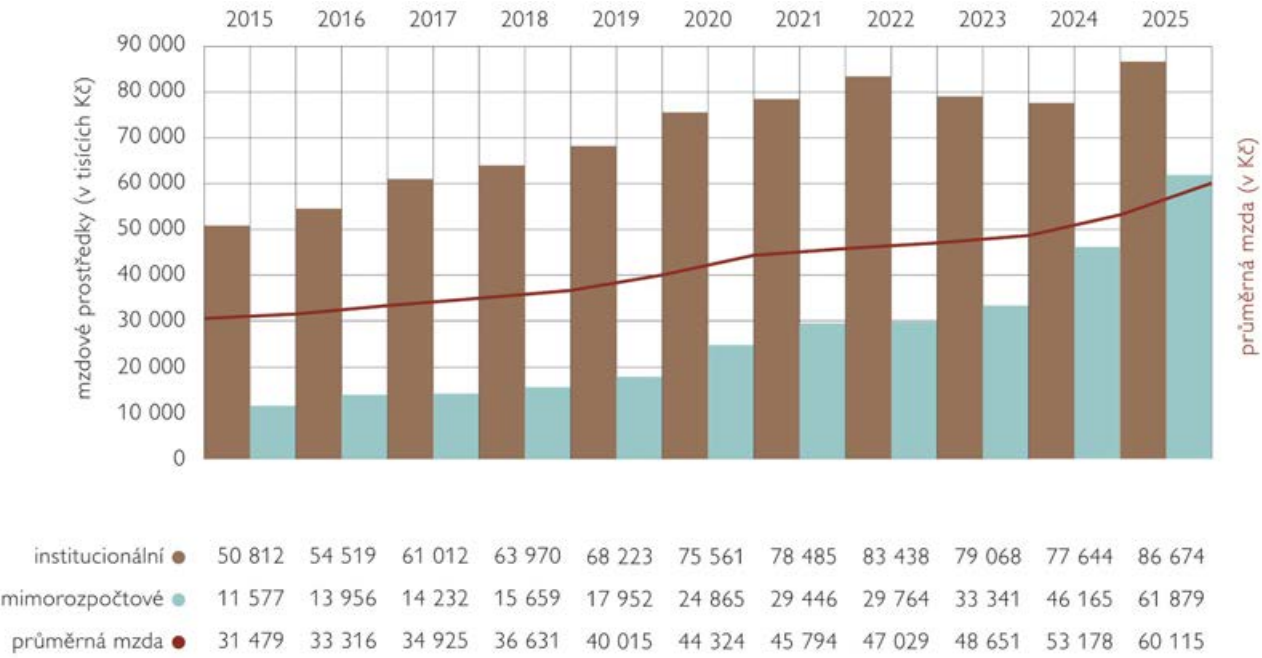

7.2.3 Rozbor čerpání mzdových prostředků

Základní přehledy čerpání mzdových prostředků jsou uvedeny v **Příloze č. 3: Tabulkový přehled mzdových prostředků** (viz s. 268).

Průměrná měsíční mzda zaměstnanců a zaměstnankyň FLÚ (tj. mzda zahrnující všechny zdroje – institucionální i mimorozpočtové) byla 60 115 Kč (53 178 Kč v roce 2024). Oproti roku 2024 se vykazovaná průměrná měsíční mzda zvýšila o 6 937 Kč, tj. v průměru o 13 % (9,3 % v roce 2024 oproti roku 2023). Mzdové prostředky byly ze 58 % kryty z institucionálních zdrojů, z 42 % z mimorozpočtových a ostatních zdrojů.

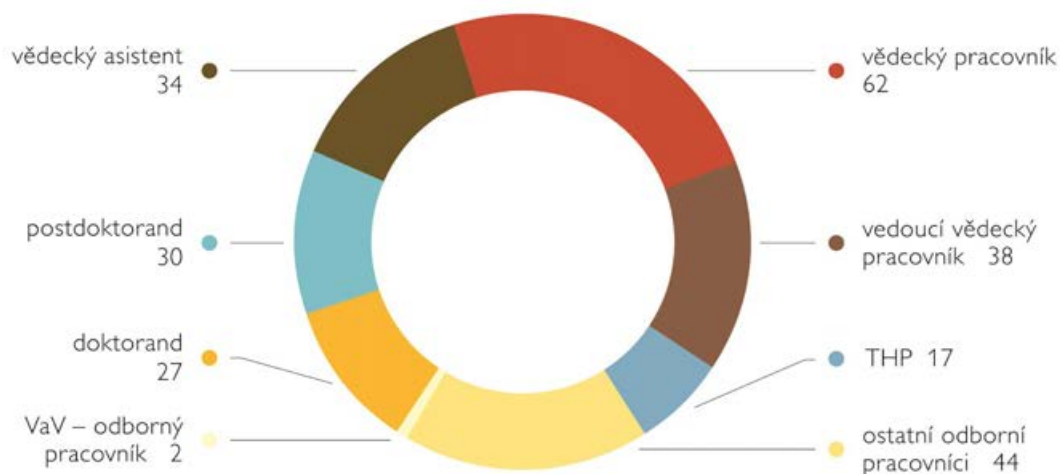
Vývoj průměrných mezd a mzdových prostředků dle zdrojů je uveden v následujícím grafu:

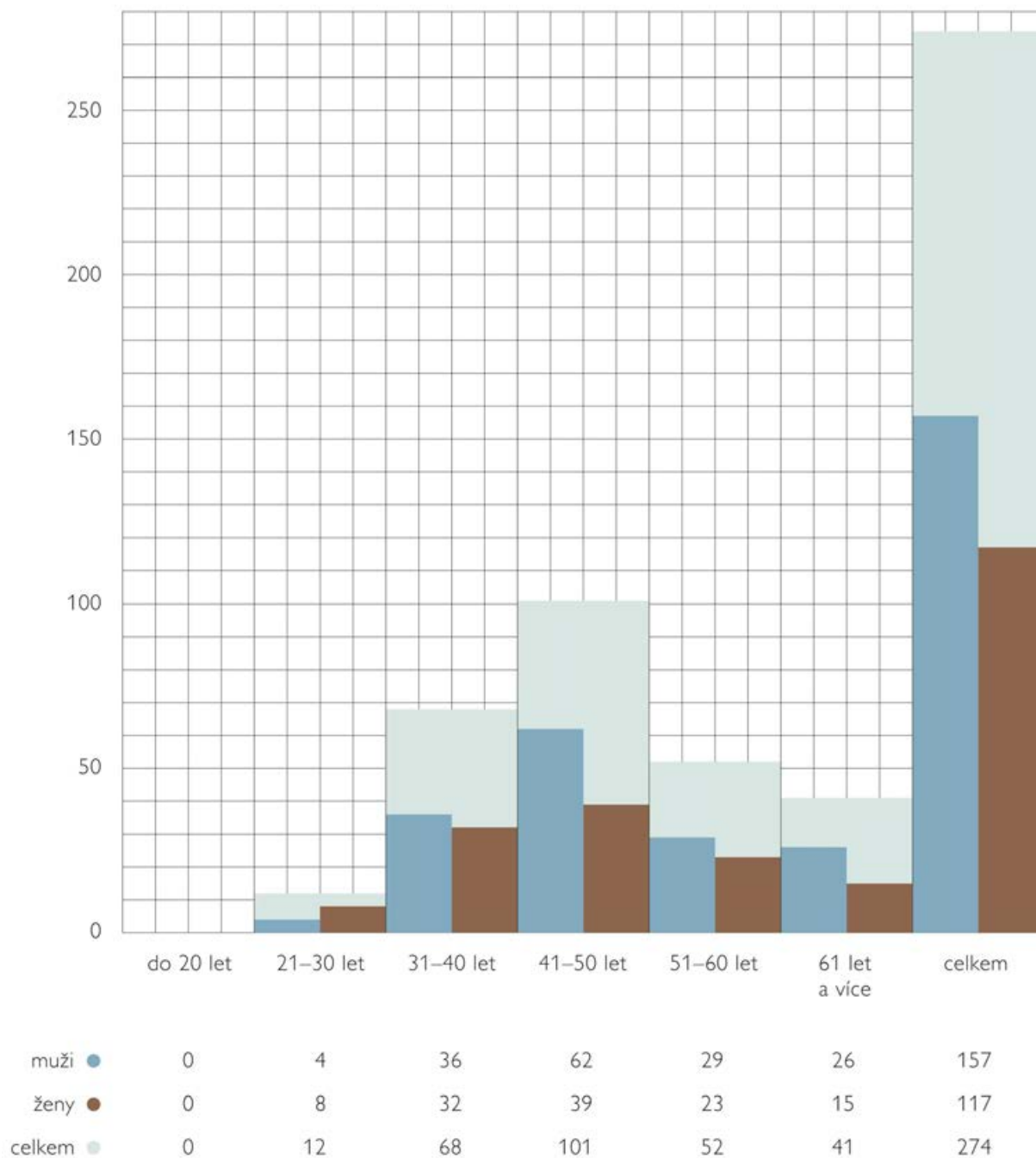
Ústav měl k 31. 12. 2025 celkem 274 pracovníků a pracovnic. Při přepočtu fyzického počtu pracujících na pracovní úvazek činil průměrný počet zaměstnaných 199,43.

Pracovníci a pracovnice jsou dle vnitřního mzdového předpisu zařazeni do kategorií (V – vědecká, O – ostatní) a tarifních tříd. Z celkového počtu 274 pracujících činil k 31. 12. 2025 podíl osob atestovaných dle kariérního řádu 76 % (209 vysokoškolsky vzdělaných pracovníků a pracovnic odborných útvarů) a 24 % ostatních pracujících (14 THP a 51 ostatních odborných pracovníků a pracovnic).

Podrobné zastoupení pracujících v jednotlivých kategoriích znázorňuje následující graf:

Jak ukazuje následující graf, zaměstnanci a zaměstnankyně FLÚ tvoří celek, který je po stránce věkové struktury relativně vyvážený. Nejpočetněji zastoupenou věkovou kategorií tvoří osoby ve věku 41–50 let (101 zaměstnaných) a 31–40 let (68 zaměstnaných). Z hlediska poměru pohlaví mezi zaměstnanými výrazně převažují muži, ženy se na celkovém počtu zaměstnaných podílejí 42,7 %.

7.3 Náklady na zahraniční spolupráci

7.3.1 Přehled o čerpání finančních prostředků na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu EU a ostatních zemí

V roce 2025 bylo čerpáno celkem 25 422 tis. Kč na projekty ze zahraničí, z toho 3 467 tis. Kč na řešení projektu ERC (ACADEMIA), 12 815 tis. Kč na řešení projektu Horizon Europe (CETE-P), 6 392 tis. Kč na řešení projektu Horizon Europe (HOLDEN), 851 tis. Kč na řešení projektu Horizon Europe (INSPIRE), 778 tis. Kč na řešení projektu MSCA4Ukraine, 549 tis. Kč na řešení projektu Horizon Europe (NONA), 184 tis. Kč na řešení projektu Horizon Europe (PRAISE), 344 tis. Kč na řešení projektů International Visegrad Fund (Environmental Philosophy Summer School; Climate Dialogues) a 279 tis. Kč na řešení projektu Union Académique Internationale (Aristotelica Pragensia).

7.3.2 Výdaje na účast na mezinárodních konferencích a obdobných akcích

Ve sledovaném roce bylo za konferenční poplatky vydáno 39 tis. Kč a na pořádání konferencí 3 344 tis. Kč. Konference byly financovány převážně z mimorozpočtových či účelových prostředků.

7.3.3 Náklady na zahraniční služební cesty a zhodnocení jejich přínosů pro činnost

Oproti předcházejícímu roku se náklady na cestovné zvýšily o 1 442 tis. Kč. Na cestovné do zahraničí bylo ve sledovaném období vydáno 6 377 tis. Kč, přičemž 85 % bylo hrazeno z mimorozpočtových či účelových zdrojů, jak specifikuje následující tabulka:

Přehled čerpání prostředků na zahraniční cestovné dle zdrojů v roce 2025	tis. Kč	%
institucionální prostředky	967	15,2
institucionální prostředky na činnost (Strategie AV21 atd.)	1 467	23,0
účelové a mimorozpočtové prostředky	3 943	61,8
celkem	6 377	100

Zahraniční cesty sloužily především k prezentaci badatelských výsledků FLÚ na mezinárodních vědeckých fórech a k navazování nových pracovních kontaktů, jež se pozitivně promítly do činnosti FLÚ. Díky rozvoji mezinárodní spolupráce mohl FLÚ uzavřít také několik dohod se zahraničními pracovišti a uspořádat obově významné akce s mezinárodní účastí.

7.4 Informace o projektech

Počty realizovaných projektů, grantů a výzkumných záměrů financovaných ze státního rozpočtu i jiných zdrojů v roce 2025 a vývoj tohoto ukazatele od roku 2015:

období	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Výzkumný záměr, Program výzkumné činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výzkumný program Strategie AV21	7	6	5	6	7	7	6	5	4	4	3
Akademická prémie				1	1	1	1	1			
Prémie Lumina quaeruntur	2	3	2	2	2	1					
Institucionální projekty mezinárodní spolupráce							2	2	3	2	1
Ostatní institucionální projekty	18	20	18	18	14	17	13	10	16	14	15
GA ČR	21	24	30	34	34	29	24	23	25	23	18
Projekty MŠMT	14	5	7	7	10	10	5	3			2
Projekty MK	1	1	2	2	8	5	3	2	1	2	1
Projekty TA ČR	3	3	5	2	4	3	2	2			
Projekty ČNFB	1	1						1			
Projekty MZV							1				
Projekt Husova nadace							1				
Projekty SOA v Praze							1				
Projekty MHMP							1				
Zahraniční projekty	10	5	5	3	1		1	2	2	4	5
celkem	78	69	75	76	82	74	62	52	53	50	46

7.5 Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Hlavní činnost ústavu bude z hlediska zdrojů financována přibližně ze 48 % z institucionálních dotací. Tato část zahrnuje podporu výzkumné organizace ve výši 40 % celkových příjmů a institucionální dotace na činnost ve výši přibližně 8 % celkových příjmů. Z hlediska účelu použití bude 55 % rozpočtu FLÚ připadat na projektovou činnost, do níž se započítávají také institucionální dotace na činnost. V rámci projektové činnosti budou 87 % tvořit zdroje od externích poskytovatelů; z těchto prostředků bude řešeno 34 projektů. Zbývajících 13 % budou představovat účelově určené institucionální dotace na činnost z rozpočtové kapitoly AV ČR.

Stanovená výše institucionální podpory pro rok 2026 je 106 849 tis. Kč, v níž je zahrnuta neinvestiční podpora výzkumné organizace ve výši 105 994 tis. Kč a investiční podpora ve výši 855 tis. Kč.

Vedle této podpory byly v rámci podpory stavebních akcí schváleny podmíněně ve druhé kategorii akce „Sanace vlhkého zdiva – IV. etapa + příprava DSP ETAP V+VI“ (1/3 podíl FLÚ, tj. 3 178 tis. Kč – neinvestiční podpora).

Dále byly FLÚ schváleny investiční výdaje na nákladné přístrojové vybavení v celkové výši 506 tis. Kč, z dotace 404 tis. Kč, a to na pořízení velkoformátového displeje, informačního systému Pro Archiv25 a serveru Dell.

Další dotace budou poskytovány na základě výzev k podání žádosti o poskytnutí dotace vyhlášených v roce 2026 (Strategie AV21, Lumina quaeruntur, Podpora vydavatelské činnosti, Akademie budoucnosti atd.).

Na základě skutečného čerpání nákladů v roce 2025 a kalkulace rozpočtů projektů dochází k nárůstu nákladů celkem o cca 4 mil. Kč.

Rozpočet FLÚ na rok 2026 je tvořen podrozpočty všech útvarů FLÚ, které byly sestaveny na základě čerpání jednotlivých nákladových položek z institucionálních zdrojů v roce 2025 a dle platové inventury k 1. 1. 2025. Limity pro věcné náklady útvarů zůstávají ve stejné výši jako v předchozích letech 2021–2025 (v roce 2021 došlo k navýšení částky z 15 tis. Kč na FTE na 20 tis. Kč) a režijní náklady jsou kalkulovány na základě skutečnosti roku 2025 s promítnutím inflace pro rok 2026.

Do rozpočtu je dále promítnuta požadovaná částka na režii ústavu ve výši 13 mil. Kč z mimorozpočtových zdrojů (GA ČR, MK, MŠMT, TA ČR, EU), která je o 1 mil. Kč nižší než plán v roce 2025 (v roce 2025 plán 14 mil. Kč a skutečnost 12,4 mil. Kč). Dále je do rozpočtu promítnuto spolufinancování projektů ve výši 2 910 tis. Kč, které je cca ve stejné výši jako v roce 2025, a převod peněz do fondu účelově určených prostředků z institucionálních zdrojů z roku 2025 ve výši 4 950 tis. Kč a 280 tis. z dotací na činnost. Vedle institucionální podpory od AV ČR byly pro rok 2025 FLÚ přiděleny prostředky od jiných domácích i zahraničních poskytovatelů v celkové výši 123 919 tis. Kč (123 929 tis. Kč včetně FÚUP).

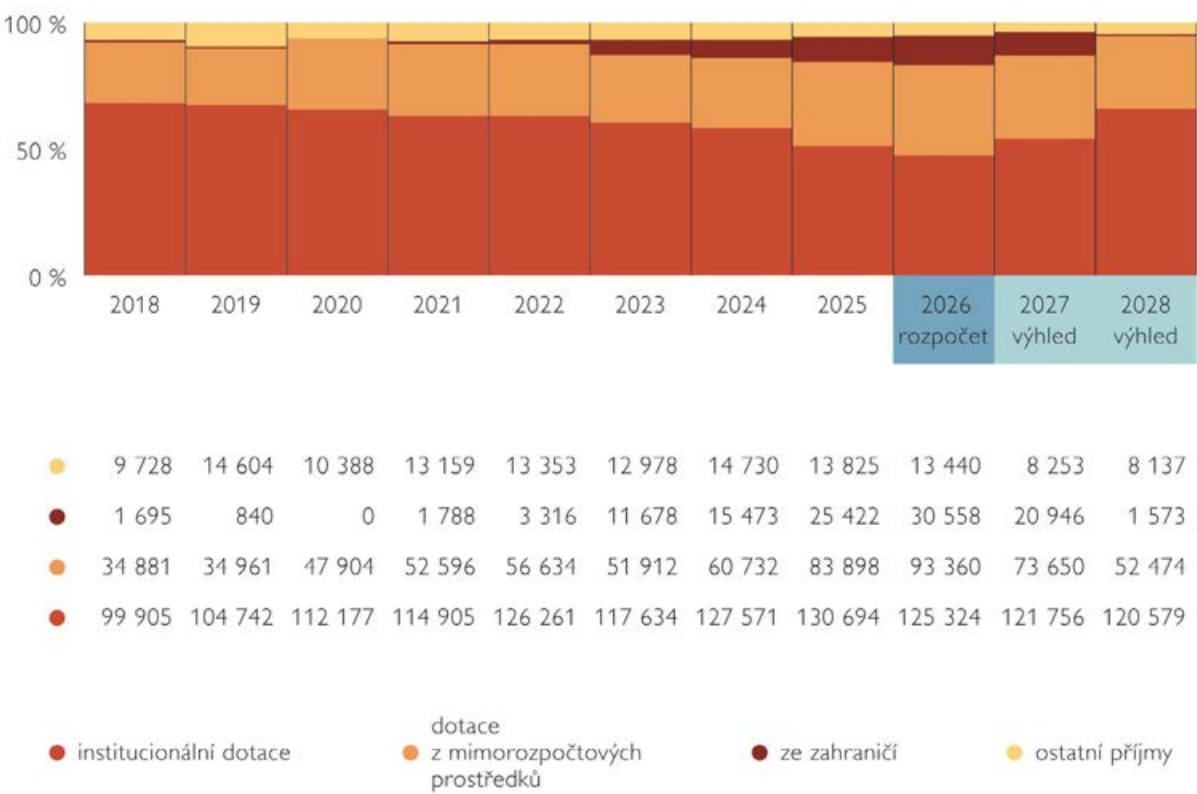
Rozpočty od těchto jednotlivých poskytovatelů jsou dány smlouvami a sledují se odděleně od rozpočtu z institucionálních zdrojů AV ČR.

Vývoj financování ukazují následující grafy:

Vývoj financování dle jednotlivých zdrojů za období 2018–2028:

Vývoj procentuálního podílu zastoupení jednotlivých zdrojů financování za období 2018–2028:

7.6 Přehled podílu hospodářské činnosti na celkové kapacitě

Podle bodu 21 Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (Sdělení Komise 2022/C 414/01) spadá financování výzkumné organizace mimo pravidla státní podpory, pokud je její hospodářské využití čistě vedlejší. Tato podmínka se považuje za splněnou, pokud pro hospodářské činnosti výzkumné organizace budou využívány naprosto stejné vstupy (např. materiál, zařízení, pracovní síla a fixní kapitál) jako u nehospodářských činností a kapacita přidělená každý rok na tyto hospodářské činnosti nepřesáhne 20% celkové roční kapacity daného subjektu.

Při výpočtu podílu hospodářské činnosti na celkové kapacitě organizace je použita výnosová metoda; zároveň je postupováno v souladu s Interní směrnicí pro vykazování kapacity hospodářské činnosti v souvislosti s posuzováním veřejné podpory ze dne 2. 1. 2022. Hodnota je vypočtena jako podíl výnosů z hospodářské činnosti a celkových provozních výnosů snížených o fondy a odpisy zúčtované přes fondy. Celkové provozní výnosy příjemce tvoří dotace, tržby za vlastní výkony a zboží, ostatní výnosy vyjma odpisů účtovaných přes fondy a tržby z prodeje majetku.

Vývoj podílu hospodářské činnosti na celkové kapacitě je uveden v následujícím přehledu:

Rok	Celková kapacita (v Kč)	Hospodářská činnost (v Kč)	Podíl (%)
2025	218 953 897,0	3 477 477,0	1,588
2024	193 380 927,9	4 051 015,7	2,095
2023	174 368 688,7	4 077 861,6	2,339
2022	188 109 944,2	3 725 022,2	1,980
2021	171 924 382,0	3 705 042,0	2,155

VIII.

Další informace dle zákona

8.1.1 Ředitel

Ředitel pracoviště vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, dle zde vymezených pravomocí a v souladu s ostatními právními předpisy. Vědecko-organizační a manažerská činnost ředitele se v roce 2025 soustředila do několika oblastí:

1) *Z důležitých koncepčních, vědecko-organizačních a personálních agend:* ředitel a vedení FLÚ v součinnosti s vedoucími jednotlivých vědeckých i infrastrukturních oddělení věnovali po většinu roku 2025 velkou pozornost přípravám na realizaci mezinárodního hodnocení v AV ČR za období 2020–2024. V první fázi hodnocení FLÚ vybral a předložil celkem 117 vědeckých výsledků (57 odborných článků, 33 monografií, 26 kapitol v knihách, 1 elektronický dokument), jež byly zhodnoceny nezávislými zahraničními experty a získaly průměrné hodnocení 1,92 (29 % výstupů bylo hodnoceno nejvyšším stupněm 1; 52 % stupněm 2; 17 % stupněm 3; 2 % ostatními stupni). Tento výsledek, kdy dvěma nejvyššími stupni 1 a 2 bylo hodnoceno celkem 81 % všech výstupů, převyšuje o 11 % průměr Akademie věd jako celku (průměrná známka výsledku v AV ČR činila 2,15). V druhé fázi hodnocení, pro niž FLÚ zpracoval podkladové materiály o rozsahu cca 500 stran a která proběhla ve FLÚ ve dnech 2.–3. 10. 2025, navštívila ústav zahraniční hodnotící komise, jíž byla prezentována vědecká činnost pracoviště jako celku i všech jeho oddělení. V listopadu 2025 obdrželo vedení FLÚ předběžné znění závěrečné hodnotící zprávy, k níž v souladu s platnou metodikou hodnocení vneslo několik převážně technických připomínek, které byly následně zohledněny. Výsledné znění hodnotící zprávy je pro FLÚ velmi pozitivní: mezinárodní komise vnímá ústav jako standardní součást světového výzkumného prostředí a staví ho na roveň obdobným mezinárodním pracovištím, ocenila kvalitu jeho výzkumu a vynikající publikační

činnost, silnou pozici popularizace, internacionalizaci i vyvážený poměr juniorních a seniorních badatelů a badatelek, včetně zahraničních. Za body, v nichž nadále vidí potenciál ke zlepšení, označila například genderovou nerovnováhu, byť ocenila pokrok, který FLÚ v této oblasti učinil, či v některých částech ne zcela přehlednou organizační strukturu.

Kromě příprav na mezinárodní hodnocení pokračovalo vedení FLÚ v implementaci dalších bodů obsažených v dokumentu *Koncepce řízení a rozvoje FLÚ a směřování jeho činnosti v letech 2023–2028* ředitele FLÚ (dále *Koncepce*). V souladu s Koncepcí pokračovaly v roce 2025 v činnosti pracovní skupiny zaměřené na revizi atestačních kritérií a systému hodnocení vědecké práce a na odměňování vědeckých pracovníků a pracovníc FLÚ. Pracovní skupina k revizi atestačního řízení ve FLÚ, jež pracovala pod vedením statutární zástupkyně ředitele Pavlína Cermanové a zástupce ředitele pro vědeckou činnost Martina Rittera, sestavila na základě řady setkání a po konzultacích s předsedkyněmi a předsedou atestačních komisí novou přílohu č. 1 Atestačního řádu FLÚ („Přehled hodnocených aktivit a výstupů pracovníků a pracovníc vědy a výzkumu FLÚ a stanovení standardu pracovního výkonu pro jednotlivé kvalifikační stupně“). Jejím cílem je definovat standardy vědecké práce, jež mají badatelé a badatelky FLÚ splnit za atestované období, a to v zájmu vytvoření transparentních, spravedlivých a předvídatelných podmínek hodnocení vědecké práce napříč všemi odděleními FLÚ. Hlavní součástí této přílohy je podrobný soupis typů publikačních i nepublikačních aktivit vědeckých pracovníc a pracovníků FLÚ, přičemž k jednotlivým typům aktivit je přiřazeno bodové rozpětí, v jehož rámci jsou jednotlivé výstupy ohodnoceny při zásadním zohlednění jejich kvality. Kromě vytvoření zmíněné přílohy č. 1 bylo v roce 2025 zcela revidováno a doplněno znění Atestačního řádu i jeho dalších příloh. Revize atestačního řízení

i všech dokumentů, které ho upravují, bylo opakovaně prodiskutováno v Radě FLÚ a nový Atestační řád FLÚ včetně šesti příloh vstoupil v platnost podpisem ředitele 9. 10. 2025. První atestace podle upravených pravidel proběhnou ve FLÚ již v roce 2026, dokumenty budou následně znovu přehlednuty a celá atestační procedura bude finálně upravena podle poznatků z praxe včetně zpětné vazby získané od atestačních komisí a vedoucích oddělení.

Pracovní skupina k odměňování pracovníků a pracovníc FLÚ, v níž jsou zastoupeni nejen vědci a vědkyně, ale rovněž zástupci vedení FLÚ, odborů, hospodářské správy a personálního oddělení, pokračovala v roce 2025 v poskytování zpětné vazby ohledně nastavování mezd ve FLÚ, zejména v souvislosti s mechanismem redistribuce části nenárokové složky mzdy při zapojení pracovníků a pracovníc do řešení projektů v rámci OP JAK a s navyšováním tarifních mezd ve FLÚ. Její doporučení (vycházející mj. ze sledování kontextu vývoje hladiny mezd v AV ČR i v celorepublikovém měřítku) dlouhodobě směřovat ke zmenšování tarifního rozpětí a k budoucímu jednotnému tarifu u jednotlivých tarifních tříd, bylo implementováno k 1. 5. 2025, kdy došlo k plošnému navýšení tarifních mezd všech pracovníků a pracovníc FLÚ o 11–17 % a ke zmenšení tarifního intervalu u vybraných tarifních stupňů. Vnitřní mzdový předpis FLÚ byl rovněž upraven tak, že u nejnižších kariérních stupňů jsou mzdy pravidelně valorizovány nad úroveň minimální mzdy v ČR; u vědeckých kategorií V3 a V4 byla rovněž zakotvena možnost přiznat osobní ohodnocení až do výše 150 % tarifní mzdy (tato možnost byla v minulosti vyhrazena pouze kategoriím V5 a V6).

V souladu s *Koncepcí* a na základě cílů stanovených v akčním plánu pro získání a udržení ocenění HR Award pokračovalo i v roce 2025 interní hodnocení zaměstnanců a zaměstnankyň servisních oddělení FLÚ, jehož cílem bylo zejména získat zpětnou vazbu a zjistit jejich potřeby. Výsledky hodnocení se

staly zároveň jedním z podkladů pro vyplácení ročních odměn servisním pracovním a pracovníkům. Další rozvoj péče o zaměstnance a zaměstnankyně FLÚ bude v následujících letech umožněn díky rozsáhlému institucionálnímu projektu z výzvy OP JAK / Výzkumné prostředí *Podpora excelentního výzkumu: Strategické řízení, profesní růst pracovníků a institucionální odolnost ve Filosofickém ústavu AV ČR*, jenž je realizován od 1. července 2025. Mezi konkrétní segmenty, které budou v projektu řešeny a jejichž posílení se očekává, patří oblasti HR (včetně revize akčního plánu pro následující tříleté období), rovných příležitostí, open science, mezinárodní spolupráce, institucionální odolnosti, kyberbezpečnosti a popularizace. V roce 2025 byl již ve FLÚ vypracován „Plán rovných příležitostí II“ na léta 2025–2027 a rovněž byl ustaven malý pracovní tým se zaměřením na problematiku Open Science. Dále se FLÚ v tomto roce zúčastnil auditu rovného odměňování, který poskytlo zdarma MPSV ČR v rámci projektu *Rovná odměna* a který proběhl jako součást příprav na implementaci Evropské směrnice o transparentnosti odměňování 2023/970 (základní ustanovení zákona by měla v ČR nabýt účinnosti od 1. ledna 2027). FLÚ audit úspěšně absolvoval a získal příslušnou certifikaci; výsledky auditu potvrdily, že FLÚ má dobře nastaveny procesy v oblasti kariérního růstu a odměňování vědeckých zaměstnanců a zaměstnankyň. Zpráva na základě výsledků analýzy nástrojem LOGIB konstatovala, že rozdíly v odměňování nejsou zapříčiněny systémovou nerovností, nicméně v zájmu podpory rovných příležitostí je třeba i nadále posilovat zastoupení žen ve vedoucích a odpovědných pozicích.

Také v roce 2025 pokračovalo řešení prestižního evropského projektu *Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics – Prague (CETE-P)* podpořeného z programu Horizon Europe – ERA Chair. Tento projekt, v němž pozici ERA Chair zastává jeden z nejvýznamnějších současných filosofů se zaměřením na etiku a filosofii techniky Mark Coeckelbergh, si kla-

de za cíl podpořit výzkumy na průsečíku aktuálních otázek etiky nových technologií a životního prostředí a současně přispět k dalšímu rozvoji dobré institucionální praxe ve FLÚ podle zásad a postupů formujících evropský výzkumný prostor. V roce 2025 došlo k obsazení posledních vědeckých pozic mezinárodního výzkumného týmu vedeného Iwonou Janickou a tým se tak stal plně funkční badatelskou jednotkou.

Dále pokračovalo rovněž řešení projektu ERC *Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern Academic Practice (ACADEMLA)* podpořeného z programu Horizon 2020 – ERC Starting (hlavní řešitel Ota Pavlíček, OSASM). Projekt se zaměřuje na historii evropských univerzit, zejména na quodlibety, dosud málo prozkoumaný žánr debat, který vzkvétal na evropských univerzitách ve 14.–17. století a který byl předchůdcem moderní akademické praxe. V roce 2025 bylo zahájeno řešení projektu *Ethical Design of Holography with Dense wireless Networks (HOLDEN)* podpořeného z programu Horizon Europe – Hop-On Facility (hlavní řešitel Geoffrey Dirckxens, OAFE). Projekt testuje monitorovací technologie na bázi radio holografie, užívané v paliativní péči a sloužící k neinvazivnímu monitorování pacientek a pacientů v jejich domácím prostředí. Tým Geoffreyho Dirckxsense zkoumá bioetické důsledky těchto technologií ve zdravotnictví se zaměřením na autonomii pacientů a ochranu soukromí v paliativní péči a jeho cílem je vytvořit nová paradigmatu pro eticky a společensky odpovědné bezdrátové snímací systémy.

V roce 2025 bylo rovněž zahájeno řešení dvou prestižních projektů podpořených z programu Horizon Europe – MSCA PF. Jedním z nich je projekt *Nature Conservation and Emerging High-Impact (Bio-)Technology (NONA)* (hlavní řešitelka Rosine Kelz, OAFE), který se zaměřuje na aktuální debaty o využívání nových biotechnologií, jako jsou geneticky upravené „gene drives“, k dosažení cílů ochrany přírody. Zkoumá vzájemné propojení normativních a vědeckých představ

v oblasti ochrany přírody a biotechnologického výzkumu v přírodních, sociálních a environmentálních humanitních vědách. Na základě této analýzy projekt vytváří konceptuální rámec pro hodnocení různých přístupů k ochraně přírody. Druhým novým projektem z téhož grantového schématu je projekt *Philosophical Recommendations at Central European Arts Faculties in the Late-Middle Ages (PRAISE)* (hlavní řešitel Andrea Fiamma, OSASM). Projekt se zaměřuje na „doporučení“ – slavnostní projevy, které pronášeli univerzitní profesori při oficiálních příležitostech, a nabízí nový pohled na souvislosti mezi existujícími pedagogickými postupy a předáváním filosofických myšlenek na pozdně středověkých filosofických fakultách.

Na konci května 2025 se uskutečnilo tradiční zasedání Mezinárodního poradního sboru FLÚ, které tentokrát proběhlo online na platformě Zoom. Setkání bylo zaměřeno specificky na zpětnou vazbu tohoto orgánu k připravovanému mezinárodnímu hodnocení v AV ČR. Členové a členky poradního sboru ocenili kvalitu podkladových materiálů pro mezinárodní hodnocení a vyzdvihli mj. zvyšující se počet prestižních zahraničních publikací i důraz na oborově relevantní užívání češtiny jako plnocenného vědeckého jazyka. Mezinárodní poradní sbor rovněž připravil vlastní evaluační zprávu, která se stala součástí podkladů FLÚ k mezinárodnímu hodnocení.

V průběhu roku 2025 byl spuštěn nový web a intranet FLÚ a rovněž nový web Knihovny FLÚ. V Knihovně byla také vyvinuta a spuštěna nová online aplikace, pomocí níž mohou pracovníci a pracovnice FLÚ hlásit své publikační i další vědecké výsledky do databáze ASEP. Rovněž byl aktualizován Knihovní řád, a to v návaznosti na nově vydanou „Směrnici ředitele k režimu výpůjček z knihovního fondu Knihovny FLÚ pro zaměstnance a zaměstnankyně FLÚ“, jež upravuje mj. kumulativní počet absenčních výpůjček z knihovny FLÚ.

Během roku 2025 získali někteří vědečtí pracovníci a pracovnice FLÚ významná ocenění AV ČR či

získali členství v pomocných orgánech Akademické rady AV ČR. Tomáši Koblížkovi (OAF) byla na podzim roku 2025 udělena Cena předsedy AV ČR za propagaci nebo popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, emeritní spolupracovník FLÚ Petr Horák byl oceněn Pamětní medailí Jana Patočky a tým OKID ve složení Kateřina Šolcová, Magda Králová a Zdeněk Žalud získal nejvyšší ocenění v kategorii překlad vědecké nebo vědecko-populární práce za knihu *Korespondence Jana Marka Marciho z Kronlandu* v 17. ročníku Cen nakladatelství Academia. Vladimír Havlík se stal v rámci poradních orgánů AV ČR členem Komise pro informační technologie, Pavlína Cermanová členkou Komise pro podporu vydavatelské činnosti, Martin Nitsche členem Rady pro zahraniční styky a Jana Říhová a Karolína Chundelová členkami Kolegia popularizátorů a pracovníků PR. Matyáš Havrda (OSASM) obdržel Cenu předsedy GA ČR za projekt *Aristotelův důkaz v teorii a praxi Galénovy lékařské vědy (Galén a vznik vědecké metody: Rekonstrukce ztraceného díla)*.

Atestace, jež proběhly v roce 2025 ve třech atestačních komisích, se týkaly celkem 23 vědeckých pracovníků a pracovnic, z nichž u osmi bylo navrženo přehrazení do vyšší tarifní třídy (z toho tři do stupně V6). U pěti osob navrhly komise prodloužení smlouvy na dobu neurčitou. U dvou pracovníků bylo navrženo ukončení pracovního poměru.

2) *Provozně-ekonomické agendy*: S ohledem na nízkou a stagnující úroveň institucionální podpory a rostoucí náklady bylo velké úsilí věnováno agendám finančního managementu, zejména s přihlédnutím k jednomu z hlavních cílů nové koncepce řízení, a to zvyšování mezd všem zaměstnancům a zaměstnankyním FLÚ. Díky promyšleným rozpočtovým opatřením a implementaci mechanismu přerozdělení části nenárokové složky mzdy při řešení velkých konsorciálních projektů z výzvy OP JAK byly k 1. 5. 2025 navýšeny tarifní mzdy všech pracovníků a pracovnic FLÚ o 11-17%

(13% u kategorií V1 a V5; 11% u kategorií V3 a V4 a 17% u kategorií V2 a V6). Po projednání s odborovou organizací a Radou FLÚ došlo rovněž k již zmiňované úpravě Vnitřního mzdového předpisu, který reflektoval navýšení mzdových tarifů a zároveň zúžil rozpětí u jednotlivých tarifních stupňů.

3) *Projektová činnost a strategie*: I v roce 2025 byl kladen velký důraz na zajišťování dalších účelových prostředků pro pracoviště v domácích i zahraničních grantových soutěžích. V roce 2025 začalo řešení čtyř z pěti rozsáhlých konsorciálních projektů, jež FLÚ získal ve výzvě MŠMT OP JAK určené pro podporu výzkumu a spolupráce institucí v oblasti společenských a humanitních věd (FLÚ je již od roku 2023 spoluřešitelem projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)*, jehož hlavním řešitelem je FF UK v Praze a jenž je financován z OP JAK, výzva Špičkový výzkum), a rovněž se podařilo ustavit tříčlenný administrativní tým, který má na starosti provozně-technickou stránku implementace projektů. Počínaje rokem 2025 přibýly ke *CoRe* následující konsorciální projekty z výzvy OP JAK: (1) *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)*, hlavní řešitel FLÚ, partneři Ústav informatiky AV ČR a Univerzita Hradec Králové (rozpočet FLÚ 72,9 mil. Kč; vědecký koordinátor za FLÚ Ladislav Kvasz); (2) *Urbanita: nerovnost, adaptace a veřejný prostor měst v historické perspektivě*, hlavní řešitel Ústav pro soudobé dějiny AV ČR (rozpočet FLÚ 35,5 mil. Kč; vědecký koordinátor za FLÚ Martin Nodl); (3) *AI zaměřená na člověka pro udržitelnou a adaptabilní společnost (HumanAID)*, hlavní řešitel FF UK (rozpočet FLÚ 10,78 mil. Kč; vědecký koordinátor za FLÚ Juraj Hvorecký); (4) *Biografie dezinformace s přívlaskem AI: Rizikový fenomén prizmatem moderních věd o člověku*, hlavní řešitel Ostravská univerzita (rozpočet FLÚ 8,038 mil. Kč; vědecký koordinátor za FLÚ Ondřej Majer). Poslední získaný projekt *Výzkum periferií pro posílení odolnosti české společnosti*, hlavní řešitel Masarykova univerzita (rozpočet FLÚ 3,8 mil. Kč; vědecká koordinátorka FLÚ Alice Kou-

bová), bude zahájen v lednu 2026. I díky implementovanému mechanismu redistribuce části nenárokové složky institucionální mzdy při řešení konsorciálních projektů OP JAK bylo možno navýšit mzdy stávajících zaměstnanců a zaměstnankyň FLÚ.

Od roku 2025 je FLÚ zapojen do aktivit tří nově schválených programů Strategie AV21: *Epicentra civilizace - inteligentní domácnosti, technologie a společnost* (koordinováno HÚ AV ČR a MBÚ AV ČR; koordinátorka za FLÚ Lucie Storchová); *Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností* (koordinováno ÚSD AV ČR; koordinátor za FLÚ Martin Nodl); *AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost* (koordinováno ÚI AV ČR; koordinátor za FLÚ Vít Gvoždiak). V roce 2025 byl FLÚ zapojen i do dalších programů Strategie AV21: *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* (koordinováno ARÚP AV ČR); *Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace* (koordinováno FLÚ); *Identity ve světě válek a krizí* (koordinováno MÚA AV ČR a EÚ AV ČR); *Průlomové technologie budoucnosti - senzorika, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie* (koordinováno ÚPT AV ČR a FÚ AV ČR). FLÚ připravil rovněž návrh nového výzkumného programu Strategie AV21 *Systémy důvěry* (koordinátor Martin Nitsche), jenž výzkumně propojoval patnáct ústavů AV ČR. Navzdory velmi dobrému hodnocení tento program nebyl přijat k financování.

Pracovníci a pracovnice ústavu se aktivně zapojili také do soutěží vyhlašovaných v obou hlavních grantových agenturách GA ČR a TA ČR. Do soutěží vyhlášených GA ČR bylo podáno 34 návrhů (19 standardních projektů, 1 projekt Junior Star, 7 projektů Postdoctoral Fellowship Incoming, 2 projekty Postdoctoral Fellowship Outgoing, 5 projektů Lead Agency). Do soutěží TA ČR byl předložen 1 návrh. V rámci programu Horizon Europe byly v roce 2025 zpracovány a podány 2 projekty ERC Starting a 1 projekt ERC Advanced, 4 projekty MSCA Postdoctoral Fellowship, 2 projekty MSCA Staff Exchanges a 6 projektů do ostatních soutěží Horizon Europe.

V roce 2025 bylo ve FLÚ řešeno či spoluřešeno celkem 77 projektů a grantů od těchto poskytovatelů: GA ČR (21 projektů, z toho 3 Junior Star), MK ČR (1 projekt), MŠMT ČR (14 projektů), TA ČR (3 projekty), ERC (1 projekt), Horizon Europe (5 projektů), MSCA4Ukraine (1 projekt), Česko-německý fond budoucnosti (1 projekt), Visegrad Fund (2 projekty), Union Académique Internationale (1 projekt) a AV ČR (27 projektů). Celková výše takto získané podpory činila 133 903 tis. Kč (mimorozpočtových zdrojů a dotace na činnost z AV ČR), což představuje zhruba 53 % z celkových zdrojů, s nimiž ústav hospodařil. Nadále byla velmi významná také podpora, kterou FLÚ získal díky dalším interním schémátům a programům AV ČR podporujícím zejména vědeckou excelenci: Lumina quaeruntur (2 projekty), dotace na činnost platformy GWZO-Prague-FLÚ (1 projekt), dotace na digitalizaci (1 projekt), Researchers at Risk Fellowship (3 nositelé), CHANSE (1 projekt), Program podpory perspektivních lidských zdrojů - postdoktorandů (5 projektů), Regionální spolupráce pracovišť AV ČR (1 projekt), Fellowship Josefa Dobrovského (4 nositelé), Prémie Otto Wichterleho (2 nositelé), dotace na podporu vydavatelské činnosti (1 projekt), Strategie AV21 (s aktivitami v 7 programech).

4) Za účasti všech vedoucích pracovníků a pracovníků (případně dalších přizvaných hostů) se konala pravidelná zasedání kolegia ředitele. V roce 2025 se jich uskutečnilo celkem šest (3. 2.; 24. 3.; 5. 5.; 2. 6.; 15. 9.; 3. 11.; 8. 12.); byly na nich projednávány aktuální otázky týkající se vědecké činnosti i záležitosti organizačního, administrativního a ekonomického charakteru. Některá kolegia byla rozšířena o tzv. servisní část věnovanou praktickým otázkám hospodářského a provozního charakteru. Pokračovaly také pravidelné každotýdenní operativní porady nejužšího vedení FLÚ s klíčovými vedoucími infrastrukturních jednotek (vedoucí THS, vedoucí grantového a personálního oddělení). Prostor pro neformální setkání s ředitelem

FLÚ poskytovala i v roce 2025 pravidelná akce Na kávu s ředitelem, která se konala za značného zájmu ze strany pracovníků a pracovníc ústavu v termínech 21. 1., 25. 2., 25. 3., 29. 4., 27. 5., 9. 9., 14. 10., 11. 11. a 2. 12.

Ředitel se v roce 2025 účastnil také dvou setkání s asistentkami a asistenty oddělení a projektů, která se uskutečnila 22. 4. a 9. 10.; byly zde prezentovány novinky z agendy personálního oddělení, hospodářské správy a sekretariátu ředitele. Na tomto fóru získávají administrativní pracovníce a pracovníci nejen aktuální informace týkající se administrativních procesů, ale mají také možnost bezprostřední komunikace s vedením ústavu. Na interních webových stránkách jsou k dispozici podrobné zápisy ze všech důležitých or-

ganizačních setkání (kolegií ředitele) a stejným způsobem jsou zpřístupňovány také zápisy ze zasedání Rady FLÚ a další důležité interní dokumenty a informace.

Kromě výše uvedených činností a průběžného řešení agendy spojené s řízením ústavu byl ředitel FLÚ činný v oborových radách pro programy doktorského studia (FF MU, ETF UK), edičních radách (nakl. Filosofie; OIKOYMENH; vedoucí ediční řady „Knihovna rané křesťanské tradice“; člen redakční rady odborného periodika *Listy filologické*; šéfredaktor mezinárodního periodika *Eirene. Studia Graeca et Latina*) a dalších vědeckých grémiích (člen Rady FLÚ; člen Komise pro udělování titulu DSc. v oboru klasická studia; člen Komise pro udělování titulu DSc. v oboru filosofie).

8.1.2 Rada pracoviště

V roce 2025 se konalo šest zasedání Rady pracoviště.

20. zasedání Rady proběhlo dne 30. 1. 2025.

21. zasedání Rady proběhlo dne 6. 3. 2025.

22. zasedání Rady proběhlo dne 24. 4. 2025.

23. zasedání Rady proběhlo dne 22. 5. 2025. Hlavní výsledky zasedání (uvedeny jsou vždy pouze schválované návrhy):

- Rada FLÚ podpořila podání návrhu na udělení ceny předsedy AV ČR Barboře Kocánové za knihu *Meteorologie a předpovídání počasí*.
- Rada FLÚ podpořila podání návrhu na udělení Ceny předsedy AV ČR za propagaci nebo popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Tomáši Koblížkovi.

– Rada FLÚ podpořila podání návrhu na udělení čestné medaile AV ČR *De scientia et humanitate optime meritis* Stephanu Michaeli Newerklovi.

24. zasedání Rady proběhlo dne 25. 9. 2025. Hlavní výsledky zasedání:

- Rada FLÚ souhlasila s doplněním znění Pracovního řádu FLÚ, čl. 27, o text: „Zaměstnavatel poskytuje zaměstnancům a zaměstnankyním, jejichž sociální a zdravotní pojištění a odvody jsou odváděny v České republice, příspěvek na stravování.“
- Rada FLÚ souhlasila s doplněním znění Směrnice o benefitech poskytovaných zaměstnancům a zaměstnankyním FLÚ, a to odst. 5.2: „Pracoviště poskytuje svým zaměstnancům a zaměstnankyním, jejichž sociální a zdravotní pojištění a odvody jsou odváděny v České republice, v průběhu odpracované směny (minimální délka směny je 4 hodiny) příspěvek na stravování.“

a odst. 5.3.1: „Příspěvek na daný rok je vždy platný do 31. 12. daného roku, kdy vznikl nárok. Prostředky přidělené na jednoho pracovníka či pracovníci, které nebudou vyčerpány do konce daného roku, budou převedeny do zůstatku sociálního fondu.“

25. zasedání Rady proběhlo dne 6.-7. 11. 2025. Hlavní výsledky zasedání:

- Čl. 4 Jednacího řádu Rady FLÚ se doplňuje o tento bod: „Hlasování Rady per rollam je platné, zúčastnili se hlasování per rollam nadpoloviční většina členek a členů Rady, a usnesení je přijato, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina hlasujících.“
- Rada FLÚ podpořila uzavření Dohody o spolupráci FLÚ se Západočeskou univerzitou v Plzni.
- Rada FLÚ podpořila uzavření Dohody o společném doktorském programu FLÚ a ÚFAR FF UK.
- Rada souhlasila s přípravou dopisu adresovaného Ondřeji Beránkovi, místopředsedovi AV ČR pro III. vědní oblast, který by formuloval stanovisko ohledně rozvoje a realizace doktorských programů, na nichž se podílí ústavy AV ČR včetně zajištění jejich finanční podpory na pracovištích AV ČR.

Rada dále projednala rozpočet FLÚ na rok 2025 a smlouvu o spolupráci s ARÚB AV ČR při vydávání Numismatického sborníku. Rovněž byla Rada na svých zasedáních informována o hospodaření FLÚ za rok 2024, o postupu při přípravě revidovaného znění Atestačního řádu, o nových projektech OP JAK, o proběhlé volbě předsedy AV ČR a nominacích do Vědecké a Akademické rady AV ČR, o mezinárodním hodnocení, o zasedání mezinárodního poradního sboru a o novém zákoně o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí. Dále byla Rada informována o uplatnění redistribuce mzdových prostředků v rámci projektů OP JAK, o možnostech iniciativy na podporu vědců v USA, o zvyšování mezd od 1. 5. 2025, o uzavírání memorand o spolupráci v rámci projektu OP JAK *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu*

v posilování odolnosti (CoRe) a o memorandu o spolupráci mezi FLÚ a Center for Cross-Cultural Studies, Kyung Hee University (Korejská republika). V neposlední řadě Rada diskutovala o koncepčním směřování FLÚ s ohledem na projektové financování a o jeho vlivu na vědecký profil FLÚ, dále o novém zákoně o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí a o zapojení FLÚ do společných doktorských programů v novém legislativním rámci.

Rada pravidelně schvalovala znění zápisů uskutečněných zasedání a ve shrnutí se vracela k jednáním, která v období mezi jednotlivými zasedáními proběhla formou per rollam. Tato shrnutí jsou součástí zápisů ze zasedání Rady, jež jsou v plném rozsahu zveřejněny na internetových stránkách pracoviště: www.flu.cas.cz (v sekci interních informací).

V roce 2025 Rada hlasovala formou **per rollam** v 81 případech, výčet výsledků těchto jednání následuje. Rada FLÚ:

- podpořila uzavření *Letter of Intent* mezi FLÚ a Center for Critical Computational Studies (Goethe Universität, Frankfurt am Main);
- podpořila zavedení Plánu rovných příležitostí FLÚ 2025–2027;
- podpořila podání projektu Petra Kouby *Phenomenology of Social Isolation* do výzvy MSCA Staff Exchanges;
- podpořila podání projektu Iwony Janické *DREAM (We Must). Dreaming Societies and the Socio-Political Function of Dreams* do výzvy MSCA Staff Exchanges;
- ověřila zápis z 20. zasedání Rady FLÚ z 30. 1. 2025;
- podpořila podání návrhu na udělení Prémie Otto Wichterleho Martinu Šormovi;
- podpořila podání návrhu na udělení Pamětní medaile Jana Patočky Petru Horákovi;
- podpořila podání všech 32 návrhů projektů do soutěže GA ČR;
- podpořila podání návrhu projektu Martina Pjehy *Politics in the Holistic Thought of Johannes Amos Comenius* do výzvy OP JAK / MSCA Fellowships CZ;

- podpořila podání návrhu konsorciálního projektu Martina Nodla *Centre of Excellence for Resilient Climate Impact Adaptation* do soutěže Teaming for Excellence programu Horizon Widera 2025;
- podpořila všechny návrhy projektů pro Program PPLZ 1/2025, a to v pořadí: 1. Isabel Jacobs, 2. Sabina Muchová, 3. Maor Levitin, 4. Michal Hubálek, 5. Luca Stroppa, 6. Petr Dvorský, 7. Jan Thümmel, 8. Dalibor Vik;
- ověřila zápis z 21. zasedání Rady FLÚ ze 6. 3. 2025;
- podpořila podání návrhu projektu Radima Hladíka *Supporting the reuse of qualitative datasets with anonymization tools* do soutěže OSCARS 2nd Open Call for Open Science Projects and Services;
- podpořila podání návrhu projektu Radima Hladíka *Cultural Taxonomies: Classification in Science and Music* do výzvy TANDEM;
- podpořila podání návrhu projektu Filipa Vostala *Post-democratic Speeds/ Accelerations in the Early 21st Century: Practices, Imaginaries, Materialities* do výzvy TANDEM;
- podpořila podání návrhu bilaterálního projektu Lucie Storchové *Old Foe, New Languages? Bohemian and Romanian Rhetorical Responses to the „Turkish“ Threat (15th and 16th centuries)*;
- podpořila podání návrhu projektu Geoffreyho Dierckxsense *HALE - Ethical Design and Implementation* do výzvy EIC Pathfinder Open;
- podpořila podání návrhu projektu Marka Coeckelbergha *SHERAI (Strengthening Human Empowerment with Reflective AI)* do výzvy EIC Pathfinder Open;
- ověřila zápis z 22. zasedání Rady FLÚ z 24. 4. 2025;
- podpořila podání návrhu projektu Josepha Grima Feinberga a Petra Kužela *The Fight Continues: Emancipatory Past and Present-Day Struggles in Central Europe and the Balkans* do programu Visegrad Grants;
- projednala Výroční zprávu FLÚ AV ČR za rok 2024;
- podpořila podání návrhu projektu Mobility Plus Petra Kouby *A transcultural perspective on social isolation and mental health after Covid-19 pandemics*;
- souhlasila v souladu s čl. 13, odd. 2 Mzdového předpisu FLÚ s návrhem smluvní mzdy na dobu 24 měsíců pro Martina Pjechu, řešitele projektu OP JAK / MSCA Fellowships CZ;
- souhlasila v souladu s čl. 13, odd. 2 Mzdového předpisu FLÚ s návrhem smluvní mzdy na dobu 24 měsíců pro Judith Rosine Kelz, řešitelku projektu MSCA Postdoctoral Fellowship;
- souhlasila v souladu s čl. 13, odd. 2 Mzdového předpisu FLÚ s návrhem smluvní mzdy na dobu 24 měsíců pro Andreu Fiamma, řešitele projektu MSCA Postdoctoral Fellowship;
- ověřila zápis z 23. zasedání Rady FLÚ z 22. 5. 2025;
- podpořila schválení aktualizovaného Pracovního řádu FLÚ;
- podpořila schválení aktualizované Směrnice o benefitech;
- podpořila společný návrh FLÚ a ÚSD AV ČR na udělení Čestné medaile Jana Patočky Vojtěchu Čelkovi;
- podpořila podání návrhu projektu prof. Gregga Lamberta *Reconstructing a „New Critical Theory“* do soutěže ERC Advanced;
- souhlasila v souladu s čl. 13, odd. 2 Mzdového předpisu FLÚ s navýšením smluvní mzdy Martina Pjechy, řešitele projektu OP JAK / MSCA Fellowships CZ, o příplatek na rodinné příslušníky podle navržené pracovní smlouvy a v souladu s podmínkami projektu;
- podpořila podání návrhu projektu Vandy Maufras Černohorské *Gendered Transitions in Time - Past, Present, and Future Pathways of the European Green Deal (GEN-TIME)* v rámci Cluster 2 (Horizon Europe);
- podpořila podání návrhu projektu Iwony Janické *Bring the voice of the land back: understanding and learning from land-based spirituality in Europe* v rámci Cluster 2 (Horizon Europe);
- podpořila podání návrhu projektu Marleny Fila *BOND: Bolzano - Bridge Between 18th-Century Mathematics and the New Differential Calculus* do soutěže MSCA Postdoctoral Fellowships;

- podpořila podání návrhu projektu Lenky Soukupové *Meaning-production beyond universalism and historicism* do soutěže MSCA Postdoctoral Fellowships;
- podpořila podání návrhu projektu Friderike Spang *Expanding Democracy: Empowering Non-human Animals Through Democratic Innovation* do soutěže MSCA Postdoctoral Fellowships;
- podpořila podání návrhu projektu Luca Stroppy *Sequential Ethics for Qualifying and Evaluating Necessary Climate Ethics* do soutěže MSCA Postdoctoral Fellowships;
- schválila žádost o členství FLÚ ve sdružení European Graduate School for Ancient and Medieval Philosophy;
- podpořila všechny návrhy projektů pro Program PPLZ 2/2025, a to v pořadí: 1. Philip Strammer, 2. Maor Levitin, 3. Vojtěch Linka, 4. Dalibor Vik, 5. Peter Tuck;
- souhlasila se jmenováním Ondřeje Lánského členem Etické komise FLÚ;
- podpořila podání návrhu projektu José Luise Guerrero Quiñones *Mutual Radical Care: a Community-Grounded Approach to Health(Care) and AI Technologies* do soutěže ERC Starting;
- podpořila podání návrhu projektu Martina Šorma *Poetics, Politics, Re-enactment: Writing the Middle Ages in Central and Eastern Europe (1989-2009)* do soutěže ERC Starting;
- podpořila podání návrhu projektu Iwony Janické *Makers: From Dreamability to Social Robustness in Work, Education and Arts* do soutěže MSCA Staff Exchanges;
- podpořila podání návrhu projektu Víta Punčocháře *Formal Logical Aspects of Intelligent Reasoning* do soutěže MSCA Staff Exchanges;
- podpořila podání návrhu projektu Petra Kouby *Phenomenology of Social Isolation* do soutěže MSCA Staff Exchanges;
- podpořila podání návrhu projektu Jakuba Jauerniga *Teaching the Middle Ages (TeMA)* do akce COST;
- podpořila celkem 10 návrhů členů Rady FLÚ na úpravy připravovaného Atestačního řádu FLÚ;
- ověřila zápis z 24. zasedání Rady FLÚ z 25. 9. 2025;
- podpořila podání projektu prof. Karla Novotného *RE-value-EUROPE. Humanities and the Constitution of European Values in Central and Eastern Europe* do akce COST;
- podpořila podání projektu doc. Petra Urbana *ACorrupt: Accounting for Corruption: Fostering Corruption Studies in Europe* do akce COST;
- podpořila podání návrhu projektu Juraje Hvoreckého *AI and (Mis)Information Ethics* do akce COST;
- schválila Memorandum of Cooperation mezi FLÚ a The University of Edinburgh v rámci projektu OP JAK *HumanAId: Human-Centred AI for a Sustainable and Adaptive Society*;
- podpořila návrh na zapojení do návrhu konsorciaálního projektu *Contextualising critical AI literacy in Health* do výzvy MSCA Doctoral Network;
- podpořila návrh na zařazení Antoine Haakera do programu Fellowship Josefa Dobrovského;
- podpořila návrh na zařazení Adely Híncu do programu Fellowship Josefa Dobrovského;
- podpořila návrh na zařazení Klaudie Koczur-Lejk do programu Fellowship Josefa Dobrovského;
- podpořila návrh na zařazení Ayoubu Salmiho do programu Fellowship Josefa Dobrovského;
- podpořila návrh na zařazení Ádama Takácse do programu Fellowship Josefa Dobrovského;
- schválila Memorandum of Cooperation mezi FLÚ a Institut de recherche et d'histoire des textes, Centre National de la Recherche Scientifique, Paris v rámci projektu OP JAK *Vědění ve věku nedůvěry (TRUST)*;
- ověřila zápis z 25. zasedání Rady FLÚ ze 6.-7. 11. 2025;
- podpořila podání návrhu projektu Lubomíra Dunaře *Contemporary East-Asian Political Philosophy in Global Discourse: Central European Perspectives* do výzvy GA ČR ve spolupráci s polskou agenturou National Science Centre;
- podpořila podání návrhu projektu Martina Nodla *Communicating across borders. The entangled history*

of gestures and rituals of power in Central Europe (Bohemia and Poland, 10th-15th centuries) do výzvy GA ČR ve spolupráci s polskou agenturou National Science Centre;

- podpořila podání návrhu projektu Geoffreyho

Dierckxsense *Developing a Theory of Transgender Identity based on Phenomenological Bioethics and Hermeneutics (TRANSPHER)* do výzvy ERC Consolidator Grants;

- podpořila aktualizaci Vnitřního mzdového předpisu FLÚ.

8.1.3 Dozorčí rada

Na **1. zasedání** dne 19. 3. 2025 Dozorčí rada:

- byla informována o činnosti ústavu;
- projednala a bez připomínek vzala na vědomí návrh rozpočtu FLÚ AV ČR na rok 2025 a jeho střednědobého výhledu na roky 2026 a 2027;
- byla informována o probíhajících stavebních akcích v areálu Husova-Jilská;
- byla informována o zveřejněných smlouvách za období 13. 11. 2024 – 4. 3. 2025;
- byla informována o výsledku kontroly MŠMT k projektu OP JAK *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)*;
- byla informována o výsledcích činnosti pracovní skupiny k odměňování ve FLÚ.

Na **2. zasedání** dne 4. 6. 2025 Dozorčí rada:

- schválila Zprávu o činnosti Dozorčí rady FLÚ v roce 2024;
- schválila návrh Výroční zprávy o činnosti a hospodaření Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i., za rok 2024 včetně návrhu účetní závěrky a návrhu zprávy auditora;
- byla informována o aktuální činnosti ústavu;
- byla informována o aktuálním stavu čerpání rozpočtu ústavu a vzala ho na vědomí;
- byla informována o zveřejněných smlouvách za období 5. 3. – 20. 5. 2025 a jejich přehled vzala na vědomí;

- schválila hodnocení manažerských schopností PhDr. Petra Kitzlera, Ph.D., DSc., ředitele FLÚ AV ČR, v. v. i., za rok 2025 stupněm 3 – „vynikající“.

Na **3. zasedání** dne 26. 11. 2025 Dozorčí rada:

- byla informována o aktuální činnosti ústavu;
- byla informována o aktuálním stavu čerpání rozpočtu FLÚ a o stavebních akcích v areálu Husova-Jilská;
- byla informována o vypořádání penále souvisejícího se zaměstnáváním zahraničních pracovníků a pracovníků FLÚ a vzala ho na vědomí;
- byla informována o probíhající kontrole České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) ve věci plnění povinností zaměstnavatele za období 1. 1. 2024 – 31. 7. 2025;
- byla informována o zveřejněných smlouvách za období 21. 5. – 12. 11. 2025 a jejich přehled vzala na vědomí;
- byla informována o správě areálu Husova-Jilská.

V roce 2025 hlasovala dozorčí rada o jednom bodu formou **per rollam** (15.–16. 10. 2025). Dozorčí rada:

- udělila předchozí písemný souhlas k uzavření Dodatku č. 1 ke smlouvě o nájmu prostoru sloužícího k podnikání na adrese Husova 241/7, Praha 1, mezi Husova 7, s. r. o., a FLÚ AV ČR.

8.2 Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2025 nebyly provedeny žádné změny ve zřizovací listině FLÚ.

8.3 Další činnosti

FLÚ v roce 2025 nevykonával žádnou další a jinou činnost.

8.4 Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2025 provedla Územní správa sociálního zabezpečení kontrolu za období 1. 1. 2024 – 31. 7. 2025. Drobné nedostatky byly napraveny již v průběhu kontroly, ke dni skončení kontroly tedy nebyly zjištěny žádné.

8.5 Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Organizace dodržuje Zákon o odpadech.

Každodenní provoz instituce produkuje pouze běžný komunální odpad s výjimkou prázdných tonerových kazet a likvidované výpočetní techniky. Svoz takového odpadu je zajištěn firmami, které za úplaty provádějí jeho ekologickou likvidaci. V objektu je pro všechny jeho uživatele umožněno třídění papíru a plastů.

8.6 Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Základní personální údaje jsou uvedeny v Příloze č. 4 (viz s. 271).

8.7 Zpráva o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

V roce 2025 Filosofický ústav neobdržel žádnou oficiální žádost o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.

IX.

Přílohy k výroční zprávě Filosofického ústavu
AV ČR, v. v. i., za rok 2025

Příloha č. 1 / Soupis výsledků vědecké činnosti FLÚ uplatněných v roce 2025

Soupis výsledků vědecké činnosti FLÚ uplatněných v roce 2025 (podle databáze ASEP – uváděny jsou pouze výsledky odesílané z této databáze do RIV)

Soupis obsahuje 265 výstupů s vročením 2025 exportovaných do RIV; z celkového počtu výstupů exportovaných ze sběru 2026 je vyňato 11 položek s vročením 2026 a vloženo 18 položek s vročením 2025 ze sběru 2025.

Vysvětlivky použitých zkratk (druh výsledku):

- B monografie: 27 výsledků
- C konferenční příspěvek (mezinárodní konference): 9 výsledků
- E elektronický dokument: 8 výsledků
- G konferenční sborník (mezinárodní konference): 1 výsledek
- J článek v odborném periodiku: 111 výsledků
- M kapitola v monografii: 43 výsledků
- N článek v novinách: 1 výsledek
- △ O ostatní výsledky: 2 výsledky
- ⚙ R recenze: 14 výsledků
- ▲ T překlad: 1 výsledek
- ▼ U uspořádání akce: 44 výsledků
- V výzkumná zpráva: 3 výsledky

- Balon, Jan, Holmwood, John. *Empire and Subject Peoples. Herbert Adolphus Miller and the Political Sociology of Domination*. Manchester: Manchester University Press, 2025. Theory for a global age. ISBN 978-1-5261-6860-3. Druh výsledku B.
- ▼ Balon, Jan, Bhambra, G. K. *Constructions of the (European) State in and after Empire. Conceptual, Cultural, and Geopolitical*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 4.-5. 9. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Bantegnie, Brice. Psychology and Neuroscience. The (New) Autonomy Question. *Erkenntnis*. Roč. 90, č. 7 (2025), s. 2909-2928. ISSN 0165-0106. E-ISSN 1572-8420. Druh výsledku J.
- Bárta, S., Elbel, P., Grunová, Š., Heil, T. S., Kaar, A., Luger, K., Soukup, Pavel. *Druhá křížová výprava proti husitům*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-803-7. Druh výsledku B.
- Bažant, Jan, Leggatt-Hoffer, R. *The Prague Belvedere. Imperial Lusthaus of Ferdinand I*. Prague: Academia, 2025. ISBN 978-80-200-3636-0. Druh výsledku B.
- ▼ Bažant, Vojtěch, Stalker, Milada, Svátek, Jaroslav. *Letní škola mediévistických studií /21./*. Sázava, Filosofický ústav AV ČR, 5.-7. 9. 2025. Workshop. Druh výsledku U.

- ▼ Bíba, Jan. *Machiavelli proti oligarchii. Jaké místo mají Rozpravy v současné debatě o krizi demokracie?* Praha, Filosofický ústav AV ČR, 10. 11. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Bíba, Jan, Lánský, Ondřej. *Zdravá demokracie*. Brno: SYRI, 2025. Druh výsledku V.
- Bíba, Jan, Lánský, Ondřej. *Politická resilience za hranicemi neoliberalismu*. Praha: Karolinum, 2025. Politeia. ISBN 978-80-246-6240-4. Druh výsledku B.
- Bíba, Jan, Lánský, Ondřej, Smejkalová, K. Závěrečná studie. Společnost singularit v českém kontextu. Od struktury společnosti k resilienci. In: Reckwitz, A., ed. *Společnost singularit. O strukturální proměně modernity*. Praha: Filosofia, 2025, s. 505–533. Filosofie a sociální vědy, 76. ISBN 978-80-7007-800-6. Druh výsledku M.
- ▼ Bíba, Jan, Lánský, Ondřej. *Politická resilience za hranicemi neoliberalismu*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 27. 11. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- ⚙ Bierhanzl, Jan. „Stal jsem se komunistou, protože jsem byl katolík.“ Louis Althusser a jeho rané katolicko-marxistické spisy [Recenze]. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 1 (2025), s. 113–125. ISSN 0015-1831. Druh výsledku R.
- Bílková, Marta, Frittella, S., Kozhemiachenko, D., Majer, Ondrej. Two-layered logics for probabilities and belief functions over Belnap-Dunn logic. *Mathematical Structures in Computer Science*. Roč. 35, April (2025), e1. ISSN 0960-1295. E-ISSN 1469-8072. Druh výsledku J.
- Blažek, Pavel. Spis Tomáše ze Štítného *O hospodářovi* a jeho latinská předloha. *Studia Mediaevalia Bohemica*. Roč. 14, č. 1/2 (2022), s. 25–57. ISSN 1804-0977. Druh výsledku J.
- ▼ Blažek, Pavel. *International Medieval Congress 2025. Session 1708. The Medieval and Early Modern Household. Religious Norms and Social Practices*. Leeds, Filosofický ústav AV ČR, 10. 7. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- ▼ Bobková-Valenková, Kateřina, Císař Brown, Lucy, Havelka, Tomáš, Holý, Martin, Urbánek, Vladimír. *XIV Atelier Héloïse Workshop. Between Tradition and Innovation. Universities as Places of Knowledge from the Middle Ages to the Foundations of Modern Knowledge Societies*. Praha, Historický ústav AV ČR, 13.–14. 11. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Boháček, Kryštof. *Úvod do platónských studií. Metodologie, perspektivy, směřování*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-764-1. Druh výsledku B.

- Bonneau, Lara. *Warburg (Aby)*. Paris: Publictionnaire – Dictionnaire encyclopédique et critique des publics, 2025. Druh výsledku E.
- Brabec, Martin. *Emancipace a útlak. Kapitoly z politické filosofie*. Praha: Filosofia, 2025. Filosofie a sociální vědy, 75. ISBN 978-80-7007-789-4. Druh výsledku B.
- Brabec, Martin. Structural Constraints of Democracy in Liberal Democracy in the US as Well as in Europe. *Perspectives on Global Development and Technology*. Roč. 24, č. 1/2 (2025), s. 143–155. ISSN 1569-1500. E-ISSN 1569-1497. Druh výsledku J.
- ▼ Brabec, Martin. *Robert Nozick. Anarchie, stát a utopie. Výročí 50 let od vydání knihy*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 10. 12. 2024. Konference. Druh výsledku U.
- ▼ Bradley, J. P. N., Kouba, Petr. *Phenomenology of Care Workshop. Hikikomori, Mental Health and Post-Corona Society*. Tokyo, Filosofický ústav AV ČR, 17.–18. 5. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Bracha, K., Nodl, Martin. Introduction. In: Bracha, K., Nodl, M., eds. *Licium et illicitum. Studies in the Christianisation of Late Medieval Poland and Bohemia. Norms, Tools, and Contexts*. Warszawa: DiG, 2025, s. 7–14. ISBN 978-83-286-0282-3. Druh výsledku M.
- ▼ Brînzei, M., Baneu, A., Pavlíček, Ota. *Annual Meeting for Reading Medieval Manuscripts /10./*. Meneou, Filosofický ústav AV ČR, 20.–30. 10. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Cammers-Goodwin, S., Guerrero Quiñones, Jose Luis, Dierckxsens, Geoffrey, Nagenborg, M. Workshop on Moralizing Radio Frequency Holography for Palliative Care via Value-Sensitive Design. In: Beigl, M., Jacucci, G., Sigg, S., Xiao, Y., Bardram, J., Xu, Ch., Tsiropoulou, E. E., eds. *UbiComp Companion '25. Companion of the 2025 ACM International Joint Conference on Pervasive and Ubiquitous Computing*. New York: Association for Computing Machinery, 2025, s. 1118–1122. ISBN 979-8-4007-1477-1. Druh výsledku C.
- Cermanová, Pavlína, Pjecha, Martin, Soukup, Pavel. Introduction. Approaching Premodern Heresy and Radicalism. In: Cermanová, P., Pjecha, M., Soukup, P., eds. *Radical Religious Communities. Internal Dynamism and Social Significance (14th–16th centuries)*. Leiden: Brill, 2025, s. 1–27. Studies in Medieval and Reformation Traditions, 249. ISBN 978-90-04-73488-3. Druh výsledku M.
- Cermanová, Pavlína. Murder by Night, Fornicate by Day. Radical Sects and Negotiating the Eucharist Heresy in Hussite Bohemia. In: Cermanová, P., Pjecha, M., Soukup, P., eds. *Radical Religious Communities. Internal Dynamism and Social Significance (14th–16th centuries)*. Leiden: Brill, 2025, s. 213–248. Studies in Medieval and Reformation Traditions, 249. ISBN 978-90-04-73488-3. Druh výsledku M.

- ☼ Cermanová, Pavlína. Catherine Chêne. Le Formicarius de Jean Nider OP (†1438). La société chrétienne au miroir de l'Observance. Vol. 1: Tradition, sources, enseignements, Vol. 2: Édition et traduction [Critique]. *Listy filologické*. Roč. 148, č. 1/2 (2025), s. 261–265. ISSN 0024-4457. E-ISSN 2570-9410. Druh výsledku R.
- ▼ Cermanová, Pavlína, Soukup, Pavel, Hlaváč, Stanislav. *Recycling Heresies. Inherited Taxonomies in the Religious Confrontation of the Late Middle Ages*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 6.–7. 11. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Cíbik, Matej. *Liberálové a ti druzí*. Praha: Academia, 2025. Společnost, 53. ISBN 978-80-200-3598-1. Druh výsledku B.
- Cíbik, Matej. Morality vs. Politics as a Framing Problem. How (Not) to Misunderstand the Fight Against Climate Change. *Topoi: an international review of philosophy*. Roč. 44. č. 1 (2025), s. 101–111. ISSN 0167-7411. E-ISSN 1572-8749. Druh výsledku J.
- ▼ Cielontko, David. *Beyond Communities? On the contested role of communities in the production of the gospel literature*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 9.–10. 10. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Codina, N., Pestana, J. V., Ogden, R., Wittmann, M., Martin-Söelch, C., Witowska, J., Černohorská, Vanda, Schoetensack, C., Papastamatelou, J., Klegr, Tereza, Chappuis, S., Fernandez-Boente, M., Marentes-Castillo, M., Valenzuela, R. Problematic Internet Use Predicts Lesser Satisfaction with Life, but Psychological Distress Acts as a Mediator. *Cyberpsychology Behavior and Social Networking*. Roč. 28, č. 9 (2025), s. 616–622. ISSN 2152-2715. E-ISSN 2152-2723. Druh výsledku J.
- Cools, A., Dierckxsens, Geoffrey. Does Humanism Necessarily Imply Speciesism? The Case of Levinas' Humanism in the Light of Herder's. *Ethical Perspectives*. 2025, 32(1), 1–23. ISSN 1370-0049. E-ISSN 1783-1431. Druh výsledku J.
- Coufal, Dušan. *Emperor Charles IV and the Origins of the Great Schism, c. 1375–1378*. Praha: Karolinum, 2025. Prague Medieval Studies, 4. ISBN 978-80-246-6208-4. Druh výsledku B.
- Coughlin, Sean. Recipes for Horror in Graeco-Roman Magic and Medicine. In: Kazantzidis, G., Thumiger, Ch., eds. *Horror in Classical Antiquity and Beyond. Body, Affect, Concepts*. London: Bloomsbury Academic, 2025, s. 215–245. ISBN 978-1-3503-8064-6. Druh výsledku M.
- ▼ Coughlin, Sean, Prieto Pabon, Laura Juliana, Jahn, Ullrich, Golubev, Victor. *From Ancient Egypt to Modern Fragrance Chemistry. International Workshop*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 29.–30. 10. 2025. Workshop. Druh výsledku U.

- ▼ Crippa, Davide. *Mathematical Courses and Textbooks in the XVIIth and XVIIIth Centuries*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 12.–13. 6. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Crippa, Davide. Teaching and Learning Mathematics in Eighteenth-Century Padua. The Case of Giovanni Poleni (1687–1761). *History of Universities*. Roč. 38, č. 1 (2025), s. 85–122. ISSN 0144-5138. Druh výsledku J.
- ☼ Čadková, Daniela. Publius Terentius Afer, Hecyra / Tchýně. Z latinského originálu přeložil a úvod napsal Michal Ctibor [Recenze]. *Listy filologické*. Roč. 148, č. 1/2 (2025), s. 253–261. ISSN 0024-4457. E-ISSN 2570-9410. Druh výsledku R.
- Čechvala, Jakub. Appropriation through Gaps. Czech Reception of Greek Tragedy in the 19th and the Early 20th Century. In: Sarkissian, A., Marshall, H., Kubartová, E., eds. *Re-embodying and Rethinking Greek and Roman Drama in Modern Times*. Leiden: Brill, 2025, s. 3–25. Metaforms, 27. ISBN 978-90-04-69528-3. Druh výsledku M.
- Černohorská, Vanda, Schoetensack, C., Klegr, Tereza, Witowska, J., Goncikowska, K., Giner-Domínguez, G., Papastamatelou, J., Chappuis, S., Boente, M. F., Meteier, Q., Wittmann, M., Codina, N., Pestana, J. V., Valenzuela, R., Martin-Söelch, C., Ogden, R. How digital technology can steal your time. *Computers in Human Behavior*. -, č. 169 (2025), 108680. ISSN 0747-5632. E-ISSN 1873-7692. Druh výsledku J.
- Dierckxsens, Geoffrey. Health care as participatory sense-making. An enactive perspective on relations between patients and health care providers. *Mind & Society*. Roč. 24, č. 1 (2025), s. 69–89. ISSN 1593-7879. E-ISSN 1860-1839. Druh výsledku J.
- Dorsch, John. Mindshaping and AI. Will mindshaping a robot create an artificial person? In: Zawidzki, T. W., Tison, R., eds. *The Routledge Handbook of Mindshaping*. Abingdon: Routledge, 2025, s. 406–416. ISBN 978-1-032-63919-2. Druh výsledku M.
- Dorsch, John, Goddu, M. K., Nave, K., Vierkant, T., Coeckelbergh, Mark, Gürtler, Paula, Urban, Petr, Spang, Friderike, Moll, M. Against AI welfare. Care practices should prioritize living beings over AI. *AI MAGAZINE*. Roč. 46, č. 3 (2025), e70016. ISSN 0738-4602. E-ISSN 2371-9621. Druh výsledku J.
- ☼ Dorsch, John. Epistemic and Moral Agency in a Crisis of Trust? [Review]. *International Journal of Philosophical Studies*. Roč. 32, č. 4 (2024), s. 484–493. ISSN 0967-2559. E-ISSN 1466-4542. Druh výsledku R.
- Drozenová, Wendy. Masarykovi žáci a následovníci ve zvratech dějin. In: Marchevský, O., Švaňa, L., eds. *Filozofické pokolenia: ich formovanie, vplyv a odkaz v slovenskom a českom prostredí 20. storočia*

a súčasnosti. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2025, s. 41–55. ISBN 978-80-555-3617-0. Druh výsledku C.

- Dunaj, Lubomír. Tribunals, Trials, and Windows. De-Orwellizing Western Perspectives on China. In: Dunaj, L., Sigurðsson, G., eds. *Imaginary Worlds and Imperial Power. The Case of China*. Albany: State University of New York Press, 2025, s. 267–296. ISBN 979-8-8558-0425-6. Druh výsledku M.
- Dvořák, Tomáš. Křížení fotografie a statistiky. Kompozitní fotografie z pohledu mediální archeologie. In: Dvořák, T., ed. *Umělá inteligence jako (nové) médium*. Praha: Karolinum, 2025, s. 45–75. *Studia nových médií*. ISBN 978-80-246-6037-0. Druh výsledku M.
- Dvořák, Tomáš. Předmluva. Syntetická média. Nová antropologická revoluce? In: Dvořák, T., ed. *Umělá inteligence jako (nové) médium*. Praha: Karolinum, 2025, s. 7–26. *Studia nových médií*. ISBN 978-80-246-6037-0. Druh výsledku M.
- Esbit, S., Kaim, A., Kimhi, S., Bankauskaite, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jigla, G., Kaniasty, K., Koubová, Alice, Marciano, H., Matkeviciene, R., Matichescu, M., Nazarov, M., Teperik, D., Kochiashvili, N., Adini, B. Hope and Distress. A Cross-Country Study Amid the Russian-Ukrainian War. *STRESS AND HEALTH*. Roč. 41, č. 2 (2025), e70033. ISSN 1532-3005. E-ISSN 1532-2998. Druh výsledku J.
- Feinberg, Joseph Grim. The Age of Free Jongleurs. The Art of the People and the Czech Avant-Garde. *Primerjalna književnost*. Roč. 48, č. 1 (2025), s. 39–58. ISSN 0351-1189. E-ISSN 0351-1189. Druh výsledku J.
- ▼ Feinberg, Joseph Grim. *On the Urgency of Old Ideas. A Counter-Disciplinary Workshop on Theory and Method*. Budapest, Filosofický ústav AV ČR, 5. 6. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Ferguson, T. M., Punčochář, Vít. Inquisitive split and structural completeness. *Mathematical Structures in Computer Science*. –, č. 35 (2025), e12. ISSN 0960-1295. E-ISSN 1469-8072. Druh výsledku J.
- Fiorespino, Leonardo. The „Democratic People“ as Democracy’s Fingerprint? *The Annual Review for the Sciences of the Democracies*. Roč. 1, č. 1 (2025). E-ISSN 2950-3582. Druh výsledku J.
- Fiorespino, Leonardo. Incompatible sovereigns. Populism, democracy and the two peoples. *Philosophy & Social Criticism*. Roč. 51, č. 3 (2025), s. 355–380. ISSN 0191-4537. E-ISSN 1461-734X. Druh výsledku J.
- Förster, Josef. Václav Alois Svoboda, a Neo-Latin Poet of the First Half of the Nineteenth Century. *Neulateinisches Jahrbuch*. –, č. 26 (2024), s. 99–116. ISSN 1438-213X. Druh výsledku J.

- Franek, Juraj. *Solomonica Magica. Solomon, Sisinnius, and the Holy Rider on Greek-Inscribed Amulets from Late Antiquity and Early Byzantium*. Leiden: Brill, 2025. Religions in the Graeco-Roman World, 201. ISBN 978-90-04-73526-2. Druh výsledku B.
- Frei, Jan. Ještě jednou k různým pojmům víry. *Reflexe: Filosofický časopis*. -, č. 68 (2025), s. 135–148. ISSN 0862-6901. Druh výsledku J.
- ▼ Fuentes Guillén, Elías, Zelinková, Klára, Liepoldová, Tereza, Kadlec, Daniel, Hyklová, Petra, Bolom-Kotari, Sixtus. *Bolzano's time, life and work*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 26. 9. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- ▼ Fuentes Guillén, Elías, Crippa, Davide, Zelinková, Klára, Hyklová, Petra, Bolom-Kotar, Sixtus, Kadlec, Daniel, Liepoldová, Tereza. *Changes in the conception and representation of space*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 23. 10. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Fulka, Josef. Láska, afekt, text. Nad několika textovými motivy v Rousseauově Julii. *World Literature Studies*. Roč. 17, č. 2 (2025), s. 105–116. ISSN 1337-9275. E-ISSN 1337-9690. Druh výsledku J.
- Fulka, Josef. Doslov. Představivost mrtvá představujte si. In: Didi-Huberman, G., ed. *Obrazy navzdory všemu*. Praha: Karolinum, 2025, s. 215–239. Myšlení současnosti. ISBN 978-80-246-6015-8. Druh výsledku M.
- ⚙ Fulka, Josef. Konverzace na pozadí dějin literatury [Recenze]. *Svět literatury*. Roč. 35, č. 71 (2025), s. 163–167. ISSN 0862-8440. E-ISSN 2336-6729. Druh výsledku R.
- Fulka, Josef. Deleuze v české filosofii hudby. Dvě kasuistiky. *Slovenská hudba. Revue pre hudobnú kultúru*. Roč. 50, č. 4 (2024), s. 302–312. ISSN 1335-2458. Druh výsledku J.
- Fulka, Josef. Událost, temporalita, dramatizace. In: Hučko Pašteková, M., Kovalčík, J., eds. *Udalosť ako diskontinuita, nastávanie, ruptúra*. Bratislava: Slovenská asociácia pre estetiku, 2025, s. 114–125. ISBN 978-80-972624-6-4. Druh výsledku C.
- Fulka, Josef. Cesta do středu literatury. Machereyův Jules Verne. *Slovo a smysl*. Roč. 22, č. 47 (2025), s. 145–157. ISSN 1214-7915. E-ISSN 2336-6680. Druh výsledku J.
- Glombíček, Petr. Descartes on Laughter. *Studia Neoaristotelica*. Roč. 22, č. 1 (2025), s. 48–69. ISSN 1214-8407. E-ISSN 1804-6843. Druh výsledku J.

- Guerrero Quiñones, Jose Luis. Using artificial intelligence to enhance patient autonomy in healthcare decision-making. *AI and Society*. Roč. 40, č. 3 (2025), s. 1917–1926. ISSN 0951-5666. E-ISSN 1435-5655. Druh výsledku J.
- Guerrero Quiñones, Jose Luis, Puzio, A. Digital Twins for Trans People in Healthcare. Queer, Phenomenological and Bioethical Considerations. *Journal of Medical Ethics*. Roč. 51, č. 12 (2025), s. 795–802. ISSN 0306-6800. E-ISSN 1473-4257. Druh výsledku J.
- Guerrero Quiñones, Jose Luis. What if „healthy” is not all I want to be? *Philosophy & Technology*. 38, č. 4 (2025), s. 130. ISSN 2210-5433. E-ISSN 2210-5441. Druh výsledku J.
- ▼ Guerrero Quiñones, Jose Luis, Cammers-Goodwin, S., Dierckxsens, Geoffrey, Bagherianziarat, Atefeh. *Ethical Tech for Palliative Care*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 21. 11. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Hanke, Miroslav. John of Holland on Epistemic Sophisms. *Vivarium*. Roč. 63, č. 1 (2025), s. 1–27. ISSN 0042-7543. Druh výsledku J.
- Hanke, Miroslav. Scholastická logika „vědění” V. Systémy epistemické logiky. *Studia Neoaristotelica*. Roč. 21, č. 3 (2024), s. 3–42. ISSN 1214-8407. E-ISSN 1804-6843. Druh výsledku J.
- Hanke, Miroslav. Epistemic Sophisms in Richard Billingham’s Conclusions. *Studia Neoaristotelica*. Roč. 22, č. 1 (2025), s. 3–47. ISSN 1214-8407. E-ISSN 1804-6843. Druh výsledku J.
- Hauser, Michael. Bůh po smrti Boha. Badiou a rekonstrukce pojmu Boha. *Filozofia*. Roč. 80, č. 2 (2025), s. 223–237. ISSN 0046-385X. E-ISSN 2585-7061. Druh výsledku J.
- ▼ Hauser, Michael, Beránková, Jana. *Architecture and Revolution? Situating the Theory of Architecture on the Left*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 11. 12. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Havelka, Tomáš. Comenio como un pensador de su tiempo. In: Vargas Guillén, G., Krausová, E., eds. *Prima philosophia. Fundamento de la pedagogía en Juan Amós Comenio*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2025, s. 15–39. Enseñar Filosofía. ISBN 978-628-7760-80-6. Druh výsledku M.
- Havelka, Tomáš. El camino de Comenio hacia la Prima philosophia. In: Vargas Guillén, G., Krausová, E., eds. *Prima philosophia. Fundamento de la pedagogía en Juan Amós Comenio*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2025, s. 63–92. Enseñar Filosofía. ISBN 978-628-7760-80-6. Druh výsledku M.

- Havelka, Tomáš, Hlaváčová Svobodová, Andrea, Jaluška, Matouš. *Jako bych se octl na obrovském staveništi. Antonín Škarka (14. 2. 1906 – 12. 11. 1972)*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-806-8. Druh výsledku B.
- Havelka, Tomáš. Korespondence Antonína Škarky zejména s komeniologi. Pokus o vykreslení portrétu. In: Havelka, T., Hlaváčová Svobodová, A., Jaluška, M., eds. *Jako bych se octl na obrovském staveništi. Antonín Škarka (14. 2. 1906 – 12. 11. 1972)*. Praha: Filosofia, 2025, s. 175–202. ISBN 978-80-7007-806-8. Druh výsledku M.
- Havlík, Vladimír, Gvoždiak, Vít. Jazykové modely a rozumění jazyku. In: Dvořák, T., ed. *Umělá inteligence jako (nové) médium*. Praha: Karolinum, 2025, s. 149–168. *Studia nových médií*. ISBN 978-80-246-6037-0. Druh výsledku M.
- Havlík, Vladimír. Hans Albert, Münchhausenovo trilema a bootstrapová racionalita. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 3 (2025), s. 483–502. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Havlík, Vladimír. Meaning and understanding in large language models. *Synthese*. Roč. 205, č. 1 (2025), s. 9. ISSN 0039-7857. E-ISSN 1573-0964. Druh výsledku J.
- Havrda, Matyáš, Koetschet, P. *Galen, On Demonstration. Reconstruction of a lost treatise from Greek and Arabic sources. With English translations by Pauline Koetschet, Matyáš Havrda, and Sean Coughlin*. Berlin: De Gruyter, 2025. *Scientia Graeco-Arabica*, 43. ISBN 978-3-11-914989-1. Druh výsledku B.
- Heider, Daniel. Suárez on the Formal Distinction. A Shift in Opinion? In: Andersen, C. A., Schmutz, J., eds. *Distinction and Identity in Late-Scholastic Thought and Beyond*. Basel: Schwabe, 2025, s. 297–318. *Medieval and Early Modern Philosophy*, 6. ISBN 978-3-7965-5370-7. Druh výsledku M.
- Hennlichová, Marcela. Narratives of Crisis. The Coal Shortage in Paris During World War I Through the Lens of the Daily Press. *Journal of Energy History*. -, č. 14 (2025), s. 64–79. E-ISSN 2649-3055. Druh výsledku J.
- Hladík, Radim, Renisio, Y. Mapping knowledge. Topic analysis of science locates researchers in disciplinary landscape. *Poetics*. -, č. 108 (2025), 101950. ISSN 0304-422X. E-ISSN 1872-7514. Druh výsledku J.
- ☼ Hlaváč, Stanislav. Jan N. Adámek – Jan N. Royt. Svatolazarská úcta ve středověkých Čechách. S ikonografickým úvodem Zdirada J. K. Čecha [Recenze]. *Studia Mediaevalia Bohemica*. Roč. 14, č. 1/2 (2022), s. 165–167. ISSN 1804-0977. Druh výsledku R.

- ☼ Holeček, Kajetán. Anna Kernbach – Lenka Panušková – Daniel Soukup, eds. Reflecting Jerusalem in the Medieval Czech Lands [Review]. *Judaica Bohemiae*. –, č. 60 (2025), s. 192–195. ISSN 0022-5738. E-ISSN 0022-5738. Druh výsledku R.
- Holeček, Kajetán. Židovské půjčky ve středověkém Znojmě. In: Musílek, M., ed. *Ceny – mzdy – peníze. Ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech*. Praha: Argo, 2023, s. 163–184. Historické myšlení, 90. ISBN 978-80-257-4062-0. Druh výsledku M.
- Holý, Martin, Vaculínová, Marta. Ubi bene, ibi patria? Weltläufigkeit der böhmischen Gelehrten in Umbruchszeiten (1618–30). In: Tacke, A., Dauser, R., eds. *Grenzenlos? Weltläufigkeit in der frühen Neuzeit*. Petersberg: Michael Imhof Verlag, 2025, s. 60–65. ISBN 978-3-7319-1461-7. Druh výsledku M.
- ▼ Hons, Pavel, Krejčík, Jiří. *Caste and identity in contemporary India*. Praha, Orientální ústav AV ČR, 19. 6. 2024. Workshop. Druh výsledku U.
- Hrubec, Marek. *Ke spravedlnosti. Kritická teorie globální společnosti a politiky*. Praha: Filosofia, 2024. Filosofie a sociální vědy, 73. ISBN 978-80-7007-777-1. Druh výsledku B.
- Hrubec, Marek. The Global Significance of US Elections. Plutocratic Stimulation of Transnational Conflicts and Alternatives. *Perspectives on Global Development and Technology*. Roč. 24, č. 1/2 (2025), s. 15–31. ISSN 1569-1500. E-ISSN 1569-1497. Druh výsledku J.
- Hrubec, Marek, Dinušová, D. *Social and Political Experiments. Latin America in the 21st Century*. Leiden: Brill, 2025. Value Inquiry Book Series, 410. ISBN 978-90-04-72769-4. Druh výsledku B.
- Hříbek, Tomáš. *Jak být dobrý i bez pána boha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti*. Praha: Academia, 2025. ISBN 978-80-200-3611-7. Druh výsledku B.
- ▼ Hyklová, Petra, Fuentes Guillén, Elías. *Procházka Bolzanovou Prahou / In the footsteps of Bernard Bolzano*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 4. 11. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- ▼ Chambers, S., Cooke, M., Ferrara, A., Lánský, Ondřej, Lara, M. P., Mendieta, E., Rosa, H., Saar, M. *Philosophy and Social Science*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 14.–18. 5. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Imhof, Dirk. Antwerp Books for Prague. The Book Trade between the Plantin-Moretus Press and Prague from the End of the Sixteenth to the End of the Seventeenth Century. *Quaerendo-A Journal Devoted to Manuscripts and Printed Books*. Roč. 55, č. 3 (2025), s. 256–270. ISSN 0014-9527. E-ISSN 1570-0690. Druh výsledku J.

- Jacobs, Isabel. Morphological materialism. A time-lapse of Soviet plant philosophy. In: Sandford, S., ed. *Conjunctions. Humanatures, reproduction, disjunctions*. London: CRMEP Books, 2025, s. 23–48. ISBN 978-1-0682251-1-6. Druh výsledku M.
- Janda, Pavel. Doppelgänger Changes the Game. *Episteme: a journal of individual and social epistemology*. Roč. 21, č. 4 (2024), s. 1182–1207. ISSN 1742-3600. E-ISSN 1750-0117. Druh výsledku J.
- ☼ Janicka, Iwona. Stengers Isabelle (2023) Virgin Mary and the Neutrino. Reality in Trouble [Review]. *Science & Technology Studies*. Roč. 38, č. 2 (2025), s. 73–75. ISSN 2243-4690. E-ISSN 2243-4690. Druh výsledku R.
- Janicka, Iwona. What Is a Revolution in Political Ecology? In: Kulcsár, D., Tomakh, D., Stewart, J., eds. *On Revolt, Rebellion and Revolution. Navigating the Challenges of Human Conflict*. Leiden: Brill, 2025, s. 404–424. New Research in the History of Western Philosophy, 14. ISBN 978-90-04-74471-4. Druh výsledku M.
- Janicka, Iwona. Ecofeminism for the 99% – Three Theses. *Coils of the Serpent. Journal for the study of contemporary power*. –, č. 15 (2025), s. 1–17. E-ISSN 2510-3059. Druh výsledku J.
- ▼ Janicka, Iwona, Rogowska-Stangret, M., Urban, Petr. *Posthuman Earth. Feminist and Critical Posthuman Approaches to Climate Change*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 16. 1. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Janoušek, Hynek. Humova pýcha a její výklad u Gabriely Taylorové. *Reflexe: Filosofický časopis*. –, č. 68 (2025), s. 73–100. ISSN 0862-6901. Druh výsledku J.
- ☼ Janoušek, Hynek. Judith Shklarová. Obyčejné neřesti [Recenze]. *Reflexe: Filosofický časopis*. –, č. 68 (2025), s. 193–199. ISSN 0862-6901. Druh výsledku R.
- ▼ Janoušek, Hynek. *Phenomenology of Values and Emotions*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 22.–23. 9. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Jindráček, Efrem. Ikonografický rozbor kazatelny v bývalém dominikánském kostele P. Marie v Českých Budějovicích. *Jihočeský sborník historický*. –, č. 93 (2024), s. 215–241. ISSN 0323-004X. Druh výsledku J.
- ▲ Jindráček, Efrem. *O Panně Marii v Teologické sumě STb III, q. 27–30* [Překlad]. Praha: Krystal OP, 2025. ISBN 978-80-7575-205-5. Druh výsledku T.

- Jindráček, Efrem. What is a Thomist? A Historical-Speculative Consideration. In: Bonino, S.-T., Tuninetti, L. F., eds. *Vetera novis augere: le risorse della tradizione tomista nel contesto attuale. II., Temi filosofici e ricerche storiche*. Roma: Urbaniana University Press, 2025, s. 645–659. ISBN 978-88-401-9077-8. Druh výsledku C.
- Kaše, Vojtěch, Švadlenková, J., Tvrz, J., Hedesan, D. G., Pavlas, Petr. iWEEMS. Interactive Word Embeddings for Early Modern Science. *Journal of Open Humanities Data*. -, č. 11 (2025), s. 53. E-ISSN 2059-481X. Druh výsledku J.
- Kaše, Vojtěch, Lang, S., Pavlas, Petr. Embedded in the Labyrinth. Investigating Latin Word Senses through Transformer-Based Contextual Embeddings and Attention. In: Arnold, T., Fantoli, M., Ros, R., eds. *Computational Humanities Research 2025*. Richmond: Association for Computers and the Humanities, 2025, s. 498–512. Anthology of Computers and the Humanities, 3. Druh výsledku C.
- Kelz, Rosine Judith. Disrupting the Anthropocene. Temporalities of Mourning and Care in the Postapocalyptic Present. *Democratic Theory-An Interdisciplinary Journal*. Roč. 12, č. 2 (2025), s. 83–104. ISSN 2332-8894. E-ISSN 2332-8908. Druh výsledku J.
- Kitzler, Petr. Quo peruersius quid dici potest? Tertullian's De anima and Its Reception in the Literature and Thought of the Early Church. *Zeitschrift für Antikes Christentum / Journal of Ancient Christianity*. Roč. 29, č. 2 (2025), s. 244–267. ISSN 0949-9571. E-ISSN 1612-961X. Druh výsledku J.
- Klápště, J., Nodl, Martin. Böhmisches und mährische Städte im Mittelalter. In: Nodl, M., Klápště, J., eds. *Böhmisches und Mährische Städte im Hoch- und Spätmittelalter: Städtegründung und Urbanisierung in Sozialgeschichtlicher Perspektive*. Köln: Böhlau, 2025, s. 11–44. Darstellungen, 106. ISBN 978-3-412-53076-1. Druh výsledku M.
- △ Klegr, Tereza, Petkovová, L., Vyšohlíd, J., Huptych, M., Hartman, David, Balon, Jan, Nevšímal, R., Zdráhal, Z. *Analýza, predikce a intervence studijní neúspěšnosti na vysokých školách. Doporučené postupy*. 2025. Druh výsledku O.
- △ Klegr, Tereza, Nevšímal, R., Vyšohlíd, J., Picková, T., Petkovová, L., Huptych, M., Hartman, David. *Dotazník pro studenty zapojených vysokých škol*. 2025. Druh výsledku O.
- Klev, Ansten. A type-theoretical Curry paradox and its solution. *The Philosophical Quarterly*. Roč. 75, č. 2 (2025), s. 763–774. ISSN 0031-8094. E-ISSN 1467-9213. Druh výsledku J.
- ⚙ Klev, Ansten. Neil Barton. Iterative Conceptions of Set [Review]. *Philosophia Mathematica*. Roč. 33, č. 2 (2025), s. 277–282. ISSN 0031-8019. E-ISSN 1744-6406. Druh výsledku R.

- Koblížek, Tomáš, Hanych, M., Kalenský, J. *Dezinformace a hate speech. Z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti*. Praha: Academia, 2025. ISBN 978-80-200-3650-6. Druh výsledku B.
- Koblížek, Tomáš. May an Artist's Moral Ill Repute Affect the Meaning of Their Work? An Analysis from the Perspective of Speech Act Theory. *Journal of Ethics*. 2025, **29**(1), 1–19. ISSN 1382-4554. E-ISSN 1572-8609. Druh výsledku J.
- Kolman, Vojtěch. Full language as a speculative idea. Response to Pirmin Stekeler-Weithofer's paper. *Epistemology & Philosophy of Science-Epistemologiya i Filosofiya Nauki*. Roč. 62, č. 3 (2025), s. 112–118. ISSN 1811-833X. E-ISSN 2311-7133. Druh výsledku J.
- Koťátko, Petr. Struktura, intence a automatismy řeči. Davidsonovská teorie významu a velké jazykové modely. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 4 (2025), s. 589–609. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- ▼ Kouba, Petr, Hodec, M. E. *Nichts Neues über das Neue?* Prag, Filosofický ústav AV ČR, 7. 6. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Kouba, Petr. Diagnostik des Sozialen Raums In Kafkas Briefen an Milena. Antisemitismus und soziale Sichtbarkeit. In: Hodec, M. E., Schenk, J. D., eds. *Kafkas Diagnostik der Moderne*. Düsseldorf: Onomato, 2025, s. 163–177. ISBN 978-3-949899-30-0. Druh výsledku C.
- Kouba, Petr, Janíček, J. *Hovory o duši. Mezi tragédií a komedií* [podcast]. Praha: České podcasty, 2025. Druh výsledku E.
- ▼ Kouba, Petr, Bradley, J. P. N. *Social Isolation and Mental Deprivation*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 19.–20. 11. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Koubová, Alice, Turner, V., Přílučík, D. *Když promluví, neslyším ticho*. Praha: Vimeo, 2025. Druh výsledku E.
- Koubová, Alice, Urban, Petr. Reading the political Winnicott with and beyond Martha Nussbaum. *Psychoanalysis Culture & Society*. Roč. 30, č. 4 (2025), s. 713–730. ISSN 1088-0763. E-ISSN 1543-3390. Druh výsledku J.
- Koubová, Alice. Ethical Dimensions of Play in Eugen Fink's Oasis of Happiness. In: Apostolescu, I., ed. *Phenomenology, Metaphysics, Ontology*. Baden-Baden: Karl Alber, 2025, s. 239–260. Phänomenologie, 38. ISBN 978-3-495-99078-0. Druh výsledku M.
- ▼ Koubová, Alice. *Reliving and Democracy*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 30. 10. 2025. Workshop. Druh výsledku U.

- ▼ Koubová, Alice, Baronová, B., Bíba, Jan, Bromová, Anna, Harmáčková, Veronika Zuzana, Jarkovská, L., Kolářová, Anna, Lánský, Ondřej, Mácha, Jakub, Nosková, M., Šíma, K., Virtová, Tereza. *Společenská odolnost. Jak žít dobře v neideálním světě*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 3.-7. 11. 2025. Výstava. Druh výsledku U.
- Koubová, Alice. Performativity of Socio-Political Double Binds. *Litteraria Pragensia*. Roč. 35, č. 70 (2025), s. 13-30. ISSN 0862-8424. Druh výsledku J.
- Krejčík, Jiří. Kastovní cenzus a proměny volebních preferencí nízkých kast v severní Indii. *Nový Orient*. Roč. 77, č. 2 (2025), s. 42-50. ISSN 0029-5302. Druh výsledku J.
- ▼ Kurnicki, K., Janicka, Iwona. *Mapping Ethical Questions of Future Mobility*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 26. 3. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Kutarňová, Kateřina. Tereziánské dědictví v dílech vybraných karmelitánů 17. (18.) století. *Studia theologica*. Roč. 27, č. 1 (2025), s. 143-161. ISSN 1212-8570. E-ISSN 2570-9798. Druh výsledku J.
- ✱ Kutarňová, Kateřina. Book Review. Embodied Existence: Our Common Life in God by Pavol Bargár [Review]. *Studies in Christian Ethics*. Roč. 38, č. 4 (2025), s. 568-571. ISSN 0953-9468. E-ISSN 1745-5235. Druh výsledku R.
- Kutarňová, Kateřina. Descartes and Teresa of Ávila. A Rebuttal of Christia Mercer's Thesis. *Studia Neoaristotelica*. Roč. 22, č. 1 (2025), s. 70-105. ISSN 1214-8407. E-ISSN 1804-6843. Druh výsledku J.
- Kužel, Petr. *Lubomír Sochor. Příspěvky k dějinám marxismu. Studie a články*. Praha: Filosofia, 2025. Studie a prameny k dějinám myšlení v českých zemích, 26. ISBN 978-80-7007-811-2. Druh výsledku B.
- Kvasz, Ladislav. Aristotelova fyzika ve světle Patočkovy interpretace. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 2 (2025), s. 185-206. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Kyselý, René, Meduna, Petr. Early archaeological and historical records of the turkey (Meleagris gallopavo) in the Czech lands. In: Manin, A., Speller, C. F., Corona-M., E., Thornton, E. K., eds. *Exploring the history of turkey management and domestication. A transatlantic perspective*. Paris: Muséum national d'Histoire naturelle, 2025, s. 243-249. Natures en sociétés, 10. ISBN 978-2-38327-026-3. Druh výsledku M.
- Laakasuo, M., Kunnari, A., Francis, K., Jirout Košová, M., Kopecký, Robin, Buttazzoni, P., Koverola, M., Palomäki, J., Drosinou, M., Hannikainen, I. Moral psychological exploration of the asymmetry effect in AI-assisted euthanasia decisions. *Cognition*. -, č. 262 (2025), 106177. ISSN 0010-0277. E-ISSN 1873-7838. Druh výsledku J.

- Landa, Ivan. *Vítězslav Gardavský. Anděl na brotu meče. Studie*. Praha: Filosofia, 2025. Studie a prameny k dějinám myšlení v českých zemích, 25. ISBN 978-80-7007-790-0. Druh výsledku B.
- Lánský, Ondřej. Demokracie za časů nejistoty. Několik poznámek k demokratické teorii. In: Šaradín, P., Lebedová, E., eds. *Eroze demokracie?* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2025, s. 28–42. Politologická řada, 86. ISBN 978-80-7325-602-9. Druh výsledku M.
- Lánský, Ondřej, Winters, J. A. Moc oligarchů v Česku a ve světě. Předmluva k českému vydání. In: Winters, J. A., ed. *Oligarchie*. Praha: Filosofia, 2025, s. 13–24. Filosofie a sociální vědy, 74. ISBN 978-80-7007-804-4. Druh výsledku M.
- ▼ Lánský, Ondřej. *Jeffrey A. Winters: Oligarchie. Uvedení knihy s účastí autora*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 15. 5. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- ▼ Lánský, Ondřej, Krejčík, Jiří, Balounová, Eva. *Klimatická krize a otázka spravedlnosti /2./*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 10.–11. 11. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Lelková, Iva. The languages in the correspondence of Athanasius Kircher (1602–1680). *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 193–210. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- ▼ Leroux, V., Slavíková, Marcela. *Early Modern Representations of the Sovereigns of France and Bohemia. Genre, Language, and Confessional Politics*. Paris, Filosofický ústav AV ČR, 2. 10. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- ✧ Lička, Lukáš. José Higuera Rubio, ed., „Per cognitionem visualem”: The Visualization of Cognitive and Natural Processes in the Middle Ages. Acts of the XXV Annual Colloquium of the Société Internationale pour l’Étude de la Philosophie Médiévale, Porto, 14–15 and 21–22 June 2021 [Review]. *SPECULUM-A JOURNAL OF MEDIEVAL STUDIES*. Roč. 100, č. 4 (2025), s. 1172–1174. ISSN 0038-7134. E-ISSN 2040-8072. Druh výsledku R.
- Lička, Lukáš. Between Peckham and Buridan. Visual Representation in 15th-Century Vienna Disputations. *Recherches de Théologie et Philosophie Médiévales: studies in medieval theology and philosophy*. Roč. 92, č. 1 (2025), s. 191–221. ISSN 1370-7493. E-ISSN 1783-1717. Druh výsledku J.
- Lochmanová, Kateřina. *Analysis situs a teorie prostoru v kontextu Leibnizovy korespondence s Clarkem*. Praha: Filosofia, 2025. ISBN 978-80-7007-814-3. Druh výsledku B.
- Malík, J., Hubálek, Michal. Bounding Reason. Inferentialism, Naturalism, and the Discursive Agency of LLMs. *Global Philosophy*. Roč. 35, č. 5 (2025), s. 25. ISSN 2948-152X. E-ISSN 2948-1538. Druh výsledku J.

- Maršálek, Jan. The degradation of the analytic-synthetic method in Herbert Spencer's sociology. *Journal of Classical Sociology*. Roč. 25, č. 4 (2025), s. 369–399. ISSN 1468-795X. E-ISSN 1741-2897. Druh výsledku J.
- Marvan, Tomáš, Mihálik, Jakub. *Bibliography of scholarly works on artificial consciousness* [online databáze]. Prague: Filosofický ústav AV ČR, 2025. Druh výsledku E.
- Matyja, B., Woźniak, Monika. Adam Schaff and the Polish Debates on the Concept of Socialist Humanism. In: Konarzewska, A., Blagojević, U., Borisova, N., eds. *Intellectual Production in Socialist Europe 1956–1968. Ideas in Flux*. Leiden: Brill, 2025, s. 120–143. Studies in Slavic Literature and Poetics, 71. ISBN 978-90-04-53305-9. Druh výsledku M.
- Mervart, Jan, Růžicka, Jiří. *Rehabilitate Marx! The Czechoslovak Party Intelligentsia and Post-Stalinist Modernity*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2025. Russian and East European Studies. ISBN 978-0-8229-6774-3. Druh výsledku B.
- Mervart, Jan. Autonomní stalinismus odbojové organizace Předvoj. K jednomu mýtu o kořenech demokratického socialismu v Československu. *Soudobé dějiny*. Roč. 32, č. 2 (2025), s. 438–481. ISSN 1210-7050. Druh výsledku J.
- Mihálik, Jakub, Marvan, Tomáš. Neurophenomenal structuralism as a general theory of consciousness? *Philosophy and the Mind Sciences*. -, č. 6 (2025). ISSN 2699-0369. Druh výsledku J.
- Moll, M., Dorsch, John. A systematic review of human-centered explainability in reinforcement learning. Transferring the RCC framework to support epistemic trustworthiness. *Human-Intelligent Systems Integration*. Roč. 7, č. 1 (2025), s. 239–248. ISSN 2524-4876. E-ISSN 2524-4884. Druh výsledku J.
- Musílek, Martin. Ländliche Besitzungen Prager Bürger im 14. und 15. Jahrhundert. In: Nodl, M., Klápště, J., eds. *Böhmische und Mäbrische Städte im Hoch- und Spätmittelalter: Städtegründung und Urbanisierung in Sozialgeschichtlicher Perspektive*. Köln: Böhlau, 2025, s. 199–242. Darstellungen, 106. ISBN 978-3-412-53076-1. Druh výsledku M.
- Nannini, Alessandro. Georgics of the Mind. Cultivation of the Self as Agriculture in the Early Modern Age. *Filosofický časopis*. -, č. 1, Special Issue (2025), s. 16–34. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Nejedlý, M., Soukupová, Věra, Jauernig, Jakub. *Robert Dábel. Anonymní starofrancouzský román o síle pokání*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2025. Medium, 12. ISBN 978-80-7671-191-4. Druh výsledku B.

- Nesbitt, Nick. At the Crossroads. Patočka and Althusser on the Idea of Modern Science. *Studies in East European Thought*. Roč. 77, č. 3 (2025), s. 511–534. ISSN 0925-9392. E-ISSN 1573-0948. Druh výsledku J.
- ▼ Nevšímal, R., Vyšohlíd, J., Huptych, M., Klegr, Tereza, Petkovová, L., Hartman, David, Balon, Jan, Zdráhal, Z. *Analýza a predikce studijní neúspěšnosti na vysokých školách*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 4. 9. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Nevšímal, R., Vyšohlíd, J., Picková, T., Klegr, Tereza, Balon, Jan, Huptych, M., Zdráhal, Z. *Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Případová studie k analýze, predikci a intervenci studijní neúspěšnosti*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2025. Druh výsledku V.
- Nitsche, Martin. *Sono-fenomenologie. O tom, co se fenomenologie může naučit popisem zvukových prostředí*. Praha: Karolinum, 2025. Myšlení současnosti. ISBN 978-80-246-6035-6. Druh výsledku B.
- Nodl, Martin. Allowed and Forbidden, Evil and Good, Useful and Unnecessary Trades. The Czech Brethren at a Crossroads. In: Bracha, K., Nodl, M., eds. *Licium et illicitum. Studies in the Christianisation of Late Medieval Poland and Bohemia. Norms, Tools, and Contexts*. Warszawa: DiG, 2025, s. 157–176. ISBN 978-83-286-0282-3. Druh výsledku M.
- Nodl, Martin. Soziale Aspekte der städtischen Zuwanderung im Spätmittelalter. In: Nodl, M., Klápště, J., eds. *Böhmische und Mährische Städte im Hoch- und Spätmittelalter: Städtegründung und Urbanisierung in Sozialgeschichtlicher Perspektive*. Köln: Böhlau, 2025, s. 305–404. Darstellungen, 106. ISBN 978-3-412-53076-1. Druh výsledku M.
- ▼ Nodl, Martin, Hennlichová, Marcela. *Energetická krize v zrcadle času a perspektiv*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 3. 11. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- ▼ Nodl, Martin. *Krize, její dopady a reflexe v městské společnosti v předmoderním a moderním světě*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 26. 5. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- ▼ Nodl, Martin, Marzec, A. *Luksus, ubóstwo, bogactwo i skromność w późnym średniowieczu*. Kraków, Filosofický ústav AV ČR, 24. 6. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Nodl, Martin, Klápště, J. *Böhmische und mährische Städte im Hoch- und Spätmittelalter. Städtegründung und Urbanisierung in sozialgeschichtlicher Perspektive*. Köln: Böhlau, 2025. Darstellungen, 106. ISBN 978-3-412-53076-1. Druh výsledku B.
- Novotný, Robert, Kozler, David. Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Hussiticae. *Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et Historica*. –, č. 1 (2023), s. 53–65. ISSN 0567-8293. E-ISSN 2464-7055. Druh výsledku J.

- Novotný, Robert. Tábor and Its Allies. The Nobility in the Service of the Radical Commune. In: Cermanová, P., Pjecha, M., Soukup, P., eds. *Radical Religious Communities. Internal Dynamism and Social Significance (14th–16th centuries)*. Leiden: Brill, 2025, s. 55–71. Studies in Medieval and Reformation Traditions, 249. ISBN 978-90-04-73488-3. Druh výsledku M.
- Novotný, Robert. Proměny národního hrdiny. Jan Žižka v učebnicích dějepisu do poloviny 20. století. In: Vybíral, Z., ed. *Jan Žižka. 600 let*. Tábor: Husitské muzeum v Táboře, 2024, s. 75–95. ISBN 978-80-87516-95-9. Druh výsledku M.
- Ogden, R., Schoetensack, C., Klegř, Tereza, Pestana, J. V., Valenzuela, R., Goncikowska, K., Giner-Domínguez, G., Papastamatelou, J., Chappuis, S., Boente, M. F., Meteier, Q., Černohorská, Vanda, Codina, N., Martin-Söelch, C., Wittmann, M., Witowska, J. Chronic time pressure as a predictor of symptoms of depression, anxiety and stress. *BMC Psychology*. Roč. 13, č. 1 (2025), 1407. ISSN 2050-7283. E-ISSN 2050-7283. Druh výsledku J.
- ▼ Parusniková, Zuzana, Janoušek, Hynek. *Oxford Hume Forum – Appropriations of Hume*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 5.–6. 12. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Pavlas, Petr. From Circle to Book. The Evolution of Metaphors and the Birth of Early Modern Encyclopaedism. *Filosofický časopis*. –, Special Issue (2025), s. 35–55. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Pavlíček, Ota, Škvrňák, Jan, Lička, Lukáš. *OptiQ. A Database of Medieval and Renaissance Optical Manuscripts*. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2025. Druh výsledku E.
- ▼ Pavlíček, Ota. *The Meeting of the Medieval Academy of America /100/. Session 103: Late Medieval Quodlibetal Debates as Precursors of Annual Conferences. The History of the Genre with Two Probes into the Textual Corpus*. Boston, Filosofický ústav AV ČR, 22. 3. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- ⚙ Pelc, Vojtěch. Jeanine De Landtsheer. In Pursuit of the Muses. The Life and Work of Justus Lipsius [Review]. *Acta Comeniana*. –, č. 37/70 (2023), s. 193–198. ISSN 0231-5955. Druh výsledku R.
- Pelc, Vojtěch. Racek Dubravus of Doubrava. A Profile of the Author and the Argumentation of His anti-Lutheran Polemics. *Listy filologické*. Roč. 148, č. 1/2 (2025), s. 35–72. ISSN 0024-4457. E-ISSN 2570-9410. Druh výsledku J.
- ⚙ Pelc, Vojtěch. Lucius Annaeus Seneca. O životě v ústraní (De otio). O duševním klidu (De tranquillitate animi) [Recenze]. *Auriga. Zprávy Jednoty klasických filologů*. Roč. 67, č. 1/2 (2025), s. 75–80. ISSN 1211-3379. Druh výsledku R.

- Pelc, Vojtěch, Lánský, Ondřej. *Jilská Filosofická /1./. Oligarchie* [Podcast]. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2025. Druh výsledku E.
- Pelc, Vojtěch. The Copiale of Izaiáš Camillus Vodňanský. The Use of Languages in the Correspondence of an Utraquist Priest. *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 251–260. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- Pelc, Vojtěch. Neostoicismus v českých zemích. Možnosti zkoumání recepce Justa Lipsia. *Aithér*. Roč. 17, č. 22 (2025), s. 72–105. ISSN 1803-7879. E-ISSN 1803-7860. Druh výsledku J.
- Pelc, Vojtěch, Koblížek, Tomáš, Hanych, M., Kalenský, J. *Jilská Filosofická /2./. O dezinformacích a bate speech* [Podcast]. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2025. Druh výsledku E.
- Peregrin, Jaroslav. *Meaning as a Set-theoretic Object. A Gentle Introduction to the Ideas Behind Formal Semantics*. London: College Publications, 2025. Studies in Logic, 113. ISBN 978-1-84890-491-0. Druh výsledku B.
- Petkovová, L., Rasl, M., Švejnová, J., Brabec, Marek, Hartman, David, Huptych, M., Zdráhal, Z., Klegr, Tereza, Balon, Jan. *Případová studie Unicorn Vysoká škola*. Prague: Unicorn Vysoká škola, 2025. Druh výsledku V.
- Pezlar, Ivo. Constructive validity of a generalized Kreisel-Putnam rule. *Studia Logica*. Roč. 113, č. 5 (2025), s. 1367–1399. ISSN 0039-3215. E-ISSN 1572-8730. Druh výsledku J.
- Pezlar, Ivo. From Explosion to Implosion. A New Justification for the Ex Falso Quodlibet Rule. *Erkenntnis*. Roč. 90, č. 7 (2025), s. 2855–2877. ISSN 0165-0106. E-ISSN 1572-8420. Druh výsledku J.
- Pezlar, Ivo. Hyperintensions as Computations. *Journal of Philosophical Logic*. Roč. 54, č. 5 (2025), 995–1018. ISSN 0022-3611. E-ISSN 1573-0433. Druh výsledku J.
- Pezlar, Ivo. Absurdity as the impossible command in natural deduction. *Theoria*. Roč. 91, č. 1 (2025), s. 25–44. ISSN 0040-5825. E-ISSN 1755-2567. Druh výsledku J.
- Pjecha, Martin. The Divine Law of Monarchy or Anarchy? Peter Chelčický's Pacifist Adaptation of Wycliffite Theo-Politics. *Church History and Religious Culture*. Roč 105, č. 1 (2025), s. 26–52. ISSN 1871-241X. E-ISSN 1871-2428. Druh výsledku J.

- Pjecha, Martin, Riedl, M. Knowing the Elect from the Damned. Politics of Discernment and Segregation in the Taborites and Thomas Müntzer. In: Cermanová, P., Pjecha, M., Soukup, P., eds. *Radical Religious Communities. Internal Dynamism and Social Significance (14th–16th centuries)*. Leiden: Brill, 2025, s. 101–130. Studies in Medieval and Reformation Traditions, 249. ISBN 978-90-04-73488-3. Druh výsledku M.
- Podavka, Ondřej. The letters of Bohumír Jan Dlabač to Johann Peter Cerroni. *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 327–341. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- Pokorný, Vít. *Rytmikon I. Úvod do rytmologického myšlení*. Praha: Togga, 2025. ISBN 978-80-7476-394-6. Druh výsledku B.
- Prášek, Petr. *Stávat se jiným. Studie k současné fenomenologii ve Francii*. Praha: OIKOYMENH, 2025. ISBN 978-80-7298-654-5. Druh výsledku B.
- Punčochář, Vít, Bílková, Marta, Bozdag, S., Ferguson, T. M. Consistency-Sensitive Epistemic Modalities in Information-Based Semantics. *Studia Logica*. Roč. 113, č. 4 (2025), s. 1061–1099. ISSN 0039-3215. E-ISSN 1572-8730. Druh výsledku J.
- Punčochář, Vít, Ferguson, T. M. Implying and Containing in Truthmaker Semantics. In: Sedlár, I., Standefer, S., Tedder, A., eds. *New Directions in Relevant Logic*. Cham: Springer, 2025, s. 203–223. Trends in Logic, 63. ISBN 978-3-031-69940-5. Druh výsledku M.
- Ritter, Martin. Love as an Ontological Solution. Patočka on Love. In: Cîbotaru, V., Apostolescu, I., eds. *Phenomenologies of Love*. Leiden: Brill, 2025, s. 165–180. Studies in Contemporary Phenomenology, 26. ISBN 978-90-04-72430-3. Druh výsledku M.
- Ritter, Martin. Towards a Terrestrially Ontological Philosophy of Technology. *Foundations of Science*. Roč. 30, č. 1 (2025), s. 43–54. ISSN 1233-1821. E-ISSN 1572-8471. Druh výsledku J.
- Řezníková, Lenka. The Metaphor of Harmony in Early Modern Knowledge Organisation. Comenius' Pansophy Caught between Aesthetics and Mechanics. *Filosofický časopis*. -, č. 1 (2025), Special Issue, 56–84. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Sarkissian, Alena. The Archaeology of Byzantine Liturgical Performativity. The Service of Footwashing on Patmos Island. *European Medieval Drama*. -, č. 28 (2024), s. 95–132. ISSN 1378-2274. E-ISSN 2031-0064. Druh výsledku J.
- Sarkissian, Alena, Marshall, H., Kubartová, E. *Re-embodying and Rethinking Greek and Roman Drama in Modern Times*. Leiden: Brill, 2025. Metaforms, 27. ISBN 978-90-04-69528-3. Druh výsledku B.

- Sarkissian, Alena. Theatre as a Place of Spiritual Contemplation. Greek Tragedy at the National Theatre of Prague during Nazi Occupation (1939–1945). In Sarkissian, A., Marshall, H., Kubartová, E., eds. *Re-embodying and Rethinking Greek and Roman Drama in Modern Times*. Leiden: Brill, 2025, s. 26–54. Metaforms, 27. ISBN 978-90-04-69528-3. Druh výsledku M.
- Sedlár, Igor. *The Logica Yearbook 2023*. London: College Publications, 2025. ISBN 978-1-84890-032-5. Druh výsledku G.
- Schifferová, Věra. La guerra y la paz en el pensamiento de Comenio. In: Vargas Guillén, G., Krausová, E., eds. *Prima philosophia. Fundamento de la pedagogía en Juan Amós Comenio*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2025, s. 41–62. Enseñar Filosofía. ISBN 978-628-7760-80-6. Druh výsledku M.
- Schifferová, Věra. La filosofía primera de Comenio. In: Vargas Guillén, G., Krausová, E., eds. *Prima philosophia. Fundamento de la pedagogía en Juan Amós Comenio*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2025, s. 93–118. Enseñar Filosofía. ISBN 978-628-7760-80-6. Druh výsledku M.
- ▼ Skotarska, J., Urban, Petr. *Varieties of Care Theory in Central Europe*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 8. 4. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Sladký, Pavel. „Between Continuity and Discontinuity.” On the Question of How to Approach Patočka’s Philosophy and Its Historical Transformations. *Studies in East European Thought*. Roč. 77, č. 4 (2025), s. 589–602. ISSN 0925-9392. E-ISSN 1573-0948. Druh výsledku J.
- Slavíková, Marcela. Denotat attoniti quid tremor iste soli? Earthquakes as Representations of Crisis in Bohemian Literary Texts before 1620. *Central European Cultures*. Roč. 5, č. 1 (2025), s. 78–96. ISSN 2786-068X. E-ISSN 2786-0671. Druh výsledku J.
- Slavíková, Marcela. Exoptanda καλοτεκνία. Code-Switching in Amandus Polanus of Polansdorf’s Correspondence and Diary. *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 271–283. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- Soukup, Pavel. Crusade, Politics, and Pastoral Care in the Klosterneuburg Sermons of 1467. *Austrian History Yearbook*. -, č. 56 (2025), s. 13–31. ISSN 0067-2378. E-ISSN 1558-5255. Druh výsledku J.
- Soukup, Pavel. Observant preachers and theologians in the struggle against the Hussites. In: Andenna, C., Benedetti, M., Duval, S., Morvan, H., Viallet, L., eds. *Les réformes de l’Observance en Europe (XIVe-XVIe siècle). Régler, éduquer et contrôler la société chrétienne*. Rome: École française de Rome, 2025, s. 425–437. Collection de l’École française de Rome, 623. ISBN 978-2-7283-1827-8. Druh výsledku M.

- Soukup, Pavel. Hussite Factionalism Seen from the Outside. Bohemian „Sects“ in the Understanding of Catholic Churchmen. In: Cermanová, P., Pjecha, M., Soukup, P., eds. *Radical Religious Communities. Internal Dynamism and Social Significance (14th–16th centuries)*. Leiden: Brill, 2025, s. 249–278. Studies in Medieval and Reformation Traditions, 249. ISBN 978-90-04-73488-3. Druh výsledku M.
- Steiner, Martin. Antonín Škarka a Dílo Jana Amose Komenského. In: Havelka, T., Hlaváčová Svobodová, A., Jaluška, M., eds. *Jako bych se octl na obrovském staveništi. Antonín Škarka (14. 2. 1906 – 12. 11. 1972)*. Praha: Filosofia, 2025, s. 153–173. ISBN 978-80-7007-806-8. Druh výsledku M.
- Steiner, Martin. K vybraným termínům Komenského metafyziky. *Studia Comeniana et historica*. Roč. 53, č. 109/110 (2023), s. 9–24. ISSN 0323-2220. Druh výsledku J.
- Storchová, Lucie. *Pulcherrimus ordo naturae* in Crisis or How Bohemian Latin poets coped with changes in Wittenberg cosmology after 1574. *Central European Cultures*. Roč. 5, č. 1 (2025), s. 50–77. ISSN 2786-068X. E-ISSN 2786-0671. Druh výsledku J.
- Storchová, Lucie. Metaphors of the Human Heart and Their Epistemological Shifts after 1600. A Case Study in Changes in Wittenberg Natural Philosophy and Discourses of Power. *Filosofický časopis*. –, Special Issue (2025), s. 85–111. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Szentpéteri, Márton. Metaphors of Universal Architecture and the Architecture of Vanities in Miklós Bethlen's Works. *Filosofický časopis*. –, Special Issue (2025), s. 140–154. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- ⦿ Ševeček, Ondřej. Město na míru. Baťovské bydlení mezi vizí a realitou. *Dějiny a současnost*. Roč. 47, č. 1 (2025), s. 12–16. ISSN 0418-5129. Druh výsledku N.
- 🟡 Škvrňák, Jan, Lička, Lukáš, Pavlíček, Ota. *OptiQ*. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2024. Druh výsledku E.
- ▼ Šolcová, Eliška, Weissar, T. *Letní škola klasických studií. Cestování v antice a středověku. Proměny společnosti, globalizace a ekologické výzvy /33./*. Broumov, Filosofický ústav AV ČR, 29. 6. – 2. 7. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Šorm, Martin. Recyklace středověku? Křížovatky literárního ekomedievalismu. *Bohemica litteraria*. Roč. 28, č. 1 (2025), s. 7–23. ISSN 1213-2144. E-ISSN 2336-4394. Druh výsledku J.
- ▼ Šorm, Martin. *Starší dějiny do škol*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 10. 10. 2025. Workshop. Druh výsledku U.

- Šorm, Martin. The Fragile Signs of Historical Matter. On the Poetics of Old-Czech Narrative „Entertainingly Edifying“ Prose. *Slovo a smysl*. Roč. 22, č. 47 (2025), s. 31–43. ISSN 1214-7915. E-ISSN 2336-6680. Druh výsledku J.
- Urban, Petr. Care ethics and public administration. An overview of the field and a look forward. In: Carter, M., ed. *The Bloomsbury Handbook of Care Ethics*. London: Bloomsbury Academic, 2025, s. 335–354. ISBN 978-1-3504-2837-9. Druh výsledku M.
- Urbánek, Vladimír. Conceptualizing History in Pavel Skála's „Church Chronology“. Encyclopaedic Approach and Eschatological Framework. *Listy filologické*. Roč. 147, č. 3/4 (2024), s. 315–347. ISSN 0024-4457. E-ISSN 2570-9410. Druh výsledku J.
- Urbánek, Vladimír. Scholarly Correspondence and Multilingual Practices between the Republic of Letters and the Beginnings of Modern National Society. *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 181–186. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. Christias or Christeis. The Attempt by Conrad Hubert, Johannes Oporinus and Caspar Nidbruck to Publish an Anthology of Christian Poetry. *Listy filologické*. Roč. 147, č. 3/4 (2024), s. 267–313. ISSN 0024-4457. E-ISSN 2570-9410. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta, Hubková, J. Michal Pěčka z Radostic se hrdě hlásí k autorství svých *Satir*. *Česká literatura*. Roč. 73, č. 2 (2025), s. 200–211. ISSN 0009-0468. E-ISSN 2571-094X. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. The Tablet of Cebes, the Pythagorean Y and Hercules at the Crossroads as Allegories of the Way of Human Life in the Early Modern Bohemian Lands. *Central European Cultures*. Roč. 5, č. 1 (2025), s. 129–158. ISSN 2786-068X. E-ISSN 2786-0671. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. Privilegia pro autory předbělohorského období ve fondu „Impressoria“ v Haus-, Hof- und Staatsarchivu ve Vídni. *Knihy a dějiny*. Roč. 32, č. 1/2 (2025), s. 54–72. ISSN 1210-8510. E-ISSN 2571-2322. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. List Jana Filického z Filic Ludwigu Luciovi, profesoru basilejské univerzity, z roku 1615. *Sambucus: práce z klasické filologie, latinské medievalistiky a neolatinistiky*. Roč. 15, č. 1 (2025), s. 37–47. ISSN 2453-7284. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. Raně novověká bohemika ve Vědecké knihovně v Gotě a Univerzitní knihovně v Erfurtu. In: Krušínský, R., ed. *Bibliotheca Antiqua 2025. Sborník z 33. konference 27.–28. listopadu 2025 Olomouc*. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, 2025, s. 7–16. ISBN 978-80-7053-350-5. Druh výsledku C.

- Vaculínová, Marta. Sigismund Gelenius (1497–1554), ein böhmischer Humanist in Basel. *Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde*. –, č. 125 (2025), s. 5–32. ISSN 0067-4540. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. Multilingualism in the correspondence of the Wittenberg professor Balthasar Meisner. *Folia Historica Bobemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 221–236. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- ▼ Vaněk, V., Doležalová, Eva, Dvořáčková, Soňa, Žůrek, Václav. *Sázava, sv. Prokop a proměna kanonizačních procesů v průběhu věků. Věnováno prof. Petru Sommerovi k jeho nedožitým 75. narozeninám*. Sázava, Kutná Hora, Historický ústav AV ČR, 6.–8. 11. 2024. Konference. Druh výsledku U.
- Vasylenko, Andriy. Internal Object Relations and the Logic of the Unconscious. *Organon F*. Roč. 32, č. 2 (2025), s. 116–149. ISSN 1335-0668. E-ISSN 2585-7150. Druh výsledku J.
- Večeřová, Veronika. Obchodní vztahy Rožmberků a Českých Budějovic v pozdním středověku. *Studia Mediaevalia Bobemica*. Roč. 14, č. 1/2 (2022), s. 97–122. ISSN 1804-0977. Druh výsledku J.
- ▼ Virtová, Tereza, Patočka, J. *Global crisis and economic alternatives in Central and Eastern Europe*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 21. 3. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Virtová, Tereza. „My selfish need to do good“. The solutionist work ethic in Czech emerging ethical enterprises. *Work Organisation, Labour & Globalisation*. Roč. 19, č. 3 (2025), s. 379–397. ISSN 1745-641X. E-ISSN 1745-6428. Druh výsledku J.
- Vitek, Tomáš. Heraclitus's *Psyche*. The First Centre of Personality? *ARETHUSA*. Roč. 58, č. 3 (2025), s. 385–402. ISSN 0004-0975. E-ISSN 1080-6504. Druh výsledku J.
- Volkovskiy, Volodymyr. Діалог та історико-філософська рефлексія в публікаціях з усної історії філософії (2019–2024). *Sententiae*. Roč. 44, č. 1 (2025), s. 143–154. ISSN 2075-6461. E-ISSN 2308-8915. Druh výsledku J.
- Volkovskiy, Volodymyr. Політично-філософські ідеї української еміграції в міжвоєнній Чехословаччині: ескізи дослідження. In: Sytar, H., Doloh, O., eds. *Українська наука живе! / Ukrajinská věda žije!* Praha: Academia, 2025, s. 194–262. ISBN 978-80-200-3609-4. Druh výsledku M.
- Volkovskiy, Volodymyr. Історіографія української філософської думки як спосіб творення української ідентичності. Від міжвоєнної Чехословаччини до сучасності. In: Дідковська, Л., Клинова-Дацюк, Г., Андрейчука, В., eds. *Матеріали Міжнародної наукової конференції „Український Вільний Університет: Традиції та визначні постаті“. До 80-річчя діяльності УВУ в Німеччині*. Мюнхен: Український Вільний Університет, 2025, s. 346–359. ISBN 978-3-928687-89-8. Druh výsledku C.

- ▼ Westphal, M., Spang, Friderike. *Role-Sensitive Approaches to Political Compromise*. Münster, Filosofický ústav AV ČR, 6.-7. 3. 2025. Workshop. Druh výsledku U.
- Wikstrøm Svěrák, Šimon. Teorie ideových modelů Vratislava Effenbergera. *Filosofický časopis*. Roč. 73, č. 1 (2025), s. 73-89. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Wilde, Heike, Míčková, Diana, Pehal, Martin, Coughlin, Sean. The Antu-List Reconsidered. A Synoptic Reading of Edfu and Athribis Scented Material. *Zeitschrift für Ägyptische Sprache und Altertumskunde*. Roč. 152, č. 1 (2025), s. 117-135. ISSN 0044-216X. E-ISSN 2196-713X. Druh výsledku J.
- Wilde, Heike, Míčková, Diana, Pehal, Martin, Coughlin, Sean. The Nenib-List Reconsidered. A Synoptic Reading of Edfu and Athribis Scented Material. *Zeitschrift für Ägyptische Sprache und Altertumskunde*. Roč. 152, č. 2 (2025), s. 288-307. ISSN 0044-216X. E-ISSN 2196-713X. Druh výsledku J.
- Witowska, J., Ogden, R., Schoetensack, C., Goncikowska, K., Wittmann, M., Černohorská, Vanda, Codina, N., Martin-Söelch, C., Boente, M. F., Giner-Domínguez, G., Pestana, J. V., Papastamatelou, J. New measurements of digital technology use. The Immersion in Digital Life and Quality of Digital Experience scales. *Frontiers in Psychiatry*. -, č. 16 (2025), 1595536. ISSN 1664-0640. E-ISSN 1664-0640. Druh výsledku J.
- Zach, Martin. A Complementary Account of Scientific Modelling. Modelling Mechanisms in Cancer Immunology. *British Journal for the Philosophy of Science*. Roč. 76, č. 3 (2025), s. 591-617. ISSN 0007-0882. E-ISSN 1464-3537. Druh výsledku J.
- ▼ Zach, Martin. *Immunology Meets Philosophy /2./ Host-microbe interactions*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 15.-16. 9. 2025. Konference. Druh výsledku U.
- Zach, Martin. On representation and similarity. The case of mouse models of cancer. *Studies in History and Philosophy of Science*. -, č. 114 (2025), 102069. ISSN 0039-3681. E-ISSN 1879-2510. Druh výsledku J.
- Zawistowska, A., Kopecký, Robin, Příplatová, Lenka, Boschetti, Silvia, Talmont-Kaminski, Konrad, Flegr, J. Superstitions, Religious Identity, and COVID-19 Conspiracy Beliefs in Secularized Czechia. *Journal of Religion in Europe*. Roč. 18, č. 2 (2025), s. 205-227. ISSN 1874-8910. E-ISSN 1874-8929. Druh výsledku J.
- Žalud, Z., Králová, Magda. The Correspondence of Jan Marek Marci and his Relation to Arabic. *Folia Historica Bohemica*. Roč. 40, č. 2 (2025), s. 297-312. ISSN 0231-7494. Druh výsledku J.
- Žemla, Martin. See, Hear, Taste. Sensory Metaphors and Their Use before and in Paracelsianism. *Filosofický časopis*. -, Special Issue (2025), s. 112-139. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.

- Žůrek, Václav. La Bolla d'Oro di Carlo IV del Lussemburgo (1356). In: Gui, F., Parma, T., Trenta, A., eds. *La chiesa di Santa Maria della Vittoria a Roma. Una testimonianza fondamentale della storia Europea. Il Regno di Boemia al centro della Respublica Christiana Le fonti storiche di una vicenda secolare*. Vol. 1. Roma: Fondo PSMSAD, 2024, s. 48–57. ISBN 978-88-99773-08-3. Druh výsledku C.
- Žůrek, Václav. The Transformations of the Pagan Exempla in the Breviloquium of John of Wales and its Local Versions in Bohemia. In: Bracha, K., Nodl, M., eds. *Licium et illicitum. Studies in the Christianisation of Late Medieval Poland and Bohemia. Norms, Tools, and Contexts*. Warszawa: DiG, 2025, s. 137–154. ISBN 978-83-286-0282-3. Druh výsledku M.
- Žůrek, Václav. *Charles IV. Portrait of a Medieval Ruler*. Praha: Karolinum, 2025. ISBN 978-80-246-5523-9. Druh výsledku B.

V roce 2025 bylo ve FLÚ řešeno či spoluřešeno celkem 77 projektů od těchto poskytovatelů: AV ČR – 27 projektů; GA ČR – 21 projektů; MK – 1 projekt; MŠMT – 14 projektů; TA ČR – 3 projekty, ERC – 1 projekt, MSCA4Ukraine – 1 projekt, Horizon EUROPE – 5 projektů, Česko-německý fond budoucnosti – 1 projekt, International Visegrad Fund – 2 projekty, Union Académique Internationale – 1 projekt

Akademie věd České republiky (27)

CHANSE (1)

- TIME experience in Europe's Digital age – TIMED (Vanda Černohorská, KVTS)

Fellowship Josefa Dobrovského (4)

- A Comparative research on the medieval mining between medieval Czechia and Serbia. Mapping the Saxon heritage in the Central and South East Europe in the Middle ages (Aleksandra Fostikov, CMS)
- Beyond the Individual: Ecologies of Personality in Czech Thought (Isabel Jacobs, OMČF)
- Towards a Comparative History of Antifascist Women's Activism and Political Thought in East Central Europe: the Cases of Yugoslavia and Czechoslovakia (Isidora Grubački, OMČF)
- Comenius' Basvyne (1632): Chiliastic Thought, Political Power, and the Future of European Protestantism in the Second Quarter of the Seventeenth Century (John Exalto, OKID)

Lumina quaeruntur (2)

- Meaningful Formalism. A Philosophy of Mathematics for type theory (Ansten Klev, OL)
- Unlocking Mathematics: Teaching and Learning Practices in the Habsburg Lands During the Long 18th Century (Davide Crippa, KVTS)

Program podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR (5)

- Etika AI: Porozumění základům filosofických intuicí v interakci člověk-stroj (Robin Kopecký, OAFE)
- Fyzika aneb theoria cum praxi v kontextu přírodní filosofie G. W. Leibnize (Kateřina Lochmanová, OKID)
- Kritická (po)etika staročeské prózy (Martin Šorm, CMS)

- Středověké systémy vědění: Hugo ze sv. Viktora a jeho Didascalicon (Lucie Rathouzská, OSASM)
- Forms of Life: Morphology in Twentieth-Century Central and East European Philosophy (Isabel Jacobs, OMČF)

Regionální spolupráce pracovišť AV ČR (1)

- Filosofie aktuálně: Smysly a Ne/smysly (Juraj Hvorecký, Vedení ústavu a sekretariát ředitele)

Researchers at Risk Fellowship (3)

- Tetiana Bilous (OAF)
- Volodymyr Volkovskiy (OMČF)
- Andrij Vasylenko (OL)

Strategie AV21 (7)

- Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita
- Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností
- Odolná společnost pro 21. století: potenciály krize a efektivní transformace
- Průlomové technologie budoucnosti – senzorika, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie
- Identity ve světě válek a krizí
- AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost
- Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost

Ostatní (4)

- Dotace na zajištění činnosti pražské pobočky Univerzity v Lipsku a Leibnizova institutu pro dějiny a kulturu východní Evropy GWZO, včetně spolufinancování nákladů společného doktoranda (1)
- Dotace na podporu vydavatelské činnosti (1)
- Prémie Otto Wichterleho (2)
- Dotace na digitalizaci (1)

Grantová agentura České republiky (21)

- Alchymie vůní. Rekonstrukce starověkých řecko-egyptských parfumářských postupů: Experimentální přístup k dějinám vědy, řešitel Sean Coughlin (OSASM)
- Europa Humanistica III. Zikmund Hrubý z Jelení (1497–1554) a jeho edice a překlady antické literatury, řešitelka Marcela Slavíková (OKID)
- Genealogie československého stalinismu 1929–1953: konceptualizace, reprezentace, komunikace, řešitel Jan Mervart (OMČF; spolurešitelka Denisa Nečasová, Masarykova Univerzita)
- Heraldický traktát pro Annu Českou. Atribuované erby a historiografie jako součást středověkého politického boje, řešitel Jakub Jauernig (CMS)
- Imunita a biologická resistance: konceptuální rámec, řešitel Martin Zach (OAF)
- Koaliční a epistemické logiky: intenzionální přístup ke skupinám, spolurešitel Ondrej Majer (OL; hlavní řešitelka Marta Bílková, Ústav informatiky AV ČR)
- Logická struktura informačních kanálů, řešitel Vít Punčochář (OL)
- Monismus a problém subjektivity, řešitel Jakub Mihálik (OAF; spolurešitel James Hill, Univerzita Karlova)
- Morální argumentace u Jana Caramuela z Lobkovic v kontextu probabilismu, řešitel Petr Dvořák (OSASM)
- Mystické poznání a kognice v barokní epistemologii, řešitelka Kateřina Kutarňová (OSASM)
- Nájemní bydlení ve středověké a raně novověké Praze v mezinárodní perspektivě, řešitel Martin Musílek (CMS)
- Neortodoxní ortodoxie: Pozapomenutý příběh hledání „skutečné“ marxistické vědy ve východní Evropě, řešitelka Monika Woźniak (OMČF)
- Normalizace a vznik: Přehodnocení dynamiky matematiky – Případ Prahy v 1. polovině 19. století, řešitel Elías Fuentes Guillén (KVTS)
- Peckhamův věk: Role spisu *Perspectiva communis* Jana Peckhama v šíření a rozvoji optického vědění, 1279–1542, řešitel Lukáš Lička (OSASM)
- Pikarti, bratři a sabat čarodějnic. Sémantika ostouzení v pozdně středověkých českých zemích, řešitelka Pavlína Libichová Cermanová (CMS)
- Rukopisné praxe a textualita exulantských komunit z českých zemí ve 20. a 30. letech 17. století, řešitel Tomáš Havelka (OKID; spolurešitel Jiří Just, Historický ústav AV ČR)
- Spor Viklefa a jeho 45 článků v evropské perspektivě, řešitel Dušan Coufal (CMS)
- Učenecké publikační strategie a korespondenční síť pobělohorských českých zemí (1622–1667), řešitelka Iva Lelková Kovaříčková (OKID)
- Vědění a pochybování: tradice britské epistemické logiky v pozdním středověku, řešitel Miroslav Hanke (OSASM)

- Věrohodné lékařství: Galénova metoda zkoumání a důkazu, řešitel Matyáš Havrda (OSASM)
- Význam jako objekt – Principy sémantických teorií, řešitel Jaroslav Peregrin (OL)

Ministerstvo kultury ČR (1)

- Program NAKI III – program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030 (1)
 - o Network of Letters (NETLET) – Korespondence intelektuálních elit v přelomových dobách českých dějin z digitální perspektivy, řešitel Vladimír Urbánek (OKID)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (14)

- Velké infrastruktury (1)
 - o LINDAT/CLARIAH Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy, řešitelka Kateřina Janderová (OOS)
- Česko-francouzská výzkumná spolupráce v rámci programu mobility (2)
 - o Reprezentace panovníků v raně novověké literatuře českých zemí a Francie, řešitelka Marcela Slavíková (OKID)
 - o Druhy poznání technických objektů: Technické objekty jako „epistemologické detaily“ v perspektivě filosofie a sociologie vědy, řešitel Jan Maršálek (KVTS)
- Národní plán obnovy (1)
 - o Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI), řešitelka Alice Koubová (OSKF)
- Program „ERC CZ“ (1)
 - o Počátky novověkého encyklopedismu: spuštění evoluční metaforologie (TOME), řešitel Petr Pavlas (OKID)
- Operační program Jan Amos Komenský (9)
 - o Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe), řešitel Martin Ritter (OSKF)
 - o ArchConcepts, řešitelka Jana Beránková (OSKF)
 - o Urbanita: nerovnost, adaptace a veřejný prostor měst v historické perspektivě, řešitel Martin Nodl (CMS)
 - o TRUST – Vědění ve věku nedůvěry, řešitel Ladislav Kvasz (KVTS)

- o Dezinformace: Biografie dezinformace s přívlastkem AI: Rizikový fenomén prizmatem moderních věd o člověku, řešitel Ondřej Majer (OL)
- o HumanAID: AI zaměřená na člověka pro udržitelnou a adaptabilní společnost, řešitel Juraj Hvorecký (OAFE)
- o Politika v holistickém myšlení Jana Amose Komenského, řešitel Martin Pjecha (OKID)
- o Podpora excelentního výzkumu: Strategické řízení, profesní růst pracovníků a institucionální odolnost ve Filosofickém ústavu AV ČR, řešitel Ondřej Ševeček, Vedení ústavu a sekretariát ředitele
- o LINDAT/CLARIAH-CZ Přístrojové vybavení, řešitelka Lenka Rybáková, Hospodářská správa

Technologická agentura ČR (3)

- Hodnocení chování autonomních vozidel z pohledu dodržování etických a právních principů ve smíšeném provozu, řešitel Juraj Hvorecký (OAFE)
- Vědecká gramotnost 21. století, řešitel Jan Maršálek (KVTS)
- Sociální a motivační faktory studia a jejich vliv na studijní výsledky v terciálním vzdělávání se zaměřením na technické obory, řešitel Jan Balon (KVTS)Česko-německý fond budoucnosti (1)

Česko-německý fond budoucnosti (1)

- On-line edice Jana Patočky – spuštění a první fáze rozvoje česko- a německojazyčné verze, řešitel Jan Frei (AJP)

Projekty podpořené za zahraničních zdrojů nebo řešené v rámci mezinárodních programů (10)

ERC – European Research Council (1)

- Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern (ACADEMIA), řešitel Ota Pavlíček (OSASM)

Horizon EUROPE – HORIZON-WIDERA (Era Chairs) (1)

- Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics – Prague (CETE-P), řešitel Mark Coeckelbergh (OAFE)

Horizon EUROPE – HORIZON-WIDERA (Hop-On Facility) (1)

- Ethical Design of Holography with Dense wireless Networks (HOLDEN), řešitel Geoffrey Dierckxsens (OAFE)

Horizon EUROPE – MSCA Postdoctoral Fellowships (2)

- Nature Conservation and Emerging High-Impact (Bio-)Technology (NONA), řešitelka Rosine Kelz (OAFE)
- Philosophical Recommendations at Central European Arts Faculties in the Late-Middle Ages (PRAISE), řešitel Andrea Fiamma (OSASM)

Horizon EUROPE – HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01 (1)

- Intersectional Spaces of Participation: Inclusive, Resilient, Embedded, řešitelka Alice Koubová (OSKF)

MSCA4Ukraine (1)

- Exceptionalism in Ukrainian Philosophical and Political Thought in the 19th and Early 20th Centuries, řešitel Volodymyr Volkovskyi (OMČF)

International Visegrad Fund (2)

- Environmental Philosophy Summer School, řešitelka Iwona Janicka (OAFE)
- Climate Dialogues, řešitelka Iwona Janicka (OAFE)

Union Académique Internationale (1)

- Aristotelica Pragensia. The study of the arts in Medieval Bohemia, in light of the manuscripts conserved in Prague libraries, řešitelka Aurora Panzica (OSASM)

1. Členění mzdových prostředků podle zdrojů (článků) za rok 2025

	mzdy	OON
článek – zdroj prostředků	tis. Kč	tis. Kč
institucionální prostředky	74 118	1618
0 – zahraniční granty, dary a ostatní prostředky rezervního fondu – mimo-rozpočtové	13 149	171
3 – granty GA ČR – mimorozpočtové	16 913	495
4 – projekty ostatních poskytovatelů – mimorozpočtové	29 670	1 310
5 – institucionální – dotace na činnost	9 900	1 038
7 – zakázky hlavní činnosti – mimorozpočtové	116	55
celkem	143 866	4 687

2. Členění mzdových prostředků celkem podle zdrojů za rok 2025

mzdové prostředky	tis. Kč	%
institucionální	75 736	50,99
institucionální – dotace na činnost (kapitola AV – čl. 5)	10 938	7,36
mimorozpočtové (čl. 3 a 4)	48 388	32,57
ostatní mimorozpočtové vč. jiné činnosti (čl. 0 a 7)	13 491	9,08
z toho jiná činnost	0	0
mzdové prostředky celkem	148 553	100

3. Vyplacené mzdy celkem za rok 2025 v členění podle mzdových složek

složka mzdy	tis. Kč	%
mzdové tarify	70 353	48,90
příplatky za vedení	2 122	1,48
zvláštní příplatky	0	0
ostatní složky mzdy	0	0
náhrady mzdy	13 815	9,60
osobní příplatky	41 876	29,11
odměny	15 700	10,91
mzdy celkem	143 866	100

4. Vyplacené OON celkem za rok 2025

	tis. Kč	%
dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	4 687	100
autorské honoráře, odměny ze soutěží, odměny za vynálezy a zlepšovací návrhy	0	0
odstupné	0	0
OON celkem	4 687	100

5. Průměrné měsíční mzdy podle kategorií zaměstnaných osob v r. 2025

kategorie zaměstnaných	průměrný přepočt. počet zaměstnaných	průměrná měsíční mzda v Kč
vědecký pracovník / -ice (s atestací, kat. 1)	132,51	65 558
odborný pracovník / -ice VaV s VŠ (kat. 2)	15,87	41 054
odborný pracovník / -ice s VŠ (kat. 3)	38,80	53 227
odborný pracovník / -ice se SŠ a VOŠ (kat. 4)	4,30	50 537
odborný pracovník / -ice VaV, se SŠ a VOŠ (kat. 5)	0	0
technicko-hospodářský pracovník / -ice (kat. 7)	7,95	45 910
dělník / -ice (kat. 8)	0	0
provozní pracovník / -ice (kat. 9)	0	0
celkem	199,43	60 115

1. Členění zaměstnaných osob podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2025 (fyzické osoby)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,0
21–30 let	4	8	12	4,38
31–40 let	36	32	68	24,82
41–50 let	62	39	101	36,86
51–60 let	29	23	52	18,98
61 let a více	26	15	41	14,96
celkem	157	117	274	100
%	57,3	42,7	100	×

2. Členění zaměstnaných osob podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2025 (fyzické osoby)

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	
vyučen	0	0	0	
střední odborné	1	0	1	0,36
úplné střední	1	3	4	1,46
úplné střední odborné	0	7	7	2,56
vyšší odborné	1	1	2	0,73
vysokoškolské	154	106	260	94,89
celkem	157	117	274	100

3. Celkový údaj o průměrných mzdách za rok 2025 (Kč)

	celkem
průměrná hrubá měsíční mzda	60 115

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnaných v roce 2025

	počet
nástupy	41
odchody	29

5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnaných osob – stav k 31. 12. 2025

doba trvání	počet	%
do 5 let	92	33,58
do 10 let	55	20,07
do 15 let	31	11,31
do 20 let	34	12,41
nad 20 let	62	22,63
celkem	274	100

AJP	Archiv Jana Patočky
AV ČR	Akademie věd České republiky
CBS	Centrum biblických studií
CMS	Centrum medievistických studií
CNRS	Centre national de la recherche scientifique
CTS	Centrum teoretických studií
ETF	Evangelická teologická fakulta
FF	Filozofická fakulta
FHS	Fakulta humanitních studií
FLÚ	Filosofický ústav
FÚUP	Fond účelově určených prostředků
GA ČR	Grantová agentura České republiky
GWZO	Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des Östlichen Europa
HÚ	Historický ústav AV ČR
IRHT	Institut de recherche et d'histoire des textes
KKS	Kabinet pro klasická studia
KNAV	Knihovna Akademie věd ČR
KVTS	Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPS	Mezinárodní poradní sbor
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MUNI	Masarykova univerzita
MÚA	Masarykův ústav a Archiv AV ČR
OAF	Oddělení analytické filosofie
OAFE	Oddělení aplikované filosofie a etiky
OKID	Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku
OL	Oddělení logiky
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OPFVG	Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace
OSASM	Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení
OSKF	Oddělení současné kontinentální filosofie
OU	Ostravská univerzita
PPPLZ	Program podpory perspektivních lidských zdrojů – postdoktorandů
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
SLÚ	Slovanský ústav AV ČR

SOÚ	Sociologický ústav AV ČR
TA ČR	Technologická agentura České republiky
UAI	Union Académique Internationale
ÚČL	Ústav pro českou literaturu AV ČR
ÚDU	Ústav dějin umění AV ČR
UHK	Univerzita Hradec Králové
ÚI	Ústav informatiky AV ČR
UK	Univerzita Karlova
UP	Univerzita Pardubice
UPOL	Univerzita Palackého v Olomouci
ÚSD	Ústav soudobých dějin AV ČR
VŠE	Vysoká škola ekonomická v Praze
ZČU	Západočeská univerzita

· 二 三 四 五 六 七 八 九 十 十一 十二

Photo Amir Geshani on Unsplash

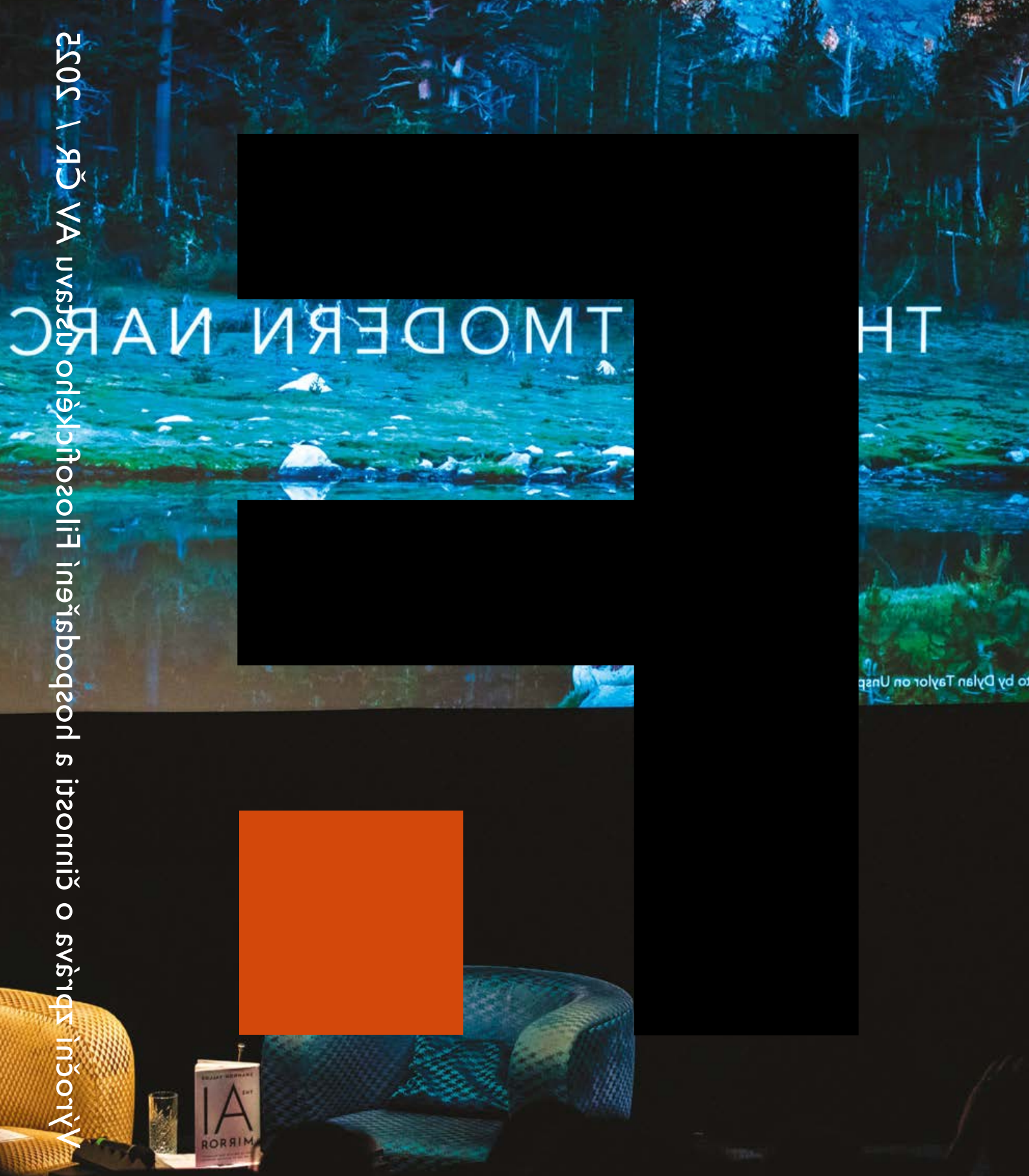
A close-up portrait of a woman with dark hair, wearing a vibrant red headscarf. She is holding a thin, transparent rectangular sheet horizontally across her face, just below her eyes. Her eyes are looking directly at the camera with a steady gaze. The word "CONFOUND" is printed in a clean, white, sans-serif font across the center of the image, partially overlapping the transparent sheet and her face. The lighting is dramatic, with a strong blue/cyan hue on the left and a warmer, reddish-pink hue on the right, creating a high-contrast, moody atmosphere. The background is a solid, deep blue.

CONFOUND

'AI does not threaten us as a future successor to humans. It is not an external enemy encroaching upon our territory. It threatens us from within our humanity. In the words of a well-worn horror film trope: "the call is coming from inside the house."

The AI Mirror: How to Reclaim Our Humanity in an Age of Machine Thinking
Oxford University Press (2024)

2505 1 RČ VA uvazbu orlačkofosolif inelabodqsoh a itzonnič o svárqz inčorýV

TMODERN NARC

TH

qznU no ralyaT nalyD yd of